

TOKAT İLİ SEKTÖREL EYLEM PLANLARI

2018 - 2023

■ www.oka.org.tr

TOKAT İLİ Sektörel Eylem Planları (2018-2023)

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK MODERATÖRLERİ

EYLEM PLANI	AKADEMİK MODERATÖR	KOORDİNATÖR KURUM
Genel Koordinatör	Prof. Dr. Sefa TARHAN	
Altyapı ve Ulaştırma Eylem Planı	Dr. Öğr. Üyesi Ferit YAKAR	Tokat Belediyesi
Çevre ve Şehircilik Eylem Planı	Dr. Öğr. Üyesi. Murat ÇAVUŞ	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Orman ve Su İşleri Eylem Planı	Prof. Dr. Tekin ÖZTEKİN	Devlet Su İşleri 72.Şube Müdürlüğü
Eğitim Eylem Planı	Prof. Dr. Nail YILDIRIM	Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü
İstihdam Eylem Planı	Dr. Öğr. Üyesi Mihriban Coşkun ARSLAN	Tokat Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
Yerel Kamu Hizmetleri Eylem Planı	Doç. Dr. Ahmet İNANIR	Tokat Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü
Kültür ve Turizm Eylem Planı	Doç. Dr. Fatih YILMAZ	Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Sağlık Eylem Planı	Dr. Öğretim Üyesi Rıza ÇITIL	Tokat İl Sağlık Müdürlüğü
Sanayi ve Ticaret Eylem Planı	Doç. Dr. Mehmet AKAR	Tokat Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
Tarım ve Kırsal Kalkınma Eylem Planı	Prof. Dr. Nuray KIZILASLAN	Tokat İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1.GİRİŞ.....	6
2.ARKA PLAN	7
3.RAPORUN YAPISI VE YÖNTEMİ.....	10
4.TOKAT İLİ MEVCUT DURUMU	11
4.1.COĞRAFİ KONUM	11
4.2.TARİHTEKİ ÖNEMİ	12
4.3.TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	13
4.4.ULAŞIM.....	14
4.4.1.KARAYOLU	14
4.4.2.DEMİRYOLU	16
4.4.3.HAVAYOLU.....	17
4.5.NÜFUS.....	18
4.5.1.İLÇELERE GÖRE NÜFUS.....	20
4.6.EĞİTİM	22
4.6.1.OKUL ÖNCESİ EĞİTİM.....	22
4.6.2.İLKOKUL/ORTAOKUL	22
4.6.3.ORTAÖĞRETİM.....	22
4.6.4.YÜKSEKÖĞRETİM	23
4.6.5.MESLEKİ EĞİTİM	24
4.6.5.1.ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ	24
4.6.5.2.MESLEKİ EĞİTİME YÖNELİK AJANS TEKNİK DESTEK PROGRAMLARI	25
4.7.SAĞLIK	27
4.8.İKTİSADİ YAPI	28
4.8.1.İSTİHDAM YAPISI	28
4.9.TARIM ve HAYVANCILIK.....	30
4.10.SANAYİ	36
4.10.1.SANAYİ ALTYAPISINI GÜÇLENDİREN 3 ÖNEMLİ ADIM.....	39
4.10.2.OKA KOBİ DESTEKLERİ	39
4.11.MADENCİLİK.....	40
4.12.TİCARET	40
4.13.TURİZM.....	43
4.13.1.ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI TURİZM DESTEKLERİ	46
4.14.SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	47
4.15.ÇEVRE VE KENTLEŞME	49
4.16.ENERJİ.....	50
4.16.1.OKA ENERJİ DESTEKLERİ.....	51
4.17.KAMU YATIRIMLARI	52
4.18.EKONOMİ BAKANLIĞI YILLARA GÖRE YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI	54
5.TOPLANTI VE ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARINDAN SEÇMELER.....	57
6.TOKAT İLİ İÇİN HAZIRLANAN EYLEM PLANLARI	63
6.1.ALTYAPI VE ULAŞTIRMA EYLEM PLANI	65
6.2.ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK EYLEM PLANI	81
6.3.ORMAN VE SU İŞLERİ EYLEM PLANI	95
6.4.EĞİTİM EYLEM PLANI	111
6.5.İSTİHDAM EYLEM PLANI	119
6.6.YEREL KAMU HİZMETLERİ EYLEM PLANI.....	131
6.7.KÜLTÜR VE TURİZM EYLEM PLANI	157
6.8.SAĞLIK EYLEM PLANI	174
6.9.SANAYİ VE TİCARET EYLEM PLANI.....	213
6.10.TARIM VE KIRSAL KALKINMA EYLEM PLANI	221

1. GİRİŞ

2017 yılında Tokat Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Dr. Ömer TORAMAN'ın talimatları doğrultusunda hazırlıkları başlatılan Tokat İli Sektörel Eylem Planları ile ulaşılmak istenen hedef başta 2023 vizyonu ve Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) hedeflerine ulaşabilmek açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak Tokat ili için bir yol haritası sunmaktadır. Bu çalışmada Tokat ilinin Türkiye ekonomisinin gelişim sürecine uyum göstermesi için ekonomik ve sosyal alanda yapılması gereken çalışmalar planlanmıştır.

Bu çerçevede, Onuncu Kalkınma Planı, Öncelikli Dönüşüm Programları, Orta Vadeli Program, Bakanlık Stratejik Planları ile Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi Bölge Planı Tokat ilinin ihtiyaç ve öncelikleri dikkate alınarak incelenerek aşağıda listesi sunulan 10 adet eylem planı oluşturulmuştur. Eylem planlarında yer alan faaliyetler birden fazla kurumun sorumluluk alanına giren ve kurumlar arası etkin koordinasyon gerektirecek şekilde tasarlanmıştır. Eylem planlarındaki eylemler, eylemden sorumlu kuruluşlar tarafından eylemle ilgili kuruluşlarla koordinasyon halinde uygulamaya geçirecektir.

TOKAT İLİ SEKTÖREL EYLEM PLANLARI LİSTESİ

1. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA EYLEM PLANI
2. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK EYLEM PLANI
3. ORMAN VE SU İŞLERİ EYLEM PLANI
4. EĞİTİM EYLEM PLANI
5. İSTİHDAM EYLEM PLANI
6. YEREL KAMU HİZMETLERİ EYLEM PLANI
7. KÜLTÜR VE TURİZM EYLEM PLANI
8. SAĞLIK EYLEM PLANI
9. SANAYİ VE TİCARET EYLEM PLANI
10. TARIM VE KIRSAL KALKINMA EYLEM PLANI

2. ARKA PLAN

Somut hedeflere ulaşmak amacıyla bilinçli adımlar atılması, stratejik kurumsal yaklaşımlar geliştirilmesi günümüz yönetim anlayışında bütün taraflarca kabul edilen bir gerçektir. Bu çerçevede, kaliteli hizmet sunumu, kurumsal politika geliştirme, etkin kaynak planlaması ile etkili uygulama, izleme ve değerlendirme yapmak amacıyla SAMSUN İli Gelişim Planı hazırlanmıştır. Bu doküman, katılımcı bir süreç sonucunda hazırlanmış olup ildeki tüm kurumlar tarafından benimsenmesi, planın başarıya ulaşması açısından önem taşımaktadır.

Bu il gelişim planında yer alan amaç, hedef ve faaliyetlerin öncelikleri, hedefleri, süresi ile sonuç ve etkileri yönünden ulusal ve bölgesel plan ve programlarla, yerel ihtiyaçlarla uyumlu olmasına özen gösterilmiştir.

24 Mayıs 2016 tarihinde açıklanan **65.Hükümet Programı** sırasıyla ülke, bölge ve illerin kalkınma yol haritalarına ışık tutmaktadır. Özellikle eğitimde ve ekonomide yapılacak değişikliklerle ülkemizin “yüksek gelir grubu” ve “en yüksek insani gelişmişlik seviyesi”ndeki ülke standartlarına ulaştırılması hedeflenmektedir. 2023 yılı hedefleri için **genç ve dinamik nüfus** ülkenin en büyük kaynağıdır, bu kaynağın iyi değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Hükümet programı; insan odaklı bir anlayışla, yatırım, istihdam ve üretimi önemseyen bir yapıdadır; bu kapsamda 6 temel alanda çalışmaların yoğunlaşması hedef alınmıştır. Bunlar: Demokrasi ve adalet, **Eğitim, Reel ekonomide köklü değişim, Öncelikli dönüşüm programları**, Kamu yönetimi ve Kamu maliyesidir. Özellikle öncelikli dönüşüm programları, plandaki eylemler için önemli bir kaynak olarak kullanılmıştır.

Üreterek büyüyen, istihdam oluşturan, ihracatı artıran bir il olma yolunda özel sektörün daha güçlü ve rekabetçi olması önem arz etmektedir. Atılacak adımlarla üretim yapısında ve **ihracatta ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değerli ürünlerin payını artırmak** gereklidir. İş ve yatırım ortamının iyileştirilmesiyle **hem ulusal hem de uluslararası yatırımların teşvik edilmesine** devam edilmesi önem arz etmektedir. Bilgi toplumu hedefinin gerçekleştirilmesi amacıyla bilgi-iletişim teknolojileri başta olmak üzere **Sanayi 4.0 Devrimine** geçiş için yapılacak çalışmalar son derece gereklidir. Kalkınma stratejisinin özünü, **daha donanımlı, daha yenilikçi ve girişimci, bilgi üreten bunu yüksek katma değere dönüştüren insan kaynağı ve işletmeler** oluşturacaktır.

Hükümet programında ekonomik ve sosyal kalkınmanın **yenilikçi üretimden** geçtiğinden bahsedilmektedir. Bu kapsamda, önümüzdeki dönemde **Ar-Ge ve yenilik** bilincini ve **üniversite-sanayi işbirliğinin** daha da geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin artırılmasına yönelik destek sağlayan kurumlar arasında koordinasyonu güçlendirecek desteklerin etkinliğinin artırılması, **yüksek teknoloji ürünlerde kamu alım garantisine** dayalı üretim yapılabilmesi için ürün bazlı **yerli tedarik modellerinin** geliştirilmesi, sanayi girdilerinin ülke içinden karşılanma oranının artırılmasını teminen, yüksek yatırım gerektiren **ara malı ve sanayi hammaddelerinin** üretimine öncelik verilmesi, **emek yoğun geleneksel sektörlerin katma değerini artıracak** yapılanmalarının desteklenmesi önem arz etmektedir.

Genel sanayi politikalarının stratejik bir unsuru olan **savunma sanayi**, ulusal güvenliğimiz açısından sahip olduğu önemin yanı sıra katma değeri yüksek bir ekonomi inşa etme amacına da hizmet etmektedir. Bu kapsamda yerli Ar-Ge ve üretimin desteklenmesi, savunma sanayisini diğer sanayi alanları ile entegre edebilmek son derece önemlidir.

Tarımsal destekler şekillendirilirken ülkenin arz dengesi ve dış ticaret politikaları dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda, **sertifikalı üretim yöntemlerine** önem verilmesi, **tarım sigortalarının kapsamının genişletilerek yaygınlaştırılması**, su tasarrufuna imkan sağlayan basınçlı modern sulama yatırımlarına devam edilmesi önemlidir.

Eğitim kalitesinin artması için “Eğitim Kalite Endeksi” hazırlanması, müfredatların bilgi teknolojileri destekli öğretime uygun hale getirilerek **eğitsel e-içeriklerin** geliştirilmesi, **oyun tabanlı öğrenmenin** etkin hale getirilmesi, öğrencilerin yazılı ve sözlü iletişim kurabilecek düzeyde **yabancı dil** öğretimine öncelik verilmesi, **iş dünyasının ihtiyaç duyduğu** meslek ve alanlarda nitelikli eleman yetiştirilmesi, kamu-özel kesim işbirliği ile meslek liseleri ve meslek yüksek okullarının kalitesinin artırılması, eğitim alanında yapılabilecek önemli faaliyet alanlarını oluşturmaktadır.

Sağlık alanına gelindiğinde, **sağlık turizminde** kapasiteyi artırmak, hastanelerdeki **nitelikli yatak oranını** artırmak, **koruyucu hekimliği** yaygınlaştırmak, **evde sağlık hizmetlerini** geliştirmek, **biyoteknolojik ürünlerde** yerli üretimi artırmak, milli aşı üretebilmek, kamu-özel ortaklığı modeli ile başlatılan **şehir hastaneleri** projelerini tamamlamak önemli hedeflerden görülmektedir.

Sosyal hayat alanında da birçok faaliyet öngörülmektedir; bunların bazıları; sosyal hizmet ve yardım kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğini artırarak “Aile Bilgi Sistemi”nin kurulması, **engelli genç ve çocukların** kısa süreli gündüz ve yatılı bakımı için güvenli bir biçimde bırakılabilecekleri “engelli yaşam merkezleri”nin kurulmasıdır. Hükümet programında **kadınların** bireysel ve toplumsal olarak daha da güçlendirilmesi; karar alma mekanizmalarında etkinliklerinin artırılması, kadın girişimci sayısının artırılması önemli hedefler arasında yer almaktadır. **Gençlerin** de aynı kadınlar gibi sosyal hayatta ve karar mekanizmalarında daha aktif rol almaları hedeflerden birisidir. Bu kapsamda; genç girişimciliği güçlendirmeye yönelik finansman, teknoloji, işletme ve pazarlama gibi konularda programların düzenlenmesi; **hayat boyu öğrenme programlarını** yaygınlaştırarak gençlere temel ve mesleki becerilerin kazandırılması öngörülen faaliyetlerin bazılarıdır.

Kültür ve sanat alanındaki öngörülen faaliyetlerden bazıları ise şu şekildedir: Sivil toplumun kültür ve sanat faaliyetlerine aktif olarak katılabileceği mekanizmaların artırılması, fikri mülkiyet haklarını kurumsallaşmasına yönelik çalışmaların artarak sürdürülmesi, **tarihi kent bölgelerindeki dokunun bütüncül olarak ortaya çıkarılması ve korunması**.

Hükümet programı, **sporu** sağlıklı bir toplum olmanın ve sosyalleşmenin önemli bir aracı olarak görmektedir. Bu kapsamda, büyük yatırımlar ile oluşturulan **tesislerin atıl kalmaması** için özel sektörün öncülük edeceği yeni işletme modellerinin hayata geçirilmesi, spor tesislerinin eğitim kurumlarıyla entegrasyonuna yönelik çalışmaların planlanması, önemli faaliyetler arasında yer almaktadır.

Orta Vadeli Plana (2017-2019) bakıldığında ise amaçlar, 65.Hükümet Programı ile uyumlu olduğu görülmektedir. Plandan öne çıkan bazı eylemler şöyle sıralanabilir:

- ✓ Program döneminde büyüme stratejisi; **beşeri sermayenin geliştirilmesi, işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknolojik ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi, kurumsal kalitenin iyileştirilmesi** şeklinde beş temel eksen üzerine oturmaktadır.
- ✓ Kamu kesiminde ve özel kesimde kurumsallaşmaya daha da önem verilecek; başta işgücü kalitesinin iyileştirilmesi olmak üzere kurumlarda verimliliği artıracak reformlara öncelik verilecektir. Tarımsal desteklemelerle arz dengesi, dış ticaret politikaları dikkate alınacak, ürün deseni ve su potansiyeli uyumu gözetilerek havzalar düzeyinde sertifikalı üretim yöntemlerine önem verilecektir.
- ✓ Katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesine, gen kaynaklarının korunmasına, ıslah çalışmalarına, nanoteknoloji ve biyoteknolojiye yönelik çalışmalara öncelik verilerek, güdümlü projelerle tarım-sanayi-üniversite arasındaki işbirlikleri artırılabilecektir.

- ✓ Tarım politikalarının yürütülmesine ilişkin bilgi altyapısı ile idari yapı geliştirilecek ve tarımsal bilgi sistemleri AB ile uyumlu hale getirilecektir.
- ✓ Sanayide özel sektör önceliğinde, dışa açık, rekabetçi, yenilikçi, yüksek katma değer yaratan, Ar-Ge tabanlı ve çevreye duyarlı bir üretim yapısına dönüşüm hızlandırılacaktır. Bunun için; nitelikli istihdam altyapısı oluşturulacak, girişimcilik kapasitesi güçlendirilecek, ticarileşme ve markalaşma süreçlerinin işlerliği artırılacak, sağlık endüstrilerinin, kentleşme ve kentsel dönüşümde katma değer yaratan sektörlerin desteklenmesine önem verilecektir.
- ✓ Sanayi girdilerinin ülke içinden karşılanma oranının artırılmasını teminen, yüksek miktarda yatırım gerektiren ara malı ve sanayi hammaddelerinin üretimine öncelik verilecektir.
- ✓ KOBİ'lere kredi sağlanması konusundaki riskleri azaltacak finansal araçların daha etkin kullanılabilmesini sağlayacak tedbirler alınacaktır.
- ✓ Ulaştırma ve lojistik altyapısı güçlendirilecek; lojistik merkezler ekonominin ihtiyaç duyduğu etkinliğe kavuşturulacak ve rekabet gücüne katkısı artırılacaktır.
- ✓ Fikri mülkiyet ve patent hakları korunacak, Sınai Mülkiyet Kanunu çıkarılacaktır.
- ✓ Yatırım Destek Ofislerinin kurumsal ve beşeri kapasiteleri güçlendirilerek özel kesim yatırımlarına katkısı artırılacaktır.
- ✓ Girişim sermayesi ve bireysel katılım sermayesi gibi yenilikçi finansman imkanları ve teknolojik girişimcilik destek modelleri geliştirilecektir.
- ✓ Rüzgar, güneş, hidroelektrik gibi alternatif enerji kaynakları üreten tesislerde kullanılan makine ve teçhizatın yurt içinde üretilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- ✓ Kamu alımları, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine katkı sağlayacak; yeniliği, yerlileşmeyi, teknoloji transferini ve yenilikçi girişimciliği teşvik edecek şekilde kullanılacaktır.
- ✓ Başta ilaç ve tıbbi cihaz sektörleri olmak üzere yüksek teknolojili ürünlerde kamu alım garantisine dayalı üretim yapılabilmesi için ürün bazlı yerli tedarik modelleri uygulanacaktır.
- ✓ Değişen işgücü piyasası talepleriyle uyumlu bireyler yetiştirmeye yönelik olarak, temel ve mesleki eğitim reformu hayata geçirilecek ve çıraklık eğitimi zorunlu eğitim kapsamına alınacaktır.
- ✓ Kadınlar ve engelliler başta olmak üzere, özel politika gerektiren grupların işgücüne ve istihdama katılımlarını artırmaya yönelik politikaların etkin bir şekilde uygulanmasına devam edilecektir.

3. RAPORUN YAPISI VE YÖNTEMİ

Tokat İli Sektörel Eylem Planları, ulusal planlarda yer alan hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Kendi içinde bütünlüğü olan raporda Tokat ile ilgili seçilmiş istatistikler ve mevcut durum analizi bilgileri yer almaktadır. Raporun sonunda ise bu rapordaki hedeflere ulaşılmasını sağlayacak eylem planlarının yönetici özetleri ve faaliyetleri yer almaktadır. Eylem planlarının tamamı ayrıca tek tek basılmış olup raporlara Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı web sitesinden erişebilmeniz mümkün olacaktır.

Sektörel eylem planlarının hazırlanması kapsamında Tokat Valiliği, Tokat Belediyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi (GOP), Tokat Ticaret ve Sanayi Odası ve OKA arasında bir protokol imzalanmıştır. 10 sektörel eylem planını kaleme alacak akademik personel, GOP tarafından; sektörel eylem planlarında yol gösterici koordinatör kurumlar ise Tokat Valiliği tarafından belirlenmiştir. 2017 yılı Aralık ayında Tokat Valisi Sayın Dr. Ömer TORAMAN'ın başkanlık ettiği başlangıç toplantısında çalışmanın yol haritası belirlenmiştir. Akabinde, çalışmanın genel koordinatörlüğünü de üstlenen GOP Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Sefa TARHAN'ın başkanlığında, ilgili akademisyen ve koordinatör kurum temsilcileri bir araya gelerek çalışmanın takvimi konusunda görüş alışverişinde bulunmuştur. Sektörel eylem planları, katılımcı bir anlayışla, her sektörün ilgili kamu kurumu, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşlarının da katıldığı çalıştay, yüz yüze görüşmelerde alınan bilgiler ışığında ilgili GOP akademisyenleri tarafından hazırlanmıştır. 2018 yılı Mayıs ayında Tokat Valisi Sayın Dr. Ömer TORAMAN'ın başkanlık ettiği nihai değerlendirme toplantısında her sektörel eylem planının sunumu gerçekleştirilmiştir. Verilen geri bildirimler doğrultusunda son hali verilen sektörel eylem planları, 2018 yılı Haziran ayında tamamlanmıştır.

Kurumlarla beraber ortaya çıkarılan çalışma, ildeki sahiplenmenin üst düzeyde olması açısından ciddi önem taşımaktadır. Planlar, çalışmanın ilk aşamasından başlayarak; teknik ve bilimsel verileri dikkate alan, katılımcı, yerel girişim gücünü ve karşılaştırmalı üstünlüğü önemseyen, mekana dayalı bir yaklaşım izlemiştir. Oluşturulan planların, eylemlerin tanımladığı yol güzergahında, dinamik, hızlı ve demokratik katılımcı öngörü kararları alınarak, aynı hızla bunları yenileyebilme esnekliği gösterilerek ilerleyen ve uzun vadede de geçerliliğini koruyabilecek olması öngörülmüştür.

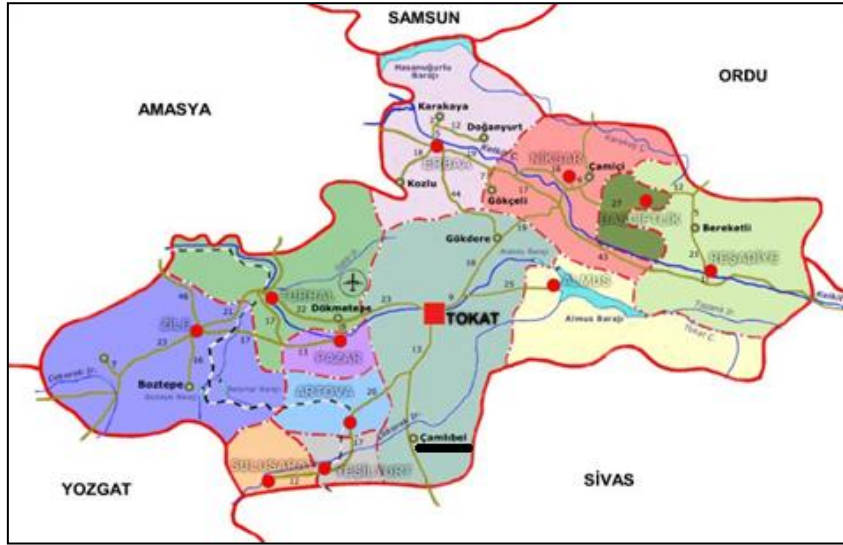
4. TOKAT İLİ MEVCUT DURUMU

4.1. COĞRAFİ KONUM

Tokat, küresel ölçekteki konumu ile Karadeniz'in Akdeniz ve Ortadoğu'ya, ülke içindeki konumu ile Avrupa'nın Ortadoğu ve Kafkasya'ya açıldığı ulaşım güzergâhlarındaki önemli bir durak noktasıdır. Merkez dâhil 12 ilçesi bulunan Tokat; Erbaa, Niksar, Reşadiye ve Zile ilçelerinin bağlanması ile 1923 yılında il olmuştur. Artova ve Turhal 1944 yılında; Almus 1954 yılında; Pazar ve Yeşilyurt 1987 yılında; Sulusaray ve Başçıftlık ise 1990 yılında ilçe statüsü kazanmışlardır.

Yeşilirmak'ı oluşturan Tozanlı, Kelkit ve Çekerek kolları ilin yerleşim ve tarımsal üretimini şekillendirmiştir. Tozanlı kolu üzerinde Almus, Tokat ve Turhal ilçeleri; Kelkit kolu üzerinde Erbaa, Niksar, Reşadiye ve Başçıftlık ilçeleri, Çekerek kolu üzerinde ise Artova, Yeşilyurt ve Sulusaray ilçeleri yer almaktadır. Kazova, Turhal, Erbaa, Niksar, Artova ve Zile ovaları il yüzölçümünün % 15,4'ünü oluşturmaktadır.

Harita 1: Tokat İl Haritası

Tokat kuzey-güney ve doğu-batı ulaşım güzergâhlarında, bölgeler arası bağlantı sağlayan bir şehirdir. Kuzeyinde Samsun, kuzeydoğusunda Ordu, güney ve güneydoğusunda Sivas, güneybatısında Yozgat, batısında Amasya illeri bulunmaktadır. Yüzölçümü 9.958 km² olan Tokat, ülke yüzölçümünün %12'sini oluşturmaktadır. Merkez ilçesinin rakımı 623 metre olan ilde, rakım 188 metre ile 2200 metre arasında değişmektedir. Tokat ilinde merkez ilçe dâhil 12 ilçe, 25 belde ve 623 köy mevcuttur. Belediye sayısı itibariyle Türkiye'nin en fazla belediyeye sahip üçüncü ili; köy sayısı itibariyle ise ülkemizin en fazla köye sahip dördüncü ilidir. İlçe sayısı itibariyle ülke içinde 34. sırada yer almaktadır. Tokat ili arazilerinin % 39'u orman, % 38'i tarım, %12'si ise çayır ve mera arazisidir. İlin kuzeyinde ve güneyinde bulunan dağların büyük çoğunluğu ormanlıktır. Tokat orman alanlarının genişliği bakımından ülke içinde 6.sırada yer almaktadır. Karadeniz kıyısı ile İç Anadolu arasında geçit alanı konumunda olan şehrin değişik yörelerinde İç Anadolu, İç-Doğu Anadolu, Karadeniz ardı, Orta Karadeniz ve Akdeniz iklim tipleri görülür. Tokat yaz mevsiminde alçak alanlarda sıcak ve kurak, yüksek yerlerde serin ve yer yer yağışlı, kış mevsiminde soğuk ve kar yağışlıdır. Kültür bitkileri açısından ülkemizdeki beş mikrogen merkezinden biridir. Meyve cins ve türleri, baklagiller, yem bitkileri açısından gen merkezi konumundadır. Turunçgiller hariç Türkiye'de yetişen bütün bitki ve ağaç türlerini görmek mümkün olan ilde; meşe, kayın ve karaçam ağaçları hâkimdir.

Erbaa ve Niksar ilçelerinde Akdeniz ikliminde yetişen Lübnan sedirleri ve yabancı zeytinlikler bulunmakta, nar ve incir yetiştirilmektedir.

4.2. TARİHTEKİ ÖNEMİ

Tokat, Anadolu'nun stratejik konumunun getirdiği avantajlar ve sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynakları ile tarih boyunca birçok uygarlığın egemenliğindeki önemli bir kültür ve ticaret merkezi olmuş bir şehirdir. Kral Yolu ve İpek Yolu güzergahı üzerinde yer alan Tokat; batıyı kuzey-güney istikametinde doğuya bağlayan ve deniz yolu ile Anadolu'yu Kırım topraklarıyla irtibatlandıran yolların kavşak noktası idi. 1071 Malazgirt savaşı sonrası, Türklerin ilk yerleştikleri bölgelerden biri olma özelliğini taşıyan Tokat ve çevresi Danişmentliler tarafından fethedilmiş ve bu bölgede Niksar başkent olmuştur. Selçuklular zamanında Tokat Anadolu'nun 6. önemli şehri idi. Osmanlı döneminde 16.yüzyılda bütün kervanlar Tokat'ta bulunan kara gümrüğünden geçmekteydi. Bu dönem ürettiği tekstil, ham bakır işleme, mamul bakır ve deri ürünleri ile Tokat, "Küçük Asya'nın 3. Büyük İhracat Merkezi" konumuna gelmiştir. Tokat'ın önemi 18. yüzyılda gümrüklerin Samsun'a taşınmasıyla zayıflamıştır.

Harita 2: İpek Yolu Güzergâhı

4.3. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Tokat, Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu (URAK) İller Arası Rekabetçilik Endeksi 2011-2012 Araştırmasında 51. sırada; 2012-2013 Araştırmasında 58. sırada iken, 2013-2014 Araştırmasında 10 basamak birden ilerleyerek 48. sıraya yükselmiştir.

Forbes dergisi tarafından yapılan "İş Yapmak ve Yaşamak İçin En İyi Kentler" araştırmasına göre Tokat, 2016 yılında Türkiye'nin 61. kenti olmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilk defa 2015 yılında yapılan ve konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik, sivil katılım, altyapı hizmetlerine erişim, sosyal yaşam ve yaşam memnuniyeti olmak üzere yaşamın 11 boyutunu kapsayan illerde yaşam endeksine göre 39. sırada yer almıştır.

Kalkınma Ajansımız tarafından 2014 yılında hazırlanan TR83 Bölgesi İlçeleri Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi çalışmasında ilçelerin bölge ölçeğinde gelişmişlik düzeyleri ortaya konmuştur. Bu çalışma sonucunda

endeks değerleri hesaplanarak TR83 Bölgesi ilçeleri sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerine göre gruplanmıştır. İlçeler endeks değerlerine göre 5 genel gelişmişlik düzeyine ayrılmıştır. Tokat Merkez ilçe 1. grup; Erbaa, Niksar, Turhal, Zile 3. grup; Reşadiye ve Artova 4. grup; Pazar, Yeşilyurt, Sulusaray, Almus, Başçiftlik 5. grupta yer almıştır.

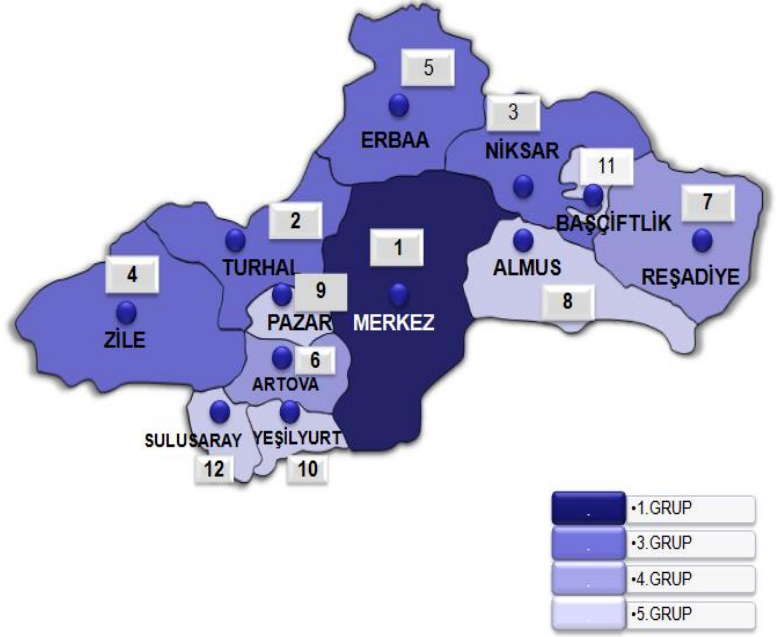
Söz konusu çalışmaya göre ilçelerin il içindeki gelişmişlik düzeyi sırasıyla Merkez ilçe, Turhal, Niksar, Zile, Erbaa, Artova, Reşadiye, Almus, Pazar, Yeşilyurt, Başçiftlik ve Sulusaray şeklindedir.

Tokat ili GSYİH değerleri 2004-2009 yılları arasında %69 oranında; 2009-2014 yılları arasında ise %74 oranında artış göstererek 8.431 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Kişi başına GSYİH değerleri itibarıyla 2003'te 61. sıradayken 2014'e gelindiğinde 64. sıraya gerilemiştir.

Tablo 1: Kişi başına Gayrisafi Yurtiçi Hasıla Sıralaması

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TOKAT	61	64	63	64	60	62	64	65	65	64	64

Kaynak (1): TÜİK, 2016

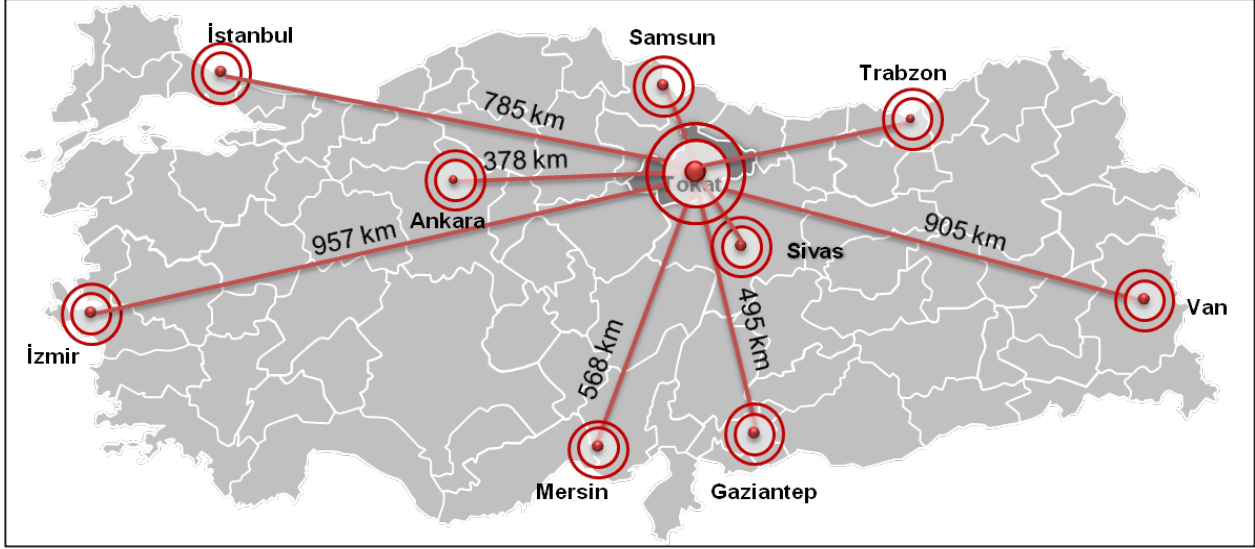

4.4. ULAŞIM

Ana kervan yolları üzerinde bulunarak Tokat, yüzyıllar boyunca stratejik bir konumda yer almasına rağmen günümüzde konum itibarıyla dezavantajlı duruma düşmüştür. Merkez ilçe, ana geçiş güzergâhlarının üzerinde değil yakınındadır.

4.4.1. KARAYOLU

Harita 4: Tokat Önemli İllere uzaklık

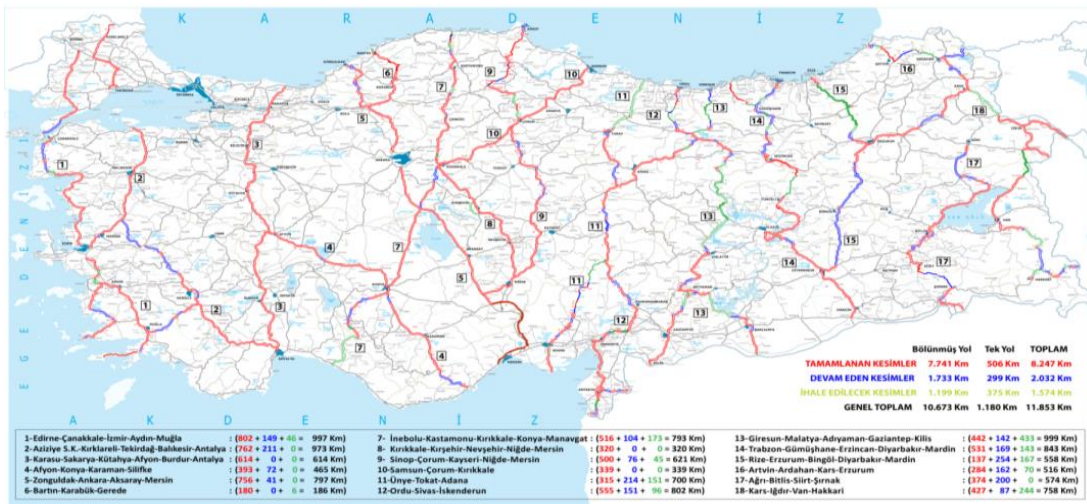
Önemli Kentlere Karayolu Uzaklıkları

Türkiye'nin her köşesinden karayolu ile ulaşılabilen Tokat, Ankara'ya 399 km, Samsun'a 232 km, Ordu'ya 233 km, Sivas'a 108 km, Yozgat'a 206 km, Amasya'ya 114 km ve İstanbul'a 785 km uzaklıkta bulunmaktadır. Doğu ve batı arasındaki ana ulaşım bağlantısını sağlayan uluslararası yol güzergâhı Tokat ilinin kuzeyinde Erbaa ve Reşadiye ilçelerinden geçmektedir. Bu yol ilin Avrupa, Kafkasya ve Ortadoğu uluslararası yol ağlarına bağlanmasını sağlamaktadır.

Kuzey Güney Aksları Yol Projeleri

Doğu Karadeniz ile Akdeniz'i birleştirecek 7 güzergâhtan biri olan "Ünye-Tokat-Adana" aksında üzerinde bulunan Ünye-Akkuş-Niksar bölünmüş karayolunun hayata geçirilmesi; Tokat ilinin erişilebilirlik imkânlarının artırılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Harita 5: Bölünmüş Yol Çalışmaları

Tokat İli Bölünmüş Yol Çalışmaları

2018 Yılı Yatırım Programında yer alan “Tokat-Niksar Bölünmüş Karayolu”, “Alaca - Çekerek - Zile - Turhal Bölünmüş Karayolu” ve “Merzifon-Çorum Ayrımı ve Mecitözü – Amasya – Turhal Ayrımı Devlet Yolu”nun tamamlanması ile Tokat çevre illerle olan tüm karayolu bağlantılarını bölünmüş yollar ile sağlamasının yanı sıra, ilin ulaşım açısından daha avantajlı bir konuma sahip olacaktır.

2023 Otoyol Projeleri

Karayolu ulaşımında en önemli proje ise 2023 yılında Yap İşlet Devret Modeli ile hayata geçirilecek 2. Grup Otoyol projeleri arasında yer alan ve toplam uzunluğu 1255 km olması planlanan “Gerede Merzifon Gürbulak Otoyol Projesi”nin ilimizden geçecek olmasıdır.

Harita 6: 2023 Otoyol Projeleri

4.4.2. DEMİRYOLU

Cumhuriyetin ilk yıllarında inşa edilen Sivas-Samsun Bölgesel Express hattında çalışan Devlet Demiryolu Yolu bağlantılı trenler yolcu ve yurt içi-yurt dışı yük taşımacılığında kullanılmaktadır. Trenler; Yeşilyurt, Artova, Zile ve Turhal ilçelerinden yük ve yolcu alabilmektedir. Tokat demiryolu bağlantıları ile Ortadoğu, Karadeniz ve Akdeniz'e açılabilir. Demiryolu yük taşımacılığında en çok taşınan yükler; çimento ve mermerdir.

Harita 7: Türkiye Demiryolu Yenileme Haritası

YHGP, "Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması" stratejik amacı, "Bölgesel altyapının etkin bir mekansal organizasyon anlayışına uygun" önceliği, "Ulaşım Altyapısı'nın geliştirilmesi" tedbiri kapsamında demiryolu ulaşımı ile ilgili iki proje yer almıştır. Bu projeler, Tokat ile Turhal arasında, yerleşim yerleri için yapılan yeni nüfus projeksiyonlarını ve kentleşme, ekonomik gelişme önerilerini dikkate alarak ray otobüsü işletmeciliği projesi fizibilitesinin yenilenmesi ve Zile kentinin, ekonomik gelişme ve nüfus projeksiyonlarını dikkate alarak, demiryolu istasyonunun, yük taşımacılığına/kombine taşımacılığa uygun hale getirilerek 5 km içeri alınmasıdır.

Demiryolu Hatları Yenileme Çalışmaları

Katılım Öncesi Mali Yardım Programı (IPA) kapsamında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın Program Otoritesi olduğu Ulaştırma Operasyonel Programı ile ilimiz demiryolu ulaşımının standartlarının yükseltilmesine ilişkin bir proje çalışması yürütülmektedir. Mevcut hatların yenilenmesi çalışmaları kapsamında 2015 – 2018 döneminde Sivas - Samsun demiryolu hattı kapatılarak çalışmalar gerçekleştirilecektir. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Avrupa Birliği Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün **Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyon (SAKA) Projesi Yapım İşi İhalesi 20.01.2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir.** Proje kapsamında mevcut hat, altyapısı ile beraber (60e1 ve B70 Tipi) travers kullanılarak yeniden inşa edilecektir. Yapım süresi 30 ay sürecek hatta ayrıca (ERTMS ETCS seviye 1) sinyalizasyon sistemi kurulacaktır. Söz konusu demiryolu hattı 28.09.2015 tarihinde trafiğe kapatılmıştır.

Bu hat önümüzdeki yıllarda devreye alınacak olan ve Tokat kent merkezine 60 km uzaklıkta bulunan Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren hattı ile entegre edilecektir. Diğer yandan projelendirme çalışmaları devam eden Ankara-Kırıkkale-Çorum-Amasya-Samsun Yüksek Hızlı Tren Hattı'nda Turhal ilçesi bağlantısının da yer alması öngörülmektedir.

Ayrıca TCDD'ye Tokat ve Turhal Organize Sanayi Bölgelerine demiryolu bağlantı hattının yapılması ile ilgili 2013 yılında sunulmuş bir fizibilite raporu bulunmaktadır. Bu raporun dikkate alınarak bu hatların hayata geçirilmesi ile Organize Sanayi Bölgelerimizde yer alan işletmeler yük taşımacılığında bu hatları ulaşım maliyetlerinin düşürülmesi için tercih edecektir

4.4.3. HAVAYOLU

Tokat kent merkezine 20 km uzaklıkta olan Tokat Havaalanı iç ve dış hat uçuş imkânı sunulabilecek altyapıya sahiptir. Mevcut pist uzunluğu ve yönü sebebiyle büyük jet uçaklarının iniş yapamamasından dolayı, ilde pist yönünün değiştirilerek yeni bir havaalanı yapılması için 2015 yılında başlatılan çalışmalar sonuç vererek 2017 yılı yatırım programına alınmıştır. Toplam 185 Milyon bütçeye sahip olan Tokat Yeni Havalimanı 2020 yılında tamamlanacaktır.

Harita 8: Tokat İstanbul Arası Uçuş

Havayolu ulaşımında tercih edilebilecek, Tokat kent merkezine yakın diğer havaalanları ise 100 km uzaklıkta olan Sivas Havaalanı, 114 km uzaklıkta olan Amasya-Merzifon Havaalanı ve 240 km uzaklıkta olan Samsun-Çarşamba Havaalanı'dır.

YHGP, "Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması" stratejik amacı, "Bölgesel altyapının etkin bir mekansal organizasyon anlayışına uygun" önceliği, "Ulaşım Altyapısı'nın geliştirilmesi" tedbiri kapsamında havayolu ulaşımı ile ilgili Tokat Havaalanı pist ve altyapı teknik eksikliklerinin tamamlanması ve bölgesel taşımacılığın geliştirilmesi projesi yer almıştır.

Harita 9: Tokat Yeni Havaalanı Arazisi

4.5. NÜFUS

2017 ADNKS sonuçlarına göre Tokat, 81 il arasında en fazla nüfusa sahip 34 üncü il konumunda olup bu değerle (602.086) ülke nüfusunun yaklaşık binde 7,45'sini barındırmaktadır. 2016 yılında 602.662 olan Nüfus 2017 yılında 576 kişi azalmıştır.

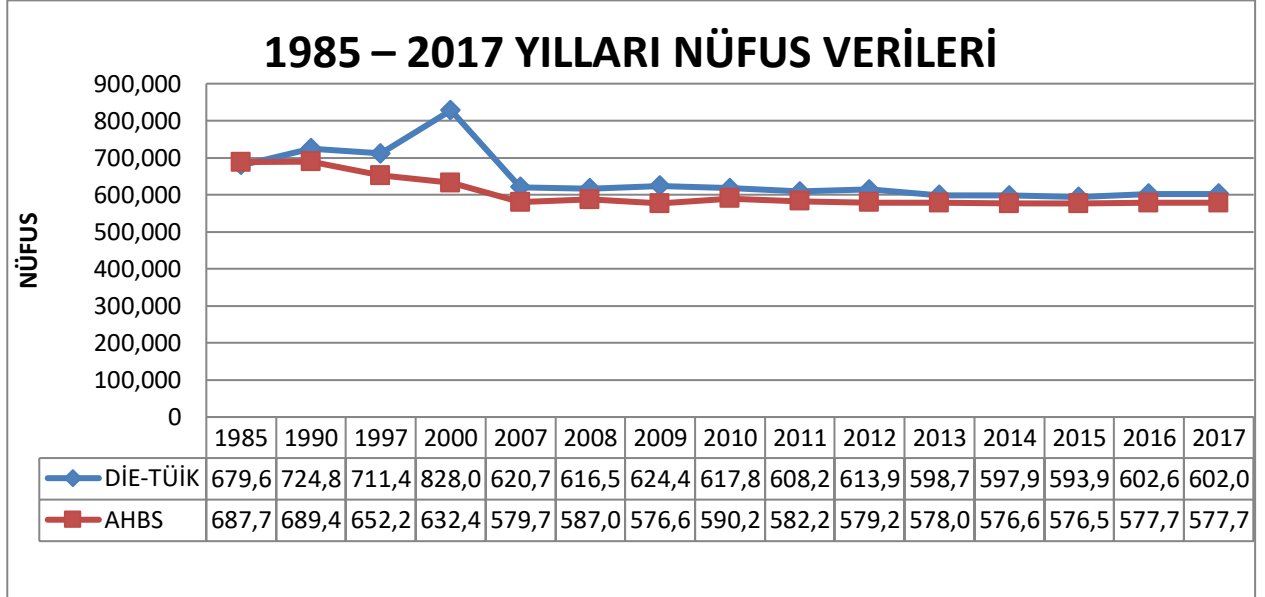
Tablo 2: Tokat Nüfus Tablosu

	TOKAT	TOKAT'IN TÜRKİYE İÇİNDEKİ SIRASI	TÜRKİYE
YÜZÖLÇÜMÜ	9.958 km ²	29	783.562 km ²
NÜFUS 2017	602.086	34	80.810.525
NÜFUS YOĞUNLUĞU 2017	60 kişi/ km ²	43	103 kişi/ km ²
15-64 YAŞ GRUBU NÜFUS	485.710 (%80,6)	34	61.222.421 (%67,9)
15-24 YAŞ GRUBU GENÇ NÜFUS	99.309 (%16,4)	37	12.983.097 (%16,2)

Kaynak (2): TÜİK, 2018

TÜİK verilerine göre Tokat il nüfusu 2007-2017 yılları arasında, 620.722 den 602.086'ya gerilemiştir.

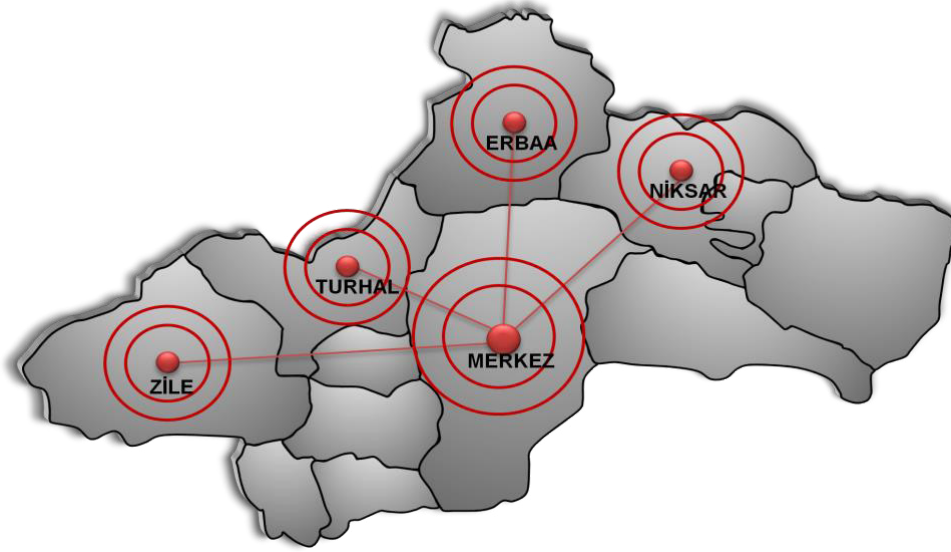
Grafik 1: Yıllara Göre Tokat Nüfusu

Kaynak (2): TÜİK, 2017

Tokat il nüfusu 1985-2017 yılları arasında, TÜİK verilerine göre % 11,3 oranında; Sağlık Bakanlığı verilerine göre ise % 16,16 oranında azalmıştır. Sağlık Bakanlığı verileri göz önüne alındığında 2000 yılından öncesi ve sonrası ani nüfus artış ve azalışlarının gerçeği yansıtmadığı görülmektedir. 2007-2016 yılları arasında nüfus TÜİK verilerine göre % 1, Sağlık Bakanlığı verilerine göre ise % 0,34 oranında azalmıştır.

2017 yılı TÜİK verilerine göre nüfusun % 80,6'sı Merkez, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile ilçelerinde yaşamaktadır. Nüfusu en fazla olan ilçeler; Merkez (% 31), Erbaa (% 15,3), Turhal (% 13,6), Niksar (% 10,7) ve Zile (% 9,7) dir. İlin 5 ilçesinin (Pazar, Yeşilyurt, Artova, Sulusaray ve Başçiftlik) her birinin nüfusu 20.000'in altındadır. Nüfusu en az olan ilçe ise Sulusaray (% 1,4)'dir.

2017 yılı ADNKS nüfus sayımı sonuçlarına göre toplam nüfusunun % 64'ü kentsel alanlarda, % 36'sı kırsal alanlarda yaşayan ilde son bir yılda kentsel alan nüfusu % 61 oranında artarken; kırsal alan nüfusu ise %1,3 oranında azalmıştır. 2016 - 2017 döneminde yıllık il nüfus artış hızı % - 0,9 olarak gerçekleşmiştir. Merkez ilçe toplam nüfusu 196.386 kişidir. Merkez ilçe kentsel alan nüfusu çevresindeki kırsal alandan aldığı göç ile artmaktadır. Merkez ilçe sahip olduğu eğitim, sağlık ve ticaret fonksiyonları ile hem yakın çevresindeki kırsal alan için hem de ilçeleri için önemli bir çekim noktasıdır.

4.5.1. İLÇELERE GÖRE NÜFUS

Tablo 3: Tokat İlçeleri Nüfus Dağılımı

	2017 NÜFUSU	YÜZÖLÇÜMÜ	İL YÜZÖLÇÜMÜNE ORANI	NÜFUS YOĞUNLUĞU
MERKEZ	196.386	1.921	19,2	102,2
ERBAA	93.555	1.129	11,3	82,8
TURHAL	79.844	1.021	10,2	78,2
NİKSAR	64.193	918	9,2	69,9
ZİLE	55.131	1.557	15,6	35,4
REŞADİYE	37.729	1.246	12,5	30,2
ALMUS	27.370	888	8,9	30,8
PAZAR	13.570	215	2,1	63,1
BAŞÇİFTLİK	9.133	231	2,3	39,5
YEŞİLYURT	9.096	199	1,9	45,70
ARTOVA	8.503	356	3,5	23,8
SULUSARAY	7.576	277	2,7	27,3
TOPLAM	602.086	9.958	100	60,46

Kaynak (2):TÜİK,2017

Önemli bir tarım şehri olan Tokat'ta 2012-2017 yılı döneminde kentleşme oranı, Türkiye ortalamalarının altında kalmasına rağmen sürekli bir artış gösterme eğilimindedir.

Tablo 4: Tokat Kır-Kent Nüfusu

YIL	TOPLAM NÜFUS	KIR	KENT
2012	613.990	255.496	358.494
2013	598.708	240.553	358.155
2014	597.920	227.211	370.709
2015	593.990	214.121	379.869
2016	602.662	215.457	387.205
2017	602.086	212.483	389.603

Kaynak (2):TÜİK,2017

2016 yılı TÜİK verilerine göre Tokat il nüfusuna kayıtlı 1.319.498 kişiden 527.191 kişisi Tokat'ta 473.252 kişisi İstanbul'da; 69.234 kişisi Ankara'da, 40.666 kişisi İzmir'de, 37.279 kişisi Kocaeli'nde, 26.554 kişisi ise Tekirdağ'da ikamet etmektedir.

Tablo 5: Tokat İl Nüfusuna Kayıtlı Kişilerin İkamet Edilen İllere Dağılımı

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tokat	563.257	562.385	550.703	546.691	550.550	535.641	531.904	523.338	527.191	523.487
İstanbul	402.913	408.738	426.246	436.355	436.213	455.817	462.852	472.511	473.252	475.809
Ankara	56.352	58.212	60.782	62.241	63.159	64.619	66.655	68.425	69.234	71.239
İzmir	34.952	35.962	37.107	37.078	37.621	38.581	39.399	39.928	40.666	41.770
Kocaeli	26.268	27.235	28.682	29.814	30.614	32.318	33.736	35.709	37.279	38753
Tekirdağ	15.509	16.606	17.641	18.776	19.808	21.029	22.986	24.746	26.554	28698
Bursa	16.802	17.331	18.002	18.750	19.270	19.945	20.398	21.151	21.668	22289

Kaynak: TÜİK,2018

İlin net göç hızı 2010 yılında binde -10,15 iken, 2016 yılında binde 5,31 olarak gerçekleşmiştir

Tablo 6: Tokat Net Göç Hızı Yıllara Göre Dağılımı

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Net Göç Hızı (Binde)	-24,88	-11,6	4,76	-32,99	-4,75	-10,42	5,31	-6,64

Kaynak (2):TÜİK,2018

Tokat ilinden bölge dışındaki iş, eğitim ve sosyal olanakların daha gelişmiş olduğu illere doğru göç yaşanmaktadır. 2010-2016 yılları arasında İstanbul, Ankara, Tekirdağ, Samsun ve Kocaeli illeri en çok göç verilen iller olmuştur.

Tablo 7: Tokat İlinden En Fazla Göç Verilen İller

	İstanbul	Ankara	Tekirdağ	Samsun	Kocaeli
(2008-2009)	17.185	2.942	848	1.445	1098
(2009-2010)	17.185	2.942	848	1.445	1098
(2010-2011)	21.969	3.310	947	1.088	1.327
(2012-2013)	18.015	2.782	997	1.248	1.054
(2013-2014)	14.926	2.480	1.134	1.005	933
(2014-2015)	26.819	3.377	1.296	1.328	1.510
(2015-2016)	19.386	3.088	1.702	1.256	1.220
(2016-2017)	16.291	3.014	1.604	1.416	1.290

Kaynak (3): TÜİK,2018

TÜİK'in 2013-2023 dönemine ilişkin yaptığı nüfus projeksiyonu çalışmasına göre Tokat ilinin 2017 yılında nüfusunun 595.518 olacağı öngörülmüşken, 2017 yılında il nüfusu 602.086 kişi olmuş ve TÜİK nüfus tahminlerinin üzerinde gerçekleşmiştir. Nüfus yapısının bu eğilimin devam etmesi, önümüzdeki yıllardaki nüfus projeksiyonda tahmin edilen nüfusun üzerine çıkacağı şeklinde değerlendirilebilir.

Tablo 8: Tokat Nüfus Projeksiyonu

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nüfus Projeksiyonu	602 086	602 228	603 044	603 737	604 311	604 734	605 010	605 120	605 082

Kaynak:TÜİK,2018

4.6. EĞİTİM

4.6.1. OKUL ÖNCESİ EĞİTİM

İl genelinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ve bağlı olmayan (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı – Diyanet İşleri Başkanlığı) okul öncesi eğitim kurumlarında toplam 331 okuldaki 538 derslikte 10.983 öğrenci öğrenim görmektedir. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki toplam öğretmen sayısı ise 597'dir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 9 özel okuldaki 42 derslikte okul öncesi eğitim hizmetleri sunulmaktadır.

4.6.2. İLKOKUL/ORTAOKUL

İldeki ilkokullarda 30.986 öğrenci toplam 331 okulda 2.330 derslikte öğrenim görmektedir. İlkokullardaki toplam öğretmen sayısı 2.311'dir. İldeki ortaokullarda 37.590 öğrenci toplam 195 okulda 1.718 derslikte öğrenim görmektedir. Ortaokullardaki toplam öğretmen sayısı 2695'tir.

Tablo 9: İlkokul/Ortaokul Okul, Şube, Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları

	Okul		Şube		Öğretmen		Derslik	
	Tokat	Türkiye	Tokat	Türkiye	Tokat	Türkiye	Tokat	Türkiye
2011-12	180	323	19	25	16	20	21	30
2014-15	93 / 190	197 / 292	15/22	21/25	14/13	18/17	19	27
2016-17	130	198	18	17	12	16	16	20

Kaynak: (4) TÜİK,2017

4.6.3. ORTAÖĞRETİM

İldeki ortaöğretim hizmetleri, 6 tanesi köylerde bulunmak üzere 109 okul tarafından verilmektedir. Bu okulların 64 tanesi mesleki ve teknik ortaöğretim kurumudur. 2016 yılı verilerine göre genel orta öğretim kurumlarında 21.674 öğrenci, mesleki eğitim kurumlarında 22.963 öğrenci, genel açık öğretim liselerinde 10710 öğrenci, mesleki ve teknik liselerde ise 2596 öğrenci öğrenim görmektedir. Genel orta öğretim kurumlarında toplam öğretmen sayısı 1025 iken; mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki öğretmen sayısı 1763'tür.

Genel orta öğretim kurumlarında 2006-2007 öğretim yılında derslik başına düşen öğrenci sayısı 30 iken; 2012-2013 öğretim yılında 22'ye düşmüş, 2014-2015 döneminde ise 25'e çıkmıştır. Mesleki eğitim kurumlarında 2007-2008 öğretim yılında derslik başına düşen öğrenci sayısı 26 iken; 2012-2013 öğretim yılında 32'ye yükselmiş, 2014-2015 döneminde ise 28'e düşmüştür.

Tablo 10: Ortaöğretimde Okul, Şube, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları

	Okul		Şube		Öğretmen		Derslik	
	Tokat	Türkiye	Tokat	Türkiye	Tokat	Türkiye	Tokat	Türkiye
2012-13	382	323	24	25	15	20	22	30
2014-15	406	466	21	21	14	14	24	28
2016-17	410	316	24	25	16	22	24	32

Kaynak (4):TÜİK,2017

OKA 2013 Dezavantajlı Gruplara Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün başvuru sahibi "Yolları Açın Biz Geliyoruz" projesi uygulanmıştır. Proje kapsamında Tokat ve ilçelerindeki engellilerin toplumun bir parçası olması ve özellikle kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması için bir araç alınarak, engellilere yönelik düzenlenmiştir. Bu araç ile engelli bireyler eğitim, sağlık ve spor faaliyetlerinden belli zaman aralıklarında yararlanmaktadır.

4.6.4. YÜKSEKÖĞRETİM

1992 yılında kurulan Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde 11 fakülte, 4 enstitü, 8 yüksekokul ve 15 meslek yüksek okulu bulunmaktadır. 2017-2018 öğretim yılında toplam öğrenci sayısı 34.747'e ulaşan üniversitenin bünyesinde yaklaşık 1.067 idari, 1.228 akademik personel görev yapmaktadır. Üniversitede eğitim, fen-edebiyat, güzel sanatlar, iktisadi idari bilimler, mühendislik ve doğa bilimleri, tıp, diş hekimliği, hukuk, ziraat ilahiyat ve Sağlık Bilimleri fakülteleri, bulunmaktadır. GOP Üniversitesi'nde ön lisans ve lisans düzeyinde okuyan toplam öğrenci sayısı 2003 yılında 8399 iken; 2017 yılında bu sayı 34.747'e ulaşmıştır.

Tablo 11: GOP Üniversitesi Öğretim Elemanı Ve Öğrenci Sayıları

YIL	Toplam öğretim elemanı	Toplam öğrenci sayısı
2000	389	6.542
2001	426	7.205
2002	457	8.036
2003	438	88.03
2004	479	99.73
2005	541	11.101
2006	566	12.009
2007	507	13.814
2008	766	15.412
2009	805	18.184
2010	809	18.795
2011	937	19.749
2012	999	21.706
2013	1.100	25.709
2014	1.158	28.710
2015	1.201	30.557
2016	1.228	33.662
2017	1.228	34.747

Kaynak (5): GOP Üniversitesi,2017

GOP Üniversitesi'ndeki kayıtlı tüm öğrencilerin % 71,3'ü (24.670) il merkezinde, %28,7'si (9.729) Erbaa, Turhal, Niksar, Almus, Reşadiye, Artova ve Pazar Meslek Yüksekokullarında öğrenim görmektedir. Üniversite öğrencileri kent ekonomisinde ticaret sektörüne önemli bir canlılık getirmektedir. Özellikle ilçelerde daha fazla öğrencinin gelmesi için yeni yüksekokulların açılması yönünde talepler bulunmaktadır. Tokat kent merkezine 9 km uzaklıkta bulunan Taşlı çiftlik Kampüsü'ne ulaşım imkânlarının geliştirilmesi açısından, hafif raylı sistemle şehre bağlanması yönünde kamuoyunda talepler bulunmaktadır. Üniversite öğrencilerine yönelik, merkez ve ilçelerde yurt ve sosyal donatı alanlarının düzenlenmesi ile şehir önemli bir üniversite kenti olabilecektir. YHGP, GOP Üniversitesi'ni sadece yüksek öğrenim veren bir kurum olarak ele almamıştır. GOP Üniversitesi'ni tarım ve sanayi sektörlerinin geliştirilmesi için önemli bir paydaş olarak ele almıştır.

4.6.5. MESLEKİ EĞİTİM

2017 yılında Çalışma ve İş Kurumu Tokat İl Müdürlüğü tarafından farklı meslek grubuna yönelik, 258 grupta 6824 kişinin katıldığı işgücü yetiştirme kursları düzenlenmiştir. Kursları tamamlayan 490 kişi farklı kurumlarda istihdam edilmiştir.

YHGP, "İnsan Kaynaklarının ve Toplumsal Yapının Geliştirilmesi" stratejik amacı, "Yoksullaşmaya, işsizliğe ve güvencesizliğe karşı kurumsal mekanizmaların geliştirilmesi" önceliği kapsamında "İstihdamın artırılması ve işsizlik oranının azaltılması tedbiri altında "Çalışma ve İş Kurumu Tokat İl Müdürlüğü ile mesleki ve teknik liseler arasında ağ kurulması" ve "Çalışma ve İş Kurumu Tokat İl Müdürlüğü'nün genç üniversite, yüksekokul ve lise mezunlarına bilgi-iletişim teknolojileri mesleklerinde sertifikalı eğitim programları düzenlenmesi" projeleri yer almaktadır.

4.6.5.1. ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

TR83 Bölgesinde faaliyet gösteren Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı kuruluşundan bugüne kadar Tokat ilinin kalkınmasına özellikle önem vermiştir. Turizm ve sanayi yatırımlarının yanı sıra beşeri sermayeye yönelik eğitim yatırımlarına önemli katkılarda bulunmuştur ve çeşitli teknik desteklerle kamu kurumlarındaki personel kalitesinin geliştirilmesine yönelik proje ve programlara, öğrencilere yönelik programlarla istihdama olumlu katkılarda bulunacak projelere teknik destek sağlamış ve sağlamaya devam etmektedir. Belediyeler, kaymakamlıklar, müdürlükler ve vakıflar gibi çok geniş bir paydaş tabanı ile değişik ve çeşitli kapsamlarda bu teknik destekler uygulamaya konulmuştur.

OKA 2011 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programında, Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu "Tokat'taki Mesleki Eğitimin Durum ve İhtiyaç Analizi" çalışmasına destek verilmiştir.

Diğer yandan OKA, Tokat ilinde mesleki eğitimle ilgili 2 Mali Destek Programı aracılığıyla 16 projeye destek vermiştir. Tamamlanma sürecinde olan OKA 2011 İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Mali Destek Programı'nda (İKG) 8 proje desteklenirken, OKA 2013 Sosyal İçerme Mali Destek Programında 8 projeye destek verilmiştir.

OKA 2011 İKG Programı kapsamında, TR83 Bölgesi'nde kadın, genç, engelli ve kırsal alanda yaşayan nüfusa yönelik olarak insan kaynaklarının geliştirilmesi, işgücü niteliğinin artırılarak istihdam edilebilirliğinin önündeki engellerin kaldırılmasına ve işsizlik oranının azaltılmasına yönelik faaliyetlerin desteklenmesi amaçlanmıştır. Tokat ilinden 29 adet proje başvurusu yapılan programa, TR83 bölgesinden yapılan başvuru sayısı ise 117 adettir. Programın sonuçları 2012 Şubat ayında açıklanmıştır. Program kapsamında bölgede başarılı olan 30 proje arasında Tokat ilinde Merkez, Niksar, Reşadiye ve Yeşilyurt ilçelerinde uygulanmakta olan 9 proje yer almıştır. Projelerin toplam bütçe büyüklüğü 673.876,93 TL'dir.

Tablo 12: 2011 İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Mali Destek Programında Tokat İli Projeleri

KURUM	PROJE ADI	İLÇE	
1	YEŞİLYURT KAYMAKAMLIĞI SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI	ORTA ASYADAN ORTA KARADENİZE KADINLARI BULUŞTURAN HALI İLMEĞİ	YEŞİLYURT
2	SERENLİ BELEDİYESİ	ORGANİK GIDA ÜRETİMİ PROJESİ	NİKSAR
3	NİKSAR KAYMAKAMLIĞI	BİZE ENGEL OLMAYIN	NİKSAR
4	HATİPLİ BELEDİYESİ	SADECE BEYAZ	BAŞÇİFTLİK
5	NİKSAR BELEDİYESİ	ÜRETEK AHŞAP ELLER PROJESİ	NİKSAR
6	TÜMSİAD TOKAT ŞUBESİ	DIŞ TİCARET ELEMAN YETİŞTİRME KURSU	MERKEZ
7	REŞADİYE ESNAF SANATKÂRLAR KREDİ ve KEFALET KOOPERATİFİ	GÜMÜŞ ELLER PROJESİ	REŞADİYE
8	TOKAT MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	GENÇ TURİZMCİLERİN MESLEKİ GELİŞİMİ ve SEKTÖRE ENTEGRASYONU	MERKEZ

Kaynak (6): Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı,2017

OKA Dezavantajlı Gruplara Yönelik Sosyal İçerme Mali Destek Programına TR 83 Bölgesinden yapılan 78 adet proje başvurusu arasında Tokat ilinden 24 adet proje yer almış, bu rakamla Tokat bölgemizde programa en çok proje sunan il olmuştur. 30 Nisan 2013 tarihinde açıklanan proje sonuçlarına göre TR83 bölgesinde uygulanacak 28 proje arasında, 8 adet projesi ile Tokat bölgenin en başarılı ikinci ili olmuştur. Projelerin toplam bütçe büyüklüğü 655 bin TL, toplam ajans destek tutarı ise 523 bin TL'dir.

Tablo 13: 2013 Dezavantajlı Gruplara Yönelik Sosyal İçerme Mali Destek Programında Tokat İli Projeleri

KURUM	PROJE ADI	İLÇE	
1	ZİLE KAYMAKAMLIĞI	DEĞİŞEN HAYATLAR GELİŞEN ZİLE	ZİLE
2	ALMUS KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	ÇOCUKLAR OYUNCAK, KADINLAR MESLEK SAHİBİ OLUYOR	ALMUS
3	BAŞÇİFTLİK SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI	YAŞLI VE HASTA/ENGELLİ BAKICILIK EĞİTİMİ	BAŞÇİFTLİK
4	NEBİŞEYH BELEDİYE BAŞKANLIĞI	ALTIN ELLER	REŞADİYE
5	BAŞÇİFTLİK SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI	BAŞÇİFTLİK KADIN TOPLUM MERKEZİ	BAŞÇİFTLİK
6	TOKAT İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	KADINLARIMIZ ÜRETİYOR, TOKAT'IMIZ GELİŞİYOR.	MERKEZ
7	TÜMSİAD (TÜM SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ) TOKAT ŞUBESİ	İŞ'TE KADINLAR	MERKEZ
8	ZİLE KAYMAKAMLIĞI	DEĞİŞEN HAYATLAR GELİŞEN ZİLE	ZİLE

Kaynak (6):Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı,2017

4.6.5.2. MESLEKİ EĞİTİME YÖNELİK AJANS TEKNİK DESTEK PROGRAMLARI

İstihdam oranının artırılması, iş verimliliğinin ve personel kalitesinin artırılması amacıyla Orta Karadeniz Kalkınma ajansı çeşitli teknik destek programlarını desteklemiştir ve desteklemektedir.2012-2017 Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen faaliyetlerle çok sayıda kamu çalışanı, öğrenci kendisini geliştirme ve yetiştirme imkanı bulmuş personel bilgi düzeyi ve kalitesi artırılmış, istihdama olumlu katkılarda bulunulmuştur.

Tablo 14:2012-2017 OKA Tokat Teknik Destek Programları

KURUM	PROJE ADI	İLÇE	
1	TOKAT HALK SAĞLIĞI İL MÜDÜRLÜĞÜ	HASTA ve HASTA YAKINLARIYLA ETKİLİ İLETİŞİM	MERKEZ
2	TURHAL TEKNİK ve ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ	TEKNİK ÖĞRETMENLERE YÖNELİK SOLIDWORKS EĞİTİMİ	TURHAL
3	TOKAT İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	KURUMSAL İSTATİSTİK ANALİZ KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ EĞİTİMİ	MERKEZ
4	TURHAL BELEDİYESİ	KURUMSAL GELİŞİM İÇİN ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ ve SAĞLIĞI EĞİTİMİ	TURHAL
5	TOKAT İL GIDA, TARIM ve HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ	NETCAD EĞİTİMİ PROJESİ	MERKEZ
6	TOKAT İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	KURUMSAL STRATEJİK PLAN HAZIRLAMA EĞİTİMİ	MERKEZ
7	ALMUS ÇEVRELİ BELEDİYESİ	ETKİN BİR BELEDİYE İÇİN HALKLA İLİŞKİLER EĞİTİMİ	ALMUS
8	TOKAT SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI	PROJE YAZMA VE YÜRÜTME EĞİTİMİ PROJESİ	MERKEZ
9	TOKAT İL GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ	TOPLAM KALİTEDE KİŞİSEL GELİŞİM İLE KURUMSAL KAPASİTE ARTIRIMI	MERKEZ
10	TOKAT İL ÖZEL İDARESİ	NETCAD EĞİTİMİ	MERKEZ
11	YEŞİLYURT KAYMAKAMLIĞI	PROJE HAZIRLAMA EĞİTİMİ	YEŞİLYURT
12	TOKAT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	MONTESORRİ FORMATÖR EĞİTİMİ	MERKEZ
13	TOKAT İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE HAZIRLAMA EĞİTİMİ(PCM)	MERKEZ
14	TOKAT İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	ÇALIŞANLARIN KURUMSAL İTİBAR SÜRECİNE KATILIMLARINDA İÇSEL İLETİŞİMİN ROLÜ	MERKEZ
15	ERBAA REHBERLİK MERKEZİ	ÇOCUK DEĞERLENDİRME TESTLERİ EĞİTİMİ	ERBAA
16	75. YIL ZÜBEYDE HANIM ANAOKULU	MONTESORRİ FORMATÖR EĞİTİMİ	MERKEZ
17	GENÇLİK ve SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ	PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ EĞİTİMİ	MERKEZ
18	TOKAT SOSYAL YARDIMLAŞMA ve DAYANIŞMA VAKFI	SOSYAL YARDIM ve İNCELEME GÖREVLİLERİNE YÖNELİK İŞARET DİLİ EĞİTİMİ	MERKEZ
19	TOKAT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	KATILIMCILIK VE MODERASYON EĞİTİMİ	MERKEZ
20	TOKAT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	EĞİTİMDE ÖLÇME DEĞERLENDİRME FORMATÖR EĞİTİMİ	MERKEZ
21	SULUSARAY KAYMAKAMLIĞI	UYGULAMALI PROJE DÖNGÜSÜ YÖNETİMİ	SULUSARAY
22	TOKAT İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ	STRATEJİK PLAN HAZIRLAMA EĞİTİMİ	MERKEZ
23	ERBAA RAM	OYUNLA DANIŞMA EĞİTİMİ	ERBAA
24	ERBAA BELEDİYESİ	PROJE HAZIRLAMA VE PROJE YÖNETİMİ EĞİTİM	ERBAA
25	TOKAT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	YARATICI DRAMA FORMATÖRÜ YETİŞTİRME EĞİTİMİ	MERKEZ
26	TURHAL İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	ETKİLİ İLETİŞİM TEKNİKLERİ VE RİSK GRUBU ÖĞRENCİLERE YAKLAŞIM	TURHAL
27	TOKAT REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	ÖĞRENCİ KOÇLUĞU FORMATÖR YETİŞTİRME KURSU	MERKEZ
28	TOKAT VALİLİĞİ	SOSYAL GİRİŞİMCİLİKLE TOKAT VİZYONUNA KATKI	MERKEZ
29	TOKAT BİLİM VE SANAT MERKEZİ	BİLSEM ÖĞRETMENLERİNE ETKİN DANIŞMANLIK EĞİTİMİ	MERKEZ
30	PAZAR KAYMAKAMLIĞI	PAZAR PROJE BEKLİYOR	PAZAR
31	ERBAA REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ	KATILIMCILIK VE MODERASYON EĞİTİMİ	ERBAA
32	TOKAT İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	KURUMUMUZDA AUTOCAD EĞİTİMİ	MERKEZ
33	TOKAT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	YARATICI DRAMA FORMATÖRÜ YETİŞTİRME EĞİTİMİ	MERKEZ
34	ARTOVA İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	ARTOVADAN AVRUPAYA AÇILAN KAPI "Erasmus+ Proje Yazma Eğitimi"	ARTOVA
35	ERBAA YUVAM ANAOKULU	ORFF -SCHULWERK YAKLAŞIMIYLA MÜZİK HAREKET EĞİTİMİ KURSU	ERBAA

Kaynak (6):Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı,2017

4.7. SAĞLIK

Sağlık Bakanlığı, GOP Üniversitesi ve özel sektöre ait, 15 adet yataklı tedavi kurumunda 2.190 yatak kapasitesi ile sağlık hizmeti verilmektedir 2014 yılı Mart ayında Tokat Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, 2015 yılı Mart ayında ise 20 üniteli Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi hizmet vermeye başlamıştır.

YHGP'de bölgede sağlık hizmetleri altyapısının geliştirilmesinin yanında sağlık kuruluşlarının verimliliğinin artırılması ve hasta memnuniyetinin esas alınması projelerinin desteklenmesine vurgu yapılmıştır. OKA 2012 Teknik Destek Programı kapsamında Tokat Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu "Hasta ve Hasta Yakınlarıyla Etkili İletişim" projesine; Tokat Sağlık Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu "Kurumsal İstatistik Analiz Kapasitesinin Geliştirilmesi Eğitimi" ve "Kurumsal Stratejik Plan Hazırlama Eğitimi" projelerine bu kapsamda destek verilmiştir. Hasta ve Hasta Yakınlarıyla Etkili İletişim eğitimindeki toplam katılımcı sayısı 401'dir.

Tablo 15: Tokat Hastane Bilgisi

	Hastane Sayısı	Yatak Sayısı
Üniversite Hastanesi	1	601
Devlet Hastaneleri	8	1.493
Entegre İlçe Hastanesi	5	57
Özel Hastane	1	49
Toplam	15	2.200

Kaynak: Tokat İl Sağlık Müdürlüğü, 2018

Tablo 16: Sağlık Personeli Başına Düşen Nüfus

	Kişi Sayısı (2012)	Kişi Sayısı (2017)
Uzman Hekim Başına Düşen Nüfus	1.474	1.451
Pratisyen Hekim Başına Düşen Nüfus	1.947	1.589
Ebe Başına Düşen Nüfus	1.160	1.174
Hemşire Başına Düşen Nüfus	524	419

Kaynak: Tokat İl Sağlık Müdürlüğü, 2017

İlde uzman hekim başına düşen nüfus sayısı 1.470 kişi, pratisyen hekime düşen nüfus 1.843 kişidir. Ebe başına düşen nüfus 1.126 hemşire başına düşen nüfus ise 445 kişidir.

Tablo 17: İl Geneli 100.000 Kişiye Düşen Yatak Sayısı

	Sağlık Bakanlığı	Özel	Üniversite	TOPLAM
2002	198	0	10	208
2012	232	8	48	288
2017	257	8	100	365

Kaynak: Tokat İl Sağlık Müdürlüğü, 2017

İlde uzman hekim başına düşen nüfus sayısı 1.451 kişi, pratisyen hekime düşen nüfus 1.589 kişidir. Ebe başına düşen nüfus 1.174 hemşire başına düşen nüfus ise 419 kişidir. İl genelinde yüz bin kişi başına düşen hastane yatak sayısı 2002 yılında 208 iken %75 artarak 365 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 18: Tokat Temel Sağlık Göstergeleri

YIL	Uzman Hekim Sayısı	Toplam Hastane Yatak Sayısı	Sağlık Bakanlığı / Toplam Kurum Sayısı	Yüzbin Kişi Başına Toplam Hastane Yatak Sayısı
2000	160	1.106	12	
2001	175	1.223	12	
2002	184	1.309	12	
2003	245	1.424	12	
2004	233	1.437	12	
2005	290	1.441	12	
2006	310	1.603	12	
2007	316	1.755	13	283
2008	298	1.730	14	280
2009	313	1.721	13	276
2010	379	1.800	14	291
2011	371	1.773	12	291
2012	416	1.757	12	286
2013	419	1.907	13	319
2014	424	1.887	13	316
2015	422	1.857	14	312
2016	401	1.867	15	310
2017	415	2.200	15	365

Kaynak: Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2018

4.8. İKTİSADİ YAPI

Merkez, Erbaa, Niksar, Turhal ve Zile ilçelerinde ekonomik faaliyetlerin yoğun olması ilin çok merkezli bir şekilde gelişmesinde etkili olmuştur. Kırsal karakteri güçlü olan ilde Merkez ilçe sahip olduğu eğitim, sağlık ve ticaret fonksiyonları ile hem yakın çevresindeki kırsal alan için hem de ilçeleri için önemli bir çekim noktasıdır. Ekonomisinin yapı taşlarını tarım –hayvancılık ve sanayi sektörleri oluşturmaktadır.

4.8.1. İSTİHDAM YAPISI

TÜİK tarafından en son 2011 yılında yapılan Nüfus ve Konut Araştırmasına göre nüfusunun %49,1'i tarım sektöründe, %34,6'sı hizmetler sektöründe, %16,3'ünün ise sanayi sektöründe istihdam edilmektedir. Günümüzde de mevcut oranların geçerliliğini koruduğu tahmin edilmektedir. Tokat'ta yapılan üretimin ve istihdamın sektörel dağılımına baktığımızda tarımın payının nispi üstünlüğünü ön plana çıkmaktadır. Bu yönüyle Tokat, TR83 bölgesi ortalamalarından kategorik olarak farklı bir görünüm sergilememektedir. Ancak tarımın il ekonomisi içerisindeki payı bölge ortalamasının biraz üzerindedir. TR83 ortalaması tarım, hizmetler ve sanayi sektörleri için sırasıyla %45,5; %37 ve %17,5 şeklinde sıralanmaktadır.

Tokat İli Girişim Sayıları ve Sektörel Dağılımı'na ilişkin aşağıdaki tabloda, 2013 - 2014 yılında toptan ticaret ve motorlu taşıt onarımı ildeki girişimlerin %38,6'sını, ulaştırma ve depolama hizmetleri %18,4'ünü, imalat sanayi sektörü ise ancak %10,5 oluşturmaktadır. Günümüzde bu oranların yaklaşık aynı kaldığı düşünülmektedir.

Tablo 19: Tokat İli Girişim Sayıları Ve Sektörel Dağılımı

YIL	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtları onarımı	Ulaştırma ve depolama	İmalat	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	İnşaat	Toplam
2013	8.523	3.890	2.241	2.024	1.167	21.499
2014	8.130	3.875	2.214	1.979	1.181	21.035

Kaynak (7): TÜİK,2015

Tokat ilinde işgücüne katılım oranları ülke ortalamalarının üzerinde bir seyir izlemektedir. 2008 yılında %57,4 olan işgücüne katılım oranı 2013 yılında %49,9'a gerilemiştir

Tablo 20: Tokat İşgücüne Katılım

İşgücüne katılım oranı	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tokat	57,4	53,5	49,3	51	47,4	49,9
Türkiye	44,9	45,7	46,5	47,4	47,6	48,3

Kaynak (7): TÜİK,2015

Tokat ilinde istihdam oranları 2008 - 2013 döneminde Türkiye ortalamasının üzerinde değerlere sahiptir. İstihdam oranının ülke ortalamalarının üzerinde çıkmasında tarım yoğun istihdam yapısının neden olduğunu söylemek mümkündür. 2008-2013 döneminde istihdam oranlarında da bir gerileme gözlemlenmektedir. 2008 yılındaki istihdam oranı %54 iken, 2013 yılında bu oran %46,7'ye gerilemiştir.

Tablo 21: Tokat İstihdam Oranı

İstihdam Oranı	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tokat	54	50,4	46	48,2	44,7	46,7
Türkiye	40,4	39,8	41,3	43,1	43,6	43,9

Kaynak (7):: TÜİK,2015

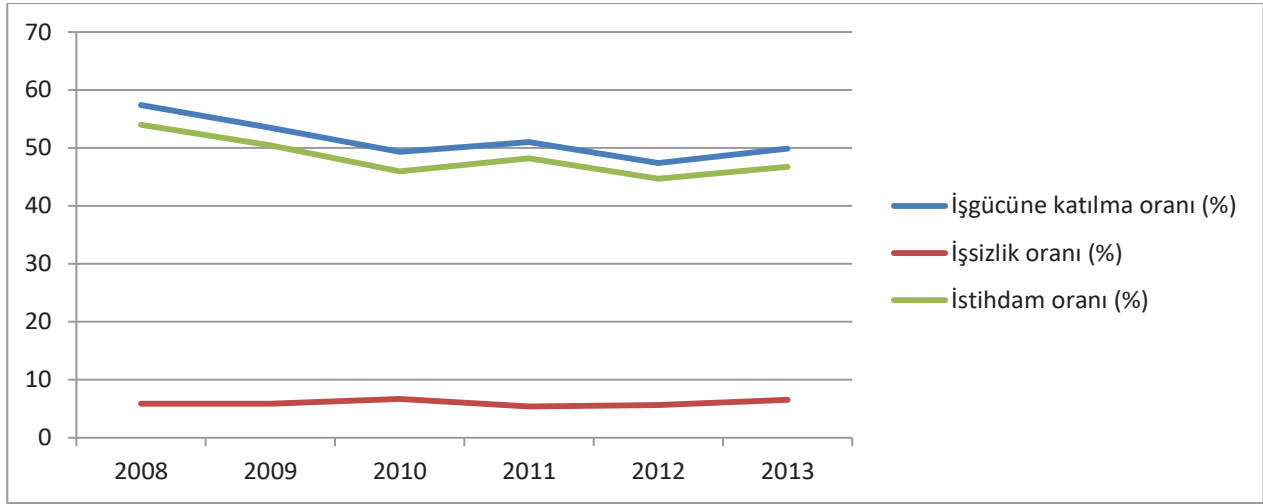
Tokat ilinde işsizlik oranları 2008-2013 döneminde Türkiye ortalamasının altındadır. 2008 yılındaki işsizlik oranı 5,9 iken, 2013 yılında 6,7'ye gerilemiştir. 2008-2013'ün dönemlik ortalaması Türkiye için %10 civarında iken, Tokat ortalaması %6 seviyesindedir. İldeki nüfus değişiminin genel eğiliminin negatif yönde olması göç miktarıyla ilişkilidir. Dışarıya verilen göçün nedenleri arasında da istihdam olanaklarının yetersizliği ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle işsizlik oranı verisinin tek başına yorumlamak Tokat ili için yanıltıcı olacaktır.

Tablo 22: Tokat İşsizlik Oranı

İşsizlik Oranı	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tokat	5,9	5,9	6,7	5,4	5,7	6,6
Türkiye	10	13,1	11,1	9,1	8,4	9

Kaynak (7): TÜİK,2015

Grafik 2: Tokat İli İşgücü Göstergeleri

Kaynak: TÜİK,2015

4.9. TARIM ve HAYVANCILIK

İl yüzölçümünün %37'sini oluşturan 370.446 ha büyüklüğündeki tarım arazileri üç farklı iklim yapısına sahip olmasının yanı sıra yükseklikleri 150 metre ile 2200 metre arasında değişmektedir. Tarım alanlarının %30'unu sulu tarım alanları oluşturmaktadır. Beş farklı agro – ekolojik özelliğe sahip, Kazova, Turhal, Erbaa, Niksar, Artova ve Zile ovaları büyük ölçüde sulanabilmektedir. Tarım arazilerinde narenciye haricinde ülkemizde yetiştirilen her çeşit sebze ve meyve yetiştirilebilmektedir. İlde 67.398 tarım işletmesi vardır. İşletmelerin tamamına yakını küçük aile işletmesi şeklinde olup %44'ünde bitkisel üretim, %56'sında hayvansal üretim ön plandadır.

Tarımsal üretimde en büyük sıkıntı pazarlama alanında yaşanmaktadır. İlde faaliyet gösteren 13 yaş sebze ve meyve toptancı halleri istenilen düzeyde çalışmamaktadır. İl dışına gönderilen yaş sebze ve meyve ürünleri yüksek nakliye masrafları nedeniyle üretim yerinde komisyonculara satılmaktadır. Büyük ölçüde kayıt dışı olan bu yaş sebze ve meyve ticaretinde; çeşitli dönemlerde bölge dışından gelen komisyoncular ve üreticiler arasında ödeme problemleri yaşanmaktadır. Dış talebe göre çeşitlendirilmiş yaş sebze ve meyve ticaretinin hayata geçirilmesinde ilde uluslararası bir yaş sebze ve meyve bölge haline gereksinim olduğu düşüncesiyle 19 Haziran 2014 tarih 29035 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan karar uyarınca **Tokat-Turhal-Zile-Pazar Belediyeleri Uluslararası Toptancı Hal Tesisleri İşletme Birliği (TUHAB)** bölgede faaliyet gösteren belediyelerini ekonomi ve ticareti geliştirme görevleri çerçevesinde kurulmuştur. Tokat ilinde **TUHAB** tarafından hayata geçirilmesi planlanan **Uluslararası Yas Sebze ve Meyve Bölge Hali** ile ülkemizde yaş sebze meyve sektöründe üretim ve pazarlama alanında yaşanmakta olan sorunların üstesinden gelinebilecek bir yapı oluşturularak tüm Türkiye'ye örnek olacak bir model ortaya konacaktır. Bu proje ile; Tokat ilinde yaş sebze ve meyve sektörünün ihracat altyapısının geliştirilerek; sektörde katma değer artışı sağlanması, sektörün rekabet gücünün artırılması ve bölgede yaş sebze & meyve tarımı ve ticareti alanında istihdam edilen nüfusun yaşam kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

OKA 2015 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programına **TUHAB** tarafında sunulan "**Tokat Uluslararası Yaş Sebze ve Meyve Bölge Hali Ön Fizibilite ve Avan Proje Çalışması**" isimli proje Tokat ekonomisinde önemli bir yer tutan yaş sebze ve meyve ticaretinin altyapısının geliştirilmesi için kurulacak Uluslararası Yaş Sebze ve Meyve Bölge Hali ön fizibilite çalışması ve avan projelerinin hazırlanmasını amaçlanmaktadır. Söz konusu projenin toplam uygun maliyeti 130.000 TL; ajanstan talep edilen destek tutarı ise 75.000 TL'dir. Ön fizibilite çalışması sonucunda önerilecek alternatifler arasından belirlenecek bir alanda avan projeler hazırlanacak, ardından global bir yaklaşık maliyet tespit edilecektir. Hazırlanan çalışmaların sonucunda **Uluslararası Yas Sebze Meyve Bölge Hali Tesisi'nin** ön fizibilite ve avan proje dosyaları tamamlanacak, projenin yaklaşık maliyeti belirlenerek, projenin finansmanı için uygun finansman kaynakları araştırılmaya başlanacaktır.

Tablo 23: Tokat Bitkisel Üretim Verileri

	ÜRETİM ALANI (Ha)	ÜRETİM MİKTARI (ton)	İL ÜRETİMİ İÇİNDEKİ ORANI (%)
TARLA ÜRÜNÜ	239.165	1.921.385	65,8
SEBZE	18.700	891.780	30,5
MEYVE	14.234	107.678	5,2
TOPLAM	272.099	2.920.843	100

Kaynak (8):TÜİK, 2018 Verileri

İlin ekolojik şartları ürün çeşitliliğine, ikinci ürün ve kışık sebze yetiştiriciliğine imkan tanımaktadır. 2017 yılında; 26'sı ülke içinde önemli pay sahibi, toplam 76 ürün çeşidi ile 2 milyon 920 bin ton bitkisel üretim gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında gerçekleştirilen 642.956 ton şekerpancarı, 435.308 ton domates, 298.018 ton buğday üretimi, 121.786 ton kuru soğan üretimi toplam bitkisel üretiminin % 51'sini oluşturmaktadır.

Tablo 24: Ülke İçinde İlk On Sırada Yer Alan 39 Bitkisel Ürün

	ÜLKE İÇİNDEKİ SIRASI	ÜRETİM MİKTARI (ton)
Fiğ(Adi)(Dane)	1	14.859
Fiğ(Macar)(Dane)	1	4.630
Dereotu(sera)	1	46
Marul(Kıvırcık)	2	18.944
Süpürgeotu	3	220
Domates(Sofralık)	4	435.308
Biber(Dolmalık)	4	37.056
Üzüm(Şaraplık)	4	38.166
Maydanoz(sera)	4	185
Ispanak	5	9.376
Tritikale (Dane)	5	6.429
Barbunya Fasulye(Taze)	5	5.108
Sarımsak(Kuru)	5	7.460
Soğan(Taze)(sera)	5	415
Fasulye(Taze)	6	42.706
Biber(Sivri)	6	35.704
Tütün	6	3.350
Dereotu	6	187
Hayvan Pancarı	6	3.790
Marul(Kıvırcık)(sera)	6	4.470
Tere(sera)	7	15
Soğan(Kuru)	7	121.786
Pırasa	7	7.385
Vişne	7	7.001
Nane	8	199
Biber(Dolmalık)(sera)	8	224
Tere	8	148
Roka	8	178
Maydanoz	8	1.303
Kızılıcık	8	501
Ayçiçeği(Yağlık)	9	41.549
Roka(sera)	9	18
Şekerpancarı	9	642.956
Hıyar(Sofralık)	9	30.573
Kırmızı Pancar	10	10
Buy(Çemen Otu)	10	7
Kabak(Sakız)	10	6.850
Mercimek(Yeşil)	10	522
Soğan(Taze)	10	3.393

Kaynak (8):TÜİK, 2018 Verileri

İldeki bitkisel üretime önemli derecede katma değer sağlayan örtü altı tarım uygulamaları yaygınlaşmaktadır. Merkez, Erbaa, Niksar, Turhal, Pazar ve Zile ilçelerinde 2017 yılında 926 da alanda 19.346 ton örtü altı sebze ve meyve yetiştirilmiştir. Örtü altı tarımı ile üretilen sebzeler, domates, biber, marul, hıyar, patlıcan, taze fasulye, soğan, maydanoz, tere, roka ve dereotu olarak sayılabilir.

Tablo 25: Tokat Yıllara Göre Örtü Altı Tarım

ÖRTÜ ALTI TARIM	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ÜRETİM MİKTARI (TON)	7.416	8.143	9.651	12.066	13.719	19.346
ÜLKE İÇİNDEKİ SIRASI	21	22	22	21	20	21

Kaynak: TÜİK,2017

2017 yılında 5 ilçe, 49 köy/belde, 5 proje grubu, 594 bitkisel ürün üreticisi ile 15.572 da alanda 1.582 ton organik üretim gerçekleştirilmiştir. 55 ayrı türle organik tarım yapılmaktadır. Ayrıca; 2 üretim ve ürün işleme tesisi ve 1 hayvansal üretim (arıcılık) işletmesi bulunmaktadır. İlimiz ülke genelinde organik üretici sıralamasında 26. sıradadır.

Armut, ayva, ceviz, elma, fındık, kiraz, nar, üzüm, vişne, erik, muşmula, kızılıklık, kuşburnu, arpa, buğday, fiğ, haşhaş, madımak, nohut, yonca, sarımsak, soğan, domates, kabak, fasulye, salatalık, pancar, maydanoz, çayır, ebegümece, mısır, börülce ve soya yetiştirilen organik tarım ürünleridir.

Tablo 26: Tokat Yıllara Göre Organik Tarım

ORGANİK TARIM	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ÜRETİM MİKTARI (TON)	356	1.946	10.970	8.483	19.540	1.582
ÜLKE İÇİNDEKİ SIRASI	60	48	25	30	20	26

Kaynak: TÜİK,2017 ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,2018

İlde karanfil, glayöl (gladiol), gerbera, gypsohilla, kasımpatı (krizantem), lilyum (zambak), gül (kesme), lisianthus, solidago (altınbaşak) süs bitkileri yetiştirilerek kesme çiçekçilik yapılmaktadır. 2017 yılında 14.6 milyon adet süs bitkisi yetiştirilmiştir.

Tablo 27: Tokat Yıllara Göre Süs Bitkileri

SÜS BİTKİLERİ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ÜRETİM MİKTARI (ADET)	9.542.000	7.519.500	7.691.000	9.516.000	10.922.000	14.607.060
EKİLEN ALAN (METREKARE)	121.000	379.850	349.400	376.400	360.900	435.900

Kaynak: TÜİK,2017

İlde yetiştirilen bazı süs bitkileri üretim miktarları açısından ülkemizde üretim sıralamasında ilk on sırada yer almaktadır.

SÜS BİTKİLERİ	ÜLKE İÇİNDEKİ SIRASI	ÜRETİM MİKTARI (adet)
Gypsohilla	2	5.472.000
Solidago (Altınbaşak)	2	3.750.000
Glayöl (Gladiol)	3	1.250.000
Lilyum (Zambak)	5	150.000
Lisianthus	5	100.000
Gerbera (Sera)	8	840.000

Tablo 28: Süs Bitkileri Verileri

Kaynak: TÜİK,2017

Zengin florasında yapılan süt sığırcılığı, besi sığırcılığı, arıcılık ve alabalık yetiştiriciliği faaliyetleri ile 4 önemli hayvansal ürün elde edilmektedir. İldeki küçük ve büyükbaş hayvancılık faaliyetleri ile 2017 yılında 303.099 ton süt üretimi ve 820 ton et üretimi gerçekleştirilmiştir. Süt besiciliği ile elde edilen sütün ülke içindeki payı %1,5'dur. Arıcılık faaliyetleri yıllık 548 ton bal üretilmektedir.

Tablo 29: Hayvansal Üretim Verileri

HAYVANSAL ÜRETİM	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SÜT ÜRETİMİ (ton)	271.880	272.190	276.483	269.603	270.452	303.099
YUMURTA (1000 adet)	52.136	50.050	49.669	49.669	49.669	40.732
BAL (ton)	626,397	541,807	502,215	517,646	515,112	548.279

Kaynak:Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,2018

Su ürünleri üretiminde faaliyet gösteren 26 alabalık tesisinde, 2017 yılında 5.038 ton alabalık yetiştirilmiştir.

Tablo 30: Tokat Su Ürünleri Üretimi

SU ÜRÜNLERİ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ALABALIK	3.050	3.146	3.769	4.626	3.736	5.038

Kaynak: Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,2018

Tokat ili bazı tarım ürünlerinde gen kaynağı ve üretim merkezi konumundadır. Bu ürünlerin (kuşburnu, bağ yaprağı, madımak, domates, biber, vişne, karayaka koyunu, karagül koyunu vs.) sertifikalandırılarak ülke çapında tanıtılmaları ilin ticaret hacmini daha da artıracaktır. Kalkınma Bakanlığı destekli olarak tamamlanan GOP Üniversitesi Merkezi Araştırma Laboratuvarında, pestisit analizlerinin yapılmasına imkan sunmaktadır.

Tarım sektörünün, ildeki önemli bir problemi de çok parçalı toprak yapısından kaynaklanmaktadır. Niksar ve Erbaa ilçelerinde toplulaştırma çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışmalarının il geneline yaygınlaştırılması tarım sektörü için önem taşımaktadır. Ortak iş yapma kültürünün her sektörde zayıf olduğu ilde, özellikle yaş sebze ve meyve sektöründe etkin üretici birlikleri bulunmamaktadır. OKA tarafından gerçekleştirilen GZFT çalıştaylarında, tarım sektöründeki sorunlar arasında üreticilerin bilinçsiz üretim teknikleri uygulamakta oldukları ve yenilikçi yöntemlere açık olmadıkları vurgulanmaktadır. GOP Üniversitesi'nin bu sorunun çözümüne yönelik olarak bir "Çiftçi Eğitim Merkezi" kurma projesi bulunmaktadır.

Merkez, Turhal ve Erbaa ilçelerinde buğday pazarında ortak kantar, analiz laboratuvarı ve borsa seans salonuna ihtiyaç duyulmaktadır.

YHGP'de tarım sektörü ile ilgili belirlenen stratejik amaç, öncelik, tedbir ve projeler doğrultusunda OKA, Tokat ilinde 4 projeye mali ve teknik destek sağlamıştır. OKA 2010 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programında, Tokat Merkez Sebze Ürünleri Tarımsal Üreticiler Birliği'nin başvuru sahibi olduğu "Tokat İli Yaş Meyve ve Sebze Sektörü Rekabet Analizi" projesine destek verilmiştir. Çalışma kapsamında yaş meyve ve sebze üretimi ve pazarlanmasına ilişkin bir sektörel araştırma ortaya konmuştur. OKA 2011 Yılı İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Serenli Belediyesi'nin başvuru sahibi olduğu "Organik Gıda Üretimi" projesi kapsamında bir Organik Gıda Üretimi Atölyesi kurulmuş ve ev kadınları ile 15-29 yaş arası gençlere yönelik, organik gıda ürünlerinin üretimi, girişimcilik, üretici birliği ve gıda mevzuatı ile pazarlama konularında teorik ve uygulamalı. Yine aynı program kapsamında Başçiftlik ilçesi Hatipli Belediyesi'nin başvuru sahibi olduğu "Sadece Beyaz" projesi ile bölgenin endemik bitki türü olarak yetiştirilen Beyaz Patates'in üretim ve pazarlamasının geliştirilmesine yönelik eğitimler verilmiştir. OKA 2012 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında ise Tokat Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu "NETCAD Eğitimi Projesi" ile kurumsal altyapının geliştirilmesine destek olunmuştur.

Buğday alımında sınıflandırma ve kalite kriterleri göz önünde bulundurulmaktadır. Bu sebeple üreticilere bir analiz laboratuvarı desteği sunulması önem taşımaktadır.

Tarıma dayalı gıda sanayi işletmelerinin yoğun olarak faaliyet gösterdiği ilde, özellikle yaş sebze ve meyve hammaddesi bölge dışından temin edilmektedir. İlde bitkisel üretiminde, gıda sanayi tesislerinin hammadde gereksinimlerine göre planlı bir üretim modeli geliştirilmesine gerek duyulmaktadır.

YHGP çerçevesinde 2023 yılında Tokat ilinde Merkez ilçe ve ağsal ilişkileri nedeniyle bütünleşmiş diğer ilçelerin çevresindeki tarımsal üretimin, hem tarım toprakları çok değerli olduğu için hem de sulama projeleri nedeniyle çeşitlenerek gelişeceği öngörülmüştür.

YHGP'de Tokat ili tarım sektörünün belirlenen vizyona ulaşması için bitkisel üretim, hayvancılık, tarım-sanayi entegrasyon ve üniversite-tarım entegrasyonu alanlarında dört başlık belirlenmiştir.

1- YHGP, “İşletmelerin Rekabet Güçlerinin Artırılması ve Dışa Açılmaları” stratejik amacı, “Tarımda Sulamanın Geliştirilmesi ve Yüksek Gelir Getiren Bitkisel Üretimin Artırılması, Tarımsal Araştırmaların Yapılması” tedbiri kapsamında Tokat tarımında bitkisel üretim alanında önerilen projeler;

- Tokat ilinde planlanan alanların sulamaya açılması ve uygun sulama teknolojilerinin geliştirilmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda Süreyya Bey Barajı'nın inşaatı tamamlanmış, sulama altyapısı projesi devam etmektedir. Yatırım Programında yer alan diğer sulama projeleri Tokat-Turhal Gülüt Projesi, Alpu ve Güzelce projeleridir.
- Örtü altı sebze yetiştirme teknikleri, tür ve çeşit belirlemesinin yapılması
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün üretim yeri olarak belirlenen köylere yönelik örtü altı sebze eğitimi yapması
- Alçak tünel, yüksek tünel, plastik ve cam serada üretim olanakları, soğuğa dayanım ve sebze üretim maliyetlerinin ısıtılmalı ve ısıtmasız koşullarda araştırılması
- Çeşitli sebze ve meyvelerin kurutulması ile ilgili kurutma parametrelerinin belirlenmesi ve kurucu tiplerin geliştirilmesi
- Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma İstasyonu'nun
 - ✓ organik örtü altı sebze yetiştirilmesinde hayvan gübreleri, özellikle kümes hayvanları gübrelerinin miktar ve verilme zamanını araştırması
 - ✓ meyve dölleme biyolojilerini araştırması
 - ✓ üzüm gen veya koleksiyon merkezi oluşturması
- Reşadiye-Artova ve Sulusaray ilçelerinin termal kaynaklarının seracılıkta kullanımı ve cam sera inşa edilmesi
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün eşgüdümünde organik (tahıl tohumu, tahıl, bakliyat, yazlık sebze, meyve, yem bitkileri, tıbbi ilaç bitkileri üretimi, baharat) üretiminin geliştirilmesi
- Sertifikalı buğday, arpa ve yem bitkileri tohumu üretimi
- Virüs bulaşığı olmayan patates tohumu üretimi
- Eğiticilerin ve çiftçilerin sertifikalı ve hibrit tohum üretimi konusunda eğitimi
- Tam donanımlı tohumluk kontrol ve sertifikasyon merkezi oluşturulması
- Kesme çiçek ve süs bitkileri üretiminin geliştirilmesi
- Doğadan yeni süs bitkilerinin toplanarak kültüre alınması, bunların bölge adına tescil edilmesi

- Eğiticilerin ve çiftçilerin kesme çiçek konusunda eğitimi
- Tıbbi ilaç ve baharat bitkileri üretiminin geliştirilmesi
- Eğiticilerin ve çiftçilerin tıbbi ilaç ve baharat bitkileri konusunda eğitimi
- Özel meyve fidanlıklarının kurulmasına yönelik teknik destek verilmesi
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün eşgüdümünde
 - ✓ yabani kirazların ıslahı ve kiraz üretim döneminin uzatılması, soğuğa dayanıklı anaç ve çeşit elde edilmesi
 - ✓ meyvecilikte çiçeklenmeyi geciktirme ve don zararını önleme araştırmaları yapılması

2- “İşletmelerin Rekabet Güçlerinin Artırılması ve Dışa Açılmaları” stratejik amacı, “Tarımda Sulamanın Geliştirilmesi ve Yüksek Gelir Getiren Bitkisel Üretimin Artırılması, Tarımsal Araştırmaların Yapılması Tedbiri” kapsamında Tokat tarımında hayvancılık alanında önerilen projeler;

- Büyükbaş hayvan yetiştiricileri ve hayvan soy kütüğü veri bankası oluşturulması
- Besiciliğin yaygınlaştırılması, erken kuzu ve genç dana kesiminin önlenmesi
- Merkez- Turhal ve Artova'da hayvan barınaklarının iyileştirilmesi
- Hayvancılık potansiyeli olan Turhal'da Organize Besi Bölgesi kurulması
- Su ürünleri üretimine uygun tatlı su kaynaklarının envanterinin yapılması, mevcut tesislerin verimliliğinin artırılması
- Su ürünleri üreticilerinin eğitimi ve örgütlenmesinin sağlanması
- Baraj balıklandırılması için, ekolojik çevreyi ve limnolojik etüt sonuçlarını göz önünde bulundurarak tür tespitinin yeniden yapılması ve ekonomik alternatif türlerin belirlenmesi

3- YHGP'de “İşletmelerin Rekabet Gücünün Artırılması ve Dışa Açılma” stratejik amacında tarım sektörü ile ilgili üzerinde durulan bir diğer konu ise tarım ve sanayi entegrasyonunun sağlanmasıdır. Bu kapsamda Tokat ilinde öngörülen projeler:

- Yağ sanayi için ilde ayçiçeği, soya kanola (kolza), keten üretimi ve verimliliğinin artırılması
- Salça sanayi için domates üretimi
- Meyve suyu sanayi için vişne, şeftali ve üzüm üretimi
- Konserve sanayi için bamya ve fasulye üretimi
- Soğuk hava depolarının yapılması ve paketlenme tesislerinin geliştirilmesi
- Kurutma ve paketlenme tesislerinin yapılmasıdır.

4- YHGP de araştırmaların karar süreçlerindeki etkili olması ve politikaya yol göstermesi için bilgi ve üretim arasındaki bağın güçlendirilmesi önceliği çerçevesinde GOP Üniversitesi için öngördüğü projeler:

- GOP Üniversitesi ile Tokat ilindeki tarım sektörünün ortak araştırma programları geliştirilmesi
- GOP Üniversitesi'nin teknolojik konularda kamu ve özel kesimlerle işbirliği içinde tarımsal araştırma ve deneme istasyonları ve laboratuvarlar kurması

4.10. SANAYİ

Tokat'ta kamu ve özel sektör tarafından kurulan tesislerle, tarıma dayalı sanayi gelişmiştir. 1934 yılında kurulan ve Türkiye'nin ilk şeker fabrikaları arasında yer alan Turhal Şeker Fabrikası, 1958 yılında kurulan, Türkiye'nin ilk meyve suyu üreticisi ve Türkiye'nin ilk 500 şirketinden biri olan DİMES A.Ş., 1985 yılında kurularak uzun süre kamu tarafından işletildikten sonra özelleştirilen Tokat Sigara Fabrikası kentin sanayileşme sürecindeki önemli aktörlerdir.

Son yıllarda il sanayisinde büyük gelişmeler kaydedilmiş, geniş çapta istihdam alanları oluşturulmuştur. Bu gelişme özellikle tekstil sanayisinde kendini göstermiş il ve ilçelerinde birçok hazır giyim ve konfeksiyon fabrikaları kurulmuştur.

İmalat sanayi işletmelerinde, gıda ürünleri ve içecek imalatı, tekstil ve hazır giyim imalatı, taş ve toprağa dayalı ürün imalatı, ağaç ürünleri ve mobilya imalatı, plastik ürün imalatı, metal eşya ve makine imalatı sektörlerinde üretim yapılarak; ürünler yurtiçi ve yurtdışı pazarlara sunulmaktadır. İstihdam oranı en yüksek olan sektörler sırasıyla % 48 oranıyla hazır giyim ve hazır giyim sanayi, %17 oranıyla taş ve toprağa dayalı sanayi, % 13 oranıyla gıda sanayidir. Bu sektörler Merkez, Erbaa ve Turhal ilçelerinde yoğunlaşmaktadır.

YHGP çerçevesinde 2023 yılında Tokat ilinde sanayinin gelişiminin devam etmesi ve sanayinin, kendi dinamikleri ile gelişme sağlayan, yerel hammaddeye dayalı, dış talebe yönelik çeşitlendirilmiş gıda sanayi ve bu sanayiye ara madde ile makine ve teçhizat üreten sanayilerle sürmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda sanayileşmenin, daha yüksek katma değer üreten teknolojilere doğru gelişme göstereceği beklenmektedir.

Tablo 31: Tokat Sektörlere Göre İmalatçı Firma Sayısı

	İMALATÇI FİRMA SAYISI	İSTİHDAM
1. HAZIR GİYİM ve KONFEKSİYON SANAYİ	45	5.534
2. TAŞ ve TOPRAĞA DAYALI SANAYİ	69	2.034
3. GIDA SANAYİ	95	1.522
4. MAKİNE - METAL SANAYİ	58	682
5. MADENCİLİK ve TAŞ OCAĞI SANAYİ	29	652
6. ORMAN ÜRÜNLERİ - MOBİLYA SANAYİ	44	556
7. KİMYA - PLASTİK SANAYİ	8	191
7- DİĞER SANAYİ GRUPLARI	33	430
TOPLAM	390	11.646

Kaynak (9): Bilim, Sanayi Teknoloji İl Müdürlüğü, 2017

İl ekonomisinde öne çıkan sanayi sektörleri ve bu sektörlerde üretilen başlıca ürünler aşağıdaki gibidir:

- Tekstil Ürünlerinin İmalatı: T-Shirt, yazma, iplik, eşarp, masa örtüleri, elbiselik kumaş
- Madencilik ve Taşocakçılığı: Torba Kireç, Kiremit Altı, Membran, Taş Tozu, Mıdır, Kalsit; Antimuan
- Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı: Hazır Beton, Çimento, Klinker; Beton Asfalt, Plentmiks
- Gıda Ürünlerinin İmalatı: Kristal Şeker, Melas, Küspe, Yem; Un, Kepek, Polipropilen Çuval; Konsantre salça; kuşburnu pulpu; bağ yaprağı salamura üretim ve ambalajlama; Kırmızı ve beyaz et üretimi ve ambalajı; Turşu, bakliyat, bal üretim ve ambalajı
- İçeceklerin İmalatı: Meyve Suları Üretimi ve ambalajı
- Kimyasalların ve Kimyasal ürünlerin imalatı: Motor yağları, endüstriyel yağ, antifriz
- Diğer İmalat: Elektrik Üretimi
- Ana metal sanayi: Hurda: bakır, demir halat, plastik

Türkiye'nin ilk 500 şirketi içerisinde yer alan DİMES A.Ş.'nin merkezi ilde bulunmaktadır. Bir ADO Grup şirketi olan ADOÇİM, Artova ilçesinde 2008 yılında faaliyet göstermeye başlamıştır. Tekstil sektörünün önemli ihracatçı firmaları arasında yer alan bir Reha Tekstil kuruluşu olan Haktin Tekstil Turhal'da, Aster Anadolu Tekstil ve UTG/Canicas Tekstil Erbaa'da faaliyet göstermektedir. Ülkemizin önemli veteriner ilaç firmaları arasında yer alan Alke İlaç ise 2011 yılı ortasında Tokat'ta faaliyete başlamıştır. Yine ülkemizin ilk 500 şirketi ve ilk 500 ihracatçısı arasında olan Şık Makas Giyim Sanayi A.Ş. 2014 son çeyreğinde Tokat OSB'de faaliyete başlamıştır.

Şık Makas Giyim Sanayi A.Ş. bünyesinde faaliyet gösteren "CRS Denim Tokat Giyim Sanayi" işletmesi 2012 - 2014 yıllarında Tokat Yatırım Destek Ofisi ile görüşmeler neticesinde Tokat ilinde yatırım yapma kararı almıştır. Tokat OSB'de ilk aşamada 10 milyon TL tutarında yatırım yapan firma 2017 itibarıyla 900 kişi istihdam etmiştir. 2017 yılında temeli atılan ek yatırımlarla rakamın önümüzdeki yıllarda 2000'e ulaşacağı öngörülmektedir.

Sanayi sektöründe yeni sektörlerin geliştirilmesi yönünde çalışmalar da yapılmaktadır. 18.05.2012 tarihinde savunma sanayine alt yüklenici olabilecek 25 sektör temsilcisi ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı arasında bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiş, bu heyet daha sonra 12.09.2012 tarihinde Aselsan Akyurt-Macunköy Tesislerini ziyaret etmiştir. 2013 yılı ilk çeyreğinde Aselsan heyeti; Tokat'ta Yetersa Makine, Alamanyalı Makine, Çalışkan Makine, Dörtler Makine, Fener Makine, Dinler Isı, Turhal Makine Fabrikası'nı, Zile Sebat Makine işletmelerini ziyaret etmiştir. 2015 yılında ise Aselsan, Roketsan, Havelsan, TUSAŞ TAI işletmeleri alt yüklenici olabilecek firmalarla tekrar bir ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Merkezde ve ilçelerde bulunan 7 adet küçük sanayi sitesinde (Tokat, Yazmacılar, Erbaa, Turhal, Niksar, Zile, Reşadiye Küçük Sanayi Sitelerinde) 9476 çalışanıyla 2434 işyeri yer almaktadır. Bu işyerlerinde 8132 kişi çalışmaktadır. Yeşilyurt Sanayi Sitesi'nin inşaat çalışmaları ise devam etmektedir. İlde istenilen seviyede ilişki ağlarını kuramadığı bu alanda iyi uygulama örnekleri de bulunmaktadır. SAN-TEZ kapsamında Dimes Gıda Sanayi tarafından kullanılacak Akıllı Depolama Sistemleri projesi GOP Üniversitesi işbirliği ile hayata geçirilmektedir. Projenin toplam bütçesi 1 milyon 200 bin TL'dir.

YHGP, "İşletmelerin Rekabet Gücünün Artırılması ve Dışa Açılma" stratejik amacı " Bölge ve kent ölçeğinde yığılma ekonomilerinden ve dışsallıklarından yararlanılması" önceliği kapsamında Tokat, Erbaa, Turhal, Zile ve Niksar KSS'lerinde üretimi ve çevreyi olumsuz etkileyen altyapı eksikliklerinin tamamlanması öngörülmüştür.

Tablo 32: Tokat Organize Sanayi Bölgeleri

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ						
	Kapladığı Alan (Ha)	Parsel Sayısı	Tahsis Edilen	Tahsise Hazır	İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı
Tokat OSB	425	165	148	17	105	4.050
Erbaa OSB	170	117	51	66	16	2.922
Niksar OSB	50	11	8	3	3	1.000
Turhal OSB	60	33	27	6	7	361
Zile OSB	110	64	3	61	3	35
TOPLAM	1.016	406	200	119	134	8.368

Kaynak (9): Bilim, Sanayi Teknoloji İl Müdürlüğü, 2017

Merkez-Erbaa-Turhal-Niksar-Zile ilçelerinde yer alan Organize Sanayi Bölgelerinde yer alan 134 işletme faaliyet göstermektedir. 2013-2017 yılları Tokat ilindeki Organize Sanayi Bölgelerinde çalışan sayısı 2,4 kat artarak 8.368 kişiye ulaşmıştır.

Niksar, Turhal ve Zile OSB'lerinde yeni yatırımcılar için uygun parseller bulunmaktadır. Tokat, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile OSB'de %90 indirimle arazi tahsisi yapılmaktadır.

Tokat ilinde büyük işletmelere dönüşerek il ihracatın katkı sağlayan birçok sanayi tesisinin temeli ildeki Küçük Sanayi Sitelerinde atılmaktadır. 54 işyerinin yer alacağı Yeşilyurt KSS inşaat çalışmaları ise devam etmektedir.

Tablo 33: Tokat Küçük Sanayi Sitesi Verileri

Küçük Sanayi Sitesi	İşyeri Sayısı	İstihdam
Tokat	1.356	5.424
Erbaa	447	1.341
Zile	210	420
Niksar	286	572
Turhal	200	600
Merkez Yazmacılar	7	14
Reşadiye	84	168
Yeşilyurt	54	İNŞAAT
TOPLAM (7KSS)	2.590	8.539

Kaynak (9): Bilim, Sanayi Teknoloji İl Müdürlüğü, 2017

YHGP, "İşletmelerin Rekabet Gücünün Artırılması ve Dışa Açılma" stratejik amacı "Bölge ve kent ölçeğinde yığılma ekonomilerinden ve dışsalılıklarından yararlanılması" önceliği kapsamında OSB'lerle ilgili projeler aşağıdaki gibidir:

- Tokat, Erbaa, Turhal, Zile ve Niksar OSB'lerinde üretimi ve çevreyi olumsuz etkileyen altyapı eksikliklerinin tamamlanması
- Tokat OSB'de teknoloji merkezinin kurulması ve teknolojik yenilik iyileştirme ve sabit sermaye yatırımı yapacak işletmelere danışmanlık hizmetinin sağlanması
- Tokat OSB'de ortak atölye ve laboratuvar kurulması

YHGP'de il sanayisinin gelişimi açısından önem taşıyan üniversite-sanayi işbirliğine de vurgu yapılmıştır. İlde üniversite-sanayi-kamu işbirliğinin ve Ar-Ge faaliyetlerinin artırılması için GOP Üniversitesi ile sanayi sektöründeki işletmelerin işbirliği içinde programlar geliştirmeleri ve pilot uygulamalar yapmaları öngörülmüştür.

İlde istenilen seviyede ilişki ağlarını kuramadığı bu alanda iyi uygulama örnekleri de bulunmaktadır. YHGP'de sanayi sektöründe faaliyet gösteren özel sektör işletmelerinin güçlendirilmesi için iki proje önerisine yer vermiştir. Bunlardan ilki imalat sanayinde faaliyet gösteren KOBİ'lerin kurumsal yapısının güçlendirilmesi için, küçük işletmelerin kümelenmeye hazırlanması ve ortaklıklar geliştirilmesinin özendirilmesi ve danışmanlık sağlanması için Tokat OSB'de kümelenme oluşturulmasıdır. Diğer proje ise özel kesim, kamu kesimi ve sivil toplum örgütlerinin, KOBİ'lerin rekabetçi ve yenilikçi bir yapıya kavuşabilmesi için Tokat OSB'de işbirliği ağı oluşturulmasıdır.

KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi kapsamında Ekonomi Bakanlığı tarafından 2012 yılında yayımlanan Kümeler İçin Ortak Rekabet Alanları Stratejisi Raporu'nda Tokat ili için tarım-gıda, tekstil sektörü, ağaç - mobilya sektörü ve mermer - doğal taş sektörlerini potansiyel kümeler olarak belirlenmiştir.

4.10.1. SANAYİ ALTYAPISINI GÜÇLENDİREN 3 ÖNEMLİ ADIM

TOKAT TEKNOLOJİ GELİŞME BÖLGESİ: 20 Mart 2008 tarih ve 26822 Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Tokat Teknoloji Gelişme Bölgesi'ne GOP Üniversitesi ve Tokat Organize Sanayi Bölgesi'ne ait 16.500 m² alan tahsis edilmiştir. Bölgenin yönetici şirketi olan, Tokat Teknopark A.Ş 2010 yılının ilk ayında GOP Üniversitesi, Tokat Belediyesi, Tokat Ticaret Odası, Tokat Ticaret Borsası ve Tokat Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi ortaklığında kurulmuştur. Teknopark İdari Bina ve Kuluçka Merkezinin temeli 05.06.2012 tarihinde atılmış ve Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı desteği ile yapılarak 2014 yılı başından itibaren proje kabulüne başlamıştır. GOP Üniversitesi ile yapılan protokol ile Üniversite Teknoloji Transfer Ofisi 2015 yılı başından itibaren Teknopark ile işbirliği içerisinde hizmet vermektedir. 3117 m² kapalı alan içerisinde 37 ofisle 917 m² kiralanabilir Ar-Ge alanı bulunmaktadır. Hali hazırda 26 işletme faaliyet göstermektedir.

TOKAT İŞGEM: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) kapsamında Kastamonu-Malatya ve Tokat İŞGEM kurulması projesi KOSGEB tarafından yürütülmektedir. Projenin yerel ortakları, Tokat Esnaf ve Sanatkârlar Odası Birliği'nin öncülüğünde Tokat Belediyesi, GOP Üniversitesi, Tokat Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, Tokat Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi'dir. Tokat Organize Sanayi Bölgesi'nde inşa edilen Tokat İŞGEM'de 28 ışık ve 10 depo yer almaktadır. %90 doluluk oranı ile faaliyet gösteren İŞGEM'de ayrıca KOBİ'lere yönelik teknik destek hizmetleri sunulmaktadır.

KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ORTAK KULLANIM ATÖLYESİ: IPA BROP kapsamında ilde uygulanan diğer bir proje ise Tokat Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi tarafından yürütülen "Küçük Sanayicilerin Büyük Ortaklığı Projesi"dir. Projenin toplam bütçesi 9,3 Milyon €'dur. Proje ile mobilya üreticileri, makine üreticileri ve oto tamircilerinin kullanacağı ortak kullanım tesisi inşaatı tamamlanmış ve makine ve ekipmanlarla donatılarak imalatçıların hizmetine sunulmuştur.

4.10.2. OKA KOBİ DESTEKLERİ

OKA'nın TR83 Bölgesi'nde uyguladığı ilk mali destek programı olma özelliğini taşıyan "2009 Yılı İşletmelerin Rekabet Gücünün Artırılması ve Dışa Açılmalarına Mali Destek Programı"na bölgeden yapılan 535 adet proje başvurusu içinde Tokat iline ait 97 adet proje başvurusu bulunmaktadır. Program çerçevesinde, TR 83 bölgesinde desteklenen 77 projeden, 11'i Tokat iline aittir. Projelerin 2011 yılı içerisinde uygulama süreçleri tamamlanmış ve nihai ödemeleri yapılmıştır. Program kapsamında Tokat ilinde imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren 11 işletme OKA tarafından aktarılan kaynaklarla birlikte 3.3 milyon TL tutarında yatırımı hayata geçirmiştir.

2010 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programında "Üretim Yapan KOBİ'ler arası Bilgi Ağı Projesi" desteklenmiştir. Başvuru Sahibi Tokat Ticaret ve Sanayi Odası olan projenin ortakları ise ilimizin ekonomik yapısına en çok katma değer yaratan 4 ilçemizdeki (Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile) Ticaret ve Sanayi Odalarıdır. Proje kapsamında Tokat ili ve ilçeleri imalat sanayi kuruluşları arasında iletişimin güçlendirilmesi sağlayıp, Tokat'ta KOBİ'ler arası işbirliği kültürü geliştirerek ilin rekabet gücünü artırılması amacıyla "Bilgi Ağı Sistemi" kurulmuştur.

2011 yılı "KOBİ'lerin Rekabet Gücünün Artırılması ve Dış Ticaretin Geliştirilmesi Mali Destek Programı"nda TR83 Bölgesi'nde faaliyet gösteren ve öncelikle katma değer yaratma kapasitesi yüksek olan KOBİ'lerin uluslararası düzeyde rekabet güçlerinin artırılması, AR-GE ve inovasyon kapasiteleri ile birlikte ihracata dönük ileri teknoloji, kalite ve katma değere sahip ürün geliştirme ve üretme imkânlarının geliştirilmesine katkı sağlanmasını amaçlanmıştır. Tokat ilinden 35 adeti proje başvurusu yapılan programa, TR83 bölgesinden yapılan toplam başvuru sayısı ise 317 adettir. Program kapsamında bölgede başarılı olan 65 proje arasında Tokat ilinde imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren 6 işletme bulunmaktadır. Program kapsamında OKA tarafından aktarılan kaynaklarla birlikte 3.2 milyon TL tutarında yatırımın hayata geçirilmiştir.

2014 Yılı KOBİ'lere Yönelik Yenilikçi Yaklaşımlar Mali Destek Programı kapsamında TR 83 bölgesinden yapılan 195 adet proje başvurusu arasında Tokat ilinden 22 adet proje yer almış, bu rakamla Tokat bölgemizde programa en az proje sunan il olmuştur. 22 Mayıs 2014 tarihinde açıklanan proje sonuçlarına göre TR83 Bölgesinde uygulanacak 77 proje arasında, Tokat ilinden 6 adet proje uygulanmıştır. Yenilebilir Enerji alanında Yalçın Isı Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti; İmalat Sanayi alanında ise Tokat Şahinler Kerestecilik Turizm Ltd. Şti, Erbaa Kaplama San.Tic. Ltd. Şti., Safa Tekstil San.Tic. Ltd. Şti., Sabri Gündüzlü ve Kardelen Tekstil işletmeleri program kapsamında destek almıştır.

4.11. MADENCİLİK

Tokat'ta metalik madenler ve endüstriyel hammadde niteliği taşıyan madenler çıkarılmaktadır. Antimuan, bakır, demir, krom, manganez ve nikel ilde çıkarılan metalik madenler arasında yer alırken; aspestit, bentonit, kaolen, kil, kireçtaşı ve mermer ilde çıkarılan endüstriyel hammadde niteliği taşıyan madenler arasında yer almaktadırlar. Bu madenler arasında mermer, bentonit, antimuan ve taş kömürü ön plana çıkmaktadır. Yapılan araştırmalara göre, dünya mermer rezervlerinin %40'lık bir kısmı ülkemizde bulunduğu ve bu rezervinde yaklaşık %20'lik kısmının Tokat'ta bulunduğu ifade edilmektedir. 5 milyar 162 milyon m³ lük mermer rezervi ile Tokat; Balıkesir, Afyon, Bilecik ve Eskişehir'den sonra 5. sırada yer almaktadır. Tokat'ta bej mermer, traverten (noçe, sarı), diyabaz (siyah), füme (kumlu tüylü), siyah mermer, beyaz mermer, oniks mermer (yeşiloniks), serpantin ve bazalt mermer olmak üzere değişik renk ve kalitede 9 çeşit mermerin bulunduğu tespit edilmiştir. Blok ve işlenmiş olarak iç ve dış pazarlara sunulmaktadır. Merkez ilçe, Zile ve Turhal ilçesindeki maden rezervleri özel sektör işletmeleri tarafından işletilmektedir.

Dünya bentonit rezervinin yaklaşık %15'ine sahip olan ülkemizde kalsiyum ve sodyum bentonit rezervleri bulunmaktadır. Ülkemizdeki tek sodyum bentonit rezervinin yer aldığı Reşadiye ilçesinde; sondaj sanayi, döküm sanayi ve inşaat sanayinde büyük ölçüde kullanılan yüksek kalitedeki sodyum bentonit çıkarılarak yurt içi ve yurt dışı pazarlara sunulmaktadır. Zile ve Artova ilçelerinde taş kömürü; Turhal ilçesinde ise antimuan madeni çıkarılmaktadır.

YHGP, "İşletmelerin Rekabet Gücünün Artırılması ve Dışa Açılma" stratejik amacı " Bölge ve kent ölçeğinde yığılma ekonomilerinden be dışsallıklarından yararlanılması" önceliği kapsamında " Mermer üretiminin geliştirilmesi için Tokat ilinde ihtisaslaşmış OSB kurulması öngörülmüştür.

4.12. TİCARET

Tokat ilinde 12 banka 67 şubesiyle faaliyet göstermektedir. 2008 yılında 778 milyon TL olan banka mevduatı BDDK verilerine göre 2017 yılının son çeyreğinde 3 milyar TL'ye yaklaşmıştır. Tokat'ın banka mevduatı büyüklüğüne göre ülke sıralamasında 2008 yılında 46. sırada yer alırken, 2014 yılında 50. sıraya gerilemiştir. 2017 sıralaması hakkında elimizde güncel veri bulunmamaktadır.

Tablo 34: Tokat Mevduat Tutarının Yıllara Göre Değişimi

	Toplam Mevduat Tutarı (milyon TL)	Türkiye Sıralamasındaki Yeri
2008	778	43
2009	860	45
2010	1.070	43
2011	1.167	44
2012	1.260	49
2013	1.470	51
2014	1.618	50
2015	1.963	50
2016	2.331	52
2017	2.495	53

Kaynak (10): TBB,2017

Mevduatların ne kadarının krediye dönüştüğü ile ilgili bilgi veren kredi/mevduat oranı hem bölgede hem de Türkiye’de yıllar içinde artmaktadır. Türkiye’de 2014 yılında yüzde 113 civarında olan bu oran Tokat ilinde yüzde 215’e ulaşmıştır.2017 itibariyle kredi/mevduat oranı 221 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 35: Tokat Kredi/mevduat Oranı Yıllara Göre Değişimi

	Kredi/Mevduat Oranı	Kredi (Bin TL)	Mevduat (Bin TL)
2008	%137	1.070	778
2009	%137	1.185	860
2010	%152	1.632	1.070
2011	%191	2.230	1.167
2012	%207	2.619	1.260
2013	%213	3.132	1.470
2014	%215	3.479	1.618
2015	%194	4,158	1.963
2016	%175	4,400	2.331
2017	%221	5.129	2.495

Kaynak (10): TBB,2017

İlde kurumumuz tarafından GZFT çalışmalarının yapıldığı çalıştaylarda sermayenin yatırıma dönüştürülmediği vurgulanmaktadır. Sermaye sahiplerinin, yatırım yapmamasının en önemli nedeninin teknik ve ticari bilgi eksikliği olduğu düşünülmektedir. Sınırlı sermaye sahipleri ise ortak iş yapma kültürünün eksikliğinden dolayı risk almamaktadırlar. Diğer yandan teknik ve ticari bilgiye sahip girişimciler finansman kaynaklarına erişim noktasında problemler yaşamaktadır. Kredi Garanti Fonu’nun ile en yakın şubesi Sivas’ta faaliyet göstermektedir. Tokat ilinde Kredi Garanti Fonu şubesi açılması ilin finansman kaynaklarına erişimine önemli katkı sağlayacaktır.

İlde 456 anonim şirket ve 1673 limitet şirket faaliyet göstermektedir. Tokat, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile Ticaret odalarına kayıtlı 4.473 üye, Tokat ve Zile Ticaret Borsalarına bağlı 488 üye bulunmaktadır. Tokat, Esnaf ve Sanatkârlar Odası Birliği’ne bağlı 35 odası ile 14.081 üyeye sahiptir.4 tüketim, 45 motorlu taşıyıcı ve 3 tarım satış kooperatifi bulunmaktadır. Bir tarım kenti olan Tokat’ta 10 ziraat odasına bağlı 93.456 üye bulunmaktadır.

Tablo 36: Tokat İli İhracat Yapan Firma Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

	İhracat yapan firma sayısı	İhracat Değeri(1000 \$)
2009	33	21.179
2010	30	23.775
2011	24	39.865
2012	32	37.302
2013	40	30.777
2014	15	27.751
2015	30	22.831
2016	31	17.433
2017	32	17.783

Kaynak: TÜİK,2017– Ekonomi Bakanlığı (11), 2017

2016 yılı TÜİK ihracat rakamı 17.433.176 \$ olan ilde 2017 Yılı 17.783.398 \$ ihracat yapılmıştır.

Tokat ilinden yapılan ihracatın % 60'ını gıda ürünleri ve içecek sektörü oluştururken, % 12,3'ünü Hazır giyim ve Konfeksiyon sektörü oluşturmaktadır. Tokat'ın 2017 yılında en fazla ürün ihraç ettiği beş ülke ise Irak (%12,5), Belçika (%12,2), Almanya (%7,9), Hollanda (% 4,5) ve Japonya (% 4,3)'dür. İl genelinde en çok ihracat yapılan sektörler; hazır giyim, maden ve gıda-içecek ürünleridir.

Ekonomi Bakanlığı tarafından 2011 yılında hazırlanan İl İl Dış Ticaret Potansiyeli çalışmasında ilin ihracat deseni ile en çok örtüşen ithalat desenine sahip ülkeler İngiltere, Danimarka, Rusya Yeni Zelanda ve İrlanda olarak belirlenmiştir.

Tokat Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nün işletmeler bazında yaptığı 2012 ihracat verileri araştırmasına göre Tokat ilinde faaliyet gösteren 51 işletme 154.094.402 \$ tutarında ihracat gerçekleştirmiştir. İl genelinde en çok ihracat yapan ilk üç ilçe; Turhal, Erbaa ve Reşadiye ilçeleridir.

Tablo 37: İlçelere Göre İhracat Rakamları

İlçe	İhracat Tutarı (\$)	İhracatçı Firma Sayısı
Turhal	51.773.260	9
Erbaa	43.831.629	11
Reşadiye	20.123.492	2
Merkez	20.114.070	14
Zile	1.884.617	7
Artova	1.807.334	3
TOPLAM	154.094.402	51

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri,2013

Tablo 38: Tokat En Çok İhracat Yapılan İlk Üç Sektör

Sektörler	İhracat Tutarı (\$)	İhracat İçindeki Payı %	İhracatçı Firma Sayısı
Konfeksiyon	97.970.858	63,5	14
Maden (Antimuan-Krom-Mermer)	22.549.555	14,6	9
Gıda ve İçecek	16.550.076	10,7	14

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri,2013

İl genelinde en çok ihracat yapılan sektörler; hazır giyim, maden ve gıda-içecek ürünleridir.

Tablo 39: Tokat İhracat Tutarı En Yüksek Üç İşletme

İşletme	İhracat Tutarı (\$)	İhracat İçindeki Payı %
Haktin Konfeksiyon Dış Ticaret ve Sanayi Tic. Ltd. Şti.	30.705.916	19,9
Ziya Giyim San. ve Ticaret Ltd. Şti.	19.362.076	12,5
Kaner Konfeksiyon Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	18.259.850	11,8

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri,2013

İl genelinde en çok ihracat yapan işletmeler ise, Haktin Konfeksiyon, Ziya Giyim ve Kaner Konfeksiyon işletmeleridir.

OKA tarafından gerçekleştirilen GZFT çalıştaylarında ilde dış ticaret elemanı eksikliğine vurgu yapılmıştır. Kurumunuz İKG Mali Destek Programında TÜMSİAD Tokat Şubesi'nin başvuru sahibi olduğu Dış Ticaret Elemanı Kursu projesini desteklemiştir. Proje kapsamında en az lise mezunu 40 işsiz gence yönelik dış ticaret eğitimleri düzenlenmiş ve kursiyerler işletmelerde staj yapmıştır.

4.13. TURİZM

Tokat, tarihi ve kültürel mirası ile doğal güzellikleri koruyarak bugüne taşıyan ender bir Anadolu kentidir. Anadolu'nun saklı tarihinin izlerini bugün Komana ve Sebastapolis antik kentlerinde, Merkez, Niksar, Zile ve Pazar ilçelerinde sürmek mümkündür.

Baş burcu ile görkemli ve ürkütücü bir kayanın tepesine oturmuş yaklaşık 1500 yaşındaki Tokat Kalesi bugünkü şehir merkezinin ilk yerleşim alanıdır. Türklerin Anadolu'ya gelişinden itibaren, mimarlık adına ortaya koyulan eserlerin ve kentin geçmişte yaşadığı kültürel ve ekonomik hayatının izleri 900 adımda 900 yıl yolculuğu ile görülebilmektedir. 12. yüzyılda yapılan Çukur (Yağbasan) Medrese; Türkmen bölgesinde yapılan ilk kapalı avlulu Anadolu Medreselerinden biridir. Bu bölgede bulunan Taşhan, Devecihan, Paşahanı, Yazmacılar Hanı ve Arastalı Bedesten; tarih boyunca kentin yaşadığı ekonomik canlılığın kanıtları arasındadır. Bu yapılar arasında Taşhan, Anadolu'nun en büyük şehir hanları ve Türkiye'nin en güzel beş hanı arasında gösterilmektedir. Kent merkezinde ayrıca Anadolu'nun en eski camisi olan Garipler Camii, Anadolu'nun 15. yüzyıla ait en güzel camilerinden birisi olan ve Sultan II. Bayezid tarafından annesi adına inşa ettirilen Gülbahar Hatun Camii bulunmaktadır. Halit Sokak ve Bey Sokak'ta günümüze ulaşan geç Osmanlı dönemi geleneksel konutlarını görmek mümkündür. Dünyada tüm müstemilatıyla ayakta kalmış tek ve en güzel ahşap mevlevihanesi bugün Mevlevihane Müzesi olarak hizmet vermektedir.

Roma döneminde doğu-batı ve kuzey-güney yol güzergâhında Karadeniz'in beş büyük kentinden biri ve para basma yetkisine sahip zengin antik kenti Sebastapolis ile Kuzey Anadolu'da Mitridat Krallığı'nın din ve ticaret merkezi statüsündeki Helenistik dönemin özerk kenti olan Komana antik kenti kalıntıları günümüze dek ulaşabilmiştir.

Zile Anadolu'nun en eski yerleşimleri arasında gösterilmektedir. Anadolu'nun bilinen tek dolgu kalesi olma özelliği taşıyan Zile Kalesi'nde Sezar, Zela Savaşı sonrası tarihi sözünü (veni-vidi-vici) söylemiştir. 3600 yapının bir arada olduğu geleneksel Türk konut dokusunu koruyarak; Zile, bugün Türkiye'nin en çok geleneksel Türk konutuna sahip ilçesi olmuştur.

Ünlü coğrafyacı Strabon'a göre Anadolu tarihinde bilinen ilk su değirmenleri Mitridat Krallığı döneminde Kelkit Çayı üzerinde Niksar'da inşa edilmiştir. Anadolu'daki ilk Türk Beyliklerinden olan Danişmendoğulları Beyliği'ne başkentlik yapmış Niksar'a, 17. yüzyılda, Evliya Çelebi' "Cennet Niksar'ın ya altında, ya üstünde" sözleriyle iltifat etmiştir. Niksar'ın günümüze dek ulaşabilmiş en eski yapısı yalçın bir kayalık üzerine kurulmuş olan ve Türkiye'nin en büyük ikinci kalesi olma özelliğini taşıyan Niksar Kalesi'dir. İçinde pek çok eseri barındırmakla birlikte bu eserler arasında Anadolu'nun ilk tıp medresesi olma özelliğini taşıyan Yağbasan Medresesi ön plana çıkmaktadır.

Henüz çok kirlenmemiş bir bölgede yer alan Tokat, alternatif turizmin geliştirilebilmesi için, mağara ve göl gibi doğal oluşumlara, termal kaynaklara, yaban hayatı koruma sahası alanlarına sahiptir. Dünyanın en büyük mağaraları arasında gösterilen Ballica Mağarası, Türkiye'nin 28 jeolojik miras alanı arasında yer almaktadır. Turizm Merkezi ilan edilen Reşadiye Zinav Gölü ve Yaban Hayatı Koruma Sahası Kaz Gölü yanı sıra Almus Baraj Gölü Tokat'ta bulunan keşfedilmemiş bir doğa harikalarıdır.

YHGP'de "İşletmelerin Rekabet Güçlerinin Artırılması ve Dışa Açılmaları" stratejik amacı çerçevesinde "Bölge turizminin çeşitlendirilerek geliştirilmesi ve tanıtımı önceliği kapsamında aşağıdaki projelere yer verilmiştir:

- Tokat'ta geleneksel yöntemlerle tarım yapılmakta olan ve kirliliğin ulaşmadığı bir mikro bölgede (pilot proje) niteliğinde tarım turizmi faaliyetlerinin düzenlenmesi
- Reşadiye-Artova-Sulusaray ilçelerinde termal turizm altyapısının geliştirilmesi

Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Müdürlüğü'nce tescil edilmiş eser sayısı 510 eser bulunan Tokat'ta, bu eserlerin 262'si sivil mimarlık örneği, 117'si dini yapı, 70'i kültürel yapı, 16'sı doğal varlık, 4'ü ticari yapı ve 1'i askeri yapıdır. 118 sit alanı bulunan ilde 112 arkeolojik sit alanı, 3 kentsel sit alanı, 2 doğal sit alanı ve 1 tarihi sit alanı bulunmaktadır.

Tokat'ta işletme ve turizm belgeli 36 otel bulunmaktadır. Otellerde bulunan toplam yatak sayısı 2055'dir. 2016 yılında 119.588 yerli ve yabancı turist geldiği ilde konaklama süresi 1,2 gündür.

Tablo 40: Tokat İli İlçelere Göre Turizm Verileri

İLÇELER	TESİSE GİRİŞ SAYISI			GECELEME SÜRESİ		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
Merkez	127	39 194	39 321	156	48 859	49 015
Almus		1 680	1 680		1 680	1 680
Erbaa		4 671	4 671		8 352	8 352
Niksar	24	11 514	11 538	95	13 356	13 451
Pazar		23	23		69	69
Reşadiye	45	13 920	13 965	45	15 523	15 568
Sulusaray	3	3 157	3 160	3	3 805	3 808
Turhal	251	7 765	8 016	296	10 665	10 961
Yeşilyurt		2 583	2 583		2 583	2 583
Zile	45	10 427	10 472	545	13 556	14 101
Toplam	495	94 934	95 429	1 140	118 448	119 588

Kaynak (12): Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016

Tablo 41: Tokat İli 2012-2016 Yılları Turizm Verileri

	TESİSE GELİŞ SAYISINA GÖRE			GECELEME SAYISINA GÖRE		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
2012	2 066	71 094	73 160	3 510	88 696	92 206
2013	473	71 469	71 942	1 092	83 643	84 735
2014	674	83 868	84 542	1 724	111 466	113 190
2015	545	82 473	83 018	1 714	107 294	109 008
2016	293	70 609	70 902	681	95 147	95 828

Kaynak (12) :Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016

Tablo 42: 2016 Yılı Tokat İli İlçelere Göre Turizm Verileri

ilçeler	TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
Merkez	248	54 007	54 255	591	63 889	64 480
Almus	-	95	95	-	2 026	2 026
Erbaa	45	8 090	8 135	90	11 746	11 836
Niksar	-	7 953	7 953	-	11 382	11 382
Reşadiye	-	127	127	-	2 430	2 430
Sulusaray	-	337	337	-	3 674	3 674
Toplam	293	70 609	70 902	681	95 147	95 828

Kaynak (12): Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016

OKA 2011 DFD programı kapsamında Tokat Ticaret ve Sanayi Odası'nın başvuru sahibi olduğu "Marka Kent Yolunda İlk Adım" projesi ile Turizm Odaklı Marka Kent Stratejik Eylem Planı ortaya konmuştur. Stratejik Eylem Planı'nda ilin turizm altyapısının geliştirilmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi, stratejik işbirliklerinin geliştirilmesi, toplumsal farkındalık oluşturulması, işletmelerin rekabet gücünün geliştirilmesi ve markalaşma ile ilgili stratejiler belirlenmiştir. Çalışma kapsamında ayrıca Tokat Destinasyon Pazarlama Ajansı kurulması, Tokat tanıtımı için mobil cihaz uygulamalarının hazırlanması, Zile-Amasya arasında "Nostaljik Buharlı Tren Turu" düzenlenmesi önerilmiştir.

OKA 2011 İKG Programı kapsamında ajansımız Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün başvuru sahibi olduğu "Genç Turizmcilerin Mesleki Gelişimi ve Sektöre Entegrasyonu" projesini desteklemiştir. Projede turizm sektöründe ara eleman ihtiyacına cevap verilmesi amacıyla 15-29 yaş aralığındaki 30 kadın ve 30 erkek kursiyere sektörel eğitim verilmiştir.

OKA 2012 DFD Programında ise Tokat Turizm ve Tanıtım Derneği'nin başvuru sahibi olduğu "Tokat İli Sürdürülebilir Turizm Stratejisi Eylem Planı" projesine destek verilmiştir. Çalışma kapsamında Tokat yöresinin turizm vizyonu "*Sürdürülebilir turizm yaklaşımı doğrultusunda istihdamın artırılmasında ve yöresel gelişmede turizmi öncü bir sektör konumuna ulaştırmak ve Tokat'ı 2023 yılına kadar, ulusal ve uluslar arası pazarda talep edilen önemli bir destinasyon ve uluslar arası bir marka haline getirmek, turist sayısı ve turizm gelirlerini artırarak ekonomik kalkınmaya katkıda bulunmak*" olarak belirlenmiştir. Proje ile belirlenen temel eylemler ise markalaşma faaliyetleri, tanıtım materyallerinin hazırlanması, tanıtım fuarlarına katılım, ortaöğrenim öğrencilerine, üniversite öğrencilerine, Tokat'ta ikamet etmeyen Tokatlılara ve turizm profesyonellerine yönelik tanıtım turları düzenlenerek kentin tanıtımının yapılması; toplumsal farkındalık oluşturulması, İl Turizm Konseyi oluşturulmasıdır. Aynı çalışma kapsamında Tokat'ta uygulanabilecek alternatif turizm türleri belirlenmiştir. Kültür ve tarih turizmi, mağara turizmi, inanç turizmi, sağlık turizmi, doğa turizmi, agro turizm, kamp-karavan turizmi, av turizmi, yayla turizmi ve gastronomi turizmi ilde geliştirilebilecek turizm türleridir.

Tokat ilinde turizm sektöründeki en önemli eksikliğin tanıtım eksikliği olduğu vurgulansa da en önemli konu altyapı eksikliklerinin giderilmesidir. Sokak sağlıklaştırmaları, restorasyon ve rekreasyon çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir. İlde ivedilikle yapılması gereken altyapı projeleri: Sulusokak Sokak Sağlıklaştırması, Tokat Meydan Projesi, Tokat Kalesi Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi, Yüksek Kahve'nin Demokrasi Müzesi olarak düzenlenmesi, Ballica Mağarası Uzun Devre Gelişim Planı'nın hazırlanarak altyapı eksikliklerinin giderilmesi, Zile Kent Meydanı ve Sokak Sağlıklaştırması Projesi olarak sayılabilir.

YHGP, "*Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması*" stratejik amacı "*Kentlerin güvenli ve planlı biçimde geleceğe hazırlanması*" önceliği kapsamında "*Tarihi kentsel dokuların korunması, restorasyonu ve kullanılması*" tedbiri altında, Tokat sit alanı koruma imar planının uygulanması ile Merkez, Zile ve Niksar ilçelerinde kentsel tarihi dokuların, koruma-kullanma dengesinin gözetilerek yaşatılmasına yönelik faaliyetlerin desteklenmesi öngörülmüştür.

YHGP çerçevesinde belirlenen bu tedbirin hayata geçirilmesine yönelik olarak 2010 ve 2016 yıllarında turizm altyapısına yönelik mali destek programları ile yürütülen ve toplam bütçe büyüklükleri 16,6 Milyon TL olan 18 projeye destek verilmiştir. Bu projelerin 9,6 Milyon TL'sini ajans katkısı oluşturmaktadır.

4.13.1. ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI TURİZM DESTEKLERİ

2010 Yılı “Küçük Ölçekli Altyapı Geliştirme, Kültürel, Turistik Değerleri Ve Ekolojik Dengeleri Koruma Ve İyileştirme Mali Destek Programı”na Tokat ilinden 46 adet proje başvurusu yapılmış ve 9 âdeti mali destek almaya hak kazanmıştır. 2013 yılının ilk çeyreğinde yürütülen tüm projelerin tamamlanmasıyla; Tokat Merkez, Niksar, Zile, ve Almus 7 milyon TL turizm altyapısının geliştirilmesi yönünde yatırım yapılmıştır. Destek almaya hak kazanan projeler arasında Gümenek Mesire Alanı, Seyirtepe Tesisleri, Tokat Kültür Evi, Mercimek Tepe Yamaç Paraşütü Tesisleri, Almus Baraj Gölü Tesisleri, Niksar Arasta Çarşısı ve Gaydaroğlu Butik Oteli yer almaktadır.

2016 Yılı Turizm Altyapı Mali Destek Programında ise TR 83 Bölgesinden yapılan 100 adet proje başvurusu arasında Tokat ilinden 41 adet proje yer almış, bu rakamla Tokat bölgemizde programa en fazla proje sunan il olmuştur. Değerlendirme süreci sonunda bölgemizde uygulanmakta olan 27 proje arasında, Tokat ilinden 9 adet proje ile sözleşme imzalamıştır. Merkez, Niksar, Zile ve Pazar ilçelerinde uygulanan projelerle kapsamında 9,6 Milyon TL yatırım hayata geçmektedir. Uygulanmakta olan projeler arasında Yüksek Kahve Demokrasi Müzesi & Kafe, Tokat Kent Müzesi, Canikli Konağı El Sanatları Merkezi, Tokat Kültür Sokağı, Ballica Mağarası Tabiat Parkı, Kaz Gölü Rehabilitasyon Projesi ve Zile Amasya Caddesi Sokak Sağlıklaştırma Projesi yer almaktadır.

Tablo 43: Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Turizm Destekleri

PROJE	İLÇE
1 GÜMENEK MESİRE ALANI REKREASYON PROJESİ	MERKEZ
2 TOKAT KÜLTÜR EVİ	MERKEZ
3 TOKAT MERCİMEK TEPE YAMAÇ PARAŞÜTÜ ALTYAPI GELİŞTİRME PROJESİ	TURHAL
4 MAVİ VE YEŞİLİN BÜYÜSÜ	ALMUS
5 NİKSAR İLÇESİ KENT MERKEZ MEYDANININ TURİZME YÖNELİK KİMLİKLENDİRİLMESİ	NİKSAR
6 NİKSAR ARASTA ÇARŞISI RESTORASYON PROJESİ	NİKSAR
7 GAYDAROĞLU KONAĞI BUTİK OTELİ	ZİLE
8 GIJGİJ TESİSLERİ REHABİLİTASYON VE YENİLEME PROJESİ	MERKEZ
9 BALLICA MAĞARASI TABİAT PARKI REKREASYON PROJESİ	PAZAR
10 CANIKLI KONAĞI EL SANATLARI MERKEZİ RESTORASYON PROJESİ	MERKEZ
11 YÜKSEK KAHVE DEMOKRASİ MÜZESİ & KAFE	MERKEZ
12 TOKAT KENT MÜZESİ	MERKEZ
13 NİKSAR TARİHİ KALEİÇİ MAHALLESİ SOKAKLARI ÖZGÜNLEŞTİRME PROJESİ	NİKSAR
14 TOKAT KÜLTÜR SOKAĞI SOKAK SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ	MERKEZ
15 GÖLÜN BÜYÜSÜ	PAZAR
16 ÇARŞI PARK	ZİLE
17 AMASYA CADDESİ SOKAK SAĞLIKLAŞTIRMASI	ZİLE

2012 Yılı OKA DFD Programında Kelkit Havzası Kalkınma Birliği'nin başvuru sahibi olduğu “Kale Aydınlatma Projesi” ile Tokat Kalesi'nin uygun ışıklandırma teknikleri kullanılarak aydınlatılma projesi fizibilitesinin hazırlanmasına destek olmuştur.

İlde Amasya'ya gelen turistlerin Zile-Pazar-Merkez-Niksar destinasyonu ile bölgeye çekilmesi planlanmaktadır. Bu destinasyonun hayata geçirilmesi yönünde en önemli çalışmalar Zile ve Niksar Belediyeleri tarafından yürütülmektedir.

Tokat Valiliği ilin tanıtımı için üç etaptan oluşan bir çalışmanın hazırlığını yürütmektedir. Çalışma kapsamında Tokat'ın öncelikle Tokat'ta ikamet edenlere tanıtımı, Tokat'ın il dışındaki Tokatlılara tanıtımı ve ulusal ve uluslar arası düzeyde tanıtımı yapılacaktır. Çalışmanın ilk ayağı olarak Tokat kent merkezinde “Tokat Tarihine Yürüyor” adlı tanıtım turu düzenlenmiştir. Kervan Yolu güzergahında ilin bürokratları ve üniversite öğrencileri ile yapılan yürüyüşten sonra Sulusokak'ta bulunan tarihi mekanlar tanıtılmıştır.

4.14. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

İlde sivil toplum kuruluşları arasında en güçlü yapıya sahip olan kuruluşlar; Tokat, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile Ticaret Odaları; Tokat Esnaf ve Sanatkârlar Odası Birliği; Tokat ve Zile Ticaret Borsaları; tüm ilçelerde faaliyet gösteren Esnaf ve Kefalet Kredi Kooperatifleri, 10 ilçede faaliyet gösteren Ziraat Odaları, Turhal Pancar Ekicileri Kooperatifi, 3 ilçede faaliyet gösteren Sebze Üretici Birlikleri, 8 ilçede faaliyet gösteren Süt Üretici Birlikleri ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği olarak sayılabilir.

İl genelinde 2017 itibarıyla faal 644 dernek faaliyet göstermektedir. Sivil Toplum Kuruluşlarının olabildiğince siyasetten ve kişisel menfaatlerden arındırılarak, hizmet odaklı çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. İlde STK'lar arası işbirliği yok denecek kadar azdır. STK'lar bireysel olarak yetersiz kalmakta ve toplumun talepleriyle ilgili baskı unsuru oluşturamamaktadır. STK'lar arasında birlikte iş yapma anlayışı olmadığı gibi, aralarında ön plana çıkma çabası bulunmaktadır.

OKA tarafından yapılan ilçe çalışmalarında STK'lar ve işletmeler Merkez ilçe ile zayıf ağ ilişkilerine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. İlin ekonomisine önemli katkı sağlayan Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile ilçelerinin de yer aldığı örgütlenmeler il için önem taşımaktadır.

YHGP “Kurumsal Yapının Güçlendirilmesi” stratejik amacı kapsamında Tokat Gıda, Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü'nün tarımsal birliklerin güçlendirilmesi için ortak çalışma ve sorunlara çözüm önerileri oluşturmak üzere mekanizmalar oluşturması projesine yer vermiştir.

YHGP sivil toplum örgütlerinin güçlendirilmesi için Tokat Belediyesi'ne çeşitli görevler yüklemiştir. Bunlar sıralanacak olursa;

- Kadınların kent yaşamına katılımı, eşitlik ve kadına karşı şiddetin durdurulması çalışmalarının desteklenmesi ve karar alma süreçlerine katılımın sağlanması için STK'lar öncülüğünde çalışacak “Kadın Bürosu Kurması”
- Kente yeni göç edenlere dayanışma ve yoksullukla mücadele derneklerinin birlikte çalışacakları bir ofis kurması
- Kültür derneklerinin, yerel kültürün korunması ve tanıtılması, kentlerin kimliklerinin, tarihi özelliklerinin ve mimari mirasın korunması, yeni gelenlerin kente kültürel entegrasyonu için özel projeler geliştirilmesinin özendirilmesi için kültür konularında STK'larla birlikte çalışacak bir ofis kurması

Tokat Belediyesi Kent Konseyi aracılığıyla bu projelerin hayata geçirilmesine kısmen katkı sağlamaktadır

OKA TARAFINDAN YAPILAN TOKAT GZFT ANALİZİNE GÖRE;**TOKAT STK'LARI GÜÇLÜ YÖNLER**

- Birbirini tanımadan kaynaklanan iletişim kolaylığı ve güven duyulması
- Köklü derneklerin olması
- Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin bulunması (34.000 öğrenci ve 95 öğrenci kulübü)
- Valilik ve resmi kurumların izinlerde ve diğer işlemlerde kolaylık sağlaması
- Özellikle ulusal vakıf temsilciliklerinin eğitimli gönüllülere ulaşma kolaylığı
- Toplumsal duyarlılığın yüksek olması
- İhtiyaç duyulduğunda hızlı örgütlenme kabiliyeti
- Nitelikli üyelerin olması
- Üyelerin fikirlerini rahatça ifade edebilmesi
- Üniversite, meslek odaları ve basınla iyi iletişim
- Medyada kolay yer bulabilme
- Proje hazırlama kabiliyeti olan STK'ların olması

- Üyelerin siyaseten bağımsız olması
- Yardım dağıtma faaliyeti yapan STK'ların geniş bir kitleye ulaşması
- Kadın derneklerinde gönüllülerin çok olması
- Toplumun manevi duygularının gelişmiş olması
- STK faaliyetlerine zaman ayırabilme imkânı
- İl merkezine ulaşım kolaylığı

TOKAT STK'LARI ZAYIF YÖNLER

- Finansal kaynakların yetersiz olması, aidatların ödenmemesi
- Geleneksel yaklaşım sonucu para kazanma yöntemlerinin sınırlı kalması
- Akrabalık ilişkilerinin güçlü olmasının STK üzerinden yardımlaşma yapılmamasına neden olması
- Örgütlenme bilincinin düşük olması
- Eğitimli ve bilinçli kişilerin STK üyesi olmaması
- Eğitim ve bilgi eksikliği
- İnsan kaynaklarını yönetememe
- İnanların birbirini tanımasının katılımı azaltması
- Gönüllü kişilerin az olması
- Üye kazanma konusunda kapsamlı çalışmalar yapılmaması
- Toplum bilincinin yetersiz olması, duyarsızlık ve ön yargı
- Kentlilik olgusunun zayıf olması
- Plan ve programlama eksikliği
- Ortak hareket etme yetisinin düşük olması ve STK'lar arasında iletişim yetersizliği
- Yeniliğe kapalı bir toplum olması
- Toplumsal olaylarda empati eksikliği
- Sorumluluktan kaçınılması sonucu iş yükünün sadece belli kişilerin üzerinde kalması
- Sunulan imkânları kullanma yetisinin az olması
- Proje ve kaynak kullanımı konusunda bilgi eksikliği ve proje hazırlama kabiliyeti yetersizliği
- STK'ların toplumla diyalogunun yetersiz olması, görünürlüğün az olması ve tanıtım faaliyetlerinin yetersiz olması
- Gençlerle ve üniversite öğrencileri ile iletişim eksikliği
- STK'ların güç olarak görülmemesi ve kendi gücünün farkında olmaması sonucu işlevsiz kalınması
- Pratikte faaliyet alanlarının dar olması, herkesin siyasi, dini çevresi sınırlarında çalışması
- Sınıf ayrımı, siyasi ve dini kimlikler olması, kişilerin faaliyetlere katılmada tedirgin olması
- Araştırma kültürünün yetersiz olması
- Lobcilik faaliyetlerinin yetersiz olması
- Kanun ve mevzuatın bilinmemesi

4.15. ÇEVRE VE KENTLEŞME

Tokat ilinde faaliyet gösteren 3 çevre altyapı hizmet birliği çevre altyapı hizmetlerinde önemli çalışmalar gerçekleştirmektedirler. Tokat-Turhal-Zile-Pazar Katı Atık Yönetim Birliği, Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi projesini ve Türkiye'nin 18 Tıbbi Atık ve Sterilizasyon Tesisi biri olan Tokat Tıbbi Atık ve Sterilizasyon Tesisi 2011 yılı sonunda faaliyete geçirilmiştir. Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık Birliği ise Erbaa Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi'ni hayata geçirmiştir. AB hibe fonlarından yararlanarak Erbaa Belediyesi 2008 yılında, Tokat Belediyesi ise 2010 yılında Tokat Atık Su Arıtma Tesislerini faaliyete geçirmişlerdir.

YHGP, *"Ekolojik Dengelerin, Çevrenin Korunması ve Durumunun İyileştirilmesi"* stratejik amacı çerçevesinde Tokat Katı Atık projesinin ve Tokat Atık Su Arıtma Tesisi projelerinin hazırlanması ve uygulanması gerekliliğini vurgulamış, ayrıca proje aktif hale geldikten sonra Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde katı atık borsası oluşturulması önerisine de yer vermiştir. Aynı stratejik amaç kapsamında ayrıca atık yönetimi ile ilgili Turhal ilçesinde hayvancılık işletmelerinde elde edilen gübrelerin sulama alanları ve kesme çiçek üretilen alanlarda kullanımının sağlanması projesine yer verilmiştir.

YHGP, *"Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması"* stratejik amacı *"Kentlerin güvenli ve planlı biçimde geleceğe hazırlanması"* önceliği kapsamında *"Kentlere yeni gelen nüfusun ihtiyaçlarına yönelik konut üretimi tedbiri"* altında Tokat'ta farklı gelir grupları için konut üretilmesi projesi yer almıştır. Bu projenin hayata geçirilmesine yönelik Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından bir çok uygulama yapılmıştır. TOKİ tarafından tamamlanan konut uygulamaları kapsamında Merkez ilçede 1134, Niksar ilçesinde 776, Almus ilçesinde 400, Turhal ilçesinde 380, Zile ilçesinde 320, Artova ilçesinde 104, Pazar ilçesinde 32 konut olmak üzere 3146 konut yapımı tamamlanmıştır. Bu uygulamaların dışında Merkez, Erbaa, Niksar, Zile ilçelerinde özel sektör tarafından uygulanmış projeler yer almaktadır.

YHGP, *"Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması"* stratejik amacı *"Kentlerin güvenli ve planlı biçimde geleceğe hazırlanması"* önceliği kapsamında Tokat'ta Merkez ilçede Yeşilirmak ve kent içi kanalların çevresinin düzenlenmesi ve rekreasyon alanlarının oluşturulması ile Turhal'da Yeşilirmak ve Dazya çayı çevresinin düzenlenmesi ve rekreasyon alanlarının oluşturulması projeleri yer almaktadır. Bu kapsamda Tokat Merkez ilçede *"Erdoğan Gürbüz Parkı"* projesi hayata geçirilmiştir.

Ulusal hava izleme verilerine göre Tokat hava kalitesi açısından Orta hava kalitesine sahiptir.

4.16. ENERJİ

Tokat, 14 HES, 4 RES ve 1 termik santralle toplam 523,861 MW kurulu elektrik üretim gücüne sahiptir. Yeşilirmak Nehri üzerinde kurulu DSİ tarafından inşa edilmiş; Almus HES (27 MW), Köklüce HES (90 MW) ve Ataköy HES (5,525 MW) Reşadiye HES (64,28 MW), Tuna HES (37,19 MW), Tokat Suçatı HES (8,32 MW), Çilehane HES(7,2 MW), Yeşilirmak I HES (14,25 MW), Yeşilirmak II HES (6,24 MW), Çamlıca HES (22,652 MW), Delice-1 HES (6,66 MW), Tepekışla HES (36,63 MW), Niksar HES (40,16), Onur HES (19,568 MW) ile Killik RES (40 MW), Bereketli RES (30 MW), Akyurt RES (13 MW) ve Tokat OSB Yalçın Rüzgâr Enerji Santrali (0,1 MW) toplam 515,81 MW kurulu güçle faaliyet göstermektedir.

Akıncı HES (99 MW), Kutay HES (7,48 MW), Ataköy HES (5,52 MW), Karakeçili I HES (6,55 MW), Karakuş HES (5,55 MW) ve Omala HES (17 MW), Tokat Doğalgaz Kombine Çevrim Santrali (59,36 MW), Turhal Barajı ve HES (5,36 MW), Killik RES (45 MW), Çayören RES (37 MW) Akfen Enerji GES (5 MW), Reşadiye Kaymakamlığı RES (1 MW) inşa çalışmaları devam etmektedir. Erbaa HES (40 MW), Enes 2 HES (3,16 MW) lisansları alınmıştır. İnşa halinde 14 projenin işletmedeki kurulu gücü 305,33 MW olacaktır. Lisansları alınan iki HES, projesiyle birlikte il genelinde 864,3 MW elektrik üretim gücüne sahip 21 HES, 5 RES ve 2 Termik Santral faaliyet gösterecektir.

Tablo 44: Tokat Enerji Santralleri Mevcut Durumları

SANTRAL ADI	CİNSİ	ENERJİ ÜRETİMİ
Almus HES	Hidroelektrik	27 MW
Köklüce HES	Hidroelektrik	90 MW
Ataköy Barajı ve HES	Hidroelektrik	5,525 MW
Reşadiye HES	Hidroelektrik	64,28
Tuna HES	Hidroelektrik	37,19MW
Tokat Suçatı HES	Hidroelektrik	8,32 MW
Çilehane HES	Hidroelektrik	7,2MW
Yeşilirmak 1 Regülatörü ve HES	Hidroelektrik	14,25 MW
Yeşilirmak II Reg. ve HES	Hidroelektrik	6,24MW
Çamlıca HES	Hidroelektrik	22,652
Delice 1 HES	Hidroelektrik	6,66 MW
Tepekışla Barajı ve HES	Hidroelektrik	70 MW
Niksar HES	Hidroelektrik	40,16 MW
Onur HES	Hidroelektrik	19,568 MW
Killik Rüzgar Santrali	Rüzgar	40 MW
Bereketli Rüzgar Enerji Santrali	Rüzgar	30 MW
Akyurt RES	Rüzgar	12,8 MW
Tokat Çöpgazı Elektrik Üretim Santrali	Çöp Gazı	2,30 MW
Tokat OSB Yalçın Rüzgar Enerji Santrali	Rüzgar	0,1 MW
TOPLAM		523,861 MW

Kaynak (13):Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,2017

2011 yılında Tokatta, 7 HES, 2 RES ve 1 Termik santralle toplam 185 MW kurulu elektrik üretim gücüne sahipken 2017 yılına geldiğimizde 14 HES 4 RES VE 1 Termik Santralle 523,861 MW Üretimle devam etmektedir Ayrıca yeni yatırımlarla bu güç hızla artmaktadır. Tüm çalışmaların tamamlanması ile il genelinde 866 MW elektrik üretim gücüne sahip 21 HES, 7 RES ve 2 Termik Santral faaliyet gösterecektir.

Tablo 45: Tokat İli İnşa Aşamasındaki Santraller

SANTRAL ADI	CİNSİ	ENERJİ ÜRETİMİ
Tokat Akıncı HES	Hidroelektrik	99 MW
Ataköy HES	Hidroelektrik	5,525MW
Omala Barajı ve HES	Hidroelektrik	17 MW
Kutay Reg. ve HES	Hidroelektrik	7,48 MW
Karakeçili 1 HES	Hidroelektrik	6,55 MW
Karakuş HES	Hidroelektrik	5,2MW
Enes-I Reg. Ve HES	Hidroelektrik	2,13MW
Turhal Barajı ve HES	Hidroelektrik	5,36 MW
Tokat Doğalgaz Kombine Çevrim Santrali	Termik	59,36MW
Killik RES	Rüzgar	45MW
Çayören	Rüzgar	37MW
Tekneli RES	Rüzgar	10 MW
Reşadiye Kaymakamlığı RES	Rüzgar	1,00 MW
Akfen Enerji Tokat GES Projeleri	Güneş	5,00 MW

Kaynak (13): Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,2017

YHGP, "Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması" stratejik amacı "Bölgesel altyapının etkin bir mekansal organizasyon anlayışına uygun" önceliği kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından ısı ve elektrik enerjisi üretimi tedbiri altında Turhal ilçesinde hayvansal atıklardan biogaz elde edilmesi ve enerji üretimi projesi yer almıştır. Bu konuyla ilgili Turhal ilçesinde bir çalışma gerçekleştirilmemiştir.

YHGP, "Etkin Bir Mekansal Organizasyon Oluşturulması" stratejik amacı "Bölgesel altyapının etkin bir mekansal organizasyon anlayışına uygun olarak geliştirilmesi" önceliği kapsamında Tokat, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile ilçelerinde doğalgaz iletim altyapısının projelendirilmesi ve inşa edilmesi projesi yer almıştır. Proje uygulamaları bölge ilçelerinde devam etmektedir.

4.16.1. OKA ENERJİ DESTEKLERİ

2014 yılı "Yenilenebilir Enerji Mali Destek Programı" TR83 bölgesinden yapılan 28 adet proje başvurusu arasında Tokat ilinden 11 adet proje yer almış bu rakamla Tokat bölgemizde programa en çok proje sunan il olmuştur. 22 Mayıs 2014 tarihinde açıklanan proje sonuçlarına göre TR83 bölgesinde uygulanacak 16 proje arasında, 5 adet projesi ile Tokat bölgenin en başarılı ili olmuştur.

Tablo 46: 2014 Yılı Yenilenebilir Enerji Mali Destek Programı Tokat İli Kazanan Projeler

KURUM	PROJE ADI	İLÇE
1 TOKAT İL ÖZEL İDARESİ	RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ	MERKEZ
2 ALMUS KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ	ALMUS
3 TOKAT ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ MÜDÜRLÜĞÜ	GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ	MERKEZ
4 REŞADIYE KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ	RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ	REŞADIYE
5 SULUSARAY KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ*	GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ	SULUSARAY

OKA tarafından 2014 Yılı Kobilere Yönelik yenilikçi Yaklaşımlar Mali Destek Programı kapsamında sadece "Yalçın Güneş Enerji Sistemleri için Tokat'ın İlk Lisansız Rüzgar Enerji Santralinin Kurulması" projesine destek sağlanmıştır.

4.17. KAMU YATIRIMLARI

Tablo 47: Tokat Kamu Yatırımları ve Ülke İçindeki Oranı

	TOKAT (BİN TL)	TÜRKİYE (BİN TL)	İLİN ÜLKE İÇİNDEKİ PAYI %
2004	24.891,00	16.093.343,00	0,15
2005	50.337,00	19.899.447,00	0,25
2006	80.702,00	21.608.226,00	0,37
2007	62.764,00	21.513.108,00	0,29
2008	88.058,00	21.915.452,00	0,40
2009	70.894,00	27.458.727,00	0,26
2010	69.578,00	33.832.966,00	0,21
2011	97.448,00	36.400.287,00	0,27
2012	117.926,00	44.434.287,00	0,27
2013	136.822,00	52.881.620,00	0,26
2014	134.929,00	56.279.641,00	0,24
2015	161.497,00	62.240.302,00	0,25
2016	197.015,00	64.927.811,00	0,30
2017	326.192,00	80.393.089,00	0,40

Kaynak (14): Kalkınma Bakanlığı, 2017

2004 - 2017 yıllarına ilişkin kamu yatırım istatistikleri karşılaştırıldığında Tokat ilinde yıllar itibariyle artan bir seyir izlediği görülmektedir. 2017 yılında muhtelif illerin içinde olduğu ortak projeler hariç Tokat ilinde 326 milyon TL tutarında yatırımın hayata geçirilmesi öngörülmüştür. Tokat ilinde yıllık kamu yatırım tutarı 2004 yılında 24 milyon TL iken; 2017 yılında bu tutar 13 kat artarak, 326 milyon TL'ye ulaşmıştır. İlimizde gerçekleştirilen kamu yatırımlarının ülke içindeki payı 2004 yılında % 0,15 iken, bu oran 2017 yılında %0,40'a ulaşmıştır. 2001 krizi sonrası 2002-2004 yılları arasında ilimize aktarılan kamu yatırım tutarı neredeyse sabit kalmış, sonrasında 2008 yılına kadar düzenli olarak artmıştır. İlimizdeki kamu yatırımlarının toplam kamu yatırımlarına oranına bakıldığında; 2008 yılı Dünya Ekonomik kriz dönemini takip eden 2009 yılında ciddi bir düşüş olduğu görülmektedir. 2007-2017 yılları arasında Tokat iline tahsis edilen kamu yatırım tutarı % 87,9 artarak 326.192.000 TL'ye ulaşmıştır. İlimizde gerçekleşen kamu harcamaları incelendiğinde 2002-2017 aralığında en çok harcamanın sağlık alanında olduğu görülmektedir. Sağlık alanını tarım alanı takip etmektedir. Yıllar itibariyle tarım alanında yatırım tutarı her sene ciddi bir oranda artış göstermiş olup 2017 itibariyle Tokat ili toplam yatırım tutarının %20'sine karşılık gelmektedir. Bir tarım şehri olan Tokat'ta kamu yatırımlarının tarım alanında bu sektörün gelişmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Tokat ilinde kişi başına düşen kamu harcamaları 2007-2017 dönemine göre hesaplandığında kişi başına düşen kamu harcama tutarlarının ülke ortalamasından düşük değerler aldığı görülmektedir. Diğer taraftan Tokat ilinde 2007-2017 döneminde il nüfusundaki azalışla beraber; kişi başına düşen kamu harcama tutarında artış gerçekleşmiştir.

Tablo 48: Tokat İli Yıllara Göre Kişi Başına Düşen Kamu Harcaması

	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN KAMU HARCAMASI (TOKAT)	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN KAMU HARCAMASI (TR)
2010	112,62	458.9
2011	160,19	487.1
2012	192,06	587.5
2013	228,52	689.7
2014	215,94	724.3
2015	262,14	794
2016	142,68	821
2017	113,53	1007

Kaynak (15): Kalkınma Bakanlığı 2017

Tablo 49: Tokat Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı

	TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULAŞTIRMA- HABERLEŞME	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	DİĞER KAMU HİZMETLERİ	İL TOPLAMI (BİN TL)
2002	1 410	-	-	-	1 390	800	-	8 082	3 017	2 365	17 064
2003	302	-	-	-	2 140	-	-	11 402	3 300	3 646	20 790
2004	302	-	-	-	1 005	-	-	12 015	3 057	8 512	24 891
2005	502	-	20 445	-	1 086	-	-	10 607	3 450	14 247	50 337
2006	3 347	-	30 510	-	3 055	-	-	12 202	18 892	12 696	80 702
2007	3 192	-	755	-	3 939	-	40	13 190	23 261	18 387	62 764
2008	3 461	111	485	-	3 706	-	-	16 599	37 200	26 496	88 058
2009	3 701	60	-	-	1 831	-	250	20 350	25 800	18 902	70 894
2010	12 244	77	-	-	7 203	-	1 710	21 527	18 250	8 567	69 578
2011	19 263	123	1	2 276	6 499	-	784	27 378	30 000	11 124	97 448
2012	29 786	142	-	11 671	7 031	-	300	40 372	14 050	14 574	117 926
2013	33 165	433	6 500	4 508	11 298	-	250	44 997	19 750	15 921	136 822
2014	17 941	-	-	6 612	8 396	-	575	51 652	28 083	21 670	134 929
2015	34 762	-	-	23 132	10 050	-	759	47 609	32 850	12 380	161 497
2016	47 015	-	251	18 250	21 059	700	-	53.201	36 275	1 460	197.015
2017	68 081	-	-	16250	46 842	500	380	61808	69226	63205	326.192

Kaynak (14): Kalkınma Bakanlığı, 2017

4.18. EKONOMİ BAKANLIĞI YILLARA GÖRE YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

Tokat ilinde 2007-2017 döneminde 366 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Aşağıdaki tabloda 2007-2017 yıllarında düzenlenen Teşvik Belgelerinin Yıllara göre özel sektör ve kamu sektörüne düzenlenen teşvik belgesi sayıları ve toplamı gösterilmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 309'u özel sektöre, 57'si ise kamu kurumlarına aittir. Özel sektör işletmeleri tarafından en fazla Yatırım Teşvik Belgesi alınan yıl 2017 yılı iken; kamu kurumları tarafından en fazla Yatırım Teşvik Belgesi alınan yıl 2011 yılı olmuştur.

Tablo 50: 2007-2017 Yılları Tokat İli Yatırım Teşvik Belgesi Kamu ve Özel Sektör Yatırım Sayıları

YILLAR	ÖZEL SEKTÖR	KAMU	TOPLAM
2007	34	3	37
2008	32	1	33
2009	2	4	6
2010	38	6	44
2011	21	16	37
2012	24	4	28
2013	22	4	26
2014	23	2	25
2015	20	9	29
2016	26	3	29
2017	67	5	72
TOPLAM	309	57	366

Kaynak (16):Ekonomi Bakanlığı,2017

2007-2017 arasında düzenlenen 366 adet belgenin toplam sabit yatırım tutarı 2.761.557.412 TL'dir.

Tablo 51: 2007-2017 Yılları Tokat İli Yatırım Teşvik Belgesi Yatırım Tutarları

YILLAR	ÖZEL SEKTÖR	KAMU	TOPLAM
2007	380.087.100	3.743.000	383.830.100
2008	242.778.190	2.489.717	245.267.907
2009	1.044.240	4.187.000	5.231.240
2010	293.823.280	5.420.000	299.243.280
2011	96.692.137	32.196.404	128.888.541
2012	112.470.797	6.140.000	118.610.797
2013	345.427.729	3.070.000	348.497.729
2014	201.453.918	4.185.000	205.638.918
2015	258.871.777	31.836.000	290.707.777
2016	307.658.761	4.750.000	312.408.761
2017	395.311.705	27.920.627	423.232.332
TOPLAM	2.635.619.634	125.937.748	2.761.557.412

Kaynak (16) :Ekonomi Bakanlığı,2017

2008 yılında başlayan ve 2009 yılında devam eden dünya tarihinin en derin ve en yaygın ekonomik krizi sonucu 2009 yılında bir önceki yıla göre teşvik belgesi toplam sabit yatırım tutarı %98 oranında azalmıştır.

Türkiye ekonomisinin yeniden büyümeye geçtiği 2010 yılında ise teşvik belgeli sabit yatırım tutarı bir önceki yılın 59,8 katına, yatırım teşvik belgesi sayısı ise 7,3 katına ulaşmıştır.

Kamu kurumları sabit yatırım tutarının toplam sabit yatırım tutarları içindeki payı 2007 yılında %0,9, 2008 yılında %1 iken; 2009 yılında bu oran % 80'e ulaşmış, 2010 yılında % 1,8, 2011 yılında ise % 24 ve 2012 yılında ise % 5,1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 52: 2007-2017 Yılları Özel Sektör Teşvik Belgelerinin Yatırım Cinslerine Göre Dağılımı

YILLAR	KOMLE YENİ YATIRIM	MODERNİZ ASYON	TEV Sİ	ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRİM E	YENİLEME	FİNANSAL KİRALAMA
2007	29	-	5	-	-	-
2008	18	-	9	1	3	1
2009	1	-	-	-	-	1
2010	25	4	9	-	-	-
2011	17	2	2	-	-	-
2012	18	3	3	-	-	-
2013	15	5	2	-	-	-
2014	17	1	5	-	-	-
2015	16	2	3	1	-	-
2016	19	2	5	-	-	-
2017	56	1	10	-	-	-
TOPLAM	230	19	53	2	3	2

Kaynak (16): Ekonomi Bakanlığı, 2017

2007 - 2017 döneminde özel sektör tarafından alınan 311 adet Yatırım Teşvik Belgesi 6 farklı yatırım cinsine göre düzenlenmiştir. Yatırım Teşvik Belgelerinin %74,9'u komple yeni yatırım amaçlı; %16,5'i tevsi yatırım amaçlı, %6,3'sü modernizasyon yatırımı amaçlı düzenlenmiştir.

Tablo 53: 2007-2017 Yılları Özel Teşvik Belgelerinin İlçelere Göre Dağılımı

YILLAR	MERKE Z	ERBA A	TURHAL	NİKSAR	REŞADİY E	ZİLE	ARTOVA	ALMUS	YEŞİLYUR T
2007	17	4	4	2	3	2	2	-	-
2008	13	5	6	5	2	2	-	-	-
2009	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	18	4	6	6	-	3	-	1	-
2011	11	4	2	1	2	1	-	-	-
2012	8	8	4	3	-	2	-	-	-
2013	9	3	4	2	2	1	-	1	-
2014	11	4	3	3	1	1	-	-	-
2015	10	3	4	-	2	2	-	1	-
2016	7	7	5	4	2	-	-	2	-
2017	23	11	20	2	3	3	-	4	1
TOPLAM	128	53	56	27	16	17	2	9	1

Kaynak (16): Ekonomi Bakanlığı, 2017

Düzenlenen yatırım teşvik belgeleri arasında yatırım yeri olarak en çok tercih edilen ilçe Merkez ilçedir. Tercih edilen diğer ilçeler ise düzenlenen belge sayısına göre Turhal, Erbaa, Niksar, Reşadiye, Zile, Almus ve Artova'dır.

Artova ilçesinde ADOÇİM Tokat Entegre Tesisi için teşvik belgesi alınmıştır. Reşadiye ilçesi için düzenlenen teşvik belgeleri arasında elektrik üretimi yapan işletmeler ön plana çıkmaktadır.

Tablo 54: 2007-2017 Yılları Özel Sektör Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı

YILLAR	İMALAT	MADENCİLİK	HİZMETLER	ENERJİ	TARIM
2007	24	6	2	2	-
2008	26	2	2	1	1
2009	1	-	1	-	-
2010	25	4	3	4	2
2011	13	3	3	1	1
2012	12	3	6	3	-
2013	13	3	3	3	-
2014	14	1	5	3	-
2015	11	2	14	2	-
2016	14	2	11	2	-
2017	19	3	17	17	1
TOPLAM	172	29	67	38	5

Kaynak (16): Ekonomi Bakanlığı, 2017

Tokat ilinde özel sektöre yönelik düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin adet bazında Sektörel dağılımı incelendiğinde; % 65 ile imalat sanayi ilk sırada yer alırken; ikinci sırada % 12,7 ile hizmetler sektörü, üçüncü sırada % 11,2 ile madencilik sektörü, dördüncü sırada % 8,6 ile enerji sektörü bulunmaktadır.

Tablo 55: 2007-2017 Yılları Özel Sektör Teşvik Belgeleri Sabit Yatırım Tutarlarının Sektörel Dağılımı

YILLAR	İMALAT	MADENCİLİK	HİZMETLER	ENERJİ	TARIM
2007	75.097.260	17.896.397	10.975.443	276.118.000	-
2008	46.314.259	4.700.000	4.246.511	185.000.000	2.517.420
2009	462.240	-	582.000	-	-
2010	65.165.475	10.225.000	8.858.085	203.900.000	5.674.720
2011	40.482.942	11.235.000	15.974.195	25.000.000	4.000.000
2012	50.549.908	15.300.000	13.420.889	36.750.000	-
2013	43.062.409	12.542.200	9.823.150	280.000.000	-
2014	33.200.422	2.700.000	41.103.496	124.450.000	-
2015	15.424.555	12.690.000	78.439.834	179.703.388	-
2016	36.503.000	5.92.000	76.606.761	2.350.000	-
2017	86.960.414	7.716.000	74.006.510	238.531.413	11.700.000
TOPLAM	493.222.884	95.004.597	334.036.874	1.551.802.801	23.892.140

Kaynak (16): Ekonomi Bakanlığı, 2017

Sektörlere göre sabit yatırım tutarları incelendiğinde; ise ilk sırayı enerji sektörü toplam 1.551.802.801 TL sabit yatırım tutarı ile almaktadır. Özel sektör tarafından alınan teşvik belgelerinde elektrik enerjisi üretimi amaçlı alınan toplam sabit yatırım tutarı 1.551.802.801'dir. Bu tutar 311 adet belgenin toplam sabit yatırım tutarının % 65'ini oluşturmaktadır.

5. TOPLANTI VE ÇALIŞTAY FOTOĞRAFLARINDAN SEÇMELER

Başlangıç Toplantısı; 5 Aralık 2017

Başlangıç Toplantısı; 5 Aralık 2017

Sanayi ve Ticaret - İstihdam Eylem Planları Çalıştayı

Sanayi ve Ticaret - İstihdam Eylem Planları Çalıştayı

Altyapı ve Ulaştırma Eylem Planı Paydaş Toplantısı

Çevre ve Şehircilik Eylem Planı Paydaş Toplantısı

Eğitim Eylem Planı Paydaş Toplantısı

Yerel Kamu Hizmetleri Eylem Planı Paydaş Toplantısı

Kültür ve Turizm Eylem Planı Paydaş Çalıştayı

Sağlık Eylem Planı Paydaş Çalıştayı

Tarım ve Kırsal Kalkınma Eylem Planı Paydaş Çalıştayı

Nihai Değerlendirme Toplantısı, 8 Mayıs 2018

6. TOKAT İLİ İÇİN HAZIRLANAN EYLEM PLANLARI

Eylem Planları için Temel Çerçeve

Bu çalışma kapsamında temel hedef Tokat ili için mekansal, sosyal ve ekonomik yapının dönüştürülmesi ve geliştirilmesine katkı vermektir. Başka bir ifadeyle, şehrin mekansal yapısıyla yenilenen, sosyal ve ekonomik yapı dönüşümleri ile bir bütün halinde sürdürülebilir gelişiminin sağlanmasıdır.

Eylem planları vizyon ve temel çerçeve bağlamında üç ana başlıkta gruplandırılabilir:

- Mekansal yapı dönüşümleri
- Toplumsal yapı dönüşümleri
- Ekonomik yapı dönüşümleri

10. Kalkınma Planında bölgesel gelişme politikası “Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre” eksenini altında yer almaktadır. Planda 2014-2018 döneminde uygulanan bölgesel kalkınma politikalarının temel hedefinin, ülke genelinde sosyoekonomik bütünleşmenin gerçekleştirilerek topyekûn kalkınmanın sağlanması amacıyla bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, bölge ve şehirlerin potansiyellerinin değerlendirilerek ekonomik tabanlarının genişletilmesi ve rekabet güçlerinin artırılması olduğu ifade edilmiştir.

Bölgesel gelişme politikalarının ulusal düzeyde öncelik ve hedeflerini belirlemek amacıyla hazırlanan “Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS)” belgesinin vizyonu “Sosyoekonomik ve mekânsal olarak bütünleşmiş, rekabet gücü ve refah düzeyi yüksek bölgeleriyle daha dengeli ve topyekûn kalkınmış bir Türkiye” olarak belirlenmekte ve bu vizyona ulaşmak için refahın ülke sathına daha dengeli yayılması; tüm bölgelerin potansiyellerinin değerlendirilerek rekabet güçlerinin artırılması suretiyle ulusal kalkınmaya azami düzeyde katkı sağlaması; ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi ile ülke genelinde daha dengeli bir yerleşim düzeni ve mekânsal gelişmenin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi’nde, bölgelerin ve bölgelerdeki farklı nitelikteki yerleşimlerin kaynak ve potansiyellerinin en verimli şekilde değerlendirilmesi, yerleşme sisteminin etkinleştirilerek daha dengeli bir yapıya kavuşturulması, yerleşmeler arası ilişkilerin güçlendirilmesi ve mekâna duyarlı kalkınma politikalarının geliştirilmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Bu kapsamda, Anadolu’da mevcut metropol kentleri dengeleyecek yeni alt merkezlerin oluşturulması ve bölgelerin ve yerleşimlerin ulusal kalkınmada sahip oldukları roller dikkate alınarak bunlara özgü politikaların geliştirilmesi yoluyla kalkınmanın ülke geneline yayılmasının gerekliliğine işaret edilmektedir.

Bu amaçlara uygun hazırlanan Tokat İli Sektörel Eylem Planları, şu planı izlemektedir: Tokat ili için gelişme stratejilerinin ve eylemlerin geliştirilmesinde ulusal düzeydeki planlar ve strateji belgeleri, mevcut durum analizleri, GZFT Analizi, paydaş görüşleri temel girdi olarak alınmış ve 10 ana başlık altında eylemler planlanmıştır. Bu raporda eylem planlarının yönetici özetleri ve eylem planı tabloları yer almaktadır. Eylem planlarının tamamı ayrıca tek tek basılmış olup raporlara Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı’ndan erişebilmeniz mümkün olacaktır.

TOKAT İLİ SEKTÖREL EYLEM PLANLARI LİSTESİ

1. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA EYLEM PLANI
2. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK EYLEM PLANI
3. ORMAN VE SU İŞLERİ EYLEM PLANI
4. EĞİTİM EYLEM PLANI
5. İSTİHDAM EYLEM PLANI
6. YEREL KAMU HİZMETLERİ EYLEM PLANI
7. KÜLTÜR VE TURİZM EYLEM PLANI
8. SAĞLIK EYLEM PLANI
9. SANAYİ VE TİCARET EYLEM PLANI
10. TARIM VE KIRSAL KALKINMA EYLEM PLANI

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA

6.1. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

2017 yılında Tokat Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Dr. Ömer TORAMAN'ın talimatları doğrultusunda hazırlıkları başlatılan Tokat İli Sektörel Eylem Planları (2018-2023) çalışmalarının temel amacı, plan dönemi olan 2018-2023 yıllarını kapsayan dönemde Tokat ilinde yapılacak yatırımlar için bir yol haritası sunmaktır. Bu bağlamda hazırlanan 10 adet eylem planından birisi de Altyapı ve Ulaştırma Eylem Planı'dır.

Altyapı ve Ulaştırma Eylem Planı'nın öncelikli hedefi, plan dönemi olan 2018-2023 yıllarında Tokat ilinde altyapı ve ulaştırma konularında yapılmasında fayda görülen eylemleri vurgulamaktır. Bu raporun en önemli çıktısı olarak bu eylemler bir tablo halinde sunulmuştur. Raporunda yer alan eylemler belirlenirken ihtiyaç ve öncelikler dikkate alınmış; eylemlerin ulusal ve bölgesel plan ve programlarla, yerel ihtiyaçlarla uyumlu olmasına özen gösterilmiştir.

Çalışmaya literatür taramasıyla başlanmıştır. Sonraki aşamada, birden fazla kurumun katıldığı paydaş toplantıları yapılmış, böylece hem mevcut durum bilgileri elde edilmiş, hem de kurum temsilcilerinin eylem önerileri alınmıştır. Paydaş toplarından başka bazı kamu ve özel sektör kuruluşuna ziyaretler yapılarak birebir görüşmeler de yapılmış, bu kurumlardan da hem mevcut durumla ilgili bilgiler alınmış, hem de eylem önerileri elde edilmiştir. Ayrıca, il özel idaresine 1, belediyelere ise 2 adet anket uygulanarak mevcut durum konusundaki eksik kalan veriler toplanmıştır. Bütün süreç birlikte düşünüldüğünde, raporun katılımcı bir süreçle hazırlandığı ortadadır.

Raporunda, Altyapı ve Ulaştırma konuları ayrı ayrı ele alınmıştır. Her bir başlık için önce sorunlar tespit edilmiş, daha sonra bu sorunların çözümüne yönelik eylemler oluşturulmuştur. "Bulguların Değerlendirilmesi" bölümünde, tespit edilen sorunlar irdelenmiş, bu sorunların çözümüne dönük oluşturulan eylemlerin hangi bağlamda düşünüldüğü aktarılmaya çalışılmıştır.

Ortaya çıkan Eylem Planı'nda toplam 64 eyleme yer verilmiştir. Bunlardan 27 tanesi altyapı ile 37 tanesi ise ulaştırma ile ilgilidir. Eylem Planı'nda birbiriyle ilgili olan eylemler ortak başlıklar altında toplanmıştır. Tespit edilen eylemlerin toplandığı başlıklar aşağıdaki Tabloda verilmiştir.

Eylem Planı'nda ortaya konan eylemlerin sorumlu kuruluşlarca (bütçe ve imkânlar elverdiği ölçüde) gerçekleştirilebilmeleri durumunda Tokat'ın 10. Kalkınma Planı ve 2023 Vizyonu belgelerinde ortaya konan hedeflere ulaşmasının daha kolay mümkün olacağı düşünülmektedir.

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA EYLEM PLANI

Altyapı Eylem Planı

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
Kurumsal kapasitelerin ve kurumlar arası koordinasyonun artırılması						
1	Belediyelerin ve il özel idaresinin makine parkı, hizmet binası ve teknik elemanlarından güçlendirilmesi	Belediyeler, İl Özel İdaresi		2018-2023	Altyapı konusunda çalışmalar yapan temel kuruluşlar olan belediyeler ve İl Özel İdaresi'nin altyapılarını güçlendirmek amacıyla; - Eksik iş makinelerinin tamamlanması, - İhtiyaç duyulan hizmet binalarının yapılması ve -İhtiyaç duyulan alanlarda kadrolu teknik elemanlar görevlendirilmesi	- Satın alınan iş makinesi sayısı, - Yapılan hizmet binası sayısı, - İstihdam edilen teknik eleman sayısı
2	İlde altyapı yatırımlarının koordinasyonunu sağlayacak bir mekanizma oluşturulması	Valilik	Tüm ilçe belediyeleri, İl Özel İdaresi, Kamu kurumlarının il müdürlükleri, OKA	2018-2019	Gerek kamu gerekse özel sektör kuruluşlarının yapacağı altyapı çalışmalarını koordine etmek, böylece kaynak israfını önlemek için; -Büyükşehir belediyelerinde bulunan AYKOME'lerin işlevine benzer işlev göreceğ bir birim kurulması, -İlk olarak bunun yöntemini belirlemek için çalıştay/çalıştaylar düzenlenmesi	- Yatırım koordinasyonu sağlayacak mekanizmanın oluşturulması, - Yapılan çalıştay sayısı
3	Belediyelerde ve İl Özel İdaresi'nde kalite güvence sistemi yerleştirme ve belge alma çalışmalarının başlatılması	Tüm belediyeler, İl Özel İdaresi	OKA, Üniversite	2018-2023	Nüfusu fazla olan belediyelerden başlamak üzere, mümkün olan belediyelerde kalite güvence sistemi yerleştirme ve belge alma çalışmalarının başlatılması	-Kalite güvence belgesi alınan belediye sayısı
4	Bulunmayan belediyelerde "Proje Üretim Merkezi" veya benzer isimde birimler kurulması	Almus, Artova, Başçiftlik, Reşadiye, Sulusaray, Yeşilyurt Belediyeleri	OKA, Üniversite	2018-2023	Henüz bulunmayan belediyelerde "Proje Üretim Merkezi" veya benzer isimde birimler kurularak AB veya diğer projelerinden faydalanma imkânının artırılması	-Belediyelerde kurulan "Proje Üretim Merkezi" sayısı, -Belediyelerde üretilen/kabul edilen proje (AB, OKA, vb.) sayısı

5	Belediyeler, İl Özel İdaresi ve OKA'nın Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi ile işbirliğinin artırılması	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Belediyeler, İl Özel İdaresi, Kalkınma Ajansı	2018-2023	Belediyeler, İl Özel İdaresi ve OKA'nın, ihtiyaç duyduğu alanlarda Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki akademik personel, araştırma altyapısı ve tecrübelerden faydalanmaları, ortak projeler geliştirilmesi veya projelerde danışmanlığa başvurmaları	- Belediyelerin, İl Özel İdaresi'nin ve OKA'nın üniversite ile ortak geliştirdikleri proje sayısı - Belediyelerin, İl Özel İdaresi'nin ve OKA'nın üniversiteden aldıkları danışmanlık sayısı	
6	Belediyelerin ortak iş makinesi ve malzeme alabilme ya da ortak üretim yapabile imkânlarının artırılması	Vallilik	Tüm belediyeler	2018-2020	Belediyelerin, ölçek ekonomisinden faydalanarak tasarruf sağlaması amacıyla, kullanılmak zorunda oldukları iş makineleri ve malzemeleri (asfalt, beton, beton parke, beton bordür, işaret levha ve direkleri, refüj ayırıcılar, vb.) ortak satın alabilmesi ya da ortak üretim yapabilmeleri için yöntemler (satın almalar için şirket kurma ya da üretim için birlik kurma, vb.) araştırılması; bunun yönteminin kararlaştırılması ve hayata geçirilmesi için çalıştay / çalıştaylar düzenlenmesi	-kurulan birlik/şirket sayısı, -düzenlenen çalıştay sayısı	
Tokat ilinin CBS ve Kent Bilgi Sistemi altyapılarının oluşturulması							
7	İl genelinde bütün belediyelerde ve il özel idaresinde birbiriyle uyumlu CBS altyapılarının kurulması	Belediyeler, İl Özel İdaresi		2018-2023	Belediyelerde ve İl Özel İdaresi'nde, altyapıyla ilgili tüm verinin takip edilebilmesini sağlayacak CBS bileşenlerinin (personel, yazılım, donanım) sağlanması, kullanılan yazılımların da birbiriyle ve ülkedeki diğer CBS altyapılarıyla (MERNİS, TAKBİS, vb.) uyumlu olması	-CBS altyapısı (personel, yazılım ve donanım olarak) tamamlanan kurum (belediye ve il özel idaresi) sayısı	
8	Kırsal ve kentsel alanlardaki her türlü mevcut altyapının 3B sayısal haritalarının hazırlanması	İlgili altyapıdan sorumlu kuruluşlar		2018-2023	Hâlihazırda belediyelerin, il özel idaresinin, kamu kurumlarının veya özel şirketlerin sorumluluğu altındaki tüm altyapıların (içme suyu, kanalizasyon hattı, doğalgaz hattı, elektrik iletim hattı, fiber hattı, atık su arıtma tesisi, sosyal tesisler, vb.)	- Her kurum için 3B sayısal haritası tamamlanan altyapı katman sayısı	

9	Belediyelerde Kent Yönetimi Bilgi Sistemi altyapılarının kurulması ve işletilmesi	Tüm belediyeler	2018-2023	her türlü altyapının 3B sayısal haritalarının oluşturulması ve ortak bir veritabanında birleştirilmesi Kent hizmetlerinin hızlı, sağlıklı ve ekonomik olarak sürdürülebilir bir şekilde verilebilmesi ve mümkün olan her türlü hizmetin dijital ortamda sunumunun sağlanması için belediyelerde Kent Yönetimi Bilgi Sistemlerinin kurulması ve işletilmesi	- Kent Yönetimi Bilgi Sistemi kurulan belediye sayısı
İçme suyu, atık su ve kanalizasyon, katı atık hizmetleri					
10	Köylerin tamamında içme suyu tesislerinin yapımı ve sanitasyonunun sağlanması	İl Özel İdaresi	2018-2023	Şebekesi olmayan köylerde şebekelerin yapılması, mevcut şebekelerin bakımlarının yapılması, su depolarının tamamına klorlama ünitesi monte edilmesi	- İçme suyu tesisi tamamlanan köy sayısı - Klorlama ünitesi monte edilen su deposu sayısı
11	Yerleşimlerde içme suyu kayıp oranlarının ve su israfının düşürülmesi	Belediyeler, İl Özel İdaresi	2018-2023	Şebeke kayıplarının minimize edilmesi, Tasarruflu kullanımın ödüllendirilmesi, Kamu kurumlarında fotoselli muslukların yaygınlaştırılması, Kullanıcıların içme suyu tasarrufu konusunda her kuşak için farklı eğitim modelleri ile sürekli eğitilmesi	- İçme suyu kayıp kaçak oranındaki düşüş yüzdesi, - Fotoselli musluk takılan kamu kurumu sayısı - Su tasarrufu konusunda düzenlenen eğitim/kampanya sayısı
12	Köylerde kanalizasyon tesisi yapımı	İl Özel İdaresi	2018-2023	Kanalizasyon tesisi bulunmayan köylere kanalizasyon tesislerinin yapılması	- Kanalizasyon tesisi tamamlanan köy sayısı

13	İl genelinde atık suların arıtılarak deşarj edilmesi.	Belediyeler, İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Aritma tesisi bulunmayan veya bulunduğu halde çalışmayan yerleşimlere, uygun, çalışan ve işletme maliyeti düşük arıtma yönteminin ne olduğunun belirlenmesi ve yapımı	-Doğru atık su arıtma tesisi türünü belirlemek için çalışma yapılması - Atık su arıtma tesisi yapılan belediye sayısı - Atık su arıtma tesisi yapılan köy sayısı	
14	Köylerde evsel katı atıkların toplanması	Tokat İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Muhtarlıklar tarafından toplanması ve merkezi katı atık depolama tesislerine getirilmeleri mümkün olmadığında, katı atıkların İl Özel İdaresi tarafından toplanmasının sağlanması	- Katı atıkların Tokat İl Özel İdaresi tarafından toplanmasının sağlanması	
Enerji							
15	Yenilenebilir enerji potansiyelinin tespit edilmesi ve fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi	Vallilik		2018-2023	İlde GES, RES ve Jeotermal yatırımlarının yapılabileceği alanların tespit edilmesi, tespit edilen alanlarda fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi	- GES, RES ve Jeotermal yatırımlarının yapılabileceği alanların tespit edilmesi - Fizibilite çalışması gerçekleştirilen alan sayısı	
16	İl genelinde doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması	AKSA		2018-2023	Doğalgaz bağlantısı olmayan ilçelere (Almus, Artova, Başçiftlik, Pazar, Reşadiye, Sulusaray, Yeşilyurt) doğalgaz bağlantısı yapılması - İl genelinde doğalgaz aboneleri sayısının artırılması	- Doğalgaz bağlantısı olan ilçe sayısı - Toplam doğalgaz abone sayısı	
17	OSB doğalgaz altyapılarının tamamlanması	AKSA		2018-2023	Erbaa, Niksar, Turhal ve Zile OSB'lerinin doğalgaz bağlantılarının yapılması	-Doğalgaz bağlantısı bulunan OSB sayısı	
18	Elektrik hatlarının mümkün olan yerlerde yer altına alınması	ÇEDAŞ		2018-2023	Havai elektrik hattının hava durumuna bağlı olarak elektrik kesintilerine neden olması sebebi ile mümkün olan yerlerde elektrik hatlarının yeraltına alınması	- Yer altına alınan elektrik hattı uzunluğu	

19	Yol ve sokak aydınlatmalarında güneş enerjisi kullanımına başlanması	Belediyeler	ÇEDAŞ	2018-2020	Pilot bölgeler seçilerek yol ve sokak aydınlatmalarında güneş enerjisi kullanımına başlanması	- Yol ve sokak aydınlatmalarında güneş enerjisi kullanımına başlanması
Haberleşme						
20	İletişim altyapısının fiber optik hatlarla yenilenmesi ve yer altına alınması	Türk Telekom		2018-2023	İletişim altyapısının fiber optik hatlarla yenilenmesi ve yer altına alınması	- Fiber optik hatlarla yenilenen hat uzunluğu - Yer altına alınan hat uzunluğu
21	Kırsal alanda telefon ve internet altyapısı olmayan köylerde sabit telefon ve internet altyapısı kurulması	Tokat Valiliği	Türk Telekom, GSM şirketleri	2018-2023	Kırsal alanda halen telefon ve internet altyapısı olmayan köylerde sabit telefon ve internet altyapısı kurulması için Evrensel Hizmet Fonu kapsamında çalışmalar yapılması	- Sabit telefon ve internet altyapısı kurulan köy sayısı
Diğer altyapı eylemleri						
22	Yerleşim yerlerindeki dere ıslahlarının DSI tarafından yapılmasının sağlanması	DSİ	Belediyeler	2018-2023	Yerleşim yerlerinden geçen ancak belediyelerin gerek kaynak yetersizliğinden gerekse teknik bilgi eksikliklerinden dolayı ıslah etmeleri mümkün olmayan derelerin ıslahlarının DSI tarafından öncelikli olarak yapılmasının sağlanması	- Yerleşim yerlerinde DSI tarafından yapılan dere ıslahı sayısı
23	Tüm belediyelerde sokak hayvanları bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin açılması	Belediyeler		2018-2023	Başboş sokak hayvanlarının bakılabileceği ve rehabilite edilebileceği merkezlerin bütün belediyelerde açılmasının ve sürekliliğinin sağlanması	- Sokak hayvanları bakım ve rehabilitasyon merkezi açılan belediye sayısı
24	İl genelindeki bütün kamu binalarında engellilerin de hizmet alabilmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması-tamamlanması	Tokat Valiliği	Tüm kamu kurumları	2018-2023	Tüm kamu kurumlarının (okul, hastane, il müdürlükleri, vb.) yeni yapılacak binalarında engellilerin de hizmet alabilmesini sağlayacak şekilde planlama yapılması,	- Engellilerin kullanımına uygun hale getirilen (rampalar, engelli asansörleri, engelli tuvaletleri,

25	Tokat merkez ve ilçeler için kentsel dönüşümün altyapıya olan etkisinin değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Belediyeler	2018-2023	mevcut hizmet binalarında ise engellilerin hizmet almasını sağlayacak ek düzenlemelerin (rampalar, engelli asansörleri, engelli tuvaletleri, vb.) yapılması	vb. yapılarak) kamu kurumu sayısı
26	Tokat il merkezinde AFAD için hizmet gereklerine uygun bir hizmet binası sağlanması	AFAD	2018-2023	Kentsel dönüşüm uygulanan bölgelerde ortaya çıkan nüfus artışı sonucu mevcut yapıalarda (içme suyu, kanalizasyon, elektrik, doğalgaz, fiber, vb.) meydana gelebilecek yetersizlikler konusunda çalışmaların yapılması ve gerekli önlemlerin alınması AFAD için, afet anında ayakta kalacak, şehrin her tarafına ulaşımın kolayca sağlanabileceği, hizmet araçlarının park edilmesinde sıkıntı yaşanmayan bir hizmet binası yapılması	- Kentsel dönüşümün altyapıya olan etkisinin değerlendirilmesi konusunda çalışmaların yapılması - AFAD için hizmet gereklerine uygun bir hizmet binası yapılması
27	Tokat ve ilçeleri için risk sakınım ve yönetimi planı hazırlanması	Belediyeler, AFAD	2018-2023	Büyük çaplı sel, şehre içme suyu sağlayan bir barajdaki arıza, şehre ulaşımı sağlayan önemli yollarda meydana gelen bir çökme, geniş kapsamlı bir grev gibi çeşitli olumsuz senaryoların önlenmesi için ve ortaya çıkması durumunda yapılacakların belirlendiği risk sakınım ve yönetimi planlarının hazırlanması	- Risk sakınım ve yönetimi planı hazırlanan belediye sayısı

Ulaştırma Eylem Planı

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
Genel Ulaştırma Eylemleri						
28	Tokat Merkez ve ilçelerde "Ulaşım Ana Planı" ya da "Ulaşım ve Trafik İyileştirme Planı" hazırlanması	Belediyeler	GOP, OKA	2018-2023	Ulaşım ile ilgili mevcut ve gelecekte ortaya çıkabilecek sorunlara karşı etkili önlemler alabilmek için; -Tokat Merkez ve nüfusu fazla olan ilçelerde "Ulaşım Ana Planı" hazırlanması -Nüfusu az olan ilçelerde ise "Ulaşım ve Trafik İyileştirme Planı" hazırlanması	- Ulaşım Ana Planı hazırlanan belediye sayısı - Ulaşım ve Trafik İyileştirme Planı hazırlanan belediye sayısı
29	Önemli projeler (AVM, hastane, okul, vb.) için Trafik Etki Analizleri yapılmasının sağlanması	Belediyeler	GOP	2018-2023	- Trafikte önemli etkiye bulunabilecek projelere (AVM, hastane, okul, vb.) ruhsat verme sürecinde "Trafik Etki Analizleri" yapılmasını zorunlu tutacak düzenlemelerin İmar Yönetmeliği yoluyla yapılması, - Mevcut önemli projelerin trafikte etkilerinin belirlenmesi ve önlemler alınması için çalışma yapılması	- İmar planlarında büyük projeler için Trafik Etki Analizleri yapılmasını zorunlu kılan değişikliklerin yapılması - Trafik Etki Analizi yapılan mevcut proje sayısı
30	İlçelere trafik eğitim parkları kurulması	Belediyeler	İl/ilçe Emniyet Müdürlükleri	2018-2023	Tokat merkez ilçede yer alan Trafik Eğitim Parkı'nın benzerlerinin ilçelerde de yapılmasını sağlayarak eğitim çağındaki çocuklara trafik eğitimi verilmesinin sağlanması	- Trafik Eğitim Parkı kurulan belediye sayısı
31	Şehirlerde Trafik İzleme ve Müdahale Merkezlerinin kurulması ve Akıllı Ulaşım Sistemlerinin yaygınlaştırılması	Belediyeler, EGM		2018-2023	- Şehirlerdeki trafiğin anlık olarak izlenebileceği ve müdahale edilmesini sağlayacak sistemlerin kurulması; -Dinamik trafik sinyalizasyon sistemi, yeşil dalga sistemi, değişken mesaj sistemi, trafik yoğunluk haritası vb.	- Trafik İzleme ve Müdahale Merkezi kurulan belediye sayısı

32	Yerleşimlerde mahalle-cadde-sokak bazında araç park yeri ihtiyacı ve kapasitesinin tespiti; ihtiyaç olan yerlerde önlemler alınması	Belediyeler, EGM	2018- 2023	Akıllı Ulaşım Sistemlerinin yaygınlaştırılması - Bütün yerleşimler için park yeri ihtiyacı ve kapasitesinin tespit edilmesi - Oluşturulan yeni araç park yeri kapasitesi	- Akıllı Ulaşım Sistemlerinden faydalanan belediye sayısı - Bütün yerleşimler için park yeri ihtiyacı ve kapasitesinin tespit çalışmaları yapılması - Oluşturulan yeni araç park yeri kapasitesi
33	Toplu taşıma sistemlerinde hizmet kalitesinin artırılması ve toplu taşıma kullanımının teşvik edilmesi için önlemler alınması		2018- 2023	Toplu taşıma sistemlerinin kullanımını artırmak için, talebe göre güzergahların gözden geçirilmesi, ayakta yolcu sayısını azaltmak üzere otobüs sefer sayısının artırılması, belirli süre içerisinde tek biletle farklı hatlardan yararlanmanın mümkün kılınması gibi önlemlerin alınması	- Toplu taşıma sisteminden faydalanan yolcu sayısı - Toplu taşıma sisteminin gözden geçirilmesini yapan belediye sayısı - Otobüs sefer sayısındaki artış - Tek bilet uygulaması yapan belediye sayısı
34	Bisiklet ulaşımının yaygınlaştırılması	Belediyeler	2018- 2023	Bisiklet ulaşımının yaygınlaştırılması için; - İmar planlarında bisiklet yollarına da yer verilmesi, - Topoğrafik yapısı uygun güzergâhlara bisiklet yolları ve bisiklet park alanları yapılması, - Bisikletle ulaşımın diğer ulaşım türleriyle entegre edilmesi (uygun otobüs duraklarına bisiklet park yeri yapılması gibi), - Bisiklet kiralama sistemi gibi uygulamalarının yapılması,	- İmar planlarında bisiklet yollarına yer veren belediye sayısı - Yapılan bisiklet yolu uzunluğu

								- Bisiklet kiralama sistemi kurulan belediye sayısı - Bisiklet taşınmasına imkan veren aparat takılan otobüs sayısı
35	Tokat merkez ve bazı ilçelerdeki şehirlerarası otobüs terminallerinin şehir içi trafiği etkilemeyecek bir yere taşınması	Belediyeler		2018-2023				- Bisikletlerin otobüslerde taşınmasına imkân veren düzenlemeler yapılması. Şehirler arası otobüslerin şehir içi trafiğine girme zorunluluğunu ortadan kaldırmak üzere otobüs terminali şehir içerisinde olan ilçelerde (başta Tokat merkez ilçe olmak üzere) şehirlerarası otobüs terminallerinin şehir içi trafiği etkilemeyecek bir yere taşınması
36	İl genelindeki kaldırımların ve trafik düzenlemelerinin engellilerin de faydalanabileceği şekilde yapılması	Belediyeler		2018-2023				- Kaldırım ve trafik düzenlemelerinin engellilerin de faydalanabileceği şekilde yapılması
Havayolu								
37	Yeni havaalanı yapılarına kadar mevcut havaalanının kullanıma devam edilmesi	DHİMİ		2018-2019				- Tokat havaalanında seferlere devam edilmesinin sağlanması
38	Yeni Tokat Havaalanı'nın uluslararası seferlere de uygun olarak yapılması ve hizmete açılması	DHİMİ		2020				- Yeni Tokat Havaalanı'nın uluslararası seferlere de uygun olarak hizmete açılması

39	Yeni Tokat Havaalanı açıldıktan sonra eski havaalanının en uygun şekilde kullanımını için çalışma yapılması	Valilik	DHMI, Türk Hava Kurumu, GOP	2019- 2020	Yeni Tokat Havaalanı açıldıktan sonra eski havaalanının en iyi ne şekilde değerlendirilebileceği (örneğin, havacılık eğitimi ile ilgili bir okul yapılması, lojistik merkezi olarak kullanılması, vb.) ile ilgili bir çalışma yapılması	- Eski havaalanının en iyi kullanım şeklinin belirlenmesi ile ilgili bir çalışma yapılması	
Demiryolu							
40	Turhal-Tokat Demiryolu bağlantısı	TCDD		2018- 2023	Tokat il merkezinin demiryolu hattına bağlantısını sağlamak amacıyla Turhal istasyonu ile Tokat il merkezi arasında bir demiryolu hattı yapılması	- Turhal - Tokat arasında demiryolu hattının yapılması	
41	Turhal'ı Ankara-Samsun hızlı tren hattına bağlayacak demiryolu hattının yapılması	TCDD		2018- 2023	Ankara-Samsun hızlı tren hattının geçtiği güzergah üzerindeki istasyonlardan birisi olan Merzifon ile Turhal arasında yeni demiryolu hattı yapılması	- Merzifon ile Turhal arasında yeni demiryolu hattı yapılması	
Karayolları - Tokat'ın diğer il ve bölgelerle bağlantısını sağlayacak/iyileştirecek yollar							
42	Niksar-Akkuş -Ünye Yolunun BSK ve bölünmüş yol olarak yapılması	Karayolları Genel Müdürlüğü		2018- 2023	Tokat'ı Ünye üzerinden Doğu Karadeniz'e kısa bir yolla bağlayacak olan, aynı zamanda Kuzey-Güney aksındaki yollardan birisi olan yolun BSK kaplamalı olarak bölünmüş yol standartlarında yapılması	- Niksar-Akkuş -Ünye Yolunun BSK ve bölünmüş yol olarak yapılması işindeki gerçekleştirme oranı	
43	Tokat-Yıldızeli Yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü		2018- 2023	Tokat'ı Sivas üzerinden doğuya ve Kayseri üzerinden güneye bağlayan yolun Tokat -Yıldızeli kesiminin standartlarının iyileştirilmesi, bu kapsamda kış şartlarında zorluk yaşanan Çamlıbel ve Kızılıniş kesimlerinin tünelle geçilmesinin araştırılması	- Tokat-Yıldızeli Yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı - Çamlıbel tünelinin yapılması	
44	Bedirli-Direkli yolunun BSK ve bölünmüş yol olarak yapımının tamamlanması	Karayolları Genel Müdürlüğü		2018- 2023	Tokat'ı Kayseri üzerinden güneye bağlayan en kısa yol üzerinde bulunan Bedirli-Direkli yolunun BSK ve bölünmüş yol olarak yapımı amacıyla başlanmış olan	- Bedirli-Direkli yolunun BSK ve bölünmüş yol olarak	

45	Sungurlu-Boğazkale Ayrımı-Zile-Turhal Devlet Yolu'nun tamamlanması	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Tokat'ı Ankara'ya ve batı bölgelere bağlayan yolda başlamış olan çalışmaların en kısa sürede tamamlanması	- Sungurlu-Boğazkale Ayrımı-Alaca-Zile-Turhal Devlet Yolu'nun tamamlanması
46	Zile-Amasya yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Hem tarih turizminin geliştirilmeye çalışıldığı hem de zengin ve kaliteli mermer ocakları bulunan Zile'yi, aynı konularda potansiyeli olan Amasya ile birleştirerek sinerji yaratacak olan, aynı zamanda Zile'den Terziköy kaplıcalarına ulaşımı da kolaylaştırarak olan yolun standartlarının iyileştirilmesi	- Zile-Amasya yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı
47	Tokat – Çamlıbel –Yeşilyurt –Sulusaray - Kadışehri – Sarıkaya yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Yeşilyurt ve Sulusaray ilçelerinin Tokat'a ve Yozgat'a olan bağlantılarını güçlendirerek gelişmelerine yardımcı olacak olan yolun standartlarının iyileştirilmesi	- Tokat – Çamlıbel – Yeşilyurt – Sulusaray - Kadışehri – Sarıkaya yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı
48	Aybastı-Reşadiye yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Yapım aşamasındaki Aybastı-Reşadiye yolunun bitirilmesi	- Aybastı-Reşadiye yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı
49	Almus -Yıldız Dağı karayolu bağlantısının planlanması	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Doğa turizminin geliştirilmeye çalışıldığı Almus'u kayak turizmi merkezlerinden birisi olan Yıldız Dağı'na bağlayacak olan yolun planlanması	- Almus -Yıldız Dağı karayolu bağlantısının planlanması

Karayolları - Tokat İli İçerisinde İlçeler Arasındaki Bağlantıyı Sağlayacak/İyileştirecek Yollar						
50	İl genelinde tüm köy içi yolların asfalt veya beton parke ile kaplanması	Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Hali hazırda stabilize halde olan köy içi yolların imkanlar dahilinde asfalt veya beton parke ile kaplanması	- Asfalt kaplanan köy içi yol uzunluğu - Beton parke kaplanan köy içi yol uzunluğu	
51	İl genelinde kırsal yol ağının asfalt olarak yapımı ve standartlarının yükseltilmesi	Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Hali hazırda stabilize halde olan kırsal yol ağının asfalt olarak yapımı, gerekli yerlerde genişletilmesi, banketlerinin yapılması, işaret levhası ve çizgilerin incelenerek eksiklerin tamamlanması	- Asfalt kaplanan kırsal yol uzunluğu - Standartları yükseltilip eksikleri tamamlanan kırsal yol uzunluğu	
52	Tokat-Almus Yolu'nun standardının yükseltilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Halen 2 şeritli 2 yönlü bir yol olan Tokat-Almus Yolu'nun bölünmüş yol haline (2x2) getirilmesi, banketlerinin yapılması, işaret levhası ve çizgilerin incelenerek eksiklerin tamamlanması	- Tokat-Almus Yolu'nun standardının yükseltilmesi işindeki gerçekleştirme oranı	
53	Yapımı devam etmekte olan Tokat-Niksar Yolunun bitirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Tokat'ı Ünye üzerinden Doğu Karadeniz'e kısa bir yolla bağlayacak olan, aynı zamanda Kuzey-Güney aksındaki yollardan birisi olan yolun bitirilmesi	- Tokat-Niksar Yolunun bitirilmesi	
54	Zile-Artova Yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Zile- Artova arasındaki yolun kaplamasının elden geçirilmesi, işaret levhası ve çizgilerin incelenerek eksiklerin tamamlanması	- Zile-Artova Yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı	
55	Pazar-Zile yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Zile- Pazar arasındaki yolun kaplamasının elden geçirilmesi, işaret levhası ve çizgilerin incelenerek eksiklerin tamamlanması	- Pazar-Zile yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı	

56	Pazar-Artova-Sulusaray Yolunun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Tokat ilinin önemli en önemli turizm noktalarından olan Pazar ilçesindeki Ballica mağarası ile Sulusaray ilçesindeki Sebastapolis arasındaki mevcut mesafeyi 105 km'den 45 km'ye düşürecek olan Pazar-Artova-Sulusaray Yolu'nun asfalt olarak yapılması, gerekli yerlerde genişletilmesi, banketlerinin yapılması, işaret levhası ve çizgilerin incelenerek eksiklerin tamamlanması	Pazar-Artova-Sulusaray Yolunun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı
57	Almus-Ataköy - E80 Yolunun planlanması	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Almus ilçesini Ataköy beldesi üzerinden E80 yoluna bağlayarak Almus'u "çikmaz sokak" konumundan kurtaracak olan yolun planlanması	- Almus-Ataköy - E80 Yolunun planlanması
58	Niksar-Başçıftlık - Bozçalı Yolu'nun standartlarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Niksar ile Başçıftlık ve Bozçalı arasındaki oldukça düşük standartlı olan yolun bölünmüş yol haline (2x2) getirilmesi, banketlerinin yapılması, kaplamasının eiden geçirilmesi ve işaret levhası ve çizgilerin incelenerek eksiklerin tamamlanması	- Niksar-Başçıftlık - Bozçalı Yolu'nun standartlarının iyileştirilmesi işindeki gerçekleştirme oranı
Diğer Ulaştırma Projeleri					
59	Tokat OSB'nin Çevre Yolu bağlantısının sağlanması	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	OSB'den çıkarak gerek Turhal yönüne gerekse Sivas yönüne gitmek isteyen kamyon ve TIR'ların mevcut durumdaki gibi DİMES kavşağından dönüş yapmalarına gerek kalmaksızın (trafik yoğunluğu ve trafik güvenliği sorunları oluşmakta) doğrudan Çevre Yolu'na çıkmalarını sağlayacak bir bağlantı yolu ve kavşak oluşturulması	- Tokat OSB'nin Çevre Yolu bağlantısının sağlanması
60	Turhal Çevre Yolu'nun yapılması	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Yapımı devam etmekte olan "Sungurlu-Boğazkale Ayrımı-Alaca-Zile-Turhal Devlet Yolu" ile kısıllacak olan Turhal-Ankara yolunu Turhal şehir merkezine girmeksizin Turhal-Tokat yoluna bağlayacak olan Turhal Çevre Yolu'nun yapımı	- Turhal Çevre Yolu yapımı işindeki gerçekleştirme oranı

61	Tokat ilçeler arası otobüs/minibüs terminalinin şehir içi trafiği etkilemeyecek bir yere taşınması	Tokat Belediyesi	2018-2023	Mevcut yerinde zaten yoğun olan trafiğe olumsuz etkisi olan ilçeler arası minibüs terminalinin, şehir içi trafiğe olumsuz etkide bulunmayacağı ancak erişim sıkıntısı da yaşanmayacak bir yere taşınması	- Tokat ilçeler arası otobüs/minibüs terminalinin şehir içi trafiği etkilemeyecek bir yere taşınması - Tokat Çevre Yolunun bağlantı yollarının iyileştirilmesi
62	Tokat Çevre Yolunun bağlantı yollarının iyileştirilmesi	Karayolları Genel Müdürlüğü	2018-2023	Çevre Yolu'ndan daha iyi faydalanabilmek adına Tokat Çevre Yolunun şehirle bağlantı yollarının iyileştirilmesi	- DİMES kavşağının iyileştirilmesi, - OSB kavşağının iyileştirilmesi -Eski Niksar Yolu kavşağının iyileştirilmesi - Demir Köprü kavşağının iyileştirilmesi
63	Tokat il merkezindeki çeşitli kavşaklarda trafik akışını iyileştirici önlemler alınması	Karayolları Genel Müdürlüğü, Tokat Belediyesi	2018-2023	DİMES kavşağı, OSB kavşağı, Niksar Yolu kavşağı, Demir Köprü kavşaklarında trafik akışını iyileştirici önlemler alınması	- DİMES kavşağının iyileştirilmesi, - OSB kavşağının iyileştirilmesi -Eski Niksar Yolu kavşağının iyileştirilmesi - Demir Köprü kavşağının iyileştirilmesi
64	Turhal ilçe merkezindeki çeşitli kavşaklarda trafik akışını iyileştirici önlemler alınması	Turhal Belediyesi	2018-2023	Turhal Öğretmenevi kavşağı ve Turhal Kaymakam çeşmesi kavşağında trafik akışını iyileştirici önlemler alınması	- Turhal Öğretmenevi kavşağının iyileştirilmesi - Kaymakam çeşmesi kavşağının iyileştirilmesi

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK

6.2. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

2017 yılında Tokat Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Dr. Ömer TORAMAN'ın talimatları doğrultusunda hazırlıkları başlatılan Tokat İl Stratejik Eylem Planları ile ulaşılmak istenen hedef başta 2023 vizyonu ve Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) hedeflerine ulaşabilmek ve bakanlık stratejik planları açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak Tokat ili için bir yol haritası sunmaktadır. Bu çalışmada Tokat ilinin Türkiye'de şehirleşme ve çevre sorunlarının iyileştirilmesi sürecine uyum göstermesi için yapılması gereken çalışmalar planlanmıştır.

Ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının stratejik hedefleri ekseninde Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik moderatörlüğü ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü koordinatörlüğünde oluşturulan çalışma grubu tarafından hazırlanmıştır.

2018-2023 yılları arasında Çevre ve Şehircilik alanında Tokat için belirlenen somut hedeflere ulaşmak amacıyla atılması gereken adımların net bir şekilde ortaya konulması, bu işlemlerde gerekli kurumsal koordinasyonun sağlanması, hazırlanan çalışmanın tüm kurumlar ve bireylerce sahiplenilmesini sağlayacak etkin bir eylem planının hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Rapor, bu amaçlar ve hedef doğrultusunda sektörde karar verici ve uygulayıcı olan kurumların uzman teknik personeli ile yapılan toplantı ve yüz yüze görüşmelerden elde edilen verilerle tamamlanmıştır. Bu süreçte Tokat İli Sektörel Eylem Planları, Çevre ve Şehircilik Çalışma Grubu olarak 05.01.2018 ile 30.04.2018 tarihleri arasında Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile 4 toplantı, Tokat Belediyesi ile 2 toplantı, Tokat İl Özel İdaresi ile 2 toplantı ve İlçe Belediyeleri ile diğer kurumlarla 9 görüşme gerçekleştirildi. Toplantı ve görüşmelerin ana eksenini, 10. Kalkınma Planı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Stratejik Plan Hedefleri, Şehircilik Şurası 2017, Avrupa Birliği Çevre Entegre Uyum Stratejisi 2016-2023 ve Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi Ana Planı'nda belirtilen stratejik amaç ve öncelikler belirlemiştir. Yapılan çalışma boyunca iki ana konu ve 7 eksenle sorunlar, görüş ve öneriler toplanarak eylem planı oluşturulmuştur.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK EYLEM PLANI

EYLEMLER: Çevre Bilincinin Geliştirilmesi						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Çevre eğitimlerinin koordinasyonunun sağlanması *	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler İl Millî Eğitim Müdürlüğü Üniversite	2018-2019	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Koordinasyonunda Yerel Yönetimlerden, İl Millî Eğitim Müdürlüğünden ve Üniversiteden katılımcıların olduğu bir koordinasyon birimi oluşturulması, Bu birimin yıl boyunca Tokat'ta verilmesi planlanan çevre eğitimlerinin programlarını hazırlaması, Eylül, Ocak ve Haziran aylarında olmak üzere yılda 3 toplantı yaparak eğitim çalışmalarının verimliliği hakkında görüş alışverişinde bulunulması	Hazırlanan eğitim planı sayısı ve yapılan toplantı sayısı
2	Çevre eğitiminde kullanılacak materyal ve görsellerin hazırlanması	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler İl Millî Eğitim Müdürlüğü Üniversite	2018-2020	Çevre bilincinin artırılmasına yönelik eğitim çalışmalarında dil birliğinin sağlanabilmesi için görsel materyal ve diğer materyallerde bir standart oluşturulması,	Hazırlanan materyal sayısı
3	Çevre bilincini artırmaya yönelik eğitim verecek eğitimcilerin eğitilmesi *	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Müftülüğü Üniversite	2018-2020	Öğretmenler, Yerel Yönetimlerin Kültürel ve Sosyal Tesislerinde Görev Yapan Eğitimcilerin ve imamların hazırlanacak bir program kapsamında eğitime alınması	Meslek gruplarına göre eğitim verilen kişi sayısı
4	Kamuya ait alanlarda çevre bilincinin artırılmasına yönelik görsellerin yayınlanması	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü İl Müftülüğü	2018-2023	Otobüs durakları, okul bahçeleri, ilan panoları, ibadethaneler, hastaneler ve insanların yoğun olarak bulunduğu alanlarda, özellikle ilan yerine özgü tasarlanmış çevre bilinci oluşturan ve artıran görsellerin yıl boyunca yayınlanması	Yayınlanan yer sayısı ve süresi

EYLEMLER: Çevresel Altyapının Oluşturulması/Tamamlanması						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
5	Çevre izin ve Lisans işlemleri kapsamında yasal düzenlemelerle ilgili sorumluluk sahiplerine eğitim verilmesi	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Tokat'taki Tüm OSB'ler Yerel Yönetimler	2018-2023	Organize sanayi bölge yöneticileriyle yapılacak toplantı ile belirlenecek sektör temsilcilerine Çevre izin ve Lisans işlemleri kapsamında yasal düzenlemelerle ilgili sorumlulukları konusunda bilgilendirme ve eğitim verilmesi	Bilgilendirme yapılan ve eğitim verilen firma sayısı
1	İlçe ve Belde Belediyelerinde atık su arıtma tesislerinin tamamlanması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Öncelikle Turhal ve Niksar olmak üzere nüfusu 10 bini geçen yerleşim yerlerinin atık sularının akarsu ve göllere direk deşarjının sonlandırılması için gerekli projelendirme ve altyapı çalışmalarının tamamlanması	Arıtma tesisine bağlanan belediye sayısı Arıtma tesisine bağlanan nüfusun oranı
2	Katı atık düzenli depolama ve aktarma istasyonlarının kurulması/tamamlanması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Öncelikle Almus, Artova, Sulusaray, Başgıftlık ve Niksar ilçelerinin katı atıklarının bertarafı için ortak tesis kurulması ya da ortak aktarma istasyonu oluşturulması Belde belediyeleri için ortak aktarma istasyonları kurulması	Yapılan düzenli katı atık depolama sayısı, Kurulan aktarma istasyonu sayısı,
3	Kırsal alanlarda yerleşim yoğunluk haritası belirlenmesi ve buna göre atık su arıtma ve katı atık toplama merkezleri oluşturulması	Tokat İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	2018-2019	Tokat İl Özel İdaresinin toplamakta zorlandığı atıklar için en yakın yerel yönetimlerin imkanları doğrultusunda ortak toplama mekanizması kurulması ve yine toplanan atıklar en yakın aktarma istasyonlarına ya da kurulacak yeni aktarma istasyonlarına naklinin sağlanması	Hazırlanan yoğunluk haritası, İşbirliği yapılan yerel yönetim sayısı, Oluşturulan toplama merkezi sayısı

4	Organize sanayi bölgelerinde ön arıtma sistemlerinin kurulması	OSB Müdürlükleri	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	2018-2023	Tokat, Turhal, Niksar ve Zile Organize Sanayi Bölgelerinde ön arıtma sistemleri kurularak kimyasal ve zararlı atıklardan arındırdıktan sonra sisteme verilmesi	Hazırlanan ön arıtma raporu, Projelendirilen ön arıtma sayısı, Kurulan ön arıtma sayısı
5	Sfır atık projesinin hayata geçirilmesi için gerekli eğitim ve altyapı çalışmalarının yapılması*	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler Kamu Kurumları Üniversite	2018-2023	Tokat merkez ve ilçelerindeki kamu kurum / kuruluşlarının hizmet binaları, eğitim, hastaneler, alışveriş merkezleri gibi vatandaşın yoğun bulunduğu noktalarda sfır atık projesinin yaygınlaştırılması	Projeye dahil edilen kurum ve bina sayısı
6	Katı atıkların kaynağında ayrıştırılması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Atıkların kaynağında etkin olarak ayrı toplanması amacıyla, Tokat'ta yaşayanların sisteme katılımının sağlanması ve bu amaçla seçilecek sitelerde pilot projelerin uygulanması ve buna uygun gerekli altyapının hazırlanması	İlgili eyleme katılan konut sayısı
7	Zirai ilaç (Pestisit) ambalajlarının toplanması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tarım alanında kullanılan Zirai ilaç (Pestisit) ambalajlarının depozitolu olarak toplanmasının sağlanması	Toplanan ambalaj miktarı
8	Şehir merkezleri için yeraltı çöp konteynirleri oluşturulması	Yerel Yönetimler	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat merkez ve nüfusu 20 bini geçen ilçelerin ana caddelerinde ve meydanlarında çöp konteynirlerinin yeraltına alınması	Kurulan konteynir sayısı
9	Vahşi depolama alanlarının rehabilite edilmesi	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Düzenli atık depolama alanlarına geçiş yapıldığında tokat belediyesinde olduğu gibi ilçelerdeki vahşi depolama alanlarının rehabilite edilmesi	İyileştirilen vahşi depolama alanı miktarı
10	Beton santralleri, parke üreticileri vb. tesislerin kendi bölgelerinde yeşil alan oluşturmalarının teşvik edilmesi	İlgili sektör firmaları	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	2018-2023	Sektör gereği oldukça fazla görünümlü ve çevre kirliliğine sahip olan bu sektörde çalışan firmaların bazı bölümlerinde ya da çevrelerinde yeşil bantlar oluşturmalarını sağlamak için Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve Belediyelerin teşvik edici politikalar geliştirmesi	Bu konuda verilen teşvik edici uygulamalar ve uygulamayı gerçekleştiren firma sayısı

11	Eski yapıların yıkılmasıyla ortaya çıkan hafriyat atıklarının depolanması için düzenli depolama alanları oluşturulması,*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Özel İdaresi	2018-2019	Kentsel dönüşüm ya da eski bina yıkıntıları çimento esaslı malzemelerden kaynaklanan kirlilik oluşturmaktadır. Bu moloz ve hafriyatların çevreye dağıtılmadan korunaklı alanlarda toplanmasının sağlanması	Oluşturulan depolama alanı sayısı ve büyüklüğü
EYLEMLER: Kurumsal İşleyiş ve Koordinasyonun Sağlanması						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Yerel yönetimlerde çevre yönetim birimlerinin oluşturulması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Çevre ile ilgili düzenleme ve işleyişin hızlandırılması ve yerinde müdahalelerin sağlanabilmesi amacıyla merkez nüfusu 20 binden fazla olan yerel yönetimlerde çevre mühendisi istihdamı sağlanarak çevre yönetim birimlerinin oluşturulması	Çevre yönetim birimi oluşturan belediye sayısı
2	Tarihi ve kültürel alanlarda atık yönetim planlarının hazırlanması	Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	2018-2023	Tarihi ve kültürel alanlarda oluşabilecek evsel ve tehlikeli atıkların toplanması, depolanması ve bertarafı ile ilgili atık yönetim planlarının hazırlanması	Atık planı hazırlanan tarihi ve kültürel alan sayısı
3	İmar planları oluşturulurken meteorolojik faktörlerin göz önünde bulundurulmasının sağlanması	Yerel Yönetimler	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	İmar planlarında bölgenin rüzgar, yağış vb. meteorolojik faktörleri göz önüne alınarak revizyon çalışmaları yapılacaktır	Revize edilen plan sayısı

EYLEMLER: Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1	Yeni Yapılacak Tüm kamu binalarının ihalelerinde enerji performans raporlarının hazırlanması*	Tüm birimler	Yerel Yönetimler Tüm kamu birimleri	2018-2023	Kamu binalarının ihalelerinde özellikle aydınlatma projelerinde enerji performans raporlarının hazırlanmasının sağlanması. Aydınlatma türlerinin bu rapora göre seçilmesinin sağlanması	Eylem planına dahil edilen proje sayısı	
2	Yeni yapılması planlanan büyük çaplı projelerde güneş enerjisi sistemlerinin kurulumu ve kullanımının sağlanması*	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	Tüm kamu birimleri	2018-2023	Tokat genelinde belediyelerin yapmayı planladığı veya yapmakta olduğu pazar yeri, stadyum, spor merkezi açık ve kapalı otoparklarda güneş enerjisi panelleri kullanılarak enerji üretimi sağlanması	Uygulanan alan sayısı ve üretilecek enerji miktarı	
3	Mevcut binalarda enerji tasarrufu için aydınlatmaların yenilenmesi*	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler Tüm kamu birimleri	2018-2019	Mevcut kamu binalarında aydınlatma sistemleri gözden geçirilerek gerekli yerlerde tasarruflu aydınlatma sistemleri ile yenilenmeli	Gözden geçirilen bina sayısı ve revizyon yapılan bina sayısı	
4	Şehir aydınlatmalarında enerji tasarrufunun göz önünde bulundurulması	Yerel Yönetimler	Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Tokat merkezde ve ilçelerinde aydınlatma direklerinde kullanılan ampuller tasarruflu ampule dönüştürülmesi, gece belli bir saatten sonra aydınlatma ışıklarının bazılarının devre dışı kaldığı ya da fotoselli olduğu akıllı bir aydınlatma sistemi kurulması	İncelenen ve değiştirilen aydınlatma kaynağı sayısı	
5	Yenilenebilir enerji kaynaklarının özel binalarda bina cephe ve çatılarında kullanımının teşvik edilmesi	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Mevcut binaların çatı ve cephelerinde GES ile ilgili tanıtım faaliyetlerinin yapılması, yeni yapılacak binaların çatı ve cephe projelerinin hazırlanmasında bu uygulamaların yaygınlaştırılması için belirli harç muafiyeti ya da belediyelerin belirleyeceği teşviklerle uygulamanın artırılmasının sağlanması	Uygulama için yapılan bilinçlendirme çalışması sayısı, Uygulama sayısı	

EYLEMLER: İmar ve Yerleşim Planlarında Düzenleme Yapılması							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1	Çevre düzen planlarında kapsamlı gözden geçirme ve gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için çalışma grubu oluşturulması*	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler Tokat İl Özel İdaresi Tokat İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2018-2019	Çevre düzen planlarının hazırlanması aşamasında öngörülemeyen gelişme alanları için yerel yönetimlerin tek tek revizyon yaptırmaya çalışması yerine tüm belediyeler, çevre ve şehircilik il müdürlüğü, gıda, tarım ve hayvancılık il müdürlüğü ve il özel idareden ilgili kişilerden oluşan bir komisyon kurularak Tokat genelinde gerekli görülen tüm değişikliklerin belirlenmesi ve planlamasının yapılması	Revizyon istenen bölge sayısı ve büyüklüğü	
2	Tokat İl Özel İdarenin tasarrufunda bulunan arazilerin kullanımında yerel yönetimlerle koordineli çalışmasının sağlanması	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Özel İdaresi	2018-2020	Özellikle ilçelerde yer alan özelleştirme idaresi elinde bulunan arazilerin imar durumlarında yapılacak değişikliklerde yerel yönetimlerden görüş alınmasını sağlayacak bir yapı oluşturulması	Oluşturulan koordinasyon birimi ve işbirliği yapılan arazi miktarı	
3	Kırsal alanlarda köy yerleşik alanı sınırlarının genişletilmesi*	Tokat İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler Tokat İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2018-2020	Kırsal alanlarda köy yerleşik alanı sınırları dışında kalan alanlarda yapılacak yapıların ruhsat işlemlerinin kolaylaştırılabilmesi amacıyla bu sınırların genişletilmesi için Tokat genelinde il özel idaresinin başkanlığında oluşturulacak bir komisyonla çalışma yapılması	Genişletme yapılan köy yerleşik alan sayısı	
4	Kırsal alanlarda beldeden köye dönüşen alanlarda imar sorunlarının çözülmesi	Tokat İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	2018-2020	Kırsal Alan İmar düzenlemesi ile beldeden köye dönüşen alanlarda kırsal yerleşim alanı tanımlanması getirilerek, vatandaşların bu alanlardaki ruhsat ve izin başvurularında kolaylık sağlanması ve uygulama birlikteliği sağlanması	Dönüştürülen alan sayısı	

5	Tokat için belirlenen büyük ova projeleri-imar çakışmaları için komisyon kurulması	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Tokat İl Özel İdare Yerel Yönetimler Tokat İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2018-2023	2017 yılında yayımlana büyük ova alanları ile imar sınırlarının çakıştığı bölgelerin belirlenmesi ve çözüm geliştirilmesi için çevre ve şehircilik, gıda, tarım ve hayvancılık il müdürlüğü, il özel idaresi ve ilgili belediyeler tarafından komisyon oluşturulması	Oluşturulan komisyonun çalışması sonucu ortaya çıkan çakışma alanı miktarı ve buna göre yapılan revizyon çalışmaları miktarı Bu konuda alınan kararlar, belirlenen bölge sayısı ve uygulama sayısı
6	Cadde ve sokak silüetlerini bozan emsal artışları için bir düzenleme yapılması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2019	Cadde kenarı boyunca devam eden yapılardaki kat sayılarının değişkenliğinin cadde ve sokak silüetlerini bozması için emsal artışlarının uygulamasının önene geçilmesi için düzenleme yapılması	
7	Almus baraj gölü ve Zinav gölü için kıyı kenar çizgilerinin belirlenmesi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Tokat İl Özel İdare İlgili Yerel Yönetimler	2018-2023	İlimizde bulunan kıyı kenar çizgisi tespitine tabi, tabii ve suni göllerin kıyı kenar çizgisi işlemlerinin tamamlanması, söz konusu bölgelerde kıyının daha etkili ve verimli kullanılmasının sağlanması	Belirlenen alan miktarı
8	Tokat genelinde tabiat varlıklarının tespiti ve tescilli ile ilgili işlemlerin yürütülmesi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018-2022	Anıt ağaç ve tescilli ağaç topluluklarının budama ve rehabilitasyonunun yürütülmesi, bilgilendirme tabelaları ile doğal değerlere dikkat çekilmesi, korunan alanların tespit, tescil ve ilanı ile plan ve projeler çerçevesinde yönetilmesi, doğal ve kültürel değerlerin araştırılması, korunması ve izlenmesini sağlayacak tabiat varlıkları koruma şube müdürlüğü kurulması	Tespit edilen tabiat ve kültür varlığı sayısı, izlenen ve bakımı yapı yapılan anıt ağaç ve tescilli ağaç sayısı
9	E-plan otomasyon sisteminin kurulması ve eğitim çalışmalarının yürütülmesi*	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	E-Plan otomasyon sistemi hakkında yerel yönetimlere bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılması, mekansal plan verilerinin sistem üzerinden girilmesi ve düzenlenmesi, mekansal planların denetim etkinliğinin artırılması	Eğitim verilen yerel yönetim ve kişi sayısı, sisteme dahil olan yerel yönetim sayısı

EYLEMLER: Kurumsal İşleyiş ve Koordinasyonun Geliştirilmesi						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Yerel yönetimlerde görev yapan Teknik personel için hizmet içi eğitim programlarının hazırlanması*	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat Belediyesi	Yerel Yönetimler Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Özellikle yerel yönetimlerde çalışan personelin yaptıkları işin niteliğine uygun olarak çere şehircilik il müdürlüğünde oluşturulacak bir komisyon kurul tarafında hizmet içi eğitime alınmalı	Yapılan eğitim sayısı ve katılımcı sayısı
2	Kent bilgi sistemlerinin kurulması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2020	Kentlerin erişilebilirliğini artıran kent bilgi sistemlerinin kurulması	Oluşturulan sistem sayısı
3	Kentsel tasarım birimi yada bu işlevi sağlayacak birimler oluşturulması	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2020	Kent tasarım rehberlerinin hayata geçirilebilmesi için ilgili yerel yönetimlerde yeni birim oluşturulması yada bu işlevi sağlayacak birimler için görev tanımlamalarının yapılması	Oluşturulan birim sayısı
4	Kent tasarım rehberlerinin hazırlanması*	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler	2018-2021	"Kentsel tasarım" kentsel gelişmede insanlar için kaliteli, özgün, yaşanabilir ve yeterli konfora sahip "mekan" yaratmaktır. Bu amaçla öncelikle Tokat, Niksar, Zile, Erbaa ve Turhal için kent tasarım rehberlerinin hazırlanması ve bu rehberlerin hayata geçirilmesi	Hazırlanan rehber sayısı
5	Kentlerde yapılacak büyük projelerde katılımçılığın sağlanması	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Kentler için büyük projelerin hayata geçirilmesinde vatandaşların görüşünün alınmasının sağlanması için sanal ortamda ya da kentin belli bölgelerinde kurulacak ofislerle tanıtımların ve görüş alımının yapılması	Oluşturulan bilgilendirme kanalı sayısı, Hazırlanan projelere katılım oranı,

EYLEMLER: Yerleşim Alanlarının ve Altyapının Geliştirilmesi						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Kentsel dönüşüm için Koordinasyon Kurulu oluşturulacak*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Özel İdaresi	2018-2021	Kentsel dönüşümde yaşanan sorunların ve çözüm önerilerinde Tokat genelinde bütüncül bir yaklaşım sağlanabilmesi ve ilçelerle bu konuda bir tecrübe paylaşımının sağlanabilmesi için ilgili belediyeler ve çevre şehircilikten belirlenen katılımcılarla komisyon kurulması, Öncelikli alan olarak fay hattına yakın konumlanmış olan Reşadiye, Niksar ve Erbaa ilçelerinde ve yine fay hattına yakın diğer belde ve köylerde işlemlerin hızlandırılması için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi	Yapılan toplantı sayısı, alınan karar sayısı
2	Tokat yapı stoğunun çıkarılması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat merkezden başlanarak mevcut yapı stoku detaylı bir şekilde çıkarılması (yapı tipi, yapım yılı, kullanım şekli, ısınma şekli vb özellikleri barındırmalı)	İncelenen yapı sayısı
3	Şehir içi yönlendirme tabelalarında bir standart oluşturulmalı	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2020	Şehir içi cadde sokak kavşak isimleri ile kurumlara ait tabelalarda bir standart oluşturulmalı ve bu tür tabelaların şehir içinde yerleştirilmesinde belli kurallar getirilmeli	Belirlenecek standartlara göre kentlerde yapılan değişiklik sayısı

4	Kentlerin yönetimsel ve kültürel içerikli binalarının tasarım süreçlerinde kent kimliklerinin ortaya konmasının sağlanması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat merkez dahil tüm ilçelerde belediye ve kaymakamlık binalarının kent kimliğine uygun engelli dostu binalar olarak tasarlanmalı	Yapılan proje sayısı
5	Kent meydanı projelerinin hazırlanması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat merkez dışında kalan ilçelerde o yerleşim yerinin kimliğini yansıtan kent meydanı projeleri hazırlanması ve hayata geçirilmesi	Hazırlanan proje sayısı
6	Kent sosyal ve kültürel merkezinin kurulması*	Tokat Belediyesi	Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018-2023	Tokat'ta ve ilçelerinde yaşayan insanların hafta sonu ya da tatil günlerinde alışveriş merkezlerinden ziyade, içerisinde kütüphane, sanat galerisi, bilim merkezi, şehir müzesi, çocuk etkinlik alanları ve ailelerin tüm bireylerinin katılabileceği etkinlik alanlarının oluşturulduğu kent sosyal ve kültür merkezinin yapılmasının sağlanması (Önek Danimarka Aaurhus DOKK1)	Merkezin yapılması
7	Mevcut yapılarda yapılan mantolama uygulamaları için standart oluşturulması	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Yerel Yönetimler	2018-2020	Son dönemde sıkça yapılan mantolama işlemlerine bir standart oluşturulması, hangi malzeme hangi kesitlerde uygulanırsa enerji kimliği belgesi almada hangi durumla karşılaşılabileceği konusunda insanların bilgilendirilmesi	Oluşturulan standart ve uygulamaya konu bina sayısı
8	Engellilerin şehir içi ve kamu binalarına erişimlerini kolaylaştırıcı tedbirlerin tamamlanması	Yerel Yönetimler Tüm kamu birimleri	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Engellilerin şehir içinde ve kamu binaları ve sosyal donatılara erişiminde sürdürülebilirliğin sağlanması için gerekleri çalışmaların tamamlanması	Kaldırım ve kavşaklarda yapılan düzenleme sayısı, düzenleme yapılan kamu binası sayısı

9	Kavşaklar için uygun temalar belirlenerek düzenlemeler yapılması	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat merkez için kent kimliği çalışmalarında belirlenen tema kavşaklara göre kavşak düzenlemeleri yapılması	Düzenleme yapılan kavşak sayısı
10	Kırsal alanlar için üretilen tip projelerin revize edilmesi	Tokat İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Yerel Yönetimler	2018-2023	Kırsal alanlar için üretilen geleneksel tip projelerin çeşitleri artırılmalı ve bu projelerin uygulanabilmesi için çeşitli teşvikler getirilmeli (harç muafiyeti, su kullanımında belli bir süre indirim ya da ödül gibi)	Yeni üretilen tip proje sayısı, uygulanan proje sayısı
11	Rekreasyon alanlarının geliştirilmesi*	Yerel Yönetimler Tokat İl Özel İdaresi	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat Yeşilirmak kenarı rekreasyon alanının Gümenek ile rehabilite edilen katı atık depolama alanı arasına kadar tamamlanması Güçj mesire alanının düzenlenmesi, Gümenek mesire alanının düzenlenmesi, Niksar ayvaz parkının düzenlenmesi ve rehabilite edilmesi,	Tamamlanan uygulama sayısı
12	Kentlerin tarihi niteliklerini ortaya çıkaracak olan yapı ve sokak restorasyonlarının planlanması*	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018-2023	Tokat Merkez, Niksar ve Zile'de henüz çalışma başlamamış olan tarihi sokaklar için projeler hazırlanması ve uygulamalarının yapılması	Hazırlanan proje ve uygulama sayısı
13	Site yerine mahalle kültürünün tekrar canlandırılması	Yerel Yönetimler	Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü STK'lar	2018-2023	Tokat ve ilçelerinde son dönemde artış gösteren kapalı devre site kültürü yerine mahalle kültürünün artırılması için araştırma ve değerlendirme toplantıları yapılması	Yapılan Toplantı sayısı, Katılımcı sayısı,

14	Mahaller için misyon ve tema belirlenmesi	Yerel Yönetimler	Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü STK'lar	2018-2023	Tokat merkezinde bulunan mahalleler için tarihsel yada gelecekte nasıl adlandırılacağı ile ilgili temalar belirlenerek alt ölçekte mahallelerinde kimlik kazanmasının sağlanması	Tema belirlenen mahalle sayısı
15	Şehir merkezlerinde yaya dolaşımı alanlarının oluşturulması/artırılması	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Tokat merkez ve ilçelerinde belirlenecek cadde ve sokaklarda insanların rahat bir şekilde yürüyebilmesi için düzenleme yapılması veya bazı sokak ve caddelerin yaz aylarında trafiğe kapatılarak yayalara açılmasının sağlanması,	Dönüştürülen sokak ve cadde sayısı
16	Turizmde katkı sağlayacak olan yavaş şehir çalışması için Zile ve Niksar da gerekli düzenlemelerin yapılması*	İlgili Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Yavaş şehir, insanların birbiriyle iletişim kurabilecekleri, sosyalleşebilecekleri, kendine yeten, sürdürülebilir, el sanatlarına, doğasına, gelenek ve göreneklerine sahip çıkan ama aynı zamanda alt yapı sorunları olmayan, yenilenebilir enerji kaynakları kullanan, teknolojinin kolaylıklarından yararlanan kentler oluşturma hedefli yaklaşımın Tokat Merkez, Zile ve Niksar ilçelerinde gerçekleştirilebilmesi için çalışmalar yürütülmesi	Çalışmanın gerektirdiği yaklaşık 70 kriterden ne kadarının sağlanabildiğinin tespit edilmesi
17	Kent mobilyalarının seçiminde kentsel tasarım ve kent kimliği kavramlarının dikkate alınması	Yerel Yönetimler	Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	Kent içinde kullanılan (aydınlatma, otobüs durağı, çöp kovaları, banklar vb.) mobilyaların seçiminde kent kimliği ile uyumlu uygulamaların yapılması	Bu eylem adımı dikkate alınarak tamamlanan ya da revize edilen kent mobilyası sayısı

ORMAN VE SU İŞLERİ

6.3. ORMAN VE SU İŞLERİ EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

Doğanın hidrolojik döngü ile deniz seviyesinden (0 metre) enerji vererek buharlaştırdığı, rüzgar enerjisinin de yardımıyla bulutlarla taşıyıp hareket ettirdiği sular, 2000 metreli yüksekliklere ulaşan Tokat ili arazilerine yağış olarak düşmektedir. Bu suların her damlasının Tokat'ın bitkilerinin faydalı kılmak ve enerjisi ile birlikte Tokat'ı terkettiği 200 metreli rakımlara kadar Tokat halkının istifadesine sunmak ana hedefimiz olmalıdır.

Hükümetin 10. Kalkınma Planı Öncelikli Dönüşüm Programları kapsamında da orman ve su işlerine yer verilmiştir. Tarım TR83 Bölgesi (Amasya, Çorum, Samsun, Tokat) için önemli bir sektör olmayı sürdürmektedir. "Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi" Eylem Planında bu kapsamda birçok faaliyet yer almıştır. Su kaynaklarının etkin kullanımı ve yönetimi, sürdürülebilir kalkınma ve gıda güvenliği için önem taşımaktadır. Ülkemiz toplam 112 milyar m³ ve kişi başına 1500 m³ düzeyinde toplam tüketilebilir su potansiyeli ile su kısıtı yaşayan bir ülke konumundadır. Diğer taraftan, bu potansiyel içinde 44 milyar m³'e ulaşan toplam kullanımın %73'ü tarım sektöründe gerçekleşmektedir.

Ülkede, orman ve su işleri ile ilgili en önemli sorumlu kuruluşlardan birisi de Orman ve Su İşleri Bakanlığı'dır. Bakanlığın 2013-2017 Stratejik Planı'nda orman ve su işleri sektörleriyle ilgili birçok eyleme yer verilmektedir. Bu planın misyonu şu şekilde tanımlanmıştır: "Sürdürülebilirlik esası istikametinde bütün canlıların hayat standartlarının yükseltilmesi gayesiyle; orman, su kaynakları ve biyolojik çeşitliliğin korunması, geliştirilmesi ile güvenilir verilerin üretilmesidir".

Orta Karadeniz Bölgesi Türkiye'nin Karadeniz Bölgesi ile İç Anadolu Bölgesi geçiş kuşağında bulunmaktadır. Orta Karadeniz Bölgesi mevcut arazi varlığına bakıldığında; işlenebilir tarım arazisi (%43,5) ve orman-fundalık (%34,9) ülke genelinden daha fazladır. Bölge orman varlığı ülke genelinden oransal olarak fazladır. Bölgede bulunan ormanların orman içi ürünleri (odun dışı orman ürünleri) orman içi köylerin varlığını desteklemektedir. Bölgedeki orman içi ürünlerin ekonomik varlığı orman köylerinde yaşayan ve düşük gelir grubu içinde yer alan kesimin gelirlerini artırmak için gerekli ekonomik değerlendirmelere tabi tutulmalıdır. TR83, Orta Karadeniz Bölgesi Türkiye'deki 25 Nehir Havzası'ndan Kızılırmak nehir havzasının bir bölümünü ve Yeşilirmak nehir havzasının tamamını içine alan bir coğrafi bölgede yer almaktadır. Mevcut tarım alanların sulanabilmesi için, bölgedeki Yeşilirmak nehri ile bunun kolları olan Kelkit, Tozanlı ve Çekerek gibi ırmakların ve onları besleyen yan kolların, çaylar ile yer altı su kaynaklarından yararlanılarak sulama tesisleri inşa edilmiştir ve inşa edilmeye devam edilmektedir.

Tokat ili orman ve su işleri eylem planlarının hazırlanmasının temel amacı ilimizde doğal kaynakların günümüzde korunarak, etkin ve verimlilik ilkelerine göre planlanmasını, kullanılmasını, yönetilmesini ve bu kaynakların gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarılmasını sağlayacak sürdürülebilir yönetim için gerekli eylem planlarının geliştirilmesidir.

ORMAN VE SU İŞLERİ EYLEM PLANI

Su Kaynaklarının Korunması, İyileştirilmesi ve Etkin Yönetimi Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	Yüzeysel ve yeraltı su kaynakları envanterinin oluşturulması (miktar ve kalite)	DSİ TİÖİ	TB TGOPÜ TİÖİ	Tokat il ve ilçelerinde var olan akarsu, göl, gölet, baraj, sulak alan ve yer altı su kaynaklarının miktarlarının yıllık olarak izlenmesi ve olanaklar ölçüsünde bu su kaynaklarının kalitelerinin de izlenmesi, söz konusu izleme faaliyetlerini bir bilgi sistemi oluşturularak yürütülmesi, bu bilgilerin sürekli olarak güncel tutulması ve yönetiminde karar destek sağlanması	-Envanterin tamamlanması -Bilgi ve izleme altına alınan su kaynağı miktarı	201 8- 202 3
2	Tokat su yönetimi koordinasyon kurulunun oluşturulması ve çalışma hale getirilmesi	DSİ TİÖİ TB EİE	TGOPÜ DMI GTHB ÇŞB	Su kaynakları yönetimi birçok disiplinle ilgili olduğu gibi, birçok kamu kurum ve kuruluşun faaliyet alanına girmektedir. Bu sebeple Tokat ilinde su kaynaklarının daha başarılı bir şekilde yönetilmesi ilgili tüm kurum ve kuruluşların işbirliği ve eş güdümü ile mümkün olacaktır. Bu amaçla su yönetimi koordinasyon kurulu kurulmalı ve işler hale getirilmeli	-Kurulun kurulması -Aldığı kararlar	201 8- 202 3
3	Su kaynaklarının depolanması için etüt, planlama (fizibilite) ve proje çalışmalarına etkinlik kazandırmak	DSİ TİÖİ EİE	GTHB	Su kaynaklarının depolanması, hayvanların su ihtiyacının karşılanması, hidroelektrik enerji üretimi için gerekli her türlü gözlem, ölçüm, etüt, ana veri temini faaliyetleri ile teknik, ekonomik ve çevresel açıdan en uygun projeler geliştirilerek planlama (fizibilite) raporları hazırlanacak.	-Tamamlanacak baraj sayısı -Tamamlanacak gölet sayısı -Tamamlanacak HES sayısı -Tamamlanacak HIS göl sayısı	201 8- 202 3

4	Yer altı ve yüzey sularının kirliliğinin izlenmesi, asgari düzeye indirilmesi ve kirlenmesinin önlenmesi	TB DSİ İB	TGOPÜ ÇŞB OKGKT	Su kaynaklarının kirliliğinin takip edilerek, kirlleticilerin belirlenmesi, gerekli önlemlerin alınması için etkin izleme, su örnekleme ve değerlendirme faaliyetleri yapılmalıdır	-izleme altına alınan kaynak sayısı -Örnekleme sayısı -iyileştirilen kaynak sayısı	201 8- 202 3
5	Akarsu kirliliğinin erken uyarı sisteminin kurulması ile izlenmesi ve kirliliğin azaltılması	DSİ ÇŞB	GTHB TİÖİ	İl sınırları içerisindeki nehir ve akarsularda belirlenen noktalara su kirliliği ölçüm merkezlerinin kurulması, izleme ve denetleme mekanizmasının sürdürülebilirliğinin sağlanması, akarsularda kirlilik haritasının oluşturulması	-Ölçüm merkezi sayısı -Örnekleme sayısı -Su kirliliği haritası	201 8- 202 3
6	Tarımda aşırı gübreleme sonucu su kaynaklarının kirlenmesinin önlenmesi için envanter, eğitim ve izleme çalışmalarının yapılması	GTHB	DSİ ÇŞB TB İB KM	Tarımda bilinçsiz gübre ve ilaç kullanımı yer altı suları başta olmak üzere tüm su kaynaklarında kirliliğe neden olabilmektedir. Hayvancılık işletmelerinde yanlış atık yönetimi de tarımsal kaynaklı diğer bir su kirliliği etmenini oluşturmaktadır. Bunlara ek olarak su ürünleri yetiştirilen sahalar da, su kaynakları kirliliği için potansiyel kirlilik riski taşıyan alanlar oluşabilmektedir. Buna göre tarımsal üretim kaynaklı su kaynakları kirliliği ile mücadele için envanter, izleme, değerlendirme ve bilinçlendirme amaçlı eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi, akarsu şeritlerinin yeşillendirilmesi ve ağaçlandırılması, yapay sazlık alanlar oluşturularak bu kirleticilerin bu alanlarda bertaraf edilmesi gibi önlemler ile kirliliğin akarsulara ulaşması engellenmelidir	-Eğitim çalışması sayısı, -Katılımcı sayısı - İzleme altına alına su kaynağı miktarı, -Şeritsel oluşturulan alan sayı ve miktarı -Bu amaçla ağaçlandırılan alan miktarı ve sayısı -Bu amaçla yapılan yapay sulak alan sayı ve kapasiteleri	201 8- 202 3
7	Tarımsal mücadele ilaçlarına dayalı kirliliğin önlenmesi için envanter, eğitim ve izleme çalışmalarının yapılması					
8	Hayvancılık işletmelerinin atıkları ile su kirliliğinin önlenmesi için envanter, eğitim ve izleme çalışmalarının yapılması					
9	Su ürünleri yetiştirilen alanlarda su kalitesi izleme ve değerlendirme çalışmalarının yapılması					

10	Eysel ve endüstriyel atık suların, arıtma olmayan alanlarda su kaynaklarına etkisinin izlenmesi ve bu suların yapay sulak alanlarda arıtılması çalışmalarının yürütülmesi	ÇŞB	GTHB TGOPÜ OKGKT	Arıtma tesisi olmayan alanlarda veya arıtma tesisine ulaşmayan kaynaklarda evsel ve endüstriyel atık suların çevreye ve su kaynaklarına olan etkisinin izlenmesi ve değerlendirilmesi, bu kiriliğin kaynağında giderilmesine yönelik önlemler bu eylem başlığının amacını oluşturmaktadır	-Kurulan ve izlemeye alınan sistem sayısı -Sistemin etkinliğinin belirlenmesi	2018-2023
11*	Yeşilirmak su kalitesini artırıcı yapay sazlık-sulak alanların kurulumu	ÇŞB	DSİ TB TGOPÜ	Kazova çıkışına tarımsal kirlilikten nasibini almış Yeşilirmak üzerine yapay bir sulak alan kurularak ırmak su kalitesi iyileştirilebilir	-Tesisin kurulması	2018-2023
12	Baraj göllerinde sürdürülebilir balıkçılığı geliştirme projeleri	GTHB	DSİ TB İB	Tokat su kaynakları açısından zengin bir ilimiz. Barajlarımız ve göletlerimiz bir iç su balık üretim alanları haline getirilebilir. Örneğin Almus barajı uygulaması diğer barajlarımıza da uygulanabilir.	-Faaliyete geçirilen baraj ve gölet sayısı	2018-2023

Sel ve Taşkın Olaylarının Kontrol Altına Alınması Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	Taşkın riski olan şehir yerleşim yerlerinde mevcut dere ve akarsu yataklarının kapasite artırma, kırsal kesimdeki dere ıslah, sel ve taşkından korunma, rüsubat kontrolü için ek tedbirlerin alınması	TB İB	KM DMI	-Taşkın ve sel koruma projelerinin tamamlanmasıyla taşkın riski taşıyan il merkezleri, ilçe, köy ve mahalleler taşkından korunacaktır. Rüsubatlar ilgili yapılarda tutulacaktır. -Meteoroloji teşkilatları gelecekte sel ve taşkına neden olabilecek yağışların miktar ve şiddetlerine ilişkin tahminleri yenilemektedir. Bu nedenle mevcut sel ve taşkın önleme tesislerinin kapasitelerinin güncel tahminlere göre tekrar değerlendirilerek gerekli olan yapıların revize edilmesi gerekmektedir	-Islah edilen ve kapasitesi artırılan dere sayısı -Rehabilitasyon için rüsubat için tesis sayısı - Yeni inşa edilen tesis sayısı	2018-2023

2	Sel ve taşkın olaylarının önceden kestirilmesi, uyarı, izleme ve değerlendirilmesi için gerekli sistemlerin kurulması ve işletilmesi	DMI	TİÖİ TB İB KM AFAD	Sel ve taşkın önceden kestirilebilir doğal afetlerdir. Sel ve taşkın oluşmadan toplumun bilgilendirilmesi, oluşacak afetin neticesinde gerçekleşecek can kaybı, ekonomik zarar ve mal kaybının önüne geçilmesinde büyük öneme sahiptir	-Sistemin oluşturulması	201 8- 202 3
3*	Tokat'ın yamaç arazilerinde kurulu bağ ve bahçelerin havuz, göl vb. su depolama tesislerinin kurulması	TİÖİ	DSİ GTHB	Genelde sadece yılın ilkbahar aylarında kuru derelere gelen kar ve yağmur suları ile sulama imkanı olan Tokat ili yamaç arazilerindeki bağ ve bahçelerin yaz aylarındaki su ihtiyaçlarının bir kısmının daha bu derelerden karşılanması için suların depo edileceği gerek çiftçinin kendi arazisine gerekse kamu meralarına küçük çapta birbirine bağlantılı su depolama yapılarının yapılması-su hasadı sistemlerinin kurulması amacıyla tip sistemler kurmak, teşvikler sağlamak.	-Kurulan system sayısı	201 8- 202 3
4	Sel ve taşkın riski olan alanlarda ağaçlandırma, teraslama, şeritsel ekim, su hasadı tedbirleri vb. çalışmalarının yapılması	OGM ÇŞB	DSİ GTHB TİÖİ	Ağaçlandırma, teraslama, şeritsel ekim gibi su hasadı teknikleri sel ve taşkın şiddetini azaltıcı tedbirlerdir. Bu tür doğal afetlerin zararlarından sakınmak için bu uygulamalar oldukça etkilidir. Sel ve taşkına neden olan havzalarda önleyici tedbirler alınması önem arz etmektedir	-Ağaçlandırılan alan -Teraslanan alan	201 8- 202 3
5	Sel ve taşkın riski olan havzalarda, Yukarı Havza Sel Kontrolü Eylem Planı (2013-2017) ye göre eksikliklerin belirlenerek tamamlanması	OGM ÇEM	DSİ TB İB OİM	Her ne kadar "Yukarı Havza Sel Kontrolü Eylem Planı" 2013-2017 yıllarını kapsamış olsa da, oldukça kapsamlı olan bu eylem planını değerlendirildiğinde Tokat ilinde eksik kalan hususların tamamlanması önem arz etmektedir	-Yapılan tesis sayısı -Ağaçlandırılan alan -Teraslanan alan	201 8- 202 3

Tarımsal Su ve Arazi Kaynaklarının Etkin Bir Şekilde Yönetimi Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	Sulanan alanlarda toprak kalite değişiminin izlenmesi ve gerekli işlah çalışmalarının yapılması	GTHB	OKGKT TGOPÜ DSİ ÇŞB	Sulanan alanlardaki toprakların tuzluluk, alkalilik, kirlilik durumlarının rutin olarak izlenmesi, haritalarının çıkarılması, problemli alanların işlahının yapılması	-İzlemeye alınan alan -Haritalanan alan -İslah edilen alan	201 8- 202 3
2 *	Su kaynağı uygun olan cazibeli açık sulama sistemlerinin kendinden cazibeli basınçlı sulama sistemlerine dönüştürülmesi	DSİ TİÖİ	TB İB KM	Almus barajından kanal sistemi ile cazibeli olarak sulanan Omala ve Kazovanın; yine çeşitli baraj ve su kaynakları ile sulanan Artova ve Erbaa ovaları kapalı basınçlı borulu sulama sistemlerine geçişlerinin yapılması sağlanacaktır. Benzer projelerin Niksar ve diğer ovalarada yapılması	-Geçiş yapılan alan -Geçiş olan sulama sistemi sayısı	201 8- 202 3
3	Sulanan taban ovalardaki su tablası ve su kalite değişimlerinin takibi	DSİ	TGOPÜ ÇŞB	Sulanan ovalardaki taban suyu seviye değişimlerinin ve taban suyu kalite değişimlerinin gözlem kuyularında yapılacak ölçümler ve su örneklerinde yapılan analizler ile belirlenmesi, değişime neden olan faktörlerin belirlenerek bertaraf edilmesi	-İzlenen alan -Yüzölçümü -Açılan gözlem kuyusu sayısı -Ölçüm sıklığı -Analiz edilen örnek sayısı	201 8- 202 3
4 *	Ömrünü tamamlamış toprakaltı ve yüzey drenaj sistemlerinin yenilenmesi, mevcut toprakaltı ve yüzey drenaj sistemlerinin bakım ve tadilatı	TİÖİ	DSİ GTHB TGOPÜ	Sulanan tarım arazilerine sulama ile yüklenen topraktaki tuzun bitki etkili kök derinliği bölgesinden uzaklaştırılarak, tuzsuz, alkali olmayan etkili kök derinliği elde etmek için topraktan tuzun yıkılarak uzaklaştırılabileceği drenaj sistemine, yüzey akış ile arazi üzerinde biriken fazla sulama ve yağış sularının arazi yüzeyinden erozyon oluşturmadan kısa bir sürede uzaklaştırılabilmesi için arazi yüzeyi eğimlendirme ve yüzey drenaj hendeklerine ihtiyaç vardır	-Drenaj sistemi yeni kurulan alan -Bakım ve işlahı yapılan drenaj sistemli alan	201 8- 202 3

5	* Taban arazilerdeki meraların kontrollü drenaj ve basınçlı sulama sistemleri ile birlikte ıslahı	GTHB TİÖİ	DSİ TGOPÜ	Taban arazilerdeki çayır ve mera alanlarını yüzey ve toprakaltı drenaj sistemlerine kavuşturmak, basınçlı sulama sistemli mera ıslah projelerini yapmak, su tablasını kontrol ederek taban suyundan sulama amaçlı faydalanmak	-Bu sisteme kavuşan proje alanı	201 8- 202 3
6	* Güneş enerjili (DC pompa ile sulama sistemi, akü destekli güneş enerjisi sistemleri, mobil solar römork sistemleri ve sürücü inverter ile sulama) sulama sistemlerinin teşvik edilmesi	GTHB TİÖİ	TB İB KM	Taban suyu derinliği fazla olmayan kuyulardan veya su kaynağı- arazi arası rakım farkı düşük olan arazilerin düşük basınçlı mini yağmurlama ve damla sulama sistemleri ile sulanması durumunda, güneş enerjili sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasında, teşvik sağlanması ve tanıtımının yapılması ilin bazı bölgeleri için fayda sağlayacaktır	-Sistem sayısı -Alan miktarı	201 8- 202 3
7	Yeni sulama projeleri ile ıldaki sulanan arazi miktarının artırılması	DSİ TİÖİ	TB İB KM	Kuraklıktan etkilenmemek, daha karlı ürünler yetiştirmek, yılda birden fazla ürün almak, alınan ürün miktarı ve verimi arttırmak için il bazında hala fazla miktarda sulanabilir arazi vardır. Bu arazilerin suya kavuşması için yeni sulama projelerine ihtiyaç vardır.	-Sulama proje sayısı -Sulamaya yeni açılan alan miktarı	201 8- 202 3
8	* Cazibeli sulama sistemlerindeki sulama kanallarındaki yosunlaşma ile mücadele, kanallardaki çöplerin otomatik toplanması	DSİ TİÖİ	TB İB KM GTHB	Cazibeli sulama sistemlerinde doğal olarak oluşan, sulama sistemlerini tıkayan, kapasitelerini azaltan yosunlarla organik olarak mücadele, özellikle su kaynağı bu kanallar olan damla sulama sistemi için gerekli hale gelmektedir. Ayrıca bu kanallara atılan pet şişeler, çeşitli plastikler, çöpler kanalların kapasitelerini düşürüp tıkanma ve taşkınların neden olabilmektedirler. Kanallardaki bu kirleticilerin kanal içinden otomatik olarak alınıp depo edileceği sistemlere ihtiyaç vardır.	-Yosunlaşma ile mücadele edilen sulama sistemi sayısı -Otomatik çöp toplayıcı sayısı ve sistem sayısı	201 8- 202 3
9	Tokat il genelinde için sulama bilgi sisteminin hazırlanması	DSİ TİÖİ	TB İB KM GTHB	Tokat'ta sulama amacıyla kullanılan toplam su kaynağı miktarı ve sulu tarımın gerçekleştirildiği toplam alan hususunda veri karmaşıklığı söz konusudur. Oluşturulacak bir bilgi sistemi ile bu karmaşıklık giderilebilir	-Bilgi sisteminin hazırlanması	201 8- 202 3

10	Sulama oranının artması için il genelinde sulama şebekelerinde gerekli iyileştirme çalışmalarının yapılması	DSİ TİÖİ	TB İB KM	Sulama şebekelerinde projelendirme, inşaat ve işletme aşamalarındaki aksaklıklar neticesinde devlet eliyle yüksek maliyetlerle inşa edilen sistemlerin önemli bir kısmı kullanılmamaktadır. Bu durum sulama oranı terimi ile ifade edilmektedir. Tokat genelinde sulama şebekeleri bazında sulama oranları belirlenerek, düşük sulama oranına sahip sulama şebekelerinde rehabilitasyon çalışmalarının yapılması, sulama oranlarının artırılması ve yapılan yatırımların geri dönüşleri sağlanarak ülke ekonomisine katkı sağlanması.	-Sulama projelerindeki sulama oranlarındaki artışlar	2018-2023
11	Tarla içi sulama randımanlarının artırılması için, basınçlı sulama yöntemlerinin (damla, yağmurlama vb.) yaygınlaştırılması ve bu sistemlerin doğru işletilmesi için eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi	GTHB	DSİ	Basinçlı sulama yöntemlerinin kullanılmasını yaygınlaştırmaktır. Fakat söz konusu sistemler teknolojiye uygun olmadan kurulup işletildiğinden su tasarrufu ve verim-kalite artışına ilişkin beklenen fayda sağlanamamaktadır. Bu nedenle basınçlı sulama yöntemleri ve sistemleri hususunda ilgili kamu kurumlarındaki teknik personellerin ve üreticilerin bilgilerinin artırılması gerekmektedir.	-Eğitim sayısı -Eğitime katılan kişi sayısı	2018-2023

Evsel ve Endüstriyel Su Yönetimi Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	Su israfının azaltılmasına yönelik bilinçlendirme ve yönlendirme faaliyetleri düzenleme	TB İB	DSİ TİÖİ GTHB	Su tasarrufuna yönelik el broşürleri, reklam panoları, basın yayın aracılığı, kurumlarda ve okullarda su tasarrufuna yönelik faaliyetlerin düzenlenmesidir.	-Yapılan faaliyet sayısı	2018-2023
2	Lavabo kullanımına yönelik bilinçlendirme ve yönlendirme faaliyetleri düzenleme	TB İB	DSİ TİÖİ GTHB	Halkın kanalizasyon şebekesini tıkayabilecek faaliyetler (ıslak mendil, çocuk bezi, yağlar, vb.) konusunda bilinçlendirme çalışmalarına yönelik el broşürleri, reklam panoları, basın yayın aracılığı, kurumlarda ve okullarda lavabo kullanımına yönelik faaliyetlerin düzenlenmesidir.	-Yapılan faaliyet sayısı	2018-2023

3	Artılmış marjinal suların sulama amacıyla (özellikle peyzaj alanlarında ve yem bitkilerinin) kullanılması çalışmaları yapılması	DSİ TB İB	GTHB TGOPÜ	Artma tesislerinden çıkan artılmış suların çeşitli amaçlarla tekrar kullanılması tüm dünyada yaygın olarak uygulanmaktadır. Tokat ili genelinde artılmış suların öncelikle peyzaj alanlarının ve yem bitkilerinin sulanmasında kullanılması bu eylem başlığının konusunu oluşturmaktadır. Toprakaltı drenaj sistemine de verilebilir bu sistemle su tablası yükseltilecek sulama yapılabilir. Tokat ve Erbaa AAT'lerin suları yakınlarındaki arazilerde kurulacak mera ıslah projeleri dahilinde kullanılabilir.	-Kullanılan su miktarı -Bu tip proje sayısı -Projelerin alanları	2018- 2023
4	* Atıksu Arıtma Tesisi olmayan ilçe belediyelerin bir an önce bu tesislere kavuşmasının sağlanması	İB	ÇŞB	İlimizdeki birçok ilçenin AAT ya yok veya henüz faaliyete geçmemiş. Avrupa Birliği projesi olarak veya devlet-özel yardımlarla bu ilçe ve hatta beldelerin AAT tesislerini bir an önce faaliyete geçirmeleri gerekmektedir	-Faaliyete geçirilen, planı veya projesi yapılan AAT tesisi sayısı	2018- 2023
5	* Şehir ve ilçe merkezlerinde oluşan çatı ve yağmur suları şebekelerinin kanalizasyon şebekelerinden ayrılması, toplanan suyun kapalı boru sistemiyle bir gölet veya barajda sulama amaçlı depolanması	TB İB	DSİ TİÖİ	Yağmur suları şebekelerinin kanalizasyon şebekelerinden ayrı olan şehir ve ilçe merkezlerinde, yağmur suları bir gölette depo edilip sulama amaçlı kullanılabilir. Bu sayede çatı sularının AAT tesislerindeki bakterilere olan zararı da önlenmiş olur	-Faaliyete geçirilen sistem sayısı -Toplanan su miktarı	2018- 2023
6	Eysel ve endüstriyel su kullanımlarının ayrı bir biçimde tespit edilmesi için gerekli alt yapının tesis edilmesi	TB İB	DSİ ÇŞB	Tokat il merkezi ve diğer ilçe merkezlerinde su kaynakları tarım, evsel ve endüstriyel amaçlarla kullanılmaktadır. Ancak hangi sektörün mevcut su kaynaklarının ne kadarlık bir bölümünü kullandığı tam olarak belli değildir	-Kurulan sistem sayısı	2018- 2023
7	Kayıp kaçakların azaltılması, sık sık su hattı arızalarından kaynaklı su kesintilerinin yaşanmaması için alt yapının yenilenmesi veya eksikliklerin giderilmesi	TB İB	DSİ ÇŞB	Şehir ve ilçe merkezlerindeki içme suyu şebekelerinde kayıp ve kaçakların, patlakların önlenmesi büyük önem taşımaktadır. Öncelikle merkez ilçeler haricindeki ilçelerde kayıp ve kaçak oranlarının belirlenmesi, eskiyen hatların kapasitelendirilip yenilenmeleri önem arz etmektedir	-Yenilenen hat uzunluğu	2018- 2023

8	Şehir ve ilçe şebekelerinde var olan elektronik izleme ve kontrol alt yapısının tam çalışır hale getirilmesi, olmayanlara kurulması	TB İB	DSİ ÇŞB	Tokat merkezdeki SCADA "Merkezi Denetleme Kontrol ve Veri Toplama" sisteminin tam anlamıyla faaliyete geçirilmesi, ilçe belediyelerine bu sistemin kurulması önem arz etmektedir	-Tam olarak faaliyete geçirilen SCADA sistemi sayısı	2018-2023
---	---	----------	------------	--	--	-----------

İl Kuraklık Yönetimi Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/ Kuruluş	İlgili Kurum/ Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	İl geneli kuraklık şiddeti, süresi ve olasılık haritalarının hazırlanması	DMI	GTHB OKGKT	İl genelinde kuraklık açısından en hassas bölgelerin belirlenerek kuraklık önlemlerinin o yörelerde yoğunlaştırılması	-Hazırlanan harita sayısı	2018-2023
2	Almus barajını Nisan ayında belirli bir doluluk kapasitesinde tutarak, barajın sulama alanında Nisan ayında olası kuraklık için bu suyun sulamada kullanılması	DMI	DSİ TİÖİ GTHB	Kuraklığın 2018 yılında nisan ayında Kazova'da yetiştirilen hububata etkisini gidermek için (ovanın yakın gelecekte basınçlı sulamaya geçeceği dikkate alınarak) Almus barajında nisan ayı içinde su depolamak, Almus barajı suyunu hububat için ilin bazı ilçelerine kuraklık zamanı transfer edilmesi	-Bu uygulamaya duyulan ihtiyaç sayısı	2018-2023
3	Kuraklık koşulunda ilin tarımsal su yönetim stratejisini oluşturmak	DSİ TB İB	GTHB TGOPÜ OKGKT	Kuraklık koşulunda tarımda su yönetimi, kuraklıkla mücadele, besin güvenliği ve ekonomi bakımından büyük öneme sahiptir. Tarımsal kuraklığın ne zaman başladığı ne zaman sona erdiği ve şiddetinin derecelendirildiği sistemlerin geliştirilmesi kuraklıkla mücadelede tarım bakımından önem arz etmektedir. Tarımsal kuraklık koşulları için, alternatif planların hazırlanması, kuraklık koşulları için alternatif bitki desenlerinin hazırlanması ve sulamada hangi bitkilere öncelik verileceğinin belirlenmesi, kısıntılı sulama programları ve bu programlara karşın elde edilebilecek verim değerlerinin tahmin edilmesi, su hasadı tedbirlerinin belirlenmesi ve kurak koşullarda yapılabilecek uygulamalar hususunda tarımsal yayım faaliyetlerinin	-Tarımsal kuraklık izleme sisteminin kurulması -Alternatif tarımsal kuraklık mücadele planlarının hazırlanması -Tarımsal kuraklık bilgilendirme çalışma sayısı ve katılımcı sayısı	2018-2023
4	Tarımsal kuraklık izleme ve uyarı sistemlerinin geliştirilmesi	DMI	DSİ GTHB OKGKT			
5	Farklı tarımsal kuraklık seviyeleri için alternatif planların hazırlanması	GTHB	DMI DSİ TGOPÜ OKGKT			

6	Kuraklık koşullarında önerilecek münavebe ve bitki desenlerinin belirlenmesi	GTHB	DSİ TGOPÜ OKGKT	belirlenmesi önemlidir. Dünya genelinde tarımsal kuraklığın alansal ve zamansal dağılımlarının belirlenmesinde meteorolojik verilere ek olarak uydu sistemlerinde dayalı uzaktan algılama teknikleri kullanılmaktadır	-Uzaktan algılama ile izlemeye alınan alan miktarı	
7	Kuraklık koşullarında sulamada öncelik verilecek bitkilerin belirlenmesi	GTHB	TGOPÜ OKGKT			
8	Kuraklık koşullarında bitkiler bazında alternatif kısıntılı sulama stratejilerinin hazırlanması	GTHB	DSİ TGOPÜ OKGKT			
9	Kuraklık koşullarında su hasadı için gerekli önlemlerin alınması	GTHB	TGOPÜ OKGKT			
10	Kuraklık koşullarında su yönetimi için çiftçiler bilgilendirilmeli	GTHB	TGOPÜ OKGKT			
11	Kuraklık etkilerinin izlenmesinde uzaktan algılama ve uydu sistemlerinin kullanımı için gerekli alt yapının hazırlanması	GTHB	TGOPÜ OKGKT			
12	Kuraklık koşullarında evsel su yönetimi	TB İB	DSİ DMİ	Özellikle hidrolojik kuraklık koşullarında evsel su ihtiyaçlarının karşılanmasında zorluklar yaşanabilmektedir. Her ne kadar Tokat ili genelinde evsel su bakımından hali hazırda sorun olmasa da bazı iklim değişimi senaryoları su evsel kullanımında olan su kaynaklarında azalma olması durumu için, okullar, hastaneler ve askeri birlikler başta olmak üzere evlerde de alınması gereken tedbirler ve su yönetimi planlarının hazırlanması önemli tedbirler arasındadır. Diğer yandan şehir şebekelerinin işletilmesinde uygulanacak alternatif planların da hazırlanması gerekmektedir	-Belirlenen tedbir sayısı -Medya aracılığı ile yayınlanan bilgilendirme sayısı	2018-2023
13	Kuraklık koşullarında okullarda, hastanelerde, askeri birliklerde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında alınacak tedbirler belirlenmeli	TB İB	DMİ			
14	Kuraklık koşullarında evlerde su kullanımında alınabilecek tedbirler hususunda çeşitli medya araçları ile bilgilendirme	TB İB	DMİ			

15	Kuraklık koşullarında şehir şebekesinin işletilmesi için alternatif planların hazırlanması	TB İB	DMI	Hidrojik kuraklık yaşanması durumunda endüstriyel faaliyetlerde kullanılan su kaynaklarının kısıtlı olması durumu Tokat ekonomisini etkileyebilecek durumdur. Sanayi kuruluşlarında su kısıtı olması koşulları için alternatif planların hazırlanması, sanayi kuruluşları arasındaki koordinasyon planlarının hazırlanması önem arz etmektedir. Kuraklık koşulunda artılmış atık suların sanayide kullanımı için çeşitli hazırlıkların yapılması böyle bir koşul için faydalı olacaktır	-Alternatif kuraklık mücadele planlarının hazırlanması	2018-2023
16	Kuraklık koşulunda endüstriyel su yönetimi	TB İB	DMI			
17	Sanayi kuruluşlarının kuraklık koşulunda su tasarrufu planlarını hazırlanması için bilgilendirilmesi	TB İB	DMI			
18	Kuraklık koşulunda alternatif kaynaklardan (artılmış atık su, deniz suyu vb.) su temini ile endüstriyel üretime devam edilebilmesi için planların hazırlanması	TB İB	DMI			

Erozyonla Mücadele Ve Mera Islahı Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/ Kuruluş	İlgili Kurum/ Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	Kullanılmış maden, mermer ve kum ocaklarının ıslahı	OGM	OİM TIÖİ ÇŞB	Kullanılıp terk edilmiş maden, mermer ve kum ocaklarının ve doğadan materyal almak üzere açılan çukurların ekonomik ömrü dolduktan sonra tekrar eski durumuna getirilmesi ve doğanın dengesini yeniden sağlayabilmesi için düzenlenmesi	-Islah edilen ocak sayısı	2018-2023
2	Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarının yapılması	OGM DSİ	OİM TIÖİ ÇŞB	Baraj ve göletlerde sedimentasyonu, il bazında erozyonu, taşkın ve heyelanı önlemek amacıyla ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarının yapılması	-Ağaçlandırılan alan miktarı	2018-2023

3 *	Yeşilirmağın Tokat çıkışına, etrafında kumul mera alanlarının ıslahı için bu yerlere yakın Yeşilirmak üzerine sediment çökelme havuzu yapmak	DSİ TIÖİ	GTHB TGOPÜ	Yeşilirmak ile ilimizden erozyon ile taşınan çakıl, kum ve toprağın tekrar ilimizde mera ıslahı amacıyla kullanılması için Yeşilirmak üzerine sediment çökelme havuzları yapıp, bu havuzlarda toplanan materyalin rutin olarak ırmak kenarındaki kumul alanların tarım alanine dönüştürülmesi sağlanabilir	-Tesisin kurulması -Islah edilen kumul alan miktarı	2018- 2023
4	Tokat ili detaylı erozyon risk haritalarının oluşturulması	DSİ GTHB	ÇŞB TGOPÜ OKGKT	Erozyonda etken olan tüm faktörlerin dikkate alındığı Tokat için detaylı erozyon risk haritalarının oluşturulması, erozyonla mücadele faaliyetlerin planlanması ve yönetilmesi için önemli düzeyde karar destek sağlayacaktır. Söz konusu risk haritaları tarım alanları, mera alanları ve orman alanları için ayrı hazırlanacaktır.	-Haritası tamamlanan alan miktarı	2018- 2023
5	Meraların ıslah edilmesi	GTHB	OİM TIÖİ ÇŞB TGOPÜ	Mera alanlarının ıslah edilmesi geniş alanlardan meydana gelebilen erozyonun önlenmesinde büyük yer tutmaktadır.	-Islah edilen alan miktarı	2018- 2023

Orman Yönetimi Eylem Planları

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kurum/ Kuruluş	İlgili Kurum/ Kuruluş	Açıklama	Performans Göstergeleri	Yıllar
1	Yaban hayvanlarını doğal ortamlarında destekleme projesi	OGM	OİM ÇŞB	Yaban hayvanlarını doğal ortamlarında desteklemek amacıyla yabani armut, yabani erik, yabani elma, yabani kiraz vb. türler ile buğday, arpa ve yulaf vb. yem bitkileri ekerek desteklemelerin yapılması. Kaçak avcılığın denetlenmesi ve cezai müeyyidelerin uygulanması, halkın bu konuda bilinçlendirilmesi eğitim çalışmalarının sağlanması	-Dikilen fidan sayısı -Ekim yapılan alan miktarı -Yapılan eğitim çalışması sayısı	2018- 2023
2	Doğal hayatı destekleme projesi kapsamında kanatlı hayvan yerleştirme çalışmaları	OGM	OİM ÇŞB	Kene ile mücadeleyi de dikkate alarak, kanatlı hayvan yerleştirme çalışmaları, yaban hayvanlarını doğal ortamlarında yemleme çalışmaları, doğal yaşamdaki etçil yaban hayvanlarının yiyecek ihtiyacının karşılanması için kemik ve sakatat vb. yiyeceklerin alınması	-Doğaya salınan hayvan sayısı -Yemleme sayısı -Kullanılan yem miktarı	2018- 2023

3	Tokat ilinde özel orman alanlarının oluşturulmasının teşvik edilmesi	OGM	OİM ÇŞB	Arazi tahsisi ile özel orman alanlarının oluşturularak, ceviz, meyve vb üretim alanlarının oluşturulması ve geliştirilmesinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi	-Tahsis edilen alan miktarı	2018-2023
4	Tokat ili orman köylerinde odun dışı ürünlerin geliştirilmesi, işlenmesi, paketlenmesi ve pazarlanması için pilot uygulamaların yapılması	OGM	OİM ÇŞB	Bu kapsamda geliştirilecek ürünlerin marka çalışmalarının yapılması, ürünler kestane, kuşburnu, böğürtlen, adaçayı, kekik, mahlep, çirıs, çadır vb. olabilir	-Ürün miktarları	2018-2023
5	Tokat orman envanterinin oluşturulması, dijital orman bilgi sisteminin geliştirilmesi ve etkin bir biçimde kullanılması	OGM	OİM ÇŞB	Tokat ili ve ilçelerinde var olan ormanların Coğrafi Bilgi Sistemi ortamına sayısal olarak aktarılması, bölgelere göre ağaç türlerinin bu sistemin veri tabanına girilmesi, orman yönetimi için bilgi sisteminin oluşturulması ve her yıl sistemin güncellenerek orman yönetiminde kullanılmasının sağlanması	-Envanteri tamamlanan alan miktarı, - Dijital ortama girilen alan miktarı	2018-2023
6	Orman alanlarının verimliliğinin artırılması ve genişletilmesi	OGM	OİM ÇŞB	Orman alanlarının bakım ve rehabilitasyon çalışmaları ile verimliliğinin artırılması, yeni orman alanlarının tesis edilmesi, bu kapsamda daha kaliteli odun, tohum ve meyve elde edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması, mevcut endüstriyel ağaçlandırma sahalarına ek yeni alanların tespit edilerek yeni endüstriyel ağaçlandırma alanlarının tesis edilmesi, badem ve ceviz alanlarının artırılması, kestane alanlarının ıslah edilerek bölgeye daha uygun, hastalık ve zararlılara daha dayanıklı çeşitlerle daha verimli kestane alanlarının tesis edilmesi, var olan defne üretim alanlarının artırılması, bal ormanlarının ancılık faaliyetlerine daha elverişli hale getirilmesi, orman alanlarının artırılması ve barajların sedimentasyondan korunması kapsamında baraj havzalarında ağaçlandırma çalışmalarına devam edilmesi, yol kenarlarının ve akarsu kenarlarının bölgeye uygun ve kuraklığa dayanıklı türlerle ağaçlandırma faaliyetlerine devam edilmesi ve sonuç olarak ormanlarda verimliliğinin artırılması ve orman alanlarının	-Yeni oluşturulan orman alanı miktarı -Hayata geçirilen yeni tedbir sayısı, -Ağaçlandırılan yol uzunluğu - Ağaçlandırılan akarsu uzunluğu	2018-2023
7	Odun kalitesi, tohum ve meyve veriminin yükseltilmesi için tedbirlerin alınması	OGM	OİM ÇŞB			
8	Endüstriyel ağaçlandırma için uygun alanların belirlenmesi ve uygulanması	OGM	OİM ÇŞB TB İB DSİ			
9	Ceviz, Kestane, Badem, Defne alanlarının artırılması					
10	Bal ormanlarının bakım ve rehabilitasyonu					
11	Baraj havzalarında ağaçlandırma çalışmalarına devam edilmesi					

12	Yol kenarı ağaçlandırma faaliyetlerine hız verilmesi								
13	Akarsu kenarlarında ağaçlandırma çalışmaları yapılması								
14	Rekreasyon hizmetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması	OGM	OİM ÇŞB TB İB DSİ	Tokat il ve ilçelerinde rekreasyon alanlarının artırılması ve orman alanlarının kontrollü bir şekilde insanların yürüyüş, piknik ve dinlenme gibi ihtiyaçlarını karşılamada daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak sağlanması,	-Rekreasyon alanlarından yararlanılan insan sayısındaki artış miktarı	2018- 2023			
15	Orman alanlarının yönetim, izleme ve değerlendirme çalışmalarına uydu sistemleri ve insansız hava araçlarının entegre edilmesi	OGM	OİM ÇŞB TB İB DSİ	Uzaktan algılama sistemleri tüm dünyada orman alanlarının yönetiminde kullanılmaktadır. Bu kapsamda Samsun orman alanlarının izleme ve yönetiminde uydu sistemleri ve insansız hava araçlarına bağlı sensörlerin kullanılmasına yönelik çalışmalara başlanması ve bu sistemlerin oluşturulması,	- Uydu sistemleri ile izlemeye alınan alan miktarı, -İHA sistemleri ile izlenen alan miktarı	2018- 2023			

EĞİTİM

6.4. EĞİTİM EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

Bu raporda Tokat İli Eğitim Sektörü Eylem Planı (2018-2023) hazırlanmıştır. Eylem planı hazırlama süreçlerinde şu çalışmalar yapılmıştır: Öncelikle daha önce hazırlanan raporlar incelenmiştir. İncelenen raporların listesi yöntem bölümünde ve kaynakçada verilmiştir. Daha sonra eğitimin bu günkü durumu ve gelecekte olası durumları ilgili alan yazında incelenmiştir. Dünya’da ve Türkiye’de eğitimin mevcut durumu analiz edilmiştir. Daha sonra Tokat ilinin eğitim göstergeleri incelenmiştir. Tokat ilinin eğitim göstergeleri Türkiye ile karşılaştırılmıştır.

İncelenen raporlar ve alan yazın doğrultusunda oluşturulan notlarla Tokat İlinde eğitime paydaş olabilecek toplamda 8 farklı grupta toplantı yapılmıştır. Toplantılarda odak grup görüşmesi yöntemi uygulanmıştır. Toplamda 70 katılımcı ile 740 dakikalık görüşme gerçekleştirilmiştir. İncelenen raporlar, alan yazın ve yapılan görüşmeler sonunda Tokat İli Eğitim Sektörüne ilişkin sorun-hedef diyagramı oluşturulmuştur. Bu diyagrama göre Tokat İlinin Eğitim Sektörünün temel değişkenleri şunlardır: 1. Altyapı (Zenginleştirilmiş Öğrenme Ortamları), 2. Öğretmen (Yetiştirilmesi, Gelişimi, Eğitim Nosyonu, Örgütsel Bağlılığı, Motivasyonu), 3. Okuryazarlık (Çok Yönlü Yetişme), 4. Disiplin (İstenmeyen Öğrenci Davranışı), 5. Devamsızlık (Ortaöğretimde Okula Devam), 6. Okuma Kültürü, 7. Üniversite İşbirliği (Eğitime Akademik Katkı), 8. Yaşam Boyu Öğrenme, 9. Eğitime Yerel Katkı, 10. Mesleki Eğitimde Niteliğin Artırılması, 11. Okuma yazmazlık, 12. Diğer değişkeni. Belirlenen 12 temel değişkenden 10 tanesi için eylem planı oluşturulmuştur. Mesleki Eğitimde Niteliğin Artırılması başlığı ve Okumaz yazmazlık başlığında eylem planı oluşturulmamıştır. Mesleki eğitimde niteliğin artırılması değişkenine ilişkin İstihdam sektöründe aynı konu detayları ile planlanmıştır. Mesleki eğitimde niteliğin artırılmasına yönelik bu raporda istenmeyen davranışlar ve devamsızlık konularında eylemler oluşturulmuştur. Okumaz yazmazlık başlığına ilişkin tüm Türkiye’de Cumhurbaşkanımızın da emirleri doğrultusunda çalışmalar devam etmektedir.

Yukarıda belirtilen temel değişkenlere ilişkin 19 eylem adımı ve bunlara ilişkin 56 iş ve işlemler belirlenmiştir. Hazırlanan eylem planı ilgili bölümde verilmiştir.

EĞİTİM EYLEM PLANI

Eylem No	Hedef Alanları	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1*	Altyapı (Zenginleştirilmiş Öğrenme Ortamları)	Okulöncesi eğitimde fiziki altyapısının iyileştirilmesi ve okullaşma oranının artırılması	Milli Eğitim Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, DOKAP, TOKİ	2017 - 2018	<ul style="list-style-type: none"> Okul öncesi okullaşma oranının brüt % 68'den % 85 çıkarılması için özellikle belde ve köylerde kullanılacak 15 adet 2 derslikli prefabrik anaokulu yapılacaktır. 	Bitirilen okul sayısı
2*	Altyapı (Zenginleştirilmiş Öğrenme Ortamları)	İlköğretim ve ortaöğretimde fiziki altyapı ihtiyacının giderilmesi.	Milli Eğitim Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, DOKAP, TOKİ	2017 - 2018	<ul style="list-style-type: none"> 188 adet derslik yapılacaktır. 	Tamamlanan derslik sayısı
3*	Altyapı (Zenginleştirilmiş Öğrenme Ortamları)	Öğrencileri geleceğin ağ toplumuna hazırlayacak Robotik, Yazılım ve Kodlama Laboratuvarlarının kurulması.	Milli Eğitim Bakanlığı	Kalkınma Bakanlığı, DOKAP, TOBB, OKA, Yerel Yönetimler	2018- 2023	<ul style="list-style-type: none"> Endüstri 4.0 devrinin başlaması ile yazılım, kodlama, programlama ve bilişim temelli düşünmenin hayatı her alanında uygulanması gerekmektedir. İlkokuldan başlayarak öğrencilere robotik, yazılım, kodlama, programlama becerileri kazandırmak, bilgisayar başında nitelikli zaman geçirmeleri için 6 adet laboratuvar kurulması. "Bir Yazılım Masalı" projesi kapsamında ihtiyaç tespiti ve gerçekleştirilmesi yapılmıştır. 	Kurulan laboratuvar sayısı
4*	Altyapı (Zenginleştirilmiş Öğrenme Ortamları)	Değerler eğitimi için otantik öğrenme ortamları oluşturma	Tokat MEM, okullar	Araştırma Enstitüleri, Tokat Valiliği, İl MEM, STK'lar, Okullar	2018- 2023	<ul style="list-style-type: none"> Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli öğrenme ortamlarının hazırlanması. Bu ortamların okul bazlı sahiplenilmesinin sağlanması, Değerler eğitimi için okul bazlı otantik öğrenme (gerçek öğrenme deneyimleri) ortamlarının hazırlanması. Bu amaçla GOU ile işbirliklerinin yapılması. 	Hazırlanacak eğitim ortam sayıları, öğrenci etkileşim oranları

5*	Öğretmen (Yetiştirilmesi, Gelişimi, Eğitim Nosyonu, Örgütsel Bağlılığı, Motivasyonu	Öğretmenlerin hizmet içinde yetiştirilmesi için üniversite işbirliğinin yapılması	Tokat MEM, GOÜ Eğitim Fakültesi	Tokat İl Müdürlüğü, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> • Temel eğitimde görev yapan öğretmenlere yönelik beş yıllık süre içerisinde işlevsel hizmet içi eğitim programı. Eğitim İşbirliği Protokolü gereği öğretmenlerin hizmet içi eğitim çalışması planlamasının temel eğitimde görev yapan anaokulu ve sınıf öğretmenlerine yönelik atölye çalışması şeklinde işlevsel bir eğitim gerçekleştirilmesi, • Ayrıca öğretmenlerin hizmet öncesinde OKURYAZAR yetiştirmek amacıyla Eğitim Fakültesi MEM arasında ortak çalışmaların yapılması. • Ulusal düzeyde yapılan materyal yarışmasının GOÜ işbirliği ile Uluslararası düzeyde yapılması • Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini arttıracak tezli/tezsiz yüksek lisans yapımlarının teşvik edilmesi, 	Yapılacak seminer ve katılımcı sayıları
6*	Öğretmen (Yetiştirilmesi, Gelişimi, Eğitim Nosyonu, Örgütsel Bağlılığı, Motivasyonu	Öğretmenlerin hizmet içinde yetiştirecek lisansüstü eğitim çalışmaları	Tokat Valiliği, GOÜ	Tokat Valiliği, GOÜ, İl ve İlçe MEM'ler	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini arttıracak tezli/tezsiz yüksek lisans yapımlarının teşvik edilmesi, 	Yüksek lisans yapan öğretmen sayısının yıllara oranı
7*	Öğretmen (Yetiştirilmesi, Gelişimi, Eğitim Nosyonu, Örgütsel Bağlılığı, Motivasyonu	Öğretmenlerin eğitime inanma, örgütsel bağlılıklarının artırılması, motivasyonlarının yükseltilmesi, kendilerini güvende hissetmeleri çalışmaları	Tokat MEM	Tokat Valiliği, MEM, GOÜ, Emniyet Müdürlüğü, Yerel Yönetimler, STK'lar, Sağlık kuruluşları, Özel şirketler	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmen sorunları ile ilgili bir komisyon kurularak öğretmenlerle ortak etkileşim ortamının oluşturulması. Komisyonun belirli dönemlerde üst yönetime bilgi vermesi, • Öğretmenin sağlığı için sağlık kuruluşlarıyla işbirliği yapılarak öğretim yılı sonunda öğretmenlerin sağlık kontrolünden geçirelmeleri için hastanelerde özel birimlerin bir haftalığına oluşturulması, • Ulaşım amaçlı karayolu, havayolu şirketleriyle görüşmeler yapılarak tatil dönemlerinde indirimlerin yapılabilmesi, • Öğretmenlerin tatil dönemlerinde tatil yapabileceği imkanlarına destek (indirim yapabilecek tatil merkezleriyle görüşme vb. çalışmaları) 	Yapılacak seminer, çalıştay, faaliyet, sayıları, Öğretmen motivasyonuna, bağlılığına, inanmışlığına destek olacak çalışma sayıları

8*	Okuryazarlık (Çok Yönlü Yetiştirme)	Öğrencileri bilgi toplumuna hazır hale getirecek okuryazarlık eğitimi (bilgiyi çok yönlü kullanma) çalışmaları yapma	Tokat MEM, Okullar	Tokat Valiliği, GOÜ Eğitim fakültesi, Yerel Yönetimler	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencinin bilginin alması, kavraması, uygulaması, analiz etmesi, sentezlemesi taksonomisine uygun eğitim verilmesi konusunda farkındalık eğitimlerinin yapılması, Okullarda bilgi yarışmaları yerine "Bilgiyi kullanma yarışmalarının" sistematik bir şekilde yapılması, Öğrencilerin kendi öğrenmelerini gerçekleştirecek araştırma ortamlarının desteklenmesi 	Yapılacak bilgiyi kullanma yarışmaları sayısı
9*	Disiplin (İstenmeyen Öğrenci Davranışı)	Öğrencilerde istenmeyen davranışların önlenmesi çalışmalarının yaygınlaştırılması	Milli Eğitim Bakanlığı, Tokat Valiliği İl MEM	Tokat Valiliği, MEM, GOÜ, Emniyet Müdürlüğü,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Okul bazlı mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında 9. sınıf öğrencilerinin uyumlarını kolaylaştırması amacıyla okullara bir ay öncesinde başlatılarak bilişsel ve duyuşsal hazır oluş hale getirilmesi, Öğrencilere yönelik kariyer günleri, hedef belirleme gibi özel çalışmaların yapılması, Okul bazlı doğal liderlerinin (kadın liderler, öğrenci liderleri vb.) belirlenmesi ve ortaklaşa yapılacak çalışmalar, İstenmeyen öğrenci davranışlarının önlenmesinde farklı disiplin modellerinin (Grup dinamiği, Özdisiplin, Gerçekçi Terapi, Pekıştiren, Etkili Öğretmenlik) kullanılarak sonuçlarının raporlaştırılması ve yaygınlaştırılması, Tokat ve Niğsar'da bulunan Yağbasan Mesreselerinin değerler eğitimi için otantik öğrenim yapılacak şekilde planlanması 	Okullarda yapılacak etkinlik sayısı, Oryantasyon yapacak okul sayısı
10*	Devamsızlık (Ortaöğretimde Okula Devam)	Okullarda öğrencinin ilgisini çekecek ve potansiyelini kullanacak böylece mutlu olacakları öğrenme ortamlarının oluşturulması.	Milli Eğitim Bakanlığı, Tokat Valiliği İl ve İlçe MEM'ler, Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri	Tokat Valiliği, MEM, GOÜ, Emniyet Müdürlüğü,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin mutluluk düzeylerinin okul düzeyinde belirlenmesi, Öğrencilerin okul bazlı ilgilerinin ve potansiyellerinin ortaya çıkarılması, Öğrencilerin okulda mutluluk düzeylerinin belirlenerek gerekli önlemlerin alınması, Her okulda (fiziksel şartlar dahilinde) resim atölyesi, müzik odası, spor alanlarında çeşitlik ve 	Öğrenci bazlı yapılan araştırma sonuçları, Okulda yapılacak resim atölyesi, müzik odası, spor alanları sayısı, Yıllara göre özel

						yetenekli öğrencilerin sayısında artış	
11*	Okuma Kültürü	Okuma kültürünün yaygınlaştırılması	Tokat MEM	Tokat Valiliği, GOÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM, Okullar	2018-2023	<p>gerekli materyal ve malzemeyle donanımı ,</p> <ul style="list-style-type: none"> Spor alanında potansiyeli olan öğrenciler için İl Spor Müdürlüğü ile ortak çalışmalar yapılması <ul style="list-style-type: none"> Okuma kültürünün yaygınlaştırılması için öğrenci sayıları dikkate alınarak okullar bünyesinde özellikleri olan Z- kütüphane oluşturma (Not: "Okullu Okulsuz Okuyoruz – Yazıyoruz" projesi kapsamında ihtiyaç tespiti ve gerçekleştirilmesi yapılmıştır, GOÜ ile oluşturulacak ortak komisyonla öğretmenlere, velilere eğitim temalı okunacak her yıl için 15 kitap belirlenmesi ve okullarda oluşturulacak birimlerle okuma çalışmalarının yapılması, GOÜ ile oluşturulacak ortak komisyonla insanların yaşamlarında bilgisini, tutumunu olumlu yönde geliştirecek (sağlık, tarım, eğitim, kültür, sanat, mutfak, din vb alanlarda) okuma cep kitapları hazırlanması projesinin yapılması 	Okuma oranları
12*	Üniversite İşbirliği (Eğitime Akademik Katkı)	Eğitim ve Tokat adlı araştırmanın yapılarak geniş çaplı "TOKAT EĞİTİM ATLASI" oluşturulması	Tokat İl MEM	Kalkınma Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GOÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Tokat eğitim tarihinin belirlenmesi Tokat ili düzeyinde ortaöğretimden mezunların devam ettiği üniversitelerin araştırılması, Tokat ili ortalama okullaşma düzeyinin belirlenmesi, Tokat ili meslek haritasının çıkarılması, Öğrencilerin ilgileri, hedefleri, potansiyelleri, öğrenme stillerinin belirlenmesi 	Yapılan araştırmalar Oluşturulan Eğitim Atlası

13*	Üniversite İşbirliği (Eğitime Akademik Katkı)	Okullar arası SED (sosyo-ekonomik düzey) araştırmasının yapılması ve bu araştırma sonucuna göre okullarda eğitim-öğretim eylem farklılaşmalarının yapılarak değerlendirilmesi	Tokat Valiliği	Milli Eğitim Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GOÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Farklı sosyo ekonomik düzeylerin (SED) farklı ihtiyaçları olması gerekeşiyle okulların SED bağlamında belirlenerek her okulu kendi sistem bütünlüğü içerisinde stratejik bir kurum halinde düşünülmesi, Belirlenen okulların ekonomik, sosyal ihtiyaçların belirlenerek yardım, destek planlarının oluşturulması, SED durumuna göre okulların eğitim-öğretim farklılaşmaları konusunda eğitimlerin verilmesi, İl MEM ve GOÜ Eğitim Fakültesi işbirliği ile hazırlanacak farklı SED düzeyinde okul yeterlik ölçөгüne uygun okulların her eğitim-öğretim yılı sonunda gelişim değerlendirmelerinin yapılması 	Belirlenen düşük, orta, yüksek SED okullar için yapılacak çalışma sayıları
14	Yaşam Boyu Öğrenme	Tokat ilinde yaşayan yetişkinlere yönelik yapılacak eğitimler konusunda kamu kurumlarının yıllık ortak eylem planı hazırlaması	Tokat Valiliği	Kalkınma Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GOÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Yetişkinlerin eğitimi konusunda kamu kurumlarıyla ortak bir çalışma yapılması konusunda bir komisyon oluşturulması, çalışma yönergelerinin ve eylem planının oluşturulması, Komisyon tarafından öncelikle ihtiyaçların belirlenmesi, Daha sonra eğitici personelin, eğitim ortamlarının oluşturulması, Özellikle yetişkinleri doğrudan ilgilendiren; eğitim, sağlık, din vb konularında eğitimlerin yapılması 	Yapılan eğitim sayıları Ortaya konulan eylem planı
15	Yaşam Boyu Öğrenme	Disiplinler arası işbirliğiyle veli eğitimlerinin yapılması	Tokat MEM	Milli Eğitim Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GOÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	Eğitim fakültesi, İl müftülüğü, sağlık kuruluşları işbirliği ile velilerin öğrenciyi, eğitimi çok yönlü anlamlarını sağlayacak veli eğitimlerinin planlanması	Yapılacak eğitim sayısı

16*	Eğitime Yerel Katkı	Tüm il düzeyinde öğrenme alanlarının çoğaltılması ve zenginleştirilmesi	Tokat İl ve İlçe Belediyeleri Tokat MEM	Millî Eğitim Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GÖÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenme parklarının oluşturulması, Sokakların öğrenme amaçlı çeşitlendirilmesi, (Uygun sokaklarda tarihi bir şahsiyetin yaşatılması) Bilim merkezlerinin oluşturulması, Zenginleştirilmiş kütüphanelerin çoğaltılması, Mahalle aralarında çocuk kütüphanelerinin oluşturulması, İlçelerde boş okulların eğitim kamplarına dönüştürülmesi 	Oluşturulan öğrenme ortamlarının sayısı
17*	Eğitime Yerel Katkı	Belediyelerin eğitime katkılarının artırılması	Tokat İl ve İlçe Belediyeleri	Kalkınma Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GÖÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenci hareketliliği için her belediyenin taşıma hizmetlerini üstlenmesi, Okul temizliklerine belediyenin katkısı, Okul bahçelerinin eğitsel oyunlarla güçlendirilmesine katkı 	Belediyelerin katkı oranları
18	Diğer	Yabancı uyruklu öğrencilerin eğitiminde verimliliğin artırılması	Tokat Valiliği	Kalkınma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, DOKAP BKİ, Kalkınma Ajansları, Yerel Yönetimler	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Dil öğretimi, öğretmenlere yönelik çok kültürlü eğitim konusunda bilgilendirme seminerleri vb çalışmaların yapılması, Yabancı uyruklu aile ve çocuklarının sosyal, kültürel uyumlarının sağlanması için (kreş, oyun alanı, etüt salonu, dil öğretim odaları, sinema salonu, beceri ve gelir getirici atölyeler) Tokat merkezde kurulması. 	Yabancı uyruklu öğrenciler için yapılan faaliyet sayısı
19	Diğer	Taşıma okullarının sorunlarının azaltılması	Tokat MEM	Kalkınma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, OKA, Tokat Valiliği, GÖÜ, Yerel Yönetimler, Tokat İl MEM,	2018-2023	<ul style="list-style-type: none"> Taşıma bölge okullarının donanımının artırılması. Taşıma okullarında toplulaşma, Taşınan öğrencilerin kullanacağı ortamların etkinleştirilmesi 	Taşıma kapsamında bulunan okullar için yapılacak çalışmalar

İSTİHDAM

6.5. İSTİHDAM EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

İşgücü piyasa analizleri işgücü piyasasında, hem ülke genelinde hem de yerel düzeyde; işgücü piyasalarına katılımı, katılanların beceri setini, firmaların bugünkü beceri seti taleplerini ve eğitim ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçeve olarak hazırlanmaktadır. Böylece sayısal ve niteliksel göstergelerle; mevcut işgücü piyasası eğilimleri, işgücü piyasasındaki temel sorunlar, geleceğe ilişkin güvenilir projeksiyonlar oluşturulabilmektedir. Yerel düzeydeki işgücü piyasa analizleri ile bölgesel farklılıklar izlenmekte, yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılmakta, kısa vadede işgücünün şirketlerle eşleştirilmesi sağlanmakta, orta vadede işgücüne talep edilen nitelikler kazandırılmakta, işgücünün beceri setine ilişkin değişen ihtiyaçlar önceden tespit edilmekte, uygulanan işgücü politikalarının etkileri izlenmektedir.

Tokat ili 2018-2023 İstihdam Sektörel Eylem Planı raporunun amacı; işgücü piyasasında öncelikli alanların ve tedbirlerin belirlenmesi, bölgenin ihtiyacına yönelik nitelikli işgücünün yetiştirilmesi için yol haritasının oluşturulması, işçi-işveren ihtiyaçlarının uygun şekilde yönlendirilmesi, paydaşlara yerel istihdam ile ilgili bilgi sağlanması ve yerel istihdamın artırılması için bölgeye özgü hedeflerin belirlenmesi için eylem planlarını üst plan ve strateji belgeleri ışığında oluşturmaktır. Bu amaç doğrultusunda ilin istihdam başlığında beş gelişme ekseninde toplam 56 Adet Eylem planı belirlenmiştir.

Eylem planlarının hayata geçirilmesi ildeki paydaşların ortak bir sinerji ile çalışmaları ile mümkün olacaktır. Bu kapsamda hazırlanan eylem planlarında tüm paydaşlara görev ve sorumluluklar düşmektedir. Kurumlar arasında işbirliği imkânlarını pekiştirecek ve yenilikçi uygulamalara fırsat oluşturacak eylem planları ilin kaynak kullanımında verimlilik artırılabilir. Bölgedeki istihdamın korunmasına, geliştirilmesine ve işsizliğin önlenmesi faaliyetlerine yardımcı olunması kapsamında oluşturulan rapor ile eylemlerin farklı kamu kurumları tarafından uygulanan faaliyetlerin birlikte programlanmasına, uygulanmasına ve izlenmesine katkı sağlanabilecektir.

İSTİHDAM EYLEM PLANI

EYLEM ADI – 1: KIRSAL İSTİHDAMIN ARTIRILMASI						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Tarımsal faaliyetlerin özendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	GOÜ İŞKUR	2018-2023	Tarımsal yayım ve danışmanlık il teknik komitesi tarafından güncel nitelikli tarımsal yayım ve eğitim çalışmalarının düzenli bir şekilde hedef kitleye ulaşmasını sağlayacak bilgilendirme toplantılarının düzenlenmesi	Yılda 3 defa toplantı yapılması
2	Eğitim amaçlı örnek ekim tarlaları ve bahçeleri oluşturmak ve işgücünü nitelikli hale getirmek	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	GOÜ MEM İŞKUR	2018-2023	Nitelikli işgücü oluşturmak adına etkili tarım tekniklerinin uygulamalı olarak katılımcılara öğretilmesi	Merkezde oluşturulacak örnek ekim tarlaları ve bahçeleri ve mezun sayısı
3	Kırsal alanda istihdam edilen nitelikli tarım danışmanı sayısının arttırılması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	Ziraat Odaları TKDK	2018-2023	Kamu tarafından yapılan tarımsal yayım çalışmalarının temel hedef kitleye ulaştırılmasını sağlamak	Tarım danışmanı sayısının bölgenin ihtiyacına göre tamamlanması
4	Uygulamalı Tarım başlığında çeşitli derslere müfredatlarda yer vermek	Milli Eğitim Müdürlüğü	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü GOÜ	2018-2023	Bölgesel ürünler baz alınarak oluşturulacak örnek bahçelerde ekim/dikim ve hasat faaliyetlerinin öğrencilerle birlikte yapıldığı uygulamalı eğitim programlarının başlatılması	Açılan ders sayısı ve dersi alan öğrenci sayısı

5	Küçük Tarımsal İşletmelerin Geliştirilmesi	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	GOÜ TKDK Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	2018-2023	Küçük tarımsal işletmelerin büyümesi yönünde desteklerin sağlanarak istihdam olanaklarının artırılması	Desteklenen işletme sayısı
6	Gençlerin Kırsal İstihdama Katılmalarını Artırmaya Yönelik Projeler Hazırlamak	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	GOÜ OKA İŞKUR	2018-2023	Gençlerin Kırsal İstihdama katılmalarını artırıcı eylemlerin ve istihdamın önündeki engellerin tespitine yönelik projelerin hazırlanması	En az 2 projenin hazırlanması
7	Gelir Getirici Nitelikteki Tarımsal Ekonomik Faaliyetlerin Hedef Kitleye Tanıtılması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	GOÜ OKA TSO'lar	2018-2023	Gelir getirici nitelikteki tarımsal faaliyetler ve bölgenin tarım arazileri göz önüne alınarak katma değerli ürünler hakkında seminerler düzenlemek	Yılda en az 1 seminer düzenlenmesi
8	Kırsal Yerleşimlerin Peyzaj Değerini İyileştirecek ve Bireylerin Yaşam Kalitelerini Artıracak Şekilde Gerçekleştirilmesi	İl Özel İdaresi	Belediye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018 - ...	Kırsal istihdamı özendirme adına, kırsal yerleşimlerin cazip hale getirilmesi	Hizmet götürülen yer sayısı
9	Başarı Hikayelerinin Tanıtılması	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	İŞKUR GOÜ TSO'lar Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	2018-2023	Kırsal istihdamı artırmaya yönelik ulusal başarı hikâyelerinin ilde tanıtılması için	Yılda en az 1 etkinliğin düzenlenmesi
10	Tokat'ta Kırsal İstihdamın Artırılmasına Başlığında Lisansüstü Tezlerin Hazırlanması	GOÜ	İŞKUR Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü OKA	2018-2023	Hazırlanacak lisansüstü tezler yardımıyla bölgenin kırsal istihdam yönünün tespit edilmesi	En az 2 tane lisansüstü tezin hazırlanması

EYLEM ADI – 2: YENİ İSTİHDAM ALANLARININ OLUŞTURULMASI						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	İlde istihdam potansiyeli yüksek öncelikli yatırım alanlarının belirlenmesi	OKA	İŞKUR GOÜ TSO'lar	2018-2020	İstihdam potansiyeli olan öncelikli yatırım alanlarının belirlenerek raporlanması	Hazırlanacak rapor sayısı
2	Öncelikli yatırım alanlarına yönelik hedef kitle tanıtım faaliyetlerinin yapılması	TSO	İŞKUR OKA	2018-2023	Hedef kitle toplantıları düzenleyerek istihdam alanlarının tanıtılması	Düzenlenen toplantı sayısı
3	Yatırım alanlarının tanıtımına yönelik Türkçe ve İngilizce tanıtım dokümanlarının hazırlanması	OKA	TSO İŞKUR	2018-2020	Tanıtım dokümanları oluşturularak ilin yatırım potansiyelinin ulusal ve uluslararası platforma ulaştırılmasının sağlanması	Tanıtım dokümanı sayısı
4	İlde melek yatırımcılık ile ilgili faaliyetler gerçekleştirilmek	OKA	TSO Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü GOÜ KOSGEB	2018-2023	Melek yatırımcılık faaliyetlerinin tanıtılması ve ilde melek yatırımcılık ağının oluşturulması ya da ağı dahil olunması için girişimlerin gerçekleştirilmesi	Tanıtım faaliyetlerinin sayısı
5	Yatırımcı-Girişimci buluşması etkinliklerinin düzenlenmesi	GOÜ	TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB OKA	2018-2023	Ticarileşme potansiyeli olan fakat sermayesi olmayan iş fikrine sahip girişimciler ile sermayedarların bir araya geldiği etkinliklerin düzenlenmesi	Düzenlenen etkinlik sayısı
6	Bölgedeki başarı hikayelerinin tanıtıldığı «Girişimcilik Günleri» etkinliklerinin	GOÜ	TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl	2018-2023	Girişimcilik günleri etkinliği ile girişimcilerin cesaretlendirilmelerinin sağlanması	Düzenlenen etkinlik sayısı

	düzenlenmesi			Müdürlüğü KOSGEB OKA				
7	Orta ve uzun vadede ilde ihtiyaç duyulacak mesleklerin belirlenmesi	İŞKUR		GOÜ Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB OKA	2018-2020	Paydaş çalışmaları düzenlenerek Endüstri 4.0 çerçevesinde ildeki orta ve uzun vadede ihtiyaç duyulacak mesleklerin belirlenerek raporlanması	Hazırlanan rapor sayısı	
8	Girişimcilik eğitimlerinin verilmesi ve desteklerinin tanıtılması, girişimciliğin özendirilmesi	KOSGEB		Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü GOÜ OKA	2018-2023	Girişimciliği özendirilmesi ve istihdam alanlarının oluşturulmasına yönelik desteklerin tanıtılması	Düzenlenen eğitim ve tanıtım toplantısı sayısı	
9	Tokat Teknoloji Geliştirme Bölgesinin tanıtılması	TOKAT TEKNOPARK		GOÜ TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB OKA	2018-2023	TGB'lerin Girişimcilere sağladığı avantajların ve istihdam teşviklerinin tanıtılması	Düzenlenen Etkinlik Sayısı	
10	OSB'lerin alt ve üst yapılarının güçlendirilmesi	OSB		Belediye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018 - ...	OSB'lerin alt ve üst yapıları güçlendirilerek yeni yatırımların çekilmesinin sağlanması	Yeni yatırımcı sayısı	
11	İle şehir dışından ulaşım imkanlarının iyileştirilmesi				2018-...	Havayolu, demiryolu gibi ulaşım yollarının ivedi olarak ilde çözümlenmesi	Havaalanı ve demiryolu sayısı	

12	Üniversite son sınıf öğrencilerinin iş arama becerilerinin geliştirilmesi ve mezunların Tokat'taki istihdam fırsatları konusunda yeterince bilgilendirilmesi	İŞKUR	GOÜ TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB OKA	2018-2023	Tokat'ta yeni istihdam alanlarının sağlanması	Her yıl en az 1 etkinlik düzenlenmesi	
13	Sosyal yardım alanların da işe yerleştirilmelerinin sağlanması	İŞKUR	TSO'lar OSB'ler KOSGEB	2018-2023	Sosyal yardım alanların işgücü piyasasına katılmaları için ilgili grupların bilgilendirilmesi ve çalışma hayatının özendirilmesi	İşe yerleştirilen kişi sayısı	
EYLEM ADI – 3: MESLEKİ EĞİTİMİN GÜÇLENDİRİLMESİ							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1	Mesleki rehberlik ve kariyer planlaması konularında okul müdürlerinin ve öğretmenlerin yetkinliklerinin artırılması	MEM	İŞKUR GOÜ	2018-2023	Mesleki Eğitim Planlaması ve Rehberliğinin güçlendirilmesi	Yetkinlikleri artırılan öğretmen sayısı	
2	Öğrencilerin bireysel mesleki eğilimlerinin tespit edilebilmesi için bireysel gelişim anketinin uygulanması	MEM	İŞKUR GOÜ	2018-2023	Bireysel gelişim anketi sonuçlarına göre öğrenciler için doğru mesleki planlama ve rehberlik hizmetinin verilmesi	Hazırlanan anket raporu ve anket uygulanan öğrenci sayısı	
3	Mesleki eğitim kurumlarından mezun olan ve başarılı rol modellerin tanıtılacağı aile ve öğrenci katılımlı	MEM	İŞKUR GOÜ	2018-2023	Düzenlenecek seminerler ile mesleki eğitim kurumlarının özendirilmesinin sağlanması	Düzenlenen etkinlik sayısı	

									Düzenlenen etkinlik sayısı
4	seminerlerin düzenlenmesi	MEM			İŞKUR GOÜ		2018-2023	Özellikle bölgesel istihdama yönelik meslek fırsatlarının tanıtılması	
5	Mesleklerin tanıtım programlarının düzenlenmesi	MEM			İŞKUR		2018-2021	Mezun izleme sistemi sayesinde işgücü arz ve talebi ile ilgili analizlerin yapılması	izleme sistemi ve yapılan analizler
6	Mesleki eğitim mezun izleme sisteminin kurulması ve işgücü arz ve talebi ile ilgili analizlerin düzenli olarak yapılması	MEM			İŞKUR		2018-2023	Mesleki eğitim kurslarının etkisine yönelik yapılan çalışmaların raporlanması sayesinde gelecek eğitimlerin kalitesine yön verilmesi	Düzenlenen rapor sayısı
7	İŞKUR ve Halk Eğitim Merkezleri tarafından açılan mesleki eğitim kurslarına yönelik etki değerlendirme raporlarının hazırlanması	MEM			İŞKUR		2018-2013	Öğrencilerin yeni teknolojileri yakından takip edebilmeleri için sektörler ile uyumlu makine ve ekipmanların raporlarının çıkartılması	Hazırlanan rapor sayısı
8	Öğrenciler ile yeni teknolojilerin yeterince buluşmasının sağlanması için sektörlerle uyumlu makine ve ekipmanların uyumu ve ihtiyaçlara yönelik raporun hazırlanması	MEM			İŞKUR OKA		2018-2023	İlde öne çıkan sektörler ile uyumlu 3 pilot makine parkının kurulmasının sağlanması	Tamamlanan makine parkı sayısı

9	Mesleki eğitimcilerin sektör tecrübelerinin yeterince güncel olmasının sağlanması	MEM	İŞKUR OKA	2018-2023	Mesleki eğitimcilerin sektör tecrübelerinin güncel olmasının sağlanması için etkinliklerin düzenlenmesi	Düzenlenen etkinlik sayısı, etkinliklere katılan eğitimci sayısı
10	Mesleki eğitimin güçlendirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası projelerin hazırlanması	MEM	İŞKUR OKA GOÜ	2018-2023	Hazırlanan ulusal ve uluslararası projeler ile mesleki eğitimin güçlendirilmesinin sağlanması	Hazırlanan proje sayısı
11	İşletmelerin mesleki eğitim veren kurumları ziyaret etmelerinin sağlanması	İŞKUR	MEM TSO Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	2018-2023	İşletmelerin mesleki eğitim veren kurumları ziyaret etmeleri sayesinde eğitimlerin yerinde görülmesinin sağlanması	Düzenlenen ziyaret sayısı
12	Mesleki teknik eğitim verilen kurumlarda sanayinin ihtiyaçlarına yönelik problemlerin çözümlüne yönelik proje yarışmalarının düzenlenmesi	MEM	İŞKUR GOÜ OKA TSO OSB Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	2018-2023	Düzenlenecek proje yarışmaları ile öğrencilerin sektörleri yakından tanımalarının sağlanması ve sektör problemlerinin çözülmesi	Düzenlenen proje yarışması sayısı
13	Meslek liselerindeki derslerin sektörün ihtiyaçlarına yönelik olarak yeniden gözden geçirilmesi	MEM	İŞKUR	2018-2020	Ders içeriklerinin yeniden gözden geçirilerek sektör ihtiyaçlarına uyumlu hale getirilmesinin sağlanması	Düzenlenen ders içerik sayısı
14	Staj programlarının izleme ve değerlendirme planlarının oluşturulması ve denetimlerin yoğunlaştırılması	MEM	İŞKUR GOÜ	2018-2020	Staj etkinliklerinin artırılması ve denetimlerin yoğunlaştırılması	Hazırlanan izleme ve değerlendirme planlarının

15	Staj yapılan işyerlerindeki usta öğreticiler için düzenli eğitimlerin düzenlenmesi	MEM	İŞKUR GOÜ	2018-2023	Usta öğretilerinin güncel gelişmeleri takip edebilmelerinin sağlanması	Her yıl en az 1 kere eğitimcilerin eğitimi etkinliğinin düzenlenmesi
EYLEM ADI – 4: İSTİHDAMIN KORUNMASI						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	İşletmelerinin kurumsallaşması için destek mekanizmalarının oluşturulması	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	GOÜ TSO'lar KOSGEB OSB'ler	2018-2023	İşletmelerin kurumsallaşması için mentor desteklerinin sağlanması	Mentor desteği verilen işletme sayısı
2	Kapanan işletmelerin kapanma sebeplerinin araştırılması	TSO	GOÜ TSO'lar KOSGEB OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	2018-2020	İşletmelerin kapanma sebeplerine ilişkin raporun hazırlanması	Hazırlanan rapor sayısı
3	Kapanma riski olan işletmelere mentorlük hizmetlerinin verilmesi	TSO	GOÜ TSO'lar KOSGEB OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	2018-2023	Kapanma riski olan işletmelere verilecek mentorlük hizmetleri sayesinde işletmelerin kapanmalarının önlenmesi	Mentor desteği verilen ve kapanması önlenen işletme sayısı
4	Çalışan memnuniyetinin artırılmasına yönelik proje veya lisansüstü tezlerin hazırlanması	GOÜ	TSO'lar KOSGEB OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	2018-2023	İşletmede çalışanların iş aidiyetlerinin ve motivasyonlarının artırılarak memnuniyet düzeylerinin artırılmasına yönelik proje veya lisansüstü tezlerin hazırlanması	Hazırlanan proje ve lisansüstü tez sayısı

5	İşletmelere finansal planlama ve finansal okuryazarlık eğitimlerinin verilmesi	GOÜ TSO'lar	OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB OKA	2018- 2023	İşletmelere finansal planlama ve finansal okuryazarlık eğitimleri verilerek bu kapsamdaki eksikliklerin giderilmesinin sağlanması	Düzenlenen eğitim sayısı
6	Atıl durumda olan yatırımların envanterinin çıkartılması	OKA	TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü İŞKUR	2018- 2023	Envanter sayesinde bölgedeki atıl durumdaki yatırımların tespit edilmesi	Hazırlanan rapor sayısı
7	Atıl durumda bulunan yatırımların bölge ekonomisine kazandırılmasının sağlanması	OKA	TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü İŞKUR	2018- 2023	İstihdamı korumak adına atıl yatırımların ekonomiye kazandırılması için çalışmaların yapılması	Ekonomiye kazandırılan atıl yatırım sayısı
8	İşletmelerin kamu kaynaklı fonlardan yararlanmalarının sağlanması için etkinliklerin düzenlenmesi	GOÜ	TSO'lar OSB'ler Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB OKA	2018- 2023	İşletmelerin mevcut potansiyellerini artırmak ve ar-ge alt yapılarını güçlendirmek için kamu kaynaklı fonların işletmelere tanıtılması ve proje hazırlamalarının sağlanması	Düzenlenen etkinlik sayısı ve hazırlanan proje sayısı
9	SGK veri tabanına kayıtlı işyerlerinin İŞKUR'a kayıtlarının yapılmasının sağlanması	İŞKUR	SGK	2018- 2023	İŞKUR kayıtlarının güncelliğinin sağlanması	Kayıt yaptıran işletme sayısı
10	İŞKUR portal kullanımını ve İŞKUR mobil uygulamasının yaygınlaştırılması	İŞKUR	TSO KOSGEB OSB SGK	2018- 2023	İŞKUR portal kullanımının yaygınlaştırılması	İŞKUR portali kullanıcı sayısı

11	Mesleki deneyimi olmayan veya stajyer arayan işverenlere İŞKUR desteklerinin anlatılmasına yönelik etkinliklerin düzenlenmesi	İŞKUR	TSO KOSGEB OSB	2018-2023	İŞKUR desteklerinin ilgili kurumlara anlatılması ile istihdam probleminin çözülmesi	Düzenlenen etkinlik sayısı
12	İş sağlığı ve güvenliğinin tüm sektörlerde öncelikli başlık haline getirilmesi	İŞKUR	TSO KOSGEB OSB	2018-2023	İş sağlığı ve güvenliğinin zorunluluğu ve gerekliliği hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlemek	Düzenlenen toplantı sayısı
EYLEM ADI – 5: FIRSAT EŞİTLİĞİNİN SAĞLANMASI (DEZAVANTAJLI GRUPLARIN İSTİHDAMI)						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	İŞKUR'a kayıt edilen gençlerin ve uzun süreli işsizlerin öncelikle uygun işlere yönlendirilmesi	İŞKUR	OSB TSO	2018-2023	Gençlerin istihdam yüzdesinin artırılmasının sağlanması	İstihdam edilen genç sayısı
2	OSB'lerde Kreş ve Sosyal Alanların açılması	OSB	Belediye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-...	Kreş ve sosyal alanların OSB'lere açılması ile kadın istihdamı artırılması	Faaliyete Geçen Kreş ve Sosyal Alanlar
3	Kadın istihdamının mevzuatta belirlenen kolaylıklarına yönelik tanıtım broşürünün hazırlanması	İŞKUR	TSO GÜ	2018-2021	Kadın istihdamının avantajlarına yönelik hazırlanan broşür ile kadınların farkındalık düzeyinin artırılması	Hazırlanan broşür sayısı
4	Engellilerin istihdamına yönelik işverenler için farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi	İŞKUR	TSO OSB GÜ	2018-2023	Engelli istihdamının artırılmasına yönelik düzenlenecek farkındalık eğitimleri ile engelli istihdamının artırılmasının sağlanması	Düzenlenen eğitim sayısı, istihdam edilen engelli sayısı
5	Dezavantajlı grupların istihdamının artırılması	İŞKUR	TSO OSB	2018-2023	Eski hükümlü ve göçmenlerin istihdamının sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması	İstihdam edilen eski hükümlü ve göçmen sayısı

YEREL KAMU HİZMETLERİ

6.6. YEREL KAMU HİZMETLERİ EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

Bu çalışmada Tokat ili yerel kamu hizmetlerinin Türkiye geneli yerel kamu hizmetlerindeki gelişim sürecine uyum göstermesi için yerel kamu hizmetleri alanında yapılması gereken çalışmalar planlanmıştır.

Bu çerçevede, Onuncu Kalkınma Planı, Öncelikli Dönüşüm Programları, Orta Vadeli Program, Bakanlık Stratejik Planları ile Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi Bölge Planı Tokat ilinin ihtiyaç ve öncelikleri dikkate alınarak incelenerek aşağıda listesi sunulan eylem planları oluşturulmuştur. Bu kapsamda, 2018-2023 döneminde bütün eylem planlarıyla Tokat ilinde toplam 70 adet eylemin hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

Yerel kamu hizmetleri eylem planı hazırlığı sürecinde yapılan görüşmelerde, ilgili bakanlıkların il müdürlüklerinin stratejik planlarında yer alan ve aşağıda belirtilen yerel kamu hizmetleri alanındaki güçlü-zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler analizinden yola çıkılarak ve Tokat'ın öncelikleri dikkate alınarak konular değerlendirilmiştir. Görüşmelerde insan merkezli yaklaşımla toplumsal düzenin korunması ve hak ve özgürlüklerinin kullanımına yönelik olarak yerel kamu hizmetlerinin adil, etkili, süratli ve kaliteli sunumunu sağlayacak şekilde etkinleştirilmesine yönelik yerel kamu hizmetleri alanındaki sorunlara zamanında, uygun ve etkili çözümleri sunmak ana ilkesi ile uyumlu öneriler ön plana çıkartılmaya çalışılmıştır.

Kamu hizmetlerini ortaya çıkaran en önemli etken sosyal ihtiyaçlardır. Bu raporda da temel olarak yerel kamu hizmetleri sosyal hizmetler kapsamında ele alınmıştır. Bu çerçevede bu raporun amacı; Türkiye'nin 2023 hedefleri doğrultusunda, birey, aile ve toplum refahını artırmak amacıyla dezavantajlı kesimler başta olmak üzere Tokat ili için sosyal riskleri önleyici sosyal politikalar geliştirmek ve model oluşturmaktır.

Bu kapsamda ele alınan konuların başında "Aile ve Toplum hizmetleri", "Çocuk ve Gençlik Hizmetleri", "Yaşlı Hizmetleri", "Engelli Hizmetleri" ve "Kadına Yönelik Hizmetler" gelmektedir. Belirtilen alanlarda sosyal politikaların geliştirilmesi amacıyla ilgili tüm kurum ve kuruluşların etkin katılımları ve işbirliği ile kamu politikalarının oluşturulmasında ve uygulanmasında esas alınmak üzere amaç hedef ve uygulama stratejileri belirlenmiştir. Tokat ilinde yerel kamu hizmetleriyle ilgili yaşanan sorunlar Türkiye ile paralellik göstermektedir. Ülke genelinde olduğu gibi bölgede de yerel kamu hizmetlerinin büyük bir kısmı merkezi yönetim tarafından sağlanmaktadır. Nitekim 65.Hükümet Programı'nda "kamu hizmetlerinin adil, etkili, süratli ve kaliteli sunumunu sağlayacak şekilde merkezi birimleri daha küçük ama daha etkin bir yapıya dönüştüreceğiz ve bu birimlerin performanslarını artıracacağız" ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeler doğrultusunda, yerel kamu hizmetlerinin Tokat ilinde üst ölçekli planlarla aynı yönde gerçekleştirilmesi amacı ile yine Onuncu Kalkınma Planında kamu hizmetleri ile ilgili Kamuda Stratejik Yönetim ve Kamuda İnsan Kaynakları öncelikleri ile ilişkili eylemler kamu kurumları tarafından ve üst ölçekli planlar incelenerek Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü işbirliğiyle ortaya konulmaya çalışılmıştır.

YEREL KAMU HİZMETLERİ EYLEM PLANI

Stratejik Amaç 1: Aile Yapısı ve Değerleri ile Ailenin Sosyal Refahının Geliştirilmesi						
Hedef: Aile yapısı ve değerleri korunarak, güçlendirilecek ve ailenin sosyal refahı artırılacaktır.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Sosyal ekonomik destek konusunda kurumlar arası iletişim ve iş birliği artırılacaktır.	Tokat Valiliği	Tokat Belediyesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı, STK'lar, Kaymakamlıklar	2018-2023	Sosyal yardımlarda niteliğini artırmak amacıyla kurumlardan sosyal yardım alan vatandaşların merkezi kayıt sistemi ile izlenecektir. Kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması amacıyla ortak veri tabanı oluşturulacaktır.	Merkezi kayıt sisteminin oluşturulması, merkezi kayıt sistemine kaydedilen birey sayısı, ilgili konuda etkinliğin artırılmasına yönelik oluşturulacak olan ortak veri tabanının faaliyete geçmesi.
2	Kenar mahallelerde çalışabilir durumda olan işsiz ve yoksulların vasıfları geliştirilecek ve istihdam edilebilirlikleri artırılacaktır.	İŞKUR, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezleri, GÖÜ, Tokat Belediyesi	2018-2023	Kentlerin dezavantajlı bölgelerinde yaşayan ve çalışabilir durumda olan kişilerin İŞKUR'a kaydı yapılacaktır. İŞKUR'a kaydı yapılan söz konusu kesime yönelik mesleki bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri sunulacak, söz konusu kesim öncelikle uygun işlere ve aktif işgücü programlarına yönlendirilecektir. İşgücü piyasasında tercih edilmeleri için herhangi bir mesleği olmayanlar ya da mesleğini geliştirmek veya değiştirmek isteyenlerin mesleki eğitim kurslarına, işbaşı eğitimlerine	İlgili konuda tespit edilen kişi sayısı, İŞKUR'a kaydı yapılan kişi sayısı, istihdam edilen kişi sayısı, mesleki eğitime alınan kişi sayısı

3	Aile ve evlilik öncesi danışmanlık ve eğitim hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Sağlık İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü, Tokat Belediyesi	2018-2023	İlçe belediyelerinde aile danışmanlığı merkezleri oluşturulacaktır. Evlilik öncesi aile danışmanlığının sağlanmasında aile içi iletişim, hukuk, sağlık ve sosyal olmak üzere farklı yönleri önem vererek eğitimler verilecektir. Aile sağlığı merkezlerinde (ASM) anne babanın çocuk yetiştirme konusundaki eğitimlerine katkı sağlanması yönünde faaliyetler yapılacaktır.	Yeni oluşturulan danışmanlık merkezi sayısı, evlilik öncesi çiftlere verilen eğitim sayısı, bu merkezlerde eğitim alan çift sayısı
4	Aile Eğitim Programı (AEP) yaygınlaştırılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	GOÜ, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	AEP'nin halk eğitimleri yoluyla yaygınlaştırılması amacıyla AEP seti ve broşürleri dağıtılacak, güncel sorunlarla ilgili spot filmler yapılacaktır. Belediyeler tarafından yerel radyo ve televizyonlarda aile ilişkilerini anlatan programlar yapılacaktır. Belediyelerde başta olmak üzere, Milli Eğitim İl Müdürlüğünde, Sağlık Müdürlüğünde ve İl Müftülüğünde çalışan görevlilere AEP eğitici eğitimi verilecektir.	Dağıtılan AEP seti ve broşür sayısı, yerel radyo ve televizyonlarda yapılan program sayısı, AEP eğitimlerine katılan katılımcı sayısı

5	Küçük yaşlardan başlamak üzere kreşlerde, okullarda aile değerleri, toplumsal değerler ve ahlak konusunda eğitimler verilecektir.	Milli Eğitim İl Müdürlüğü	GOÜ, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü, İl Müftülüğü	2018-2023	Özellikle liselerde görünür olan madde bağımlılığı ve ahlaki değerlerin yozlaşması gibi sorunların ortadan kaldırılmasına yönelik olarak küçük yaşlardan başlamak üzere çocuklara aile değerleri ve ahlak konularında eğitici ve eğlendirici faaliyetler şeklinde eğitimler verilecektir.	Bu kapsamda verilen eğitim sayısı, ders saati ve ulaşılan öğrenci sayısı
6	Ailelerin çocuk istismarına yönelik suskunluğunu gidermek amacıyla bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, GOÜ, STK'lar	2018-2023	Yerelde anneye yönelik verilen bilinçlendirme eğitimleri ve medyanın desteği ile hazırlanan kamu spotları aracılığıyla annenin çocuk istismarı konusunda bilinçlendirilmesine yönelik faaliyetler düzenlenecektir.	Anneye verilen çocuk istismarına yönelik eğitim sayısı, bu eğitimlere katılan katılımcı sayısı, hazırlanan kamu spotunun yayında kalma süresi
7(*)	Göçle şehre gelen ailelerin şehir yaşamına uyumları desteklenecektir.	Göç İdaresi İl Müdürlüğü	Tokat Belediyesi, Millî Eğitim İl Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2023	Şehrimize göç ile gelenler, il Göç İdaresi tarafından kayda alınarak durumları tespit edilecek; dezavantajlı durumdaki olanlar ilgili kurumlara yönlendirilecek; kadın danışma merkezlerinde, çocuk ve gençlik merkezlerinde, sosyal hizmet merkezlerinde, kültür merkezlerinde ve belediyelerin ilgili birimlerinde göçle gelen aileler öncelikli olarak ele alınacak ve bu ailelerin sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerinden etkin bir şekilde faydalanması sağlanacaktır.	İlgili birimlerde ilgilenen göçmen aile sayısı, sosyal yardım ve sosyal hizmetlerden faydalanan göçmen aile sayısı.

8	Yabancı ailelere yönelik yapılan sosyal ekonomik desteklerde kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır.	Tokat Valiliği	Göç İdaresi İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Belediyeler, Kaymakamlıklar	2018-2020	Maddi yardım yapan kamu kurumları ile kar amacı gütmeyen kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanmasına ve işbirliğinin artırılmasına yönelik ortak bir veri tabanı oluşturulacaktır.	İlgili konuda oluşturulan ortak veri tabanı.
9(*)	Yabancı ailelerin kente uyumuna yönelik kurumsal kapasite güçlendirilecektir.	Göç İdaresi İl Müdürlüğü	Tokat Belediyesi, İlçe Belediyeleri, İŞKUR, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü,	2018-2020	Tokat ve ilçe belediyelerinde yabancılara yönelik birim kurulacaktır. Kent konseyleri yabancılara kente uyumunda aktif olarak çalışacaktır. Belediye ve İŞKUR işbirliğinde yabancı istihdam bürosu kurularak işgücü kayıt altına alınacaktır.	Belediyelerde ilgili birimin kurulması, kent konseylerinin ilgili konudaki etkinliklerinin sayısı, kurulan yabancı istihdam sayısı.
10	Göçmenlerin çocuk ve gençlerine yönelik olarak koruyucu uygulamaların geliştirilmesi.	Göç İdaresi İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2023	Kente yeni gelenlerin çocuk ve gençlerine yönelik olarak eğitimlerine destek sağlamak ve kendi geleceğine yön vermek üzere uygulamalar geliştirilecektir.	Geliştirilen uygulama sayısı
11(*)	Kente yeni gelen göçmenlerin çocuklarının sokakta çalıştırılma ve suçla sürüklenme riskinin azaltılması.	Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü	İl Göç İdaresi Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı	2018-2023	Kente yeni gelen göçmenlerin çocukların okullaşması desteklenecek, çalıştırmaları denetlenecektir.	Yapılan denetim sayısı

12	Kayıtsız sığınmacı ve geçici koruma kapsamındaki yabancı uyruklu vatandaşların kolluk refakatinde il göç idaresine getirilmesinin sağlanması.	İl Emniyet Müdürlüğü	İl Jandarma Komutanlığı, İl Göç İdaresi Müdürlüğü	2018-2023	Kayıtsız sığınmacı ve geçici koruma kapsamındaki yabancı uyruklu vatandaşların kolluk refakatinde il göç idaresine getirilecek ve kayıt altına alınacaktır.	Kayıt altına alınan sığınmacı sayısı
13	Göçün neden olduğu sorunlarla ilgili saha çalışmasının gerçekleştirilmesi.	İl Göç İdaresi Müdürlüğü	Tokat Belediyesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İl Göç İdaresi Müdürlüğü	2018-2023	Mültecilerin ve köyden kente göçün getirdiği sorunlarla ilgili sahada anket çalışması gerçekleştirilecektir.	Yapılan anket çalışması
14	Sosyal İçermenin kolaylaştırılması ve yeni yaşam alanına uyumun sağlanması amacıyla mülteciler, sığınmacılar, engelliler ve diğer dezavantajlı kesimlere yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Göç İdaresi Müdürlüğü, İl Sosyal Etkü ve Proje Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Göç İdaresi Müdürlüğü, İl Sosyal Etkü ve Proje Müdürlüğü	2018-2023	Yerinde tespitler yapılarak ön alıcı çalışmalar yapılacaktır.	Yapılan faaliyet sayısı
15(*)	İhtiyaç duyulan yerleşim birimlerinde, okul öncesi çağ nüfusuna hizmet edebilmek amacıyla mobil anasınıfı oluşturulması için gerekli hazırlıklar yapılması	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Özel İdaresi, Tokat Belediyesi	2018-2023	Okul öncesi çağ nüfusuna hizmet edebilmek amacıyla mobil anasınıfı oluşturulması için iş birliği yapılacaktır.	Yapılan faaliyet sayısı

Stratejik Amaç 2 : Çocuklara Yönelik İhmal ve İstismarın Önlenmesi, Çocukların Gelişimlerini Olumsuz Etkileyen Unsurların Giderilmesi, Eğitim faaliyetlerinin Geliştirilmesi						
Hedef 1: Çocuklar, her türlü ihmal ve istismardan korunacak, çocukların sağlıklı gelişimi için gerekli önleyici ve telafi edici mekanizmalar oluşturulacaktır.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Çocukların gençlik merkezlerine katılımı konusunda teşvik mekanizmaları geliştirilecektir.	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Kütür ve Turizm İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Sağlık İl Müdürlüğü	2018-2023	Risk altındaki çocuklar ilgili kurumlar tarafından tespit edilerek, Çocuk ve gençlik merkezlerindeki faaliyetlerin çeşitlendirilmesi (kültür, sanat ve spor faaliyetleri) yolu ile risk altındaki çocukların bu merkezlere katılımları teşvik edilecektir. Dezavantajlı bölgelerde yerel medya, broşür ve kitapçıklarla gençlik merkezlerinin tanıtımı yapılacaktır.	Çocuk gençlik merkezlerine katılan çocuk sayısı, bu merkezlerde düzenlenen etkinlik sayısı
2	Çocuk istismarını önlemeye yönelik eğitim faaliyetleri ve eğitimci sayısı artırılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Belediyeler, Sağlık İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü, GÖÜ, STK'lar	2018-2023	Çocuk istismarını önlemeye yönelik eğitimci ihtiyacı il müftülüğünden, üniversiteden Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nden karşılanacak ve bu yönde broşür, kamu spotu ve el kitabı üretilecektir.	Verilen eğitimci eğitimi sayısı, bu yönde üretilen ve dağıtılan bilinçlendirme faaliyetlerinin sayısı

3	Çocuk istismarını önlemeye ve hızlı müdahale etmeye yönelik mahalle düzeyinde erken uyarı sistemi kurulacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Muhtarlıklar	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, STK'lar, Belediyeler, Emniyet İl Müdürlüğü	2018-2023	İlçe belediyeleri, muhtarlıklar ve STK'larla işbirliği içinde erken uyarı sistemi kurulacaktır. Ailelere istismarın gizlenmemesi konusunda eğitim verilecektir. İstismara uğrayan çocuklara psikolojik destek verilecektir. Çocuklara istismar konusunu uygun bir şekilde anlatma yöntemlerine yönelik eğitimler düzenlenecektir.	Erken uyarı sistemi kurulması, ilgili konuda ailelere verilen eğitim sayısı, çocuklara istismar konusunun anlatılma yöntemlerinin psikiyatrist eşliğinde oluşturulması,
4	Çocuklar arasında uyuşturucu madde kullanımına yönelik önleyici çalışmalar yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü	İl Emniyet Müdürlüğü, STK'lar, GOU, Sağlık İl Müdürlüğü	2018-2023	Okullarda uyuşturucu madde bağımlılığına yönelik önleyici eğitimler verilecektir. Uyuşturucu maddeler ile ilgili yaşa uygun doğru bilgilendirme yapılacaktır. Anne-Babalara verilecek olan eğitimle çocuklarıyla ilgili olmaları ve çocuklarının kimlerle arkadaşlık ettiklerinden haberdar olmaları istenecektir. Okul, STK'lar ve kulüpler gibi kurumlarla kurulmuş güçlü bağlar geliştirilecektir.	Okullarda verilen eğitim sayısı, ilgili konuda eğitimlere katılan aile sayısı, Okul, STK ve kulüplerle oluşturulan güçlü bağ sayısı
5	Uyuşturucu madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında bütçe ve insan kaynağı artırılabilecektir.	Tokat Valiliği	Emniyet İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Belediyeler, STK'lar, Sağlık İl Müdürlüğü	2018-2023	Madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında kurumların personel, eğitim ve farkındalık faaliyetlerinin finansmanında gerekli etkinliğin sağlanması adına bütçeleri artırılabilecektir. Sağlık Müdürlüğüne bağlı olarak çalışacak olan uyuşturucu ile mücadele ve tedavi kuruluşlarının	Madde bağımlılığı ile mücadele amacıyla ek bütçe sağlanan kurum sayısı ve istihdam edilen personel sayısı

6	Belediyelerin ve sivil toplum kuruluşlarının AB'nin yetişkin eğitimi programlarından yararlanmaya teşvik edilmesi.	İl Sosyal Etüt ve Proje Müdürlüğü	OKA	2018-2023	(Amatem, Umatem, Çematem) alt yapılarının oluşturulmasına ve kapasitelerinin artırılmasına imkan sağlanacaktır. Belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarının AB'nin yetişkin eğitimi programlarından yararlanmaya teşvik edilmesi üzere tanıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi.	Tanıtım Faaliyet Sayısı
Stratejik Amaç 2: Çocuklara Yönelik İhmal ve İstismarın Önlenmesi, Çocukların Gelişimlerini Olumsuz Etkileyen Unsurların Giderilmesi, Eğitim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi						
Hedef 2: Çocuk ve gençlerin fizyolojik ve psikolojik sağlık durumları iyileştirilecektir.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1(*)	Çocuklara ve gençlere sağlıklı beslenme alışkanlığının kazandırılmasına yönelik "yetistirdiğini ye, yediğini yetiştir projesi" yapılacaktır.	Sağlık İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Okullarda sağlık personelinin bulunması sağlanacaktır. Sağlıklı beslenmenin önemine dikkat çeken seminerler düzenlenecektir. Yerli üretime ve yerli tüketime teşvik arttırılacaktır. Okullarda ve çocuklarla ilgili diğer kurumların bahçelerinde eğitim amaçlı tarım yapılacaktır. Ailelere eğitim temelli uyuşturucu kullanımını önleme konusunda el kitabı hazırlanacaktır. TV ve radyoda eğitici programları düzenlenecektir. Gençleri madde bağımlılığından uzak tutmak amacıyla,	İstihdam ettirilen sağlık personeli sayısı, ilgili konuda verilen seminer sayısı, eğitim amaçlı bahçelerde tarımsal faaliyetler yapan okul sayısı
2	Çocuklarımıza uyuşturucu maddelere HAYIR demesi için nasıl yardımcı olabiliriz? Projesi yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Sağlık İl Müdürlüğü, Emniyet İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezleri, Milli Eğitim İl Müdürlüğü	2018-2020	Ailelere eğitim temelli uyuşturucu kullanımını önleme konusunda el kitabı hazırlanacaktır. TV ve radyoda eğitici programları düzenlenecektir. Gençleri madde bağımlılığından uzak tutmak amacıyla,	Ailelere yönelik hazırlanacak olan el kitabı, TV ve radyolarda yapılan program sayısı, kariyer planlaması yapılan çocuk sayısı.

3(*)	Yerel yönetimlerde çocuk dostu şehir modeli oluşturulacaktır.	Tokat Belediyesi	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezleri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Belediyeler Birliği, OKA, GOP	2018-2023	işgücüne dahil edilmesi, spora ve doğa aktivitelerine yönlendirilmesi konusunda ailelerle birlikte kariyer planlamaları yapılacaktır. Mahalle bazlı çalışmalar ile çocukların sosyalleşebilecekleri, kültürel faaliyetlerde bulunabilecekleri oyun alanları, yüzme havuzları ve sanat odaları gibi alanlar yaygınlaştırılacak; çocuk dostu şehir kriterleri ilgili kuruluşlarla birlikte belirlenecektir. Bu konuda dünyadaki iyi uygulama örnekleri incelenerek alternatif modeller oluşturulacak ve yaygınlaştırılacaktır.	Bu kapsamda kurulan oyun alanı, yüzme havuzu ve sanat odalarının sayısı ile buralara katılan çocuk sayısı
4(*)	Birinci derece yığılma merkezlerinde çocuk bakımı sağlayan kurumların geliştirilmesi.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Birinci derece yığılma merkezlerinde çocuk bakımı sağlayan kurumların geliştirilmesi amacıyla personelin kapasitesini artırıcı eğitimler gerçekleştirilecektir.	Yapılan eğitim sayısı
5	Tokat'ta faaliyet gösteren STK'larla işbirliğinin artırılması.	Tokat Valiliği	İl Dernekleri Müdürlüğü	2018-2023	Sevgi Evleri, Huzur Evleri, Güşüzler Yurdu, Ceza ve Tevkif Evleri, Hastaneler, Ortaöğretim vb. kurumlar ile ilişkileri güçlendirmek üzere ilgili alanlarda faaliyet gösteren STK'larla ilişkiler kuvvetlendirilecektir.	Kamu-STK'larla yapılan işbirliği sayısı

6	Okullarda şiddet ve suç önleyici çalışmaların yapılması.	Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü	İl Emniyet Müdürlüğü	2018-2023	Okullarda şiddet ve suç önlemek amacı ile risk altındaki bölgelerde başta olmak üzere bilinçlendirici çalışmalar yapılacaktır.	Yapılacak faaliyet sayısı
7	Bilinçli sürücü ve yaya eğitiminin küçük yaşta yerleştirilmesi açısından Trafik Eğitim Parkurlarının il merkezinde oluşturulması.	İl Emniyet Müdürlüğü	İl Jandarma Komutanlığı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Tokat İl Özel İdaresi, Tokat Belediyesi	2018-2023	Bilinçli sürücü ve yaya eğitiminin küçük yaşta yerleştirilmesi açısından il merkezinde ve tüm ilçelerde modernize Trafik Eğitim Parkurlarının yer temini sağlanacak, muhafazası ve çalışması sağlanacaktır.	Kurulan çocuk trafik eğitim parkur sayısı
8	Okul Güvenliği ile ilgili olarak özel güvenlik altyapılarının oluşturulması.	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	İl Jandarma Komutanlığı, İl Emniyet Müdürlüğü	2018-2023	Okul güvenliği ile ilgili olarak güvenli çıkış kaplarına özel güvenlik sağlanması teşvik edilecek, istinat duvarlarının oluşturulması sağlanacak ve faaliyet bölgelerine göre denetimleri İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı tarafından yapılacaktır.	Yapılan denetim sayısı
9	Gençlerin ilgi alanlarına giren konularda projeler üretme, ortaklıklar yapma, hibe programlarının tanıtılması ve yararlanılmasının sağlanması.	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	Bilinçlendirme amacıyla gençlere yönelik seminerler ve çalışmalar düzenlenecektir.	Yapılan proje sayısı
10	Varoşlarda yaşayanların kent hayatına uyumunun sağlanması ve kentlilik kültürünün oluşturulması	Tokat Belediyesi	İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi	2018-2023	Kent hayatına uyumun sağlanması ve kentlilik kültürüyle ilgili farkındalık seminerleri verilecektir.	Yapılan faaliyet sayısı

11*	Tutuklu ve hükümlülerin sosyal hayata ve iş hayatına adaptasyonunun sağlanması.	Denetimli Serbestlik İl Müdürlüğü	Denetimli Serbestlik İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Tokat Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	2018-2023	Tutuklu ve hükümlülerin sosyal hayata ve iş hayatına adaptasyonu vb. konularda farkındalık seminerleri verilecektir	Yapılan faaliyet sayısı
Stratejik Amaç 2: Çocuklara Yönelik İhmal ve İstismarın Önlenmesi, Çocukların Gelişimlerini Olumsuz Etkileyen Unsurların Giderilmesi, Eğitim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi						
Hedef 3: Çocuk ve gençlere sunulan eğitim faaliyetleri geliştirilecektir.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Gençlere yönelik kentsel ve kırsal alanlarda kariyer planlama danışmanlık hizmeti verilecektir.	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	GOP, Tokat Belediyesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü	2018-2020	Gençlerin iş yaşama hazırlanması amacıyla meslekleşme / uzmanlaşma konularında bilgilendirici eğitimler verilecektir. Üniversite-geçmiş merkezleri işbirliği arttıracaktır. Okul harici kurumlara yönlendirmelerin önüne geçilecektir.	İlgili konuda verilen eğitim sayısı, Üniversite-geçmiş merkezi ile yapılan işbirliği sayısı, okul harici kurumlara yönlendirmenin önüne geçilen çocuk sayısı
2	Öğrenmede güçlük çeken çocuklar desteklenecektir.	Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, GOÜ, Tokat Belediyesi, Sağlık İl Müdürlüğü	2018-2020	Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin tespiti arz odaklı yapılacak ve uygun gruplarda eğitiminin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Eğitici personel bu sorunları aşacak niteliklere sahip olan kişilerden oluşacaktır. Ailelere ilgili konu hakkında bilinçlendirme seminerleri düzenlenecektir. Dezavantajlı bölgelerde okul	İlgili konuda tespit edilen çocuk sayısı, uygun ortamlarda eğitime alınan çocuk sayısı, ailelere bu konu hakkında verilen seminer sayısı, işin gerektirdiği niteliklere sahip istihdam edilen personel sayısı, dezavantajlı bölgelerde okul öncesi eğitime alınan çocuk sayısı

3	Tüm çocukların en az bir faaliyet ile ilgilenmesine imkan sağlanacak şekilde eğitim kurumlarının sportif alt yapıları geliştirilecektir.	Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi, STK'lar, GOP	2018-2020	öncesi eğitiminin daha ulaşılabilir hale getirilecek ve eğitim ücretsiz olarak verilecektir. Okullarda sportif faaliyetler konusunda kriterler belirlenecektir. İdeki bütün okulların sportif faaliyet imkanlarının envanteri çıkarılarak eksiklikler belirlenecektir. Okulların öğrencilerin sportif faaliyetler gerçekleştirilmesine imkan tanıyacak alt yapıya kavuşturulması ve sürdürülebilir hale getirilmesi sağlanacaktır.	Belirlenen kriter sayısı, ilgili konuda yapılan envanter çalışmaları sonucunda tespit edilen eksik sayısı, gerekli alt yapıya kavuşturulan okul sayısı
4	Toplumda üstün yetenekli öğrenciler konusunda farkındalık oluşturma adına panel, seminer düzenlenmesi. Yetenekli öğrencilerin Güzel Sanatlar Lisesine yönlendirilmesinde yönelik ortaokul görsel sanatlar ve müzik öğretmenlerinin bilgilendirilmesi. Alanda (üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi) yapılan ulusal ve bölgesel çalışmalara konu ile ilgili personelin katılımının ve ilde yaygınlaştırılması	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	Alanda (üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi) yapılan ulusal ve bölgesel çalışmalara konu ile ilgili personelin katılımının ve ilde yaygınlaştırılacaktır.	Yapılan faaliyet sayısı

Stratejik Amaç 3: Kadına Yönelik Her Türlü Şiddet, Taciz ve İstismarın Önlenmesi, Cinsel Yaşam ve Sağlık Konularında Farkındalıkların Artırılması, Kadınların Karar Alma Mekanizmalarına Katılımlarının Geliştirilmesi,

Hedef 1: Kadına yönelik her türlü şiddet, taciz ve istismarı önleyecek mekanizmalar geliştirilecektir.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Kamu görevlilerine hizmet içi eğitimler kapsamında, toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda eğitimler verilecektir.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tokat Valiliği Birimi, GOÜ, İl Müftülüğü, İŞKUR, Tokat Belediyesi BARO, STK'lar	2018-2023	Kamu görevlilerine kadına yönelik her türlü şiddet, taciz ve istismarın önlenmesine yönelik eğitim faaliyetleri düzenlenecektir. Kamu kurumlarında bu alanda eğitim verilmesi zorunlu hale getirilecektir.	İlgili konuda verilen eğitim sayısı, eğitim alan personel sayısı
2	Kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularında eğitici eğitim programları artırılabilecek ve eğitimci arası koordinasyon sağlanacaktır.	Tokat Valiliği Birimi	GOÜ, İl Müftülüğü, İŞKUR Tokat Belediyesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Kamu görevlileri arasında bu alanda eğitim verilecek personele eğitim verilecektir. Kurumlar arasında koordinasyon sağlanması için eğitici havuzları oluşturulacaktır. Kırsal alanlarda ilgili konu hakkında eğitim veren kişilere eğitim verilecektir.	Verilen eğitici eğitim sayısı, eğitici havuzuna kaydedilen eğitimci sayısı, eğitimcilerin verdiği eğitim sayısı
3(*)	Kentsel ve kırsal alanlarda kadınların yasal haklarının farkında olmalarını sağlayacak eğitimler verilecektir.	Tokat Valiliği Birimi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	GOÜ İl Müftülüğü, Tokat Belediyesi Milli Eğitim İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Kadın haklarına yönelik broşür, afiş ve el kitabı gibi yöntemler de kullanılarak bilinçlendirme eğitimleri verilecektir. Aile içi şiddet, taciz ve tecavüz gibi konularda kırsal alanda verilen eğitimlere öncelik verilecektir. Kadınların eğitimlere katılmalarının sağlanmasına yönelik muhtarlar ile iş birliği sağlanarak katılımcı sayısı artırılacaktır.	Verilen eğitim sayısı, eğitimlere katılan katılımcı sayısı, hazırlanan broşür ve afiş sayısı

4	Okullarda ve öğrenci yurtlarında kadına şiddet ve istismar konularında eğitimler verilecektir.	Tokat Valiliği Birimi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, YURTKUR, STK, GOÜ	2018-2023	Okullarda rehberlik faaliyetlerinin bu yönde verilmesine öncelik gösterilecektir. Öğrenci yurtlarında ilgili konu hakkında düzenli eğitimler verilecektir. İlk ve orta dereceli okullarda ve diğer eğitim merkezlerinde öğretmenler ve idari kadrolara yönelik; toplumsal cinsiyet, kadının insan hakları, şiddetle mücadele vb. konularda eğitimler verilecektir.	Verilen eğitim ve düzenlenen rehberlik faaliyeti sayısı, düzenlenen eğitimlere katılan katılımcı sayısı
Stratejik Amaç 3: Kadına Yönelik Her Türü Şiddet, Taciz ve İstismarın Önlenmesi, Cinsel Yaşam ve Sağlık Konularında Farkındalıkların Artırılması, Kadınların Karar Alma Mekanizmalarına Katılımlarının Geliştirilmesi,						
Hedef 2: Kadınların cinsel yaşam ve sağlık konularında farkındalıkları artırılacaktır.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Toplumsal cinsiyet eşitliğine dair kurumlar arasında bilgi alışverişi ve veri toplama mekanizmaları geliştirilecektir.	Tokat Valiliği	Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, GOÜ, Tokat Valiliği Birimi	2018-2020	Kurumlar arasında bilgi paylaşımına olanak sağlayan ortak veri tabanı oluşturulacaktır. Paydaşlar arasında koordinasyon ve mali yardım sağlanması konusunda kurumlar arası iletişim ve işbirliği sağlanacaktır.	Oluşturulacak olan veri tabanının faaliyete geçmesi
2	Kadınlara cinsel yaşam ve sağlık konusunda farkındalık eğitimleri düzenlenecektir.	Sağlık İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, GOÜ, Tokat Valiliği Birimi, İl Müftülüğü	2018-2023	Kadınlara yönelik cinsel yaşam, sağlık hizmetlerine erişim, hizmet alma hakkı, koruyucu sağlık hizmetleri ile ilgili farkındalık çalışmaları yapılacak. ilgili konuda afiş, broşür ve el kitapçığı	Bu kapsamda düzenlenen etkinlik, verilen eğitim ve basılan yayın sayısı

						hazırlanacaktır.	
3	Okullarda cinsel yaşam ve sağlık konularında eğitimler verilecektir.	Sağlık İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü,	2018-2023	Okullarda cinsel yaşam ve sağlık konularında dersler verilecektir. Gençlere yönelik ergen sağlığı, ergen psikolojisi konularında eğitimler ve faaliyetler düzenlenecektir.	Bu kapsamda düzenlenen etkinlik, verilen eğitim ve gerçekleştirilen faaliyet sayısı	
Stratejik Amaç 3: Kadına Yönelik Her Türü Şiddet, Taciz ve İstismarın Önlenmesi, Cinsel Yaşam ve Sağlık Konularında Farkındalıklarının Artırılması, Kadınların Karar Alma Mekanizmalarına Katılımlarının Geliştirilmesi,							
Hedef 3: Kadınların karar alma mekanizmalarına katılımı artırılabilecektir.							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1(*)	Kadınların Ulusal ve Yerel Siyasete Katılımın Desteklenmesi	Tokat Belediyesi	Gaziosmanpaşa Üniv., Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, Tokat Valiliği, Tokat Belediyesi	2018-2023	Siyasete güçlü olan kadınlarla birlikte seminerler düzenlenecektir. Karar alma mekanizmalarına seçilmiş kadınların (milletvekilleri, belediye başkanları, muhtarlar, meclis üyeleri vb.) görüşünü artırmak amacıyla panel, sempozyum ve çalıştay düzenlenecektir.	Bu kapsamda düzenlenen eğitim ve gerçekleştirilen faaliyet sayısı	
2	Kadınların kentsel politikalara katılımına yönelik "Mahalle Kadın Meclisi" projesi yapılacaktır.	Tokat Belediyesi, Muhtarlıklar	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, GÖÜ, STK'lar, Tokat Valiliği Birimi	2018-2023	Mahalle kapsamında yürütülen çalışmalarla ulaşılmak istenen nokta, mahallelerde yaşayan kadınların yerel düzeyde karar alma mekanizmalarına katılımını sağlamaktır. Bunun yanı sıra yerel halkın ihtiyaçlarını kaynağında tespit ederek hizmetlerin tam olarak	İlgili konuda oluşturulan mahalle kadın meclisi sayısı,	

3	Kadına yönelik kentsel ve kırsal alanlarda sivil toplum platformları desteklenecektir.	Tokat Belediyesi	Sağlık İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Kaymakamlıklar, GOÜ, OKA	2018-2023	amacına ulaşması sağlanacak ve kadınlar aktif birer vatandaş olarak kentsel hizmetlerin içerisine dahil olabileceklerdir.	Desteklenen kadın dernekleri ve bu konuda verilen eğitim sayısı.	
4	Çalışanların ve işverenlerin, kadın erkek fırsat eşitliği bilincini artırmaya yönelik etkinlikler yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tokat Belediyesi, Kaymakamlıklar, GOÜ, İŞKUR, Tokat Valiliği Birimi, STK'lar, GOÜ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	2018-2023	İşgücü piyasalarında kadın-erkek fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla işin niteliğinin gerektirmediği durumlarda cinsiyet ayrımcılığı yapılamayacağı konusunda eğitimler gerçekleştirilecektir.	İlgili konuda yapılan eğitim sayısı	
5	Kentsel ve Kırsal Alanlarda kadınların çok yönlü güçlendirilmesi projesi yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	STK'lar, Tokat Belediyesi, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, İŞKUR, OKA, Tokat Valiliği Birimi, Sağlık İl Müdürlüğü, GOÜ	2018-2023	Kırsal alanda üretim/edim atölyeleri kurularak örnek kadın girişimleri yaratılacaktır. Kadınlar tarımsal üretim, destekler ve girişimcilik hakkında bilgilendirilecektir. Kurulacak olan "Mahalle Kadın Meclisleri" aracılığıyla kentteki ve kırsaldaki kadınların ihtiyaçları tespit edilecek ve çeşitli hizmetlere erişimleri sağlanacaktır.	İlgili konuda kurulan üretim/edim atölyeleri sayısı, destekler ve girişimcilik hakkında yapılan eğitim sayısı, kadınların tespit edilen ihtiyaç sayıları,	
Stratejik Amaç 4: Yaşlıların Evde Bakım Şartlarının Yaygınlaştırılması ve Üretime Katılmalarının Teşvik Edilmesi, Yaşlıların Sosyal Yaşamlarının Geliştirilmesi, Yaşlılara Hizmet Sunma Modellerinin ve Yapılarının Geliştirilmesi							
Hedef 1: Yaşlıların evde bakım şartları olgunlaştırılacak ve üretime katılmaları teşvik edilecektir.							

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1(*)	Yaşlıların topluma ve kalkınma sürecine aktif katılımını sağlayacak kurumsal mekanizmalar oluşturulacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Belediyeler, Muhtarlıklar, STK'lar	2018-2020	Yaşlıların bilgi ve deneyimlerinden yararlanmak için yaşlıların, karar verme süreçlerinin bütün aşamalarına katılımı sağlanacak ve yönetsel kademelerde yaşlı meclisleri oluşturulacaktır.	İlgili konuda oluşturulan meclis sayısı
2(*)	Yaşlıların aileleriyle birlikte yaşamlarının teşvik edilmesine yönelik ailelere eğitim programları düzenlenecektir.	İl Müftülüğü	Tokat Belediyesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Okullarda aile değerleri hakkında eğitimler verilecektir. Hâlihazırda evinde yaşlıın bakımını sağlayan aile bireylerine sunulan maddi destek şartları kolaylaştırılacaktır. Ailelere psikolojik destek verilecektir.	Okullarda verilen eğitim sayısı, yaşlı bakımını üstlenen ailelere sunulan maddi destek miktarı, ailelere verilen psikolojik eğitim semineri sayısı.
3	Yaşlıların birinci derece yakınları veya bakıcıları tarafından ihmal edilmesinin ve maddi istismarını önlemeye yönelik faaliyetler düzenlenecektir.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tokat Belediyesi, Emniyet İl Müdürlüğü, STK'lar, İl Müftülüğü	2018-2020	Ailelerin bilgilendirme yoluyla ve denetimler aracılığıyla yaşlılara yönelik psikolojik ve fizyolojik şiddet uygulamasının önüne geçilmesi sağlanacaktır. Yaşlılık ve engellilik alanında çalışanlara yaşlı ihmal ve istismarı konusunda hizmet içi eğitimler verilecektir.	İlgili konuda bilgilendirilen aile sayısı, yaşlı ihmal ve istismarı konusunda çalışanlara verilen hizmet içi eğitim sayısı.
4(*)	Birinci derece yaşlıma merkezlerinde yaşlı bakımı sağlayan kurumların geliştirilmesi.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tokat İl Özel İdaresi	2018-2023	Birinci derece yaşlıma merkezlerinde yaşlı bakımı sağlayan kurumların geliştirilmesi amacıyla personelin kapasitesini artırıcı eğitimler gerçekleştirilecektir.	Yapılan eğitim sayısı
Stratejik Amaç 4: Yaşlıların Evde Bakım Şartlarının Yayıgınlaştırılması ve Üretime Katılmalarının Teşvik Edilmesi, Yaşlıların Sosyal Yaşama Katılmalarının Artırılması, Yaşlılara Hizmet Sunma Modellerinin ve Yapılarının Geliştirilmesi						

Hedef 2: Yaşlıların sosyal yaşama katılımı güçlendirilecektir.						
Eylem NO	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Yaşlıları yoğun olmayan iş kollarında üretime kazandıracak uygulamalar yapılacaktır.	Tokat Belediyesi	İŞKUR, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü	2018-2020	Çalışmak isteyen bütün yaşlıların yoğun olmayan iş kollarında istihdam edilmesi sağlanacaktır. Böylelikle faydalı olma hislerinin ve yaşama motivasyonlarının artırılması sağlanmıştır olacaktır. Camilerde, okullarda, hastanelerde, bilet satış gişelerinde, danışmanlık merkezlerinde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili konularda kısa süreli çalışma takvimi oluşturulacaktır.	İş yaşamına dahil edilen yaşlıların sayısı, çalıştırılan iş kolları sayısının artırılması.
2(*)	Yaşlıların bedensel sağlığının korunması ve spor imkânlarının artırılmasına yönelik "Tazelenme Üniversitesi" projesi yapılacaktır.	GOÜ	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, Tokat Belediyesi	2018-2020	Yaşlıların aktif bir yaşlılık geçirmeleri amacıyla, bedensel faaliyetlerinin artırılması sağlanacaktır. Dersler aktif katılım ile gerçekleştirilecektir. Yaşlıların katılımı için tanıtıcı ve bilgilendirici faaliyetler yapılacaktır.	İlgili konudaki projenin hayata geçmesi, proje kapsamında yapılan ders ve katılım sayısı.
3	Yaşlılara manevi ve psikolojik destek verilecektir.	İl Müftülüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar, Tokat Belediyesi	2018-2023	Yalnızlık psikolojisi ve diğer problemlerle mücadele etmek amacıyla destek mekanizmaları geliştirilecektir. İl Müftülüğü aracılığıyla yaşlıların daha huzurlu bir dönem geçirmelerinin sağlanması için ilgili konuda	Yaşlılara verilen manevi ve psikolojik destek sayısı, ilgili konuda kurulan birim sayısı.

							birimler kurulacaktır. Belediye ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü tarafından yaşlılara hakları ve hizmetler konusunda verilen danışmanlık hizmetlerinin etkinliği artırılacak ve sürece gönüllü kuruluşların katılımı sağlanacaktır.		İlgili konuda yapılan yayınlar ve TV programlarının sayısı, Gençlerle Yaşlıları buluşturacak sosyal projelerin ve yapılan ortak etkinliklerin sayısı.	
4	Nesiller arası dayanışmanın güçlendirilmesine yönelik faaliyetler yapılacak ve sosyal ve kültürel değerlerin daha güçlü bir şekilde aktarılması sağlanacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi	Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Yerel Medya Kuruluşları, Milli Eğitim İl Müdürlüğü	2018-2023	Yaşlıların deneyimlerini gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlayacak yayınlar ve TV programları yapılacak, belediyeler aracılığıyla, gençlerle yaşlıları buluşturan sosyal projelerin üretilmesi, genç ve yaşlıların ortak etkinliklerle bir araya gelmeleri sağlanacaktır.					
Stratejik Amaç 4: Yaşlıların Evde Bakım Şartlarının Yayınlştırılması ve Üretime Katılmalarının Teşvik Edilmesi, Yaşlıların Sosyal Yaşama Katılmalarının Artırılması, Yaşlılara Hizmet Sunma Modellerinin ve Yapılarının Geliştirilmesi										
Hedef 3: Yaşlılara modern hizmet sunma modelleri geliştirilecektir.										
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi				
1	Kırsal alanda yaşlıların yaşam koşulları iyileştirilecektir.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, GOÜ, STK'lar, Sağlık İl Müdürlüğü, Muhtarlıklar	2018-2023	Tarım teknik ve teknolojilerinin öğretilmesi, yapısal ve finans hizmetlerine ulaşılabilirliğin sürdürülebilmesi yoluyla tarım sektöründe çalışan yaşlıların güçlendirilmesi sağlanacaktır. Kırsal kesimdeki yaşlıların yaşa bağlı sağlık sorunlarıyla ilgili	İlgili konuda verilen eğitim sayısı, yapılan periyodik sağlık taramalarının sayısı, ödeme miktarında yapılan artış miktarı				

					periyodik sağlık taramalarının yapılması sağlanacaktır. Yaşlılara yapılan ödemelerin miktarı arttırılacaktır.				
2	Yaşlılara hizmet sunan personelin eğitilmesi ve uzman meslek elemanlarının istihdamı sağlanacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	İŞKUR, GÖÜ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	2018-2023	Yaşlı hizmetlerinde görev alan personelin, hizmet içi eğitim programları aracılığıyla işin niteliğine uygun yeteneklere ve farkındalığa sahip olması sağlanacaktır. Yeterli sayıda uzman personel istihdam edilecektir.	İlgili konuda gerçekleştirilen eğitim sayısı, istihdam ettirilen uzman personel sayısı			
3	Yaşlılara hizmet sunan tesislerin sadece barınmaya yönelik değil sosyal donatılarla ihtiyaca cevap vermesi sağlanacaktır.	Tokat Belediyesi	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Huzurevlerinin modern bir anlayışla, yaşlı ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde faaliyet sürdürmesi sağlanacaktır. Kent merkezinde rehabilitasyon merkezi ve hizmet tesisi kazandırılacaktır. Huzur evlerinin bahçelerinde hobi amaçlı tarım yapımları sağlanacaktır. Yine hobi amaçlı olarak diğer faaliyetler geliştirilecektir. Yaşlıların kurum bakımı yerine kendi buldukları yerlerde bakım projesi artarak devam ettirilecektir.	Modernize edilen huzur evi sayısı, yapılan yeni merkezlerin sayısı, yapılan hobi faaliyetlerinin sayısı.			
4(*)	Yaşlılara yönelik hizmetlerde kurumlar arası koordinasyonun sağlanacaktır.	Sağlık İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Tokat Belediyesi	2018-2020	Huzur evi ve hastaneler arasındaki refakatçi sorunu çözülecektir. Hastanelere ulaşım konusu kurumlar arası sağlanacak koordinasyon ile giderilecektir.	Yaşlılara refakatçi hizmetinin sunumunda yaşanan problemlerin giderilmesi, hastanelere ulaşım konusunun iş bölümüne tabi tutulması			

Stratejik Amaç 5: Engellilerin ve Ailelerinin Bilinçlendirmesi, Engellilere Yönelik Hizmet Sunma Kapasitelerinin Geliştirilmesi, Engellilerin Erişilebilirlik ve Ulaşılabilirlik Durumlarının Geliştirilmesi.						
Hedef 1: Engellilere ve ailelerine yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Engellilere ve ailelerine yönelik manevi hizmetler verilecektir.	İl Müftülüğü	Belediyeler, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Sağlık İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Ailelere sosyal ve psikolojik eğitim seminerleri düzenlenecektir; engelli eğitim süreçlerinin içerisinde aileler aktif olarak katılacaktır.	Düzenlenen sosyal ve psikolojik eğitim semineri sayısı, eğitime katılan aile ve engelli sayısı
2	Engelli çocuk istismarına yönelik ailelere ve engellilere danışmanlık hizmeti sunulacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Belediyeler, İl Müftülüğü, Sağlık İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Engelli bireyle ilgilenen kişilere yönelik eğitim seminerleri düzenlenecektir. Zihinsel engelli çocuk ve gençlerde cinsel gelişim incelenirken takvim yaşları değil gelişim düzeyleri dikkate alınarak eğitim verilecektir.	İlgili kişilere yönelik verilen eğitim sayısı, cinsel eğitime tabi tutulan engelli sayısı.
3	Engelli çiftlere çocuk danışmanlığı yapılacaktır.	Sağlık İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Belediyeler	2018-2020	Belediyelerde veya sağlık kuruluşlarında engelli çiftlere yönelik danışmanlık merkezleri kurulacaktır. Doktorların ve danışmanların aktaracağı bilgilerle el kitabı hazırlanacak ve ailelere aktarılacaktır.	İlgili kişilere yönelik kurulan danışmanlık merkezi sayısı, eğitime yönelik bastırılan yayın sayısı.
Stratejik Amaç 5: Engellilerin ve Ailelerinin Bilinçlendirmesi, Engellilere Yönelik Hizmet Sunma Kapasitelerinin Geliştirilmesi, Engellilerin Erişilebilirlik ve Ulaşılabilirlik Durumlarının Geliştirilmesi.						

Hedef 1: Engellilere yönelik hizmet sunma kapasiteleri geliştirilecektir.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Engellilere hizmet sunan personelin yetiştirilmesi ve eğitilmesi projesi yapılacaktır.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Sağlık İl Müdürlüğü, Belediyeler, STK'lar	2018-2020	Personel, engelli hakları ve engelliye yaklaşım konusunda eğitilmelidir. Zihinsel engellilere yönelik hizmet sunan personel özel eğitime tabii tutulmalıdır. İşitme Engelliler için işaret dili hizmeti sağlayacak personel istihdam edilmelidir. Engelli bireyin özelliklerini tanıyabilen, günlük bakımını yapabilen, sosyal aktiviteler yaptırabilen, özel hastalarda bakım yapabilen, ilkyardım uygulayabilen engelli bakıcısı yetiştirilecektir.	Eğitime tabi tutulan engelli bakıcı, işitme ve görme engellilere hizmet sunacak olan personel istihdam sayısı
2	Engelli raporlarının yenilenmesine dair problemler ortadan kaldırılacak ve engellilerin rapor almaları kolaylaştırılacaktır.	Sağlık İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü,	2018-2019	Farklı hastanelerden farklı raporlar alınması, engelliilik oranlarının farklı verilmesi gibi sorunları giderecek ortak bir komisyon kurulacaktır. Engelli Sağlık Kurulu Raporlarından ücret alınmayacaktır. Engelli sağlık raporlarında sağlık hizmetinin nasıl verileceği açıkça belirtilecektir. Sahte engelli raporu sorununu kaldırmak için merkezi kayıt sistemi oluşturulacaktır.	İlgili konuda kurulan komisyon sayısı, rapor alınımında veya yenilenmesinde alınan ücretlerin kaldırılması, sağlık raporlarında hizmet sunma şeklinin açıkça belirtilmesi, sahte engelli raporu alınımı önlemek için kurulan kayıt sistemi.

3	Engelli sporculara yönelik mali destek arttırılacaktır.	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Tokat Belediyesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2020	İldeki bütün engellilerin hangi spor dallarına ilgi duydukları tespit edilerek yeteneklerini geliştirebilmeleri için yeterli fırsat ve olanaklar sağlanacaktır. Çeşitli branşlarda engelli sporcular arası ödüllü yarışmalar düzenlenecektir. Ulusal ve uluslararası spor yarışmalarına katılacak olan engelli sporcuların ulaşım, malzeme, yemek ve konaklama gibi ihtiyaçlarının karşılanması konusunda amatör spor kulüplerine yeterli düzeyde destek sağlanacaktır.	Spor ile ilgilenen engelli sayısı, düzenlenen yarışma sayısı, amatör spor kulüplerine verilen destek miktarı.
Stratejik Amaç 5: Engellilerin ve Ailelerinin Bilinçlendirmesi, Engellilere Yönelik Hizmet Sunma Kapasitelerinin Geliştirilmesi, Engellilerin Erişilebilirlik ve Ulaşılabilirlik Durumlarının Geliştirilmesi.						
Hedef 1: Engellilerin erişilebilirlik ve ulaşılabilirlik durumları iyileştirilecektir.						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Engellilerin kamu kuruluşlarına ve sosyal mekanlara erişilebilirliğini ve ulaşılabilirliğini denetleyecek ortak bir kontrol mekanizması kurulacaktır.	Tokat Belediyesi	Mimarlar Odası, Şehir Plancılar Odası Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2021	Samsun ilinde engellilerin kamu hizmetlerine erişilebilirliği arttırılacaktır. Kontrol mekanizmasındaki kişiler, engelliler için evrensel standartlar hakkında teknik bilgiye sahip olan kişilerden oluşturulacaktır.	İlgili konuda erişilebilirliği artırılan kurum sayısı, kurulan ortak bir kontrol mekanizması, yeni yapılarda ulaşılabilirlik gereklerinin yerine getirilmesi.

					Özürümler ve hareket kısıtlılığı bulunan bireyler için yapılarda ulaşılabilirlik gerekleri yerine getirilecektir.	
2	İşitme ve konuşma engelli bireylerin temel ihtiyaçlarına cevap verecek bilişim teknolojileri geliştirilecektir.	GOÜ, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	OKA, Tokat Belediyesi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,	2018-2023	Akıllı telefonlarda ve tabletlerde yazılan metinleri işaret dilene çeviren uygulamalar geliştirilecektir. İşaret dili için otomatik animasyon üretimi yapan yazılımlar yapılacaktır. Ulaşım araçlarında görme engelli bireyler için anons sistemi zorunlu hale getirilecektir.	İlgili konuda geliştirilen program ve yazılım sayısı, Anons sistemi kurulan ulaşım araçlarının sayısı.
3	Spor tesisleri ve fiziksel aktivite yapmaya elverişli alanlar, engellilerin erişim ve kullanımına uygun hale getirilecektir.	Tokat Belediyesi	Belediyeler, Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, STK'lar	2018-2023	Kamuya ait tesisler engellilerin kullanımına uygun hale getirilmesine yönelik çalışmalar arttırılacak ve yapılacak yeni tesislerin bu hususu dikkate alınması sağlanacaktır.	Engellilerin kullanıma uygun hale getirilen tesis sayısı
4	Şehit yakınları ve Gazilerle ilgili sosyal ve psikolojik destek projelerinin geliştirilmesi.	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Sosyal Etüt ve Proje Müdürlüğü	2018-2023	Şehit yakınları ve gazilerle ilgili sosyal ve psikolojik destek çalışmaları yapılacaktır.	Yapılan faaliyet sayısı

KÜLTÜR VE TURİZM

6.7. KÜLTÜR VE TURİZM EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

Tokat ilinin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimine katkıda bulunmak amacıyla 2018-2023 Sektörel Eylem Planlarından biri olarak “Kültür ve Turizm Eylem Planı” olarak belirlenmiştir. Bu plan Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim üyesi Doç. Dr. Fatih Yılmaz danışmanlığında, Kültür ve Turizm İl müdürlüğü koordinatörlüğünde, ilçe kaymakamlıklarından ve belediyelerden yetkililerin, Gaziosmanpaşa Üniversitesi ve Zile Dinçerler Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulundan akademisyenlerin, sivil toplum örgütü temsilcileri ve Tokatta bulunan seyahat acenteleri ve otel işletmecilerinin katkılarıyla hazırlanmıştır.

Tokat'ta uzun yıllardan beri kalkınmada en önemli sektör olarak “tarım” sektörü kabul edilmiş, bu durum iktisadi kalkınma ile tarımsal üretimin eş anlamda kullanılmasına sebep olmuştur. Ancak tarım sektörünün önemini kabul etmekle birlikte turizm potansiyellerinin de ön plana çıkarılması ekonomik kalkınmada ve gelişmede gerekli dinamizmin yakalanması açısından önemlidir. İşte Tokat, sahip olduğu tarihi, kültürel, jeolojik mirası, doğal güzellikleri ve değerleri gibi zengin potansiyeli göz önüne alındığında, bu potansiyellerini planlı ve etkin bir turizm uygulamasıyla yerel ekonominin güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Bu kapsamda turizm ile ilgili dört, kültür ile ilgili ise dört olmak üzere toplamda sekiz stratejik amaç belirlenmiştir;

- 1) Sürdürülebilir turizm yaklaşımı doğrultusunda ilin turizm konusundaki tüm paydaşları arasındaki koordinasyonu sağlamak.
- 2) Turizmin öncü bir sektör konumuna ulaşmasını sağlamak amacıyla gerekli altyapı çalışmalarını tamamlamak.
- 3) Ulusal ve uluslararası ölçekte Tokat'ın turizm potansiyelini artırmaya yönelik gerekli tanıtım çalışmalarını yürütmek.
- 4) Turizm talep ve türlerinde meydana gelen değişim ve gelişmelerle uyumlu turizm politikaları oluşturularak turizm alternatifleri geliştirilmek.
- 5) Tarihi ve kültürel değerlerimizi bilimsel çalışmalar ile gün yüzüne çıkarmak Tarihi ve kültürel değerlerimizi bilimsel çalışmalar ile gün yüzüne çıkarmak.
- 6) Tarihi ve Kültürel Değerlerimizin korunması, gelecek kuşaklara aktarılması için gerekli altyapı çalışmalarını tamamlamak.
- 7) İlimize ait tarihi, kültürel ve sanatsal değerlerimizi tanıtıcı etkin bir organizasyon oluşturmak.
- 8) İlimizdeki kültürel ve sanatsal faaliyetlerin niteliğini ve niceliğini geliştirerek, bölge halkının ihtiyaçlarına cevap verebilir hale getirmek.
- 9) Bu amaçlara ulaşmak için 25 stratejik hedef ve beş yıla yayılan 96 eylem yapılacak işler olarak belirlenmiştir.

KÜLTÜR VE TURİZM EYLEM PLANI

STRATEJİK AMAÇ 1: Sürdürülebilir turizm yaklaşımı doğrultusunda ilin turizm konusundaki tüm paydaşları arasındaki koordinasyonu sağlamak.

Stratejik Hedef 1.1. “İl Turizm Koordinasyon Kurulu” toplantı sayısını yılda 2’ye çıkarmak

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.1.1.1.	İl Turizm Koordinasyon Kurulunun Etkinliğinin Artırılması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları, meslek odaları, üniversite, ilgili özel sektör Ve ilgili STK’lar	Her yıl birinci yıl 3 ayda bir, ikinci yıl 6 ayda bir, üçüncü yıl ve sonrası yılda 1 kez	İlde turizm ile ilgili doğrudan veya dolaylı şekilde faaliyet gösteren tüm kamu kurum ve kuruluşlar ile özel işletme yetkilileri ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan, bu kuruluşlarının işbirliği içerisinde hareket edeceği, planlamaların yapılabileceği ve yürürlüğe konulacağı, verimli, etkin ve güçlü bir turizm yönetim organizasyonunun oluşturulması amacıyla yönelik İl Turizm Koordinasyon Kurulu’nun etkin çalışmasını sağlamak.

Stratejik Hedef 1.2.Tokat Valiliği bünyesinde Tarih, Kültür, Turizm Kurulu’nun oluşturulmasını sağlamak

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.1.2.1.*	Tarih, Kültür, Turizm Kurulu’nu Oluşturmak	Tokat Merkez ve İlçeleri	Tokat Valiliği	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kaymakamlıklar İl Özel İdaresi, belediyeler, üniversite, meslek odaları, ilgili özel sektör, ilgili STK’lar	2018 yılı	Tokat ili sınırlarında mevcut turizm potansiyel ve aktivitelerinin; planlama, hizmet, ulaşım ve altyapının güçlendirilmesi, tanıtım ve pazarlama, eğitim, kentsel ölçekte markalaşma, turizmin çeşitlendirilmesi konularında stratejiler oluşturmak amacıyla, Tarih, Kültür, Turizm Kurulu’nu oluşturmak.

Stratejik Hedef 1.3. “Tokat İçin Gelecek; Sürdürülebilir Turizm” projesinin hayata geçmesini sağlamak

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.1.3.1.	Tokat İçin Gelecek; Sürdürülebilir Turizm Projesi	Tokat Merkez ve İlçeleri	İl Kültür ve Turizm	Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları ile ilgili	2018 yılı	Tokat’ın sahip olduğu tarihi, kültürel, jeolojik mirası, doğal güzelliklerinin turizm açısından

		İlçeleri	Müdürlüğü	STK'lar, meslek odaları, üniversite, ilgili özel sektör	değerlendirilmesi, mevcut turizm potansiyelinin etkin kullanılabilmesi için turizmle ilişkili kurumlar arasında protokollerin hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak
F.1.3.2.*	Tokat Tarih ve Kültür Sempozyumları	Merkez	GOP Üniversitesi	il Kültür ve Turizm Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Bölgesel ve sektörel sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 3 yıllık dönemlerde GOP Üniversitesi koordinasyonunda "Tarih ve Kültür Sempozyumları" gerçekleştirilmek.
Stratejik Hedef 1.4: Marka Kent (Kimlikli Kent) çalışmalarını başlatmak.					
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı
F.1.4.1.*	Marka Kent Çalışma Kurulu Oluşturmak	Merkez	Tokat Valiliği	Tokat Belediye, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2019
STRATEJİK AMAÇ 2: Turizmin öncü bir sektör konumuna ulaşmasını sağlamak amacıyla gerekli altyapı çalışmalarını tamamlamak.					
Stratejik Hedef 2.1. Kentsel ölçekte ulaşım, çevresel koruma, kütür programlarını dikkate alarak, gezi, dinlenme ve doğayla ilişkilendirme sağlayacak rekreasyon, hizmet ve toplumsal kaynaşma alanlarının projelerinin tamamlanması					
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı
F.2.1.1.	Doğal Alanların Gelişim Planlarının Hazırlanması	Merkez, Reşadiye	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Tokat İl Özel İdaresi	2018 - 2020
F.2.1.2.*	Yerleşim Merkezli Rekreasyon Projelerinin Uygulanması	Merkez, Turhal, Niksar, Pazar	il Özel İdaresi	Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Millî Parklar Şube Müdürlüğü	2018 - 2020
					Akbelen Yaylası Turizm Merkezi – Zinav Gölü Termal Turizm Merkezi Planlarının hazırlanması
					Gij Gij Dağı Kent Ormanı, Gümenek, Topçam Yaylası, Kat, Turhal Mercimek Tepe, Niksar Çamiçi Yaylası, Pazar Ballica Mağarası, Pazar Şelale, Pazar Değirmen, Pazar Fırat Bölgesi rekreasyon projelerinin hazırlanması

F.2.1.3.*	Rota Çalışmasının Tamamlanması	Tüm İlçeler	İl Özel İdaresi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2018	Bölgesel turizm gelişiminin sağlanabilmesi için, ilçeler ve komşu illeri de kapsayacak şekilde turizm rotaları oluşturmak.
F.2.1.4.*	Kent Mobilyalarının Tasarlanması	Tüm İlçeler	Tüm Belediyeler	İl Özel İdaresi	2018 - 2020	Kent sınırları içerisinde kentin kimliğine uygun aydınlatma, bank, çöp kutusu gibi elemanlar ile parkların oluşturulması
Stratejik Hedef 2.2: İlimizin sahip olduğu turizm kapasitesi artırıcı mekânsal ortamların oluşturulması						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.2.2.1.	Butik Otel İşletmeciliğinin Oluşturulması	Merkez, Niksar, Zile	İl Özel İdaresi	Ticaret ve Sanayi Odaları	2018 - 2023	Tokat'ın sahip olduğu kültür turizminin gelen misafirlere tam anlamı ile yaşatılabilmesi için ihtiyaç duyulan butik otel işletmeciliğinin başlatılması
F.2.2.2.	Almus'ta Konaklama İmkanının Artırılması	Almus	Almus Kaymakamlığı	İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Almus doğa turizmi açısından son derece elverişli olmasına rağmen mevcut konaklama noktasında yetersiz kalmaktadır. Konaklama imkanının artırılması, Tufantepe ve Orman Evlerinde konaklama tesislerinin oluşturulması
F.2.2.3.*	Balıca Mağarasında Konaklama İmkânı Yaratmak	Pazar	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	Pazar Kaymakamlığı İl Özel İdaresi	2018 - 2020	Balıca Mağarasını ziyarete gelenlere yönelik konaklama arzına ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle astım hastalarının bu konudaki talepleri karşılanmalıdır.
F.2.2.4.	Turizm Merkezlerinde Konaklama Tesislerinin Oluşturulmasını Sağlamak	Merkez, Reşadiye	İl Özel İdaresi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Parklar Şube Müdürlüğü	2020 - 2023	Turizm Merkezi ilan edilen Akbelen ve Zinav'da gerekli altyapıların tamamlanarak gelen ziyaretçilere yönelik konaklama imkanlarının yaratılması gerekmektedir.
F.2.2.5.	Tokat Kalesi Ceylan Yolu Projesinin Hayata Geçirilmesi	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Özel İdaresi	2018 - 2020	Tokat Kalesinde bulunan Ceylan yolu açma çalışmalarının tamamlanarak turizme kazandırılması
F.2.2.6.	Kaplıca Termal Otel Konaklama Sayısının Artırılmasını Sağlamak	Reşadiye, Sulusaray, Niksar	İl Özel İdaresi	-	2018 - 2023	Kaplıca turizmi açısından yeterli potansiyele sahip olan ilimizde termal tesislerin sayısının artırılarak modern tesislerin ilimize kazandırılması

F.2.2.7.	Tokat Meydan Projesinin Hayata Geçirilmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	2018 - 2020	Yıllardır gündemde olan ve Tokat için cazibe merkezi olacak Meydan Projesinin hayata geçirilmesi
F.2.2.8.	Turizm Yatırımcıları Derneği ile Görüşülmesi	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası	Tokat Belediyesi, İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Turizm Yatırımcıları Derneği ile görüşülerek özellikle Tokat'ın konaklama sayısının artırılması için gerekli otel ihtiyacının giderilmesi
F.2.2.9.*	Tokat Tanıtım Tırı Projesinin Hayata Geçirilmesi	Merkez	İl Özel İdaresi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018	İl dışı organizasyonlar Tokat'ın tanıtımı amacıyla üzeri Tokat görselleri ile kaplı özel bir tür dizayn edilmesi ve diğer illerde Tokat tanıtım günlerinde kullanılması
Stratejik Hedef 2.3: İlimizin sahip olduğu turizm değerlerini bilgilendirici etkin bir rehberlik sistemini oluşturmak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.2.3.1.*	Enformasyon Bürosunun Niteliğini Artırmak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Özel İdaresi	2018 - 2023	İlimize ziyarete gelen misafirlere yönelik rehberlik hizmeti sunmada mevcut enformasyon büromuz yeterli olmamaktadır. Profesyonel düzeyde rehberlik hizmetinin sunulabilmesi için gerekli rehber enformasyon bürosunda görevlendirilmesi gerekmektedir.
F.2.3.2.	EYETOKAT Projesinin Tamamlanması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2020	Tokat'ın tanıtımı için oluşturulan EYETOKAT dijital platformunun daha geniş kitlelere duyurusunun yapılması
F.2.3.3.*	Bilgilendirme Levhalarının Oluşturulması	Merkez, Niksar, Tokat, Pazar	İl Özel İdaresi	İlgili Belediyeler	2018 - 2020	Tokat'ın sahip olduğu tarihi ve doğal güzelliklere turistleri yönlendirici ve bilgilendirici levhaların modernize edilmesi

F.2.3.4.*	Tokat Gezi Aracının Oluşturulması	Merkez	İl Özel İdaresi	Tokat Belediyesi	2018 - 2020	Turizm amaçlı oluşturulacak gezi güzergahında gün içerisinde belirli aralıklarla seferler düzenleyecek rehberlik gezi araçlarının oluşturmak
Stratejik Hedef 2.4: Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerdeki mevcut insan kaynağının kapasitesini artırmak amacıyla eğitim programlarının oluşturulmasını ve uygulanmasını sağlamak.						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.2.4.1.	Turizmde İstihdam Edilmeye Yönelik Eğitim Programlarının Uygulanması	Merkez	Ticaret ve Sanayi Odası	GOP Üniversitesi, İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018 - 2020	Turizm sektöründe istihdam edilen personele yönelik hizmetiçi eğitim programı oluşturmak
F.2.4.2.	Ak Zambak Sertifika Sisteminin Oluşturulması	Merkez	Tokat Belediyesi, Ticaret ve Sanayi Odası	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 – 2020	Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin kalitelerini artırmaya yönelik sertifikasyon sistemi oluşturmak
F.2.4.3.*	İl İçi Bilgilendirici Gezi Programlarının Düzenlenmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Yetişkinlere yönelik ilimiz kültürel mirası ve doğal kaynakların sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde korunmasına ilişkin eğitim içerikli gezi programları düzenlenmesi
STRATEJİK AMAÇ 3: Ulusal ve uluslararası ölçekte Tokat'ın turizm potansiyelini artırmaya yönelik tanıtım çalışmalarını yürütmek.						
Stratejik Hedef 3.1: Ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilen fuar ve organizasyonlara etkin katılım sağlamak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.3.1.1.*	EMITT Turizm Fuarına Katılmak ve Fuar Değerlendirme Raporu Hazırlayarak Yayınlamak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	Her Yıl	Tokat tanıtımında bütüncül bir yaklaşım sergilenerek ilçelerle birlikte İstanbul'da gerçekleştirilen Emitt turizm fuarına katılmak
F.3.1.2.	Travel Turkey Turizm Fuarına Katılmak ve Fuar Değerlendirme Raporu Hazırlayarak Yayınlamak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	Her Yıl	Tokat tanıtımında bütüncül bir yaklaşım sergilenerek ilçelerle birlikte İzmir'de gerçekleştirilen Travel Turkey turizm fuarına katılmak
F.3.1.3.	Ankara Turizm Fuarına Katılmak ve Fuar Değerlendirme Raporu Hazırlayarak Yayınlamak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	Her Yıl	Tokat tanıtımında bütüncül bir yaklaşım sergilenerek ilçelerle birlikte Ankara'da gerçekleştirilen turizm fuarına katılmak

F.3.1.4.	Antalya Yörex Fuarına Katılmak ve Fuar Değerlendirme Raporu Hazırlayarak Yayınlamak	Merkez	Ticaret ve Sanayi Odası	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Her Yıl	Tokat'ın sahip olduğu yöresel el sanatları ve yiyeceklerinin Antalya'da gerçekleştirilen Yörex fuarında tanıtılması
F.3.1.5.*	Arap Turizmine Yönelik Yurt dışı Fuarlara Katılmak ve Fuar Değerlendirme Raporu Hazırlayarak Yayınlamak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, Kelkit Havzası Kalkınma Birliği, Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği	Her Yıl	Tokat'ın sahip olduğu özellikle yayla turizm alanlarının tanıtımı amacıyla Arap ülkelerinde gerçekleştirilecek olan turizm fuarlarında tanıtılması
F.3.1.6.*	Tokat Tanıtım Günleri Organizasyonları Gerçekleştirmek	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	Her Yıl	İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde Tokat Tanıtım Günlerinin organize edilmesi
Stratejik Hedef 3.2: Tokat'ın tanıtımına yönelik diğer çeşitli yerel organizasyonları gerçekleştirmek.						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.3.2.1.*	15-22 Nisan Turizm Haftasını Etkin Kutlamak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi, Kaymakamlıklar, Tüm Belediyeler,	Her Yıl	Her yıl kutlanan 15-22 Nisan Turizm haftasının etkin kutlanması
F.3.2.2.	Akzambak Festivalinin Yapılması	Merkez	Tokat Belediyesi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Her Yıl	Ak zambaklar şehri olarak bilinen Tokat'ın tanıtımında Ak zambak çiçeğini ve motifini kullanarak çeşitli organizasyonların düzenlenmesi
F.3.2.3.	Zile Panayırının Ulusal Düzeyde Yapılması	Zile	Zile Belediyesi	Zile Kaymakamlığı	Her Yıl	Her yıl Zile'de gerçekleştirilen Zile Panayırının etkinliğinin artırılarak ulusal düzeyde katılımın sağlanması
F.3.2.4.	Tarım Fuarının Her Sene Devam Etmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Her Yıl	Tokat'ın tarım potansiyelini ortaya koyacak nitelikte Tarım Fuarının yapılması

STRATEJİK AMAÇ 4: Turizm talep ve türlerinde meydana gelen değişim ve gelişmelerle uyumlu turizm politikaları oluşturularak turizm alternatifleri geliştirilmek.

Stratejik Hedef 4.1: Alternatif turizm türlerine yönelik saha çalışması yaparak, projeler üretmek.						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.4.1.1.*	Eko Turizmin Geliştirilmesi	Tokat Genel	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Tokat'ın sahip olduğu eko turizm alanlarının belirlenmesi. Ev pansiyonculuğunun uygun olacağı köylerin belirlenmesi. Yöresel ürünlerin satışına, mandacılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalarının yapılması
F.4.1.2.*	Yayla Turizminin Geliştirilmesi	Merkez, Erbaa, Niksar, Başçiftlik, Reşadiye	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü İl Özel İdaresi	2018 - 2023	Yayla turizminin geliştirilmesi için; Topçam, Akbelen, Batmantaş, Çamiçi, Zinav, Selemen, Kızılcaören, Gökal bölgelerinde projelendirme çalışmalarının tamamlanarak, ihtiyaç duyulan altyapıların tamamlanması
F.4.1.3.*	Mağara Turizminin Geliştirilmesi	Pazar	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2018	Balıca Mağarasının cazibe merkezi haline getirilebilmesi için; Güvenlik ve mağara içi doğal yaşamın izlenmesi için kamera sisteminin kurulması, Çadırılı Kamp Alanı, Seyir Terası Ve Destek Üniteleri oluşturulması, Tanıtım Merkezi ve Dış mekân çevre düzenlemesinin yapılması
F.4.1.4.	Traking Rotalarının Turizme Kazandırılması	Tokat Genel	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	İl Özel İdaresi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Parkurların belirlenmesi, haritalanması, bilgilendirme, uyarı-ikaz ve yönlendirme tabelalarının hazırlanması. Alanı ve parkuru tanıtıcı Tanıtım materyallerinin Hazırlanması (broşür, Afiş, el kitabı vb.), Piknik ve mola noktalarının Yapılması Kır Lokantası yapılması ve uygulanması
F.4.1.5.	Tokat'ı İnanç Turizm Merkezi Haline Getirmek	Almus, Erbaa, Turhal, Zile	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Özel İdaresi	2018 - 2020	Hubyar, Keçeci Baba, Anşa Bacılar, Kul Himmet, Aziz Baba gibi ocakların gerekli altyapı ve çevre düzenlemelerinin yapılması

F.4.1.6.*	Gastronomi Turizminin Geliştirilmesi	Merkez	Ticaret ve Sanayi Odası	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Yöresel yemeklerin tanımlanması, listelenmesi ve sunumuna yönelik çalışma ve tanıtımların yapılması
F.4.1.7.	Fotosafarinin Turizme Kazandırılması	Tokat Genel	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2020	Foto safari etkinlik alan ve programının geliştirilmesi
F.4.1.8.*	Sağlık Turizminin Geliştirilmesi	Merkez, Pazar, Reşadiye, Sulusaray	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Tokat'ın sahip olduğu sağlık turizm merkezlerine yönelik (Ballica Mağarası, Reşadiye Kaplıcaları, Sulusaray Kaplıcaları) Sağlık Bakanlığından sertifika sistemine yönelik gerekli çalışmaların yapılması
F.4.1.9.	Kuş Gözlemciliğinin Turizme Kazandırılması	Pazar	Milli Parklar Şube Müdürlüğü	İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2018 - 2019	Kaz Gölünde kuş türlerinin tanımlanması ve Envanter, Batimetrik Çalışma bilgilendirme materyallerinin hazırlanması,
Stratejik Hedef 4.2: Turizmden katma değer yaratmaya yönelik Tokat'a ait hediyeelik eşya, el sanatları ve yöresel yiyecek-içecek ürünlerini geliştirmek.						
Eylen No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.4.2.1.*	Tokat El Sanatları Ürünleri Satış Mağazasının Oluşturulması	Merkez	Ticaret ve Sanayi Odası	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2020	Tokat'ın sahip olduğu geleneksel el sanatları ürünlerinin ürettiği ve satıldığı satış mağazasının oluşturulması
F.4.2.2.*	El Sanatı Ürünleri Online Satış Sitesinin Oluşturulması	Merkez	Ticaret ve Sanayi Odası	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2020	Tokat'ın sahip olduğu geleneksel el sanatları ürünlerinin internet üzerinden satıldığı internet sitesinin oluşturulması
STRATEJİK AMAÇ 5: Tarihi ve kültürel değerlerimizi bilimsel çalışmalar ile gün yüzüne çıkarmak						
Stratejik Hedef 5.1: Tokat'ın kültürel değerlerini araştırarak, kayıt altına almak						
Eylen No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.5.1.1.*	Tokat Müze Katalogunun Hazırlanması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Anadolu'nun ilk müzesi (1926) Tokat Müzesi katalogunun hazırlanarak basımının yapılması

F.5.1.2.*	Tokat Yemek Kitabının Basılması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Tokat'ın sahip olduğu yemek kültürünün araştırılarak prestij kitap haline getirilmesi
F.5.1.3.*	Tokat Kültür İnsanları Envanteri Kitabının Hazırlanması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Tokatlı şair, yazar, bilim adamı gibi kültürel değerlerinin araştırılarak kitap haline getirilmesi
Stratejik Hedef 5.2: Tokat'ın sahip olduğu tarihi değerleri araştırarak, kayıt altına almak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.5.2.1.*	Taşınmaz Kültür Varlığı Envanterinin Hazırlanması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Tokat'ın taşınmaz kültür varlığı envanterinin çıkarılarak kitap haline getirilmesi
Stratejik Hedef 5.3: Tokat Sempozyumu çalışmalarının devam ettirilmesi						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.5.3.1.*	Tokat Sempozyumunun Yapılması	Merkez	GOP Üniversitesi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2019	Gaziosmanpaşa Üniversitemiz koordinasyonunda yapılan Tokat Sempozyumunun belirli aralıklar ile yapılması
Stratejik Hedef 5.4: Tokat'ın inanç merkezleri hakkında bilimsel çalışmalar yapmak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.5.4.1.*	Hubyar Baba Türbesi Gelişim Projesinin Uygulanması	Almus	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Önemli bir inanç merkezi olan Hubyar Baba Türbesinin restorasyon projesi, uygulaması ve çevre düzenlenmesinin yapılması. Ayrıca her yıl anma programlarının düzenlenmesi.
F.5.4.2.	Kul Himmet Türbesi Gelişim Projesinin Uygulanması	Almus	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Önemli bir inanç merkezi olan Kul Himmet Türbesinin restorasyon projesi, uygulaması ve çevre düzenlenmesinin yapılması. Ayrıca her yıl anma programlarının düzenlenmesi.

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.5.4.3.*	Keçeci Baba Türbesi Gelişim Projesinin Uygulanması	Erbaa	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Önemli bir inanç merkezi olan Keçeci Baba Türbesinin restorasyon projesi, uygulaması ve çevre düzenlemesinin yapılması. Ayrıca her yıl anma programlarının düzenlenmesi.
F.5.4.4.	Anşaçacı Türbesi Gelişim Projesinin Uygulanması	Zile	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Önemli bir inanç merkezi olan Anşaçacı Türbesinin restorasyon projesi, uygulaması ve çevre düzenlemesinin yapılması. Ayrıca her yıl anma programlarının düzenlenmesi.
F.5.4.5.	Aziz Baba Türbesi Gelişim Projesinin Uygulanması	Turhal	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi	2018 - 2019	Önemli bir inanç merkezi olan Aziz Baba Türbesinin restorasyon projesi, uygulaması ve çevre düzenlemesinin yapılması. Ayrıca her yıl anma programlarının düzenlenmesi.
Stratejik Hedef 5.5: Tokat'ta yürütülen arkeolojik kazı çalışmaları hakkında bilimsel çalışmalar yapmak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.5.5.1.	Komana Kazı Çalışmalarının Devam Ettirilmesi	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yıllara Sari	Komana kazısının yıllara sari olarak devam edilmesi
F.5.5.2.	Sebastapolis Kazı Çalışmalarının Devam Ettirilmesi	Sulusaray	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yıllara Sari	Sebastapolis kazısının yıllara sari olarak devam edilmesi
F.5.5.3.	Tokat Kalesi Kazı Çalışmalarının Başlatılması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yıllara Sari	Tokat Kalesi kazısının yıllara sari olarak devam edilmesi
F.5.5.4.	Tokat Kazı Sempozyumunun Yapılması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Özel İdaresi	2018 - 2020	Tokat'ta gerçekleştirilen kazılara yönelik sempozyum yapılması

STRATEJİK AMAÇ 6: Tarihi ve Kültürel Değerlerimizin korunması, gelecek kuşaklara aktarılması için gerekli altyapı çalışmalarını tamamlamak.

Stratejik Hedef 6.1: Tokat'ın sahip olduğu tarihi kimliği gün yüzüne çıkaracak etkin bir il teşkilatı oluşturmak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.6.1.1.*	Tokat'ta Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü'nün Oluşturulması	Merkez	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Tokat'ın sahip olduğu tarihi eser miktarı göz önüne alındığında Tokat'ta Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü'nün oluşturulmasını sağlamak
F.6.1.2.	Tokat'ta Röleve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün Oluşturulması	Merkez	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Tokat'ta bulunan tarihi eserlerin projelendirme ve restorasyon işleminin hızlı yürütülmesini sağlamak amacı ile Röleve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün Tokat'ta oluşturulmasını sağlamak
F.6.1.3.	Koruma Uygulama ve Denetleme Bürosunun (KUDEB) etkililiğini artırmak	Merkez	İl Özel İdaresi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2023	İl Özel İdaresi bünyesinde bulunan Koruma Uygulama ve Denetleme Bürosunun daha aktif ve tarihi eserlerin restorasyonu konusunda daha deneyimli hale gelmesini sağlamak
Stratejik Hedef 6.2: Kentisel ölçekte çevresel koruma ve tarihi dokularını kaybetmemiş merkezlerde restorasyon çalışmalarının tamamlanması, bütün sivil mimari eserlerin gelecek kuşaklara aktarılması restorasyon projelerinin tamamlanması						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.6.2.1.*	Kentsel ölçekte koruma imar planlarının hazırlanması	Tüm ilçeler	Tüm Belediyeler	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2018 - 2023	Sit alanları için hazırlanmış olan koruma imar planlarının uygulanmasına yönelik örgütlenme/finans modelinin oluşturulması ve uygulanması
F.6.2.2.	Tokat Bey Sokağı ve Beyhamam Sokak Sağlıklaştırma Projesinin Uygulanması	Merkez	Tokat Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2018 - 2020	Tarihi Bey Sokağı ve BeyhamamSokağın sokaksağlıklaştırma çalışmalarının tamamlanması
F.6.2.3.	Tokat Sulusokak Sokak Sağlıklaştırma Projesinin Hazırlanması ve Uygulanması	Merkez	Tokat Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2018 - 2020	Tarihi Sulusokak Sokak Sağlıklaştırma Projelerinin hazırlanması ve uygulanması

F.6.2.4.	Niksar Orta Çarşısı Sokak Sağlıklaştırma Projesinin Uygulanması	Niksar	Niksar Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2019 - 2021	Niksar'da bulunan tarihi Orta Çarşının sokaksağlıklaştırmasının yapılması
F.6.2.5.	Zile Amasya Caddesi Sokak Sağlıklaştırma Projesinin Uygulanması	Zile	Zile Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2018 - 2018	Zile'de bulunan tarihi Amasya Caddesinin sokaksağlıklaştırmasının yapılması
F.6.2.6.	Tokat Kalesi Restorasyonunun Yapılması	Merkez	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2023	Tokat Kalesi restorasyonunun yapılması
F.6.2.7.	Suluhan Restorasyonunun Yapılması	Merkez	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Vakıflar Bölge Müdürlüğü	2018 - 2020	Suluhan'ın restorasyonunun yapılarak Müze Müdürlüğü idari binaya dönüştürülmesi
F.6.2.8.	Niksar Kalesi Restorasyonunun Yapılması	Niksar	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2023	Niksar Kalesi'nin restorasyonunun yapılması
F.6.2.9.	Niksar Kale Hamam Restorasyonunun Yapılması	Niksar	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2023	Niksar Kale Hamam'ının restorasyonunun yapılması
F.6.2.10.	Erbaa Revakbaba Camii Restorasyonunun Yapılması	Erbaa	İl Özel İdaresi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018	Erbaa Revakbaba Camii'nin restorasyonunun yapılması
F.6.2.11.	Zile Kalesi Restorasyonunun Yapılması	Zile	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2020	Zile Kalesinin restorasyonunun yapılması
F.6.2.12.	Kültür Evinin merkez haline getirilmesi	Merkez	İl Özel İdaresi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Kültür Evi'nin çevresinde yer alan binaların kamulaştırılarak Kültür Evinin çevresinin açılması
F.6.2.13.	Turhal Kalesi Restorasyonunun Yapılması	Turhal	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2020 - 2023	Turhal Kalesi restorasyonunun yapılması
Stratejik Hedef 6.3: Kültürel mirasımızı tanıtıcı ve gelecek kuşaklara aktaracak nitelikte mekanların oluşturulması						

Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.6.3.1.	Tokat Kültür Merkezinin Oluşturulması	Merkez	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Tokat Valiliği, Tokat Belediyesi	2019 - 2023	Tokat'ın sahip olduğu kültürel miras yanında çeşitli sanatsal aktivitelerinde yapılabileceği
F.6.3.2.*	Kültür Sokağı Projesinin hayata geçirilmesi	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İl Özel İdaresi, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	2018	Halit Sokak'ın Kültür Sokağı olarak dizayn edilmesi
F.6.3.3.*	Kent Müzesi Projesinin hayata geçirilmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	2018	Tokat Müzesi karşısında yer alan ve OKA tarafından projesi hazırlanan yapının Tokat Kent Müzesi olarak hizmete açılması
F.6.3.4.	Bilim Merkezi Projesinin hayata geçirilmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	Vakıflar Bölge Müdürlüğü	2018 - 2020	Yağbasan Medresesi'nin Bilim Merkezi olarak işlevlendirilmesi ve hayata geçirilmesi
F.6.3.5.*	El Sanatları Üretim ve Satış Merkezi Projesinin hayata geçirilmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	Tokat Ticaret ve Sanayi Odası, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2020	Yazmacılar Hanı'nın Restorasyonunun tamamlanarak "El Sanatları Üretim ve Satış Merkezi" olarak işlevlendirilmesi
F.6.3.6.*	Hamam Müzesi Projesinin hayata geçirilmesi	Merkez	Vakıflar Bölge Müdürlüğü	Tokat Belediyesi	2019 - 2023	Tarih Sultan Hamamında; Tokat'ın hamam kültürünün yansıtıldığı ve ziyaretçilere tanıtıldığı Hamam Müzesinin oluşturulması.
F.6.3.7.*	Tokat Bağ Evi Müzesinin Oluşturulması	Merkez	Tokat Belediyesi	-	2019 - 2020	Tokat bağ yaşantısının ve bağ kültürünün yansıtıldığı ve ziyaretçilere tanıtıldığı Bağ Evi Müzesinin oluşturulması
Stratejik Hedef 6.4: Tokat'ın sahip olduğu kültürel mirası devam ettirebilecek etkin bir organizasyon oluşturarak, somut olmayan kültürel miras taşıyıcısı sayısını artırmak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.6.4.1.*	Somut Olmayan Kültürel Mirasımıza Yönelik Kurslar Düzenlemek	Tüm İlçeler	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 - 2019	Tokat'ın sahip olduğu somut olmayan kültürel mirasın yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik halk eğitim bünyesinde kursların açılması

F.6.4.2.	Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcılarının Tespitini Yaparak Kayıt Altına Almak	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	-	2018 - 2019	Somut olmayan kültürel miras taşıyıcılarımızın kayıt altına alınması ve kitaplaştırılması
STRATEJİK AMAÇ 7: İlimize ait tarihi, kültürel ve sanatsal değerlerimizi tanıtıcı etkin bir organizasyon oluşturmak.						
Stratejik Hedef 7.1: Kültürel mirasın ve doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlik bilincinin geliştirilmesine yönelik eğitim ve gezi programları düzenlenmesi						
Eylen No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.7.1.1.*	Yetişkin Eğitimi	Merkez	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	ÇEKÜL Akademi	2018 - 2020	Yetişkinlere yönelik ilimiz kültürel mirası ve doğal kaynakların sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde korunmasına ilişkin eğitim içerikli gezi programları düzenlenmesi
Stratejik Hedef 7.2: Her düzeyde araştırma çalışmalarını destekleyecek kütüphanecilik hizmetlerinin geliştirilmesi						
Eylen No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.7.2.1.	Tokat Halk Kütüphanesi Binasının Modernize Edilmesi	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tokat Belediyesi	2018 - 2020	Her düzeyde araştırma çalışmalarını destekleyecek kütüphanecilik hizmetlerinin, elektronik kütüphane hizmetlerinin yaygınlaştırılması,
F.7.2.2.	Erbaa Kütüphanesi Binasının Modernize Edilmesi	Erbaa	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Erbaa Belediyesi	2018 - 2020	Her düzeyde araştırma çalışmalarını destekleyecek kütüphanecilik hizmetlerinin, elektronik kütüphane hizmetlerinin yaygınlaştırılması,
F.7.2.3.	Kütüphane Buluşmaları Projesinin Uygulanması	Tüm İlçeler	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Tüm Kuruluşlar, STK'lar	2018 - 2020	Kütüphaneler ile halkın bir araya geleceği çeşitli etkinlik ve programların düzenlenmesi
Stratejik Hedef 7.3: Müzecilik anlayışının kent kimliğini, kentsel kültürü tanıttak, araştırmacı dostu olacak şekilde geliştirilmesi						
Eylen No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.7.3.1.	Tokat Müzesi Etki Alanının Genişletilmesi	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2018 - 2020	Suluhan'ın restorasyonunun yapılarak Tokat Müzesi idari binaya dönüştürülmesi
F.7.3.2.	Müze Buluşmaları Projesinin Uygulanması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Tüm Kuruluşlar, STK'lar	2018 - 2020	Müzeler ile halkın bir araya geleceği çeşitli etkinlik ve programların düzenlenmesi

F.7.3.3.	Tokat Müzesi Replika Eserlerinin Üretimini Ve Satışının Yapılması	Merkez	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2018 - 2020	Tokat Müzesinde bulunan ve ünük eser niteliğindeki eserlerin replikalarının yapılarak satış mağazasında ziyaretçilere sunulması
F.7.3.4.*	Tematik Müzelerin Oluşturulması	Tüm İlçeler	Tüm Belediyeler	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019 - 2023	İlin kültürel mirasını yansıtmak nitelikte tematik müzelerin (yazmacılık müzesi, hamam müzesi vb.) oluşturulması
STRATEJİK AMAÇ 8: İlimizdeki kültürel ve sanatsal faaliyetlerin niteliğini ve niceliğini geliştirerek, bölge halkının ihtiyaçlarına cevap verebilir hale getirmek.						
Stratejik Hedef 8.1: Kültürel değerlerin istihdama ve ekonomiye katkısını artırmak						
Eylem No	Eylemin Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama – Bitiş Yılı	Yapılacak İşlem ve Açıklamalar
F.8.1.1.*	Mevcut Geleneksel Doküman ve Baskı Konularında Yeni Ürün ve Tekniklerin Geliştirilmesi	Merkez	El Sanatları Dernekleri	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odaları	2018 -2020	Tokat yazma baskı geleneklerinin yenilikçi yöntemlerle geleceğe aktarılması amacıyla yeni ürün ve tekniklerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.
F.8.1.2.	Geleneksel Ürünlerin Geliştirilmesi İçin Tasarım Yarışmaları Düzenlenmesi	Merkez	Tokat Belediyesi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018 -2020	Geleneksel ürünlerin ticari paylarının artırılmasına yönelik olarak tasarım yarışmaları düzenlenerek yeni ürünler geliştirilecektir.
F.8.1.3.	Ticari Üretim Yönelik Olarak Evde Hazırlanan Geleneksel Gıda Ürünlerinin Standartlara Uygun Hale Getirilmesi Ve Pazarlamasının Geliştirilmesi	Tüm İlçeler	Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Ticaret ve Sanayi Odaları	2018 -2020	Kadınların istihdama katılım oranlarının artırılmasına yönelik olarak küçük ortak kullanım atölyelerinde geleneksel gıda ürünleri üretimi gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
F.8.1.4.	Büyük Ulusal Firmaların Yerel Üreticilerle İlişki Ve İşbirliği Geliştirmesini Teşvik Etmesi	Merkez	Ticaret ve Sanayi Odaları	Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2018 -2020	Yerel üreticilerin yeni pazarlara ulaşımı için büyük ulusal firmalara yönelik tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

SAĞLIK

6.8. SAĞLIK EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

2017 yılında Tokat Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Dr. Ömer TORAMAN'ın talimatları doğrultusunda başta 2023 vizyonu ve Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) hedeflerine ulaşabilmek açısından önem taşıyan temel sorun alanlarına yönelik olarak Tokat ili için bir yol haritası sunmak amacıyla 10 farklı sektörde Tokat İl Stratejik Eylem Planları hazırlıkları başlatılmıştır. Bu eylem planında, Tokat ilinin Türkiye'nin sağlık alanındaki gelişim sürecine uyum göstermesi için yapılabilecek çalışmalar planlanmıştır.

Bu çerçevede, Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), Türkiye'nin Stratejik Vizyonu 2023, 65.Hükümet Programı, Öncelikli Dönüşüm Programları, Sağlıkta Dönüşüm Programı, Orta Vadeli Program (2017-2019), Sağlık Bakanlığı Stratejik Planı (2013-2017), Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm Programı Eylem Planı, Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik Programı Eylem Planı, Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı, Ulusal Tütün Kontrol Programı Eylem Planı, TÜBA Ulusal Kanser Politikaları Çalıştayı Raporu-2014, Sağlık Bakanlığı 2013-2018 Ulusal Kanser Kontrol Planı, Sağlık Bakanlığı 2016 Sağlık İstatistikleri Yıllığı, Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) Eylem Planı (2014-2018), Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı 2015 Tokat İli Sosyal Analizi, Tokat İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık İstatistikleri, Tokat İli Anne ve Bebek Ölümleri İle Mücadele Eylem Planı-2017, Tokat İli Uyuşturucu İle Mücadele 2017-2023 Stratejisi gibi rapor ve planlar incelenmiştir. Türkiye Sağlık Programı 2023 hedefleri; politika belirleyici, planlayıcı ve denetleyici bir Sağlık Bakanlığı, sağlıklı yaşam kültürünün geliştirilmesi, sürdürülebilir sağlık finansmanı, insan odaklı sağlık hizmet sunumu, nitelikli sağlık hizmetleri için kalite ve akreditasyon, yetkin, yeterli ve motive sağlık insan gücü, eğitim, bilim ve AR-GE kurumlarının desteklenmesi, sağlık endüstrisinin geliştirilmesi, sağlık için bilişim sistemlerinin entegre yönetimi, sağlık turizmi ve çok paydaşlı sağlık sorumluluğu olarak belirtilmektedir. İncelenen raporlar Tokat ilinin öncelikleri dikkate alınarak değerlendirilerek birden fazla kurumun sorumluluk alanına giren ve kurumlar arası etkin koordinasyon gerektirecek şekilde tasarlanan Sağlık Eylem Planları oluşturulmuştur.

Bu raporun amacı, Tokat ilinde sağlık sektörünün mevcut durumu belirlenerek 2018-2023 yılları arasında sağlık sektöründe yapılması planlanan bazı eylemlerin ortaya konulmasıdır. Bu eylemlerin belirlenebilmesi için öncelikle Dünya'da ve Türkiye'de sağlık sektörünün güncel durumunu gösteren çalışma ve raporlar gözden geçirilmiştir. İç ve dış paydaşlarla yapılan görüşmeler ve karşılıklı işbirliği içinde Tokat ilinde sunulan sağlık hizmetlerinde kalitenin daha da artırılması için bazı öncelikli konularda fikir birliğine varılmıştır.

SAĞLIK EYLEM PLANI

EYLEM KONUSU-1: KANSER, PALYATİF BAKIM VE EVDE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Onkoloji Tanı ve Tedavi Merkezi'nin Açılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Palyatif Bakım Araştırma ve Uygulama Merkezi	2018-2023	-Tokat Merkezde Onkoloji Tanı ve Tedavi Merkezinin açılarak kanser hastalarına yönelik verilen hizmetlerin güçlendirilmesi -Bu merkez sayesinde ilimize atanan onkoloji uzmanı, radyasyon onkolojisi uzmanı ve diğer ilgili sağlık personeli sayısının artırılması	-Onkoloji hizmeti alan hasta sayısı -Onkoloji alanında ilimize atana sağlık personeli sayısı
2	Palyatif Bakım Hasta ve Yakınları İçin Eğitim ve Bakım Merkezi Açılması*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Palyatif Bakım Araştırma ve Uygulama Merkezi Tokat Belediyesi	2018-2023	-Palyatif bakım hasta yakınlarının ihtiyacı olan eğitimin verilebilmesi için bir eğitim ve bakım merkezi açılması. -Bu merkez kişilik ve yazlık olmak üzere planlanabilir; -Bu merkezin kişilik bölümü Bey sokağındaki birkaç konanın düzenlenmesi ile yapılmalıdır. Bu konakta hasta ve yakınlarının kalabileceği butik otel şeklinde düzenleme yapılmalıdır. Asıl hedef hastaların burada 15 gün yatılarak palyatif bakım açısından tüm ihtiyaçlarının karşılanabilmesi ve hasta yakınlarının terminal dönem sürecine ve bundan sonraki hastalarının bakımlarını üstlenebilecekleri bir eğitim sistemine tabi tutulmaları sağlanacaktır. Bu eğitim psikolog, din adamları, sanat terapistleri, sosyal hizmet uzmanları tarafından verilirken, hastanın bakımı ile ilgili bilgiler ve	-Palyatif Bakım hizmetlerinden yararlanan hasta ve hasta yakını sayısı

					<p>pratik uygulama hemşireler tarafından verilecektir. Bu süreçte merkezde bulunan hekimler de hastanın semptomlarını gidermek için gerekli düzenlemeleri yapacaklardır. 15 gün sonra hastanın gideceği şehirdeki aile hekimi ve evde bakım hekimleri ile temas kurularak hastanın evinde tedavi ve bakımının devamı sağlanacaktır.</p> <p>- Aynı işlem yazın Almus veya Niksar'daki Çamiçi yaylasında 15 günlük periyotlar halinde hasta bakımı ve hasta yakını eğitimi programı şeklinde yapılacaktır. Bunun için il dışından ciddi bir talep olacağı düşünülmektedir.</p>	
3	Pediatrik Palyatif Bakım Merkezi Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	<p>-Bebek ve çocuk kanser hastaları ve ailelerine palyatif bakım hizmeti verilmesi amacıyla Pediatrik palyatif bakım merkezi açılması</p>	-Palyatif bakım hizmeti alan hasta çocuk sayısı
4	Palyatif Bakım Koordinasyon Birimi Oluşturulması*	İl Sağlık Müdürlüğü	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tüm Sağlık Kuruluşları Tokat Belediyesi Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2019	<p>-Gaziosmanpaşa Üniversitesi Palyatif Bakım Araştırma ve Uygulama Merkezi, devlet hastaneleri, evde bakım birimi, belediyeler ile aile ve sosyal politikalar müdürlüğü tarafından palyatif bakım hastalarına ayrı ayrı verilen hizmetlerin tek elden koordine edilmesi amacıyla İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı Tokat İli Palyatif Bakım Koordinasyon Birimi Oluşturulması</p> <p>-İl genelindeki tüm palyatif bakım hastalarının yeni oluşturulacak bir bilgisayar programı ile tüm sağlık kuruluşlarında koordineli şekilde takip ve tedavilerinin yapılmasının sağlanması</p> <p>-Böylece hastaların tüm sağlık kuruluşlarında öncelikli ve hızlı bir şekilde erişilebilirliğinin sağlanması, aynı</p>	-Palyatif bakım hizmeti alan hasta sayısı

5	Kanserli Hastaların Çocuklarına Yönelik Psikososyal Destek Sağlanması Amacıyla Rehberlik Öğretmenlerinin Eğitimi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Palyatif Bakım Araştırma ve Uygulama Merkezi İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	zamanda ihtiyacı olan hastalara sosyal hizmetler ve diğer desteklerin sağlanarak palyatif bakım hizmetlerinin güçlendirilmesi -Kanser tedavisi alan hastaların ortaöğretime giden çocuklarına psikososyal destek sağlanması için palyatif bakım ve millî eğitim müdürlüğü bünyesinde çalışan rehberlik uzmanlarının ortaklaşa çalışabileceği bir zemin oluşturulması. -Bunun için palyatif bakım ve rehberlik uzmanlığı ile birlikte bir program hazırlanması -Tokat okulları içerisinde bu tür öğrencilerin saptanabilmesi ve yardım alabilmesi için bir veri tabanı oluşturulması. -Bu programın Tokat ili içerisinde uygulandıktan sonra diğer iller için uygulanabilmesi için proje olarak sunulması. -Bu amaçla Tokat'ta eğitim merkezi kurulması.	-Eğitim alan rehberlik öğretmeni sayısı -Ailesinde kanser hastası olan çocuklardan psikososyal destek sağlanan öğrenci sayısı
6	Kanser Farkındalığının Artırılmasına Yönelik Eğitimler Düzenlenmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü Belediyeler Kaymakamlıklar	2018-2023	-Kanser konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla Tokat ili genelinde bulunan liselerdeki son sınıf öğrencileri, velileri ve öğretmenlerine oluşturulacak sağlık personeli eğitim ekiplerince belirli bir plan çerçevesinde eğitimler verilmesi.	-Hedef kitlenin %50 sine ulaşarak bu eğitimlerin verilmesi.
7	Meme, Serviks, Kolorektal Kanser Taramalarının Yaygınlaştırılarak	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Tokat Belediyesi	2018-2023	-Vatandaşların taramalara katılmaları için farkındalığı artıracak kampanyalar düzenlenmeli ve aile hekimlerinin kanser taramalarına katılımının artırılması	-Taraması yapılan kanserlerin (Meme, serviks, kolorektal kanser) tarama oranlarının

	Erken Tanı Oranlarının Artırılması				-Mobil kanser tarama araçlarının sayısının artırılması	yükseltilmesi
8	Evde Sağlık Hizmetleri Biriminin Araç ve Personel İhtiyacının Giderilerek Hizmetin Güçlendirilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı Tokat Belediyesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Özel Sağlık Kuruluşları	2018-2019	- Yatağa bağımlı olan ve ambulansla transferi yapılan hastalar dışında yatağa bağımlı olmayan veya yarı yatağa bağımlı olan hastaların il içinde sevk ve evde bakım hizmetlerinde kullanılmak üzere minibüs tarzı en az beş araç temin edilerek evde bakım hizmetlerinin daha etkin hale getirilmesinin sağlanması (Ambulansların da asıl işlevleri dışında kullanılmaması sağlanmış olacaktır.) -Evde sağlık hizmetleri biriminde görev yapan sağlık personeli sayısının artırılması amacıyla Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Özel sağlık kuruluşlarından destek alınarak evde sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi	-Evde sağlık hizmetlerinden yararlanan hasta sayısı
EYLEM KONUSU-2: SAĞLIK TURİZMİNİN GELİŞTİRİLMESİ						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Balıca Mağarasının Sağlık Kurumları ile İşbirliği İçinde İşletilerek "Balıca Astım Tedavi Merkezi" Kurulması ve Mağaranın Sağlık Faydalarına Yönelik Bilimsel Çalışmalar	İl Sağlık Müdürlüğü	-Tokat Valiliği -Gaziosmanpaşa Üniversitesi -Kültür Ve Turizm Müdürlüğü -İl Özel İdaresi	2018-2023	- Balıca Mağarasının sağlık kurumları ile işbirliği içinde işletilmesi -Pazar İlçesinde Tokat Devlet Hastanesine bağlı Balıca Astım Tedavi Merkezi kurulması -Balıca Mağarasının sağlık faydalarına yönelik akademik çalışmalar yapılması -Sağlık turizmi açısından mağaraya gelen ziyaretçi sayısının artması için tanıtım faaliyetleri yapılması	-Balıca Mağarasının sağlık faydalarından yararlanan hasta sayısı -Mağaranın sağlık faydalarına yönelik bilimsel çalışma sayısı

Yapılması *						
2	Sulusaray ve Reşadiye Kaplıcalarının Sağlık Kurumları ile İşbirliği İçinde İşletilerek Sağlık Turizmi Hizmeti Veren Akredite Edilmiş Tesisler Haline Getirilmesi*	İl Sağlık Müdürlüğü	- Pazar Belediyesi - Tokat Valiliği -Belediye Başkanlıkları -İl Sağlık Müdürlüğü -Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	-İlimizde zengin termal kaynakları olan Sulusaray ve Reşadiye ilçelerinde bulunan Kaplıcaları sağlık kurumları ile işbirliği içinde işletilmesi sağlanarak sağlık turizmi hizmeti veren akredite edilmiş Sağlık Merkezleri haline getirilmesinin sağlanması	- Kaplıcalara gelen ziyaretçi sayısı
3	Fitoterapi Araştırma, Eğitim ve Tedavi Merkezi Açılması*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Tokat Belediyesi	2018-2023	--Tamamlayıcı tedavi kapsamında Tokat merkezde Fitoterapi araştırma, eğitim ve tedavi merkezi açılması -Bu merkezin Karşıyaka'da en az 6 dönümlük bağ evi içinde açılması en uygunudur. -Burada içeride idare merkezi olarak kullanılabilen bir adet köşk vardır. Bu köşkte fitoterapi uygulamaları için hekimlere sağlık bakanlığı onaylı sertifika verilecektir. - Köşkün yanına kurulan prefabrik ünitelerde fitoterapi araştırmaları yapılacaktır. - Bu merkezde fitoterapi amacıyla hazırlanan ilaçlar sertifikalı hekimler tarafından poliklinik hizmeti ile hastalara verilecektir. -Tıbbi ve aromatik bitki envanteri çıkarılacak ve fitoterapi merkezi içindeki 6 dönümlük arazide ziraat mühendisi ve teknikerlerinden oluşan bir ekip tarafından ticari değeri olan tıbbi ve aromatik bitkilerin	-Merkezin açılması -Fitoterapi araştırma sayısı -Fitoterapi uygulamaları için hekimlere sağlık bakanlığı onaylı sertifika verilecektir -Fitoterapi hizmeti alan hasta sayısı -Yetiştirilen tıbbi ve aromatik bitki sayısı -Bu merkeze gelen kişi sayısı

							dikildiği bahçe oluşturulacaktır. Bu bitkilerin uygun koşullarda yetiştirilmesi sağlanacak, toplanan bitkiler kurutulacak, çay veya yağlar haline getirilerek satışa arz edilecektir. - Bu bahçe bir müze gibi sağlık turizmine yönelik halkın ziyaretine de açılacaktır.		
4	Pazar İlçesine Apiterapi Merkezi Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	- Gaziosmanpaşa Üniversitesi -Pazar Belediyesi	2018-2023	-Balıca Mağarasının sağlık faydalarından etkin yararlanılabilmesi için açılması planlanan Balıca Astım Tedavi Merkezi yanına astım hastalarının tedavisi amacıyla Apiterapi Merkezi açılması -Pazar İlçesinin Balıca Mağarası, Astım Tedavi Merkezi ve Apiterapi uygulamaları ile sağlık merkezi haline gelmesi ve böylece sağlık turizmine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.	-Apiterapi Merkezine gelen hasta sayısı			
5	Tokat Gökmadrese'nin Tıp Tarihi Araştırma Ve Uygulama Merkezi Haline Getirilmesi*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Vakıflar Bölge Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Kültür ve Turizm Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2019	-Tokat merkezde bulunan ve Gökmadrese adıyla da bilinen Muineddin Süleyman Pervane Darüşşifası aslına ve amacına uygun olarak restore edilmek suretiyle "Tıp Tarihi Araştırma Ve Uygulama Merkezi" haline getirilmesi -Bu merkezde tüm sağlık personeline ve sağlık alanındaki öğrencilere yönelik Selçuklu dönemi darüşşifaları ve o dönemde uygulanan tedavi yöntemlerinin anlatıldığı eğitimler verilmesi ve tıp tarihi konusunda çalışmalar yürütülmesi hedeflenmektedir. -Aynı zamanda bu merkez yaşayan bir alan olarak ziyarete açılarak il içi ve dışından gelecek ziyaretçilerle sağlık turizminin hizmetine sunulacaktır.	-Merkezden yararlanan sağlık personeli ve öğrenci sayısı ile merkeze gelen yerli ve yabancı turist sayısı			

EYLEM KONUSU-3: SAĞLIK İNSAN GÜCÜ YETKİNLİĞİNİN ARTIRILMASI						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Simülasyon Merkezi Kurulması*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü Milli Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	<p>-Sağlık insan gücü yetkinliğinin artırılmasının amaçlandığı ve gerçek hastane koşullarının işleyişini içeren simülasyonların olduğu Simülasyon Merkezi'nde, ilimizde görevli doktor ve yardımcı sağlık personeline Acil Hekimliği Sertifika Programı doğrultusunda; Temel Modül Eğitimi, Travma Resusitasyon Kursu (TRK), Çocuklarda İleri Yaşam Desteği Eğitimi (ÇİLYAD) ve Erişkinlerde İleri Yaşam Desteği Eğitimi (İLYAD)'nin simülasyon uygulamalı eğitimlerinin verilmesi, ayrıca ilkyardım ve diğer sağlık eğitimlerinin verilmesi hedeflenmektedir.</p> <p>-Ayrıca bu merkezin öğrencilerin hasta malpraktislerinin azaltılması, uygulama bilgi ve becerilerinin artmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir.</p> <p>-Simülasyon merkezi içinde sağlık personeli ve öğrenciler için sosyal olanaklar bulunmalı ve komşu illerdeki sağlık personeli ve öğrencilerin kullanımına da açık olmalıdır.</p> <p>-Bu bina içinde Türk/yerli simülasyon materyali geliştirme birimleri de olmalı.</p>	-Simülasyon Merkezi'nden yararlanan sağlık personeli ve öğrenci sayısı
2	Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	<p>-Sağlık bakanlığı tarafından onay verilen akupunktur, refleksoloji, ozon tedavisi, hacamat ve fitoterapi gibi konularda araştırma yapılan ve multidisipliner çalışma örneği sergilenecek araştırma merkezi sayesinde tüm</p>	-Geleneksel ve tamamlayıcı tıp alanında yapılan araştırma sayısı

	Açılması*		Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü		tamamlayıcı tedavilerin hangi hastalığın hangi aşamasında nasıl etki edeceği ile ilgili araştırmalar yapılacaktır. -Geleneksel ve tamamlayıcı tıp alanında sağlık personeline yönelik verilecek eğitimler sayesinde bu konudaki farkındalığın artırılması ve mevcut bilgi kirliliğinde azalma sağlanmış olacaktır.		-Güncellenen Hastane Afet Planı Sayısı -UMKE personel sayısı, (Sağlık Bakanlığı'nın 2023 hedefi yüz bin nüfusta 16 personel) -Afetler ve korunma konusunda yapılan eğitim ve tatbikat sayısı
3	Sağlık Kuruluşları ve Sağlık Personelinin Afetlere Karşı Hazırlıklarının Güçlendirilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Özel Sağlık Kuruluşları	2018-2023	-Hastane Afet Planlarının güncellenerek uygulamaların standardizasyon ve denetiminin yapılması -Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) Personellerinin Sayısı ve Niteliğinin Artırılması -Afetlere karşı hazırlık konusunda sağlık personelinin eğitimi ve tatbikatlar düzenlenmesi		-Merkezden yararlanılan kişi sayısı
4	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ali Şevki Ereğ Yerleşkesi'nde Çok Amaçlı Eğitim ve Araştırma Merkezi Açılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	-Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi'nin olduğu Ali Şevki Ereğ Yerleşkesi'nde, içinde kütüphane, çalışma salonları ve büyük bir toplantı salonunun olduğu sağlık personeli ve öğrencilerin yararlanabileceği Çok Amaçlı Eğitim ve Araştırma Merkezi açılması		
EYLEM KONUSU-4: BAĞIMLILIKLA MÜCADELE EDİLMESİ							
Eylem	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	

No	Yeşil Nokta Bağlılık Danışma Merkezi Kurulması*	Tokat Yeşilay Şubesi	Kuruluşlar	2018-2023	Bağımlı veya bağımlı yakınlarının hastaneye veya herhangi bir özel kliniğe gitmeden önce bağımlılık durumuna göre gerekli yönlendirme, destek ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi amacıyla bağımlılık konusunda yeterli eğitimi olan psikolog ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik uzmanlarının bulunduğu Yeşil Nokta Bağlılık Danışma Merkezi Kurulması	-Danışmanlık verilen bağımlı hasta ve hasta yakını sayısı
1	Yeşil Nokta Bağlılık Danışma Merkezi Kurulması*	Tokat Yeşilay Şubesi	-Valilik -Belediye Başkanlıkları -İl Sağlık Müdürlüğü -Milli Eğitim Müdürlüğü -Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	Bağımlı veya bağımlı yakınlarının hastaneye veya herhangi bir özel kliniğe gitmeden önce bağımlılık durumuna göre gerekli yönlendirme, destek ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi amacıyla bağımlılık konusunda yeterli eğitimi olan psikolog ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik uzmanlarının bulunduğu Yeşil Nokta Bağlılık Danışma Merkezi Kurulması	-Danışmanlık verilen bağımlı hasta ve hasta yakını sayısı
2	Sanal Bağlılık Mücadele Edilmesi Amacıyla Çocuklar ve Ailelerine Yönelik Periyodik Aralıklarla Doğa Yürüyüşleri Düzenlenmesi	Tokat Yeşilay Şubesi	-Valilik -Belediye Başkanlıkları -İl Sağlık Müdürlüğü -İl Millî Eğitim Müdürlüğü -Gençlik Ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	- İlimizde teknoloji bağımlılığı ile mücadele adına 06-17 yaş arası çocuklar ve ailelerinin katılacağı doğa yürüyüşleri düzenlenmesi, bu yürüyüşler sonrasında günümüzde unutulmuş bazı eski oyunları çocuklara öğretmek birliktir oynamak şeklinde çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmesi -Her etkinliğe bir kurum temsilcisi veya idare amiri davet edilmesi suretiyle, ilgili kurum çalışanlarının özellikle katılımının sağlanması ve sönleşmeler düzenlenmesi. -Belirli periyotlarda yapılacak bu etkinliklere düzenli şekilde katılacak olan çocuklar veya ailelerine çeşitli sosyal faaliyetleri içeren hediyeler (yüzme havuzu vb.) verilmesi	-İl genelinde bu etkinliklere katılan 6 – 17 yaş arası çocuklar ve ailelerinin sayısı

3	Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitim Programı'nın Yürütülmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Yeşilay Tokat Şubesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Milli Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	-Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitim Programı kapsamında alanında uzman eğitimciler ve eğitilmiş formatörler tarafından ilimizdeki tüm öğretmenler, aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları ile öğretim elemanlarına yönelik eğitimler verilmesi	-Bağımlılıkla mücadele eğitimi alan kişi sayısı	
4	Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi'nde Madde Bağımlısı Bireylerin Kullanımına Yönelik Kapalı Spor Salonu Yapılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi-AMATEM Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü		-Dr.Cevdet Aykan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi bahçesine kapalı spor salonu yapılarak AMATEM'de tedavi gören hastaların kullanımına açılması. -Madde bağımlısı genç hastalardan spor konusunda yetenekli ve gönüllü olanların lisanslı sporcular olabilmesi için Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ile işbirliği yapılması	-Spor salonundan yararlanan madde bağımlısı birey sayısı	
5	Çocuk Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi (ÇAMATEM) Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi	2018-2023	-Çocuk madde bağımlılığı tedavi merkezi kurulmalı ve kurumlar arası işbirliği ile spor, sanatsal faaliyetler gibi alanlarda hobilere yönelik etkinlikler ve bu etkinliklere ulaşılabilirlik artırılmalıdır.	-Tokat ili bağımlılık oranlarında azalma -Bağımlılıkla mücadelede tedavi edilebilen çocuk oranında artış	
EYLEM KONUSU-5: SAĞLIKLI YAŞAM KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	

1	Sağlıklı Hayat Sitesi Kurulması*	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Millî Eğitim Müdürlüğü -Halk Eğitim Müdürlüğü -Belediyeler -İl Sağlık Müdürlüğü -Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	<p>-Toplumu sağlıklı beslenme, obezitenin önlenmesi ve hareketli yaşam konularında bilinçlendirerek destekleyici çevreler oluşturmak amacıyla GijGij Tepesinde Sağlıklı Hayat Sitesi kurulması</p> <p>-Bu sitede her yaş grubundaki bireylerin ücretsiz olarak yararlanabileceği ve çeşitli fiziksel aktivitelerin yapılabileceği spor salonu kurulması</p> <p>-Bu merkeze ulaşım için belli aralıklarla ücretsiz servis imkanı sağlanması</p> <p>-Periyodik olarak topluma yönelik sağlıklı yaşam kültürünün geliştirilmesi konusunda diyetisyen ve psikolog desteğinde eğitimler verilmesi</p>	<p>-Obezite, tütün ve madde kullanımı, akran zorbalığı ve intihar oranlarında azalma</p>
2	Sağlıklı Yaşam Merkezleri Açılması	-İl Sağlık Müdürlüğü	-Belediyeler	2018-2023	<p>-Tokat merkezi ve tüm ilçelerde sağlıklı yaşam merkezleri açılması</p> <p>-Aile hekimleri tarafından yönlendirilen veya kendi isteğiyle başvuran her yaş grubundaki bireylere obezitenin önlenmesi, madde bağımlılığı ile mücadele ve sigara bırakma konularında diyetisyen, psikolog, rehabilitasyon uzmanı, hemşire ve doktorlar tarafından poliklinik hizmetleri ve sağlıklı yaşam konusunda eğitimler verilerek sağlık koçluğu yapılması</p> <p>-Gebelere ve sık görülen kronik hastalığı olan bireylere yönelik gebe okulu ve diyabet okulu gibi periyodik olarak düzenlenen kurslar ile kanser taramalarına yönelik eğitimler verilmesi</p>	<p>- Obezite, madde bağımlılığı, sigara kullanım oranlarında azalma</p> <p>-Gebe izlemlerinde artma</p> <p>-Diyabet regülasyonunda artma</p> <p>-Kanser taramaları sayısında artma</p>

3	Sağlıklı Yaşam İçin Bisiklet Yolu Yapılması	Tokat Valiliği Tokat Belediye Başkanlığı	İl Özel İdaresi Kaymakamlıklar Karayolları Bölge Müdürlüğü	2018-2023	-Obezite ile mücadele kapsamında fiziksel aktivitenin önemini vurgulamak ve farkındalık oluşturmak amacıyla Tokat Belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından uygun görülecek mevki ve güzergahlarda en az 3 km bisiklet yollarının yapılması.	-İl merkezi ve tüm ilçe merkezlerinde en az 3 km bisiklet yolu yapılması
4	Tokat ilinde Öncelikli Sağlık Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyumu	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Özel Sağlık Kuruluşları Tokat Tabip Odası Sağlık Bakanlığı	2018-2019	- İlimizdeki sağlık alanındaki tüm iç ve dış paydaş olan kişi veya kurum temsilcileri ve Sağlık Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla "Tokat ilinde Öncelikli Sağlık Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyumu" düzenlenmesi -Bu sempozyum sonuçlarına göre Tokat İli Sağlık Haritası (Atlas) Oluşturulması	-Sempozyum yapılması
5	Tokat İli Sağlık Dergisi Çıkarılması	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tabip Odası Tokat Dış Hekimleri Odası Tokat Eczacılar Odası	2018-2019	-İlimizdeki sağlık alanındaki paydaşların katkılarıyla yılda belirli periyodlarla hem basılı hem de elektronik ortamda çıkarılacak Tokat Sağlık Dergisi ile sağlık alanında dünyada, Türkiye'de ve Tokat ili'ndeki gelişmeler hakkında bilgi verilerek bu sayede tıp alanındaki medikal gelişme ve sosyal etkinlikler hakkında farkındalık artırılmış olacaktır. -Aynı zamanda bu dergi ile Tokat ilinde sağlık alanında yapılan etkinliklerin başka illerdeki sağlık çalışanınca da duyulması ve Tokat ilinin tanıtılmasına da fayda sağlayacağı düşünülmektedir.	-Çıkarılan dergi sayısı -İlimizde sağlık alanında yapılan etkinlik ve sağlık alanındaki güncel gelişmeler konusunda farkındalığın artırılması ve Tokat ilinin tanıtımı

6	Sağlıklı Yaşam Yaz Kursu Açılması	-Milli Eğitim Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2019	<p>-İlk ve orta öğretim öğrencilerinin kendi okullarında İl Sağlık Müdürlüğü ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi desteğiyle yaz etkinliği olarak "Sağlıklı Yaşam Yaz Kursları Açılması"</p> <p>-Bu kurslara İl Sağlık Müdürlüğü'nce sağlık personeli desteği sağlanarak öğrencilerin zararlı alışkanlıklar edinmesinin önlenmesi, obezitenin önlenmesi, bilgisayar bağımlılıklarının azaltılması, sosyalleşmenin artırılması, hobilerin geliştirilmesi, sanat ve spor etkinlikleri yapılması, sağlıklı beslenme gibi ve sağlığı koruma davranışlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.</p> <p>-Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi gibi bölümlerdeki mezun olan ya da olmak üzere olan üniversite öğrencilerinin yarı zamanlı bu projede istihdam edilerek sınıflarda öğrencileri desteklemeleri</p>	-Sağlıklı Yaşam Yaz Kursuna katılan öğrenci sayısı
7	Okullarda Sağlıklı Beslenme, Obezitenin Önlenmesi Ve Hareketli Yaşamın Desteklenmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	Milli Eğitim Müdürlüğü Tokat Belediyesi Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	<p>-Sağlıklı beslenme alışkanlıklarını geliştirmek için Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği yaparak Beslenme Dostu Okul Sertifikası Alan Okul Sayısının Artırılması için çalışmalar yapılması</p> <p>-Okul sağlığı çalışmaları kapsamında ilk ve ortaöğretimdeki öğrencilere sağlıklı beslenme ve düzenli fiziksel aktivite alışkanlığını kazandırmak için verilen eğitimlerin kapsamının genişletilerek daha fazla okul ve öğrenciye ulaştırılması</p>	<p>-Beslenme Dostu Okul sertifikası alan okul sayısı</p> <p>-Çocuklarda obezite oranında azalma</p>
EYLEM KONUSU-6:SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİNİN YÜKSELTİLMESİ						

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Sağlık Okuryazarlığının Geliştirilmesi*	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Özel Sağlık Kuruluşları Tokat Belediyesi	2018-2023	-Sağlığa yönelik risklerden birey ve toplumu korumak, sağlıklı hayat tarzını teşvik etmek, halkı doğru sağlık bilgisine nasıl erişecekleri konusunda bilgilendirmek ve kendi sağlığı ile ilgili kararlara aktif katılımını sağlamak amacıyla sağlık okuryazarlığı konusunda farkındalık düzeyinin artırılması amacıyla sağlık personeli ve topluma yönelik kurs ve eğitimler verilmesi Sağlık personeline yönelik olarak; Kamu ve özel tüm sağlık kurumlarından (aile sağlığı merkezleri, ADŞM'ler, devlet hastaneleri, özel hastane, üniversite hastanesi) en az iki sağlık personeli (doktor, diş hekimi, hemşire, ebe vb.) eğitim düzeyi, yaş, engellilik gibi parametrelerde dezavantajlı durumda olan hasta guruplarına yaklaşımlar konusunda üç gün sürecek eğitim verilecek, bu kursu tamamlayanlar daha sonra kendi sağlık kurumlarındaki diğer personele bu eğitimleri verecek Topluma yönelik olarak ise; Kronik hastalıkların yönetimi için "Sağlık Okuryazarlığı ve Hasta Okulu" açılması Toplumu bilgilendirici afiş, broşür vb. hazırlanarak hasta ve yakınlarına dağıtılması	-Sağlık Okuryazarlığı düzeyinin artması

2	Anne Üniversitesi	Tokat Belediyesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Belediyesi İl Sağlık Müdürlüğü İlçe Belediyeleri	2018-2023	-Turhal Belediyesi ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi işbirliği içinde yapılan protokol çerçevesinde yürütülen "Anne Üniversitesi" uygulamasının Tokat merkez ve ilçelerinde de yaygınlaştırılması -Belediyeler tarafından organize edilen hafta sonu bir gün üç aylık kurslar halinde düzenlenen gönüllü annelerin katıldığı bu kurslarda anne sağlığı, kadın sağlığı ve annelik ile ilgili konularda Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğretim elemanları tarafından eğitimler verilmesi -Derslerin bir kısmının Üniversitemize ait dersliklerde verilmesi (Katılımcıların Üniversite ortamını da yaşamaları açısından önemli olacaktır.)	-Annelerin anne sağlığı ve önemi konusundaki farkındalık düzeyinin yükselmesi
3	Sağlık Alanında Eğiticilerin Eğitimi Kursları Düzenlenmesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Milli Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	-Üniversitedeki tüm akademik birimlerdeki gönüllü öğretim elemanlarının katılımlarıyla bağmıllık, obezite, stres, şiddet, aşı reddi gibi belirlenen bazı konularda Sağlık Alanında Eğitici Havuzu oluşturulması amacıyla yıl boyunca belirli periyodlarla Sağlık Alanında Eğiticilerin Eğitimi Kursları düzenlenmesi -İhtiyaç halinde ve periyodik olarak bu eğiticilerin topluma yönelik eğitimlerde görev almalarının sağlanması, böylece bu konularla mücadelede başarının yükselmesi	-Bağmıllık, obesite, stres şiddet, aşı reddi, intihar oranlarında azalma
4	Emniyet ve Silahlı Kuvvetler Mensuplarına İlk Yardımlarını Yardımlarını	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi	2018-2023	-İlk yardım konusunda farkındalığı artırarak nitelikli olmalarını sağlamak amacıyla Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlk ve Acil Yardım Anabilim Dalı tarafından Emniyet Müdürlüğü ve Silahlı Kuvvetlerde görev yapan personele ilk ve acil yardım eğitim kursları düzenlenerek	-İlk yardım kursu alan emniyet ve silahlı kuvvetler mensupları sayısı

	Düzenlenmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü	bu alanda nitelikli ve sertifikalı personel sayısının artırılması	
5	Acil Müdahale için Mobil Defibrilatöre Kolay Ulaşımın Sağlanması ve Defibrilatör Kullanımı Konusunda Eğitimler Verilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	İl Sağlık, Acil Sağlık, İlaç ve Tıbbi Cihaz Hizmetleri Başkanlığı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Milli Eğitim Müdürlüğü	- Acil müdahale için mobil defibrilatöre kolay ulaşımın sağlanması için tüm kamu kurumları, büyük alışveriş merkezleri ve okullara mobil defibrilatör bulunmasının sağlanması - Acil müdahale durumunda 112 Acil Servis ekibi gelinceye kadarki sürede kullanılabilmesi amacıyla defibrilatör kullanımı konusunda ilgili kurumlardaki belli sayıda personelin Gaziosmanpaşa Üniv. İlk ve Acil Yardım Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından eğitilmesi	-Mobil defibrilatör olan kurum sayısı -Defibrilatör kullanımı konusunda eğitim alan birey sayısı

6	Çocuklar için Sağlık Eğitim Merkezi ve Parkı Açılması	Tokat Belediyesi	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Belediyesi İl Milli Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	- Çocuklar ve ailelerinin sağlık bilincinin artırılması, obezitenin önlenmesi, sağlıklı yaşam amacıyla Tokat Merkezdeki Trafik Parkı benzeri açık ve kapalı alanı olan Çocuk Sağlık Parkı açılması - Açık alanda çocukların aileleriyle birlikte gelecek keyifli vakit geçirebilecekleri, sigara içilmesinin yasak olduğu, sağlık konusunda bilinçlenmeleri için çizgi film kahramanları ve eğlenceli maketler ve çocuk oyun parkı olması - Kapalı alanda ise sağlıklı ilgili çocukların dikkatini çekecek eğlenceli aktiviteleri içeren Gaziosmanpaşa Üniversitesi ve Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ortak çalışması sonucu oluşturulan çocuklarda sağlık bilincinin gelişmesine katkı sağlayabilecek uygun maket, oyuncak, kısa film gösterimi vb. yapılması	- Çocuklar ve ailelerinde sağlık bilincinin artırılması
EYLEM KONUSU-7: YAŞLI SAĞLIĞININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlangıç - Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Yaşlılar için Gündüz Bakım Evi Açılması	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tokat Belediyesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	- Çalışanların aile bireylerinden bakım ihtiyacı olan yaşlı bireylere yönelik gündüz mesai saatleri içinde bakım hizmetlerinin verildiği bakım evi açılması - Mesai sonrası ise bu yaşlı bireylerin servisle kendi evlerine götürülerek aile ortamından tamamen kopmadan bakımlarının verilmesinin sağlanması	- Yaşlılarda yaşam kalitesinin artması - Çalışanların memnuniyet düzeyinin yükselmesi

2	Kamu, Özel Kurum ve AVM'lerde Yaşlıların Günlük Yaşam Aktivitelerini Kolaylaştırıcı Fiziksel Düzenlemeler	İl Sağlık Müdürlüğü Özel Sağlık Kuruluşları	Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü Tokat Belediyesi	2018-2023	- Tüm sağlık kurumları başta olmak üzere kamu ve özel diğer kurumlar ile AVM'lerde yaşlılara avantaj sağlayan uygulamaların artırılarak bebek bakım odası gibi yaşlı dinlenme alanları oluşturularak tuvalet ve lavabolarının yaşlıların kullanımına uygun hale getirilmesi	-Yaşlıların günlük yaşam aktivitelerinin kolaylaşması -Yaşlıların sosyal yaşama katılımının artması
3	Yaşlılarda Ev Kazalarının Önlenmesine Yönelik Düzenlemeler Yapılması	Tokat Belediyesi	Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü	2018-2023	- Yaşlıların günlük yaşam aktivitelerini kolaylaştırarak, ev kazalarının önlenmesi ve yaşam kalitesinin artırılması amacıyla belediyeler ile işbirliği yapılarak konutlarda fiziksel düzenlemeler (eşiklerin kaldırılması, merdivenlerin iki taraflı tutunabilecek şekilde yapılması, ev aydınlatmasının yaşlıların görme yeteneğinin azaldığı dikkate alınarak daha iyi projelendirilmesi, mutfak, tuvalet, banyo ve lavaboların yaşlı ergonomisine uygun hale getirilmesi) yapılmasının sağlanması	-Yaşlılarda ev kazalarının azalması
4	Geriatri Polikliniği Açılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	-Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Geriatri Anabilim Dalı kurularak Geriatri polikliniğinin açılması -Geriatri AD tarafından Yaşlı sağlığına yönelik araştırmalar düzenlenmesi	-Geriatri polikliniğinden faydalanan yaşlı birey sayısı
5	Dış Hekimliği Fakültesi'nde Geriatri Kliniği Açılması*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi	2018-2019	Dış Hekimliği Fakültesi'nin imkanlarının geliştirilmesi amacıyla Dış Hekimliği Fakültesi'nde yaşlı hastalara yönelik Geriatri Kliniği açılması	
EYLEM KONUSU-8:ENGELLİ BİREYLERİN SAĞLIK HİZMETLERİNE DAHA KOLAY ERİŞİMİNİN SAĞLANMASI VE ENGELLİLERE YÖNELİK UYGULAMALAR						

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Engelsiz Sağlık Kurumları (Engellilerin hizmete daha kolay erişimi için sağlık kurumlarında fiziksel şartların iyileştirilmesi)	İl Sağlık Müdürlüğü	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Özel Sağlık Kuruluşları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Tokat Belediyesi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	-Engellilerin hizmete daha kolay erişimi sağlayarak sağlık hizmet kalitesini artırmak amacıyla sağlık kurumlarında fiziksel şartların iyileştirilmesi -Engelli Hakları ve Erişilebilirlik konusunda denetim ve bilinçlendirme faaliyetleri düzenlenmesi -Sağlık kurumlarının mimari ve çevresel açıdan engellilere uygun olarak düzenlenmesi -2023 yılına kadar kademeli olarak artırarak Engelli bireylerin erişebileceği sağlık kuruluşlarının oranının %100'e çıkarılması	-2023 yılına kadar kademeli olarak artırarak Engelli bireylerin erişebileceği sağlık kuruluşlarının oranını %100'e çıkarmak
2	Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Açılması*	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Tokat Belediyesi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	-Engellilere yönelik hizmet veren resmi bakım merkezlerinin kapasitelerinin ve fiziki şartlarının geliştirilmesi kapsamında Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi açılması	- Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nden yararlanan engelli birey sayısı
3	Tekerlekli Sandalye Kullanan Engelli Bireylerin Toplumsal Faaliyetlere Katılımının Artırılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü	Tokat Valiliği Tokat Belediyesi İlçe Belediyeleri Gaziosmanpaşa Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi	2018-2023	-Tokat ilinde yaşayan tekerlekli sandalye kullanıcılarının bağımsız yaşama katılım açısından ayrıntılı değerlendirilmesi amacıyla ihtiyaç analizlerinin yapılması -İhtiyaç analizi sonuçları ile uyumlu olacak şekilde topluma katılımı engelleyen her türlü çevresel engelin kaldırılması için çalışmalar yapılması -Tekerlekli sandalye kullanan engelli bireylerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere katılımının sağlanması	-Tekerlekli sandalye kullanan engelli bireylerin toplumsal faaliyetlere katılım sayısı

4	Engelli Raporlarının Alınması ve Yenilenmesindeki Sorunların Giderilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2019	-Engelli bireylerin farklı hastanelerden farklı raporlar alınması, engellilik oranlarının farklı verilmesi gibi sorunlarını giderecek ortak bir komisyon kurulması -Engelli Sağlık Kurulu Raporlarından ücret alınmaması -Engelli sağlık raporlarında sağlık hizmetinin nasıl verileceğinin açık şekilde belirtilmesi -Sahte engelli raporu sorununu ortadan kaldırmak için merkezi kayıt sistemi oluşturulması	-İlgili konuda kurulan komisyon sayısı, -Rapor alınımında veya yenilenmesinde alınan ücretlerin kaldırılması, -Sağlık raporlarında hizmet sunma şeklinin açıkça belirtilmesi, -Sahte engelli raporu alınımı önlemek için kurulan kayıt sistemi.
5	Sağlık Çalışanlarına Yönelik İşaret Dili Kursları	İl Sağlık Müdürlüğü	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Özel Sağlık Kuruluşları Tokat Aile Hekimleri Derneği Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2023	-Kamu ve özel tüm basamaklardaki sağlık kuruluşlarında görev yapan doktor, diş hekimi ve diğer sağlık personeline yönelik işaret dili kursları ile işaret dili bilen sağlık personeli sayısının artırılması -Böylece işitme engelli hasta, hasta yakınları ve sağlık çalışanlarına daha kaliteli sağlık hizmeti sunulmasının sağlanması	-İşaret dili bilen sağlık personeli sayısı

6	Engelli ve Kronik Hastalığı Olan Bireylere Yönelik Hasta Kampı	İl Sağlık Müdürlüğü	Tokat Belediyesi İlçe Belediyeleri Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	-Engelli hasta ve hasta yakınlarının katıldığı, engellilik ve kronik hastalık yönetimi konusunda uzman sağlık personeli tarafından verilecek 3-7 günlük fizyoterapi, yoga, pilates, müzik terapi, refleksoloji gibi değişik aktivitelerle desteklenecek kamp programları düzenlenmesi -Yapılan bu etkinliklerle engelli hastaların yaşam kalitesinin yükseltilmesi -Hastaların hastalıklarını daha iyi anlayabilmesi ve hastalıklarıyla daha barışık olabilmesi sağlanarak farkındalıklarının artırılması -Ayrıca bu kamplarda engelli bireylerin sorunlarının çözümlerine yönelik akademik çalışmalar yapılması	-Engellilik konusundaki farkındalıklarının artması -Kronik hastalıklarda hastaların yaşam kalitesinin artırılması
7	Engelli Bireylere Yönelik Spor Merkezi Açılması	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Tokat Belediyesi İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	-Tokat merkezde engelli bireylerin kendilerine uygun olabilecek sporları yapabileceği ve kendini geliştirebileceği spor salonu açılması -Bu salonların engellilerin ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanması -Engelli bireylerin kendine güveni ve hastalıkları ile mücadelede başarılı olmalarının sağlanması -Bu merkezlere düzenli olarak gelecek spor yapan engelli bireyler içinden bu konuda uzman olan değerlendiriciler tarafından seçilen engelli bireylerin katılımıyla Engelli Spor Kulübü oluşturulması	-Engelli bireylerin çeşitli müsabakalarda başarı oranında artma

8	Dış Hekimliği Fakültesi'nde Engelli Kliniği Açılması*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi	2018-2019	-Gaziosmanpaşa Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi'nin imkanlarının geliştirilmesi amacıyla Dış Hekimliği Fakültesi'nde engelli hastalar, engeli sağlık çalışanları ve engelli öğrencilere yönelik planlanan klinik düzenlemelerin tamamlanması ile yeterli sayıda dış ünite engelli üniti olarak ayrılarak "Engelli Kliniği"nin açılması. -Böylece engelli bireylerin zaman kaybı ve herhangi bir güçlük yaşamadan tüm tedavilerinin aynı klinikte yapılmasının sağlanması	-Dış hekimliği hizmetlerinden yararlanan engelli birey sayısı	
EYLEM KONUSU - 9: KORUYUCU SAĞLIK HİZMETLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1	Kırsal Yerleşim Yerlerinde Sağlık İstasyonu / Kabini veya Konteyneri Temin Edilmesi*	İl Sağlık Müdürlüğü	Belediyeler Muhtarlıklar	2018-2019	-Sağlık hizmetlerinin verilmesinde kullanılan herhangi bir sağlık binası bulunmayan kırsal yerleşim yerlerinde gezici ve mobil sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere prefabrik ve taşınabilir sağlık istasyonu/ kabini/ konteyneri temin edilmesi.	-İlimizdeki 612 köyden asgari 500'üne bu türden istasyonların kurulması.	
2	Halk Çeşmelerinin Tespiti ve Bu Suların Sağlık Açısından Uygunluğunun	İl Sağlık Müdürlüğü	-İl Özel İdaresi -Belediye	2018-2023	-Halk çeşmelerinin tespit edilmesi -Araç gereç ve analiz ücreti vb. ihtiyacının belirlenmesi	-Tespiti yapılan halk çeşmelerinin yaklaşık %70 ini kontrol altına almak.	

	Belirlenmesi*		Başkanlıkları				
3	Beyaz Bayrak Sertifikası Olan Okulların Sayısının Artırılması	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Millî Eğitim Müdürlüğü Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	2018-2023	-Numune alma programının hazırlanması -Numune alınması ve ilgili laboratuvara ulaştırılması -Analiz yapılması -Analiz sonuçlarının değerlendirilmesi -Su sanitasyon çalışmalarının yapılması -Takip numunelerinin alınması -Halk çeşmesinin güvenirliğinin belirlenmesi	-Beyaz Bayrak Sertifikası olan okulların sayısının kademeli olarak artırılarak 2023 yılına kadar çoğunluğunun bu sertifikayı almasının sağlanması	-Beyaz Bayrak Sertifikası olan okul sayısı
4	İhtiyaç Olan Yerlerde Yeni Aile Hekimliği Birimleri Açarak Aile Hekimi Başına Düşen Nüfusun Kademeli Olarak Azaltılmasının Sağlanması	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı	2018-2023	-Birinci basamak sağlık hizmetlerinin kapasitesini, kalitesini ve dağılımını iyileştirmek ve sürdürülebilirliğini sağlamak için ihtiyaç olan yerlerde yeni aile hekimi birimleri açarak aile hekimi başına düşen nüfusun kademeli olarak azaltılmasını sağlamak	-2023 yılına kadar Aile hekimi başına düşen nüfusu 2000'e düşürmek	
5	Evde Sağlık Hizmetlerinde Araç Desteğinin	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Tokat Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	2018-2023	-Koruyucu sağlık hizmetlerinin kırsal kesimde daha etkili olarak sunulabilmesi amacıyla; 5 adet evde sağlık hasta bakım ve nakil aracı alınması		-Kırsal kesimde Evde sağlık hizmetlerinden faydalanan hasta sayısı

Sağlanması*					Milli Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2023		
6	Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) Açılması *	İl Sağlık Müdürlüğü	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Tokat Belediyesi	2018-2023	-Cinsel istismara uğramış çocukların ikincil örselenmesini asgariye indirmek, bu süreçteki adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitilmiş uzman kişilerden oluşan bir merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek üzere ilimizde Tokat Devlet Hastanesi bünyesinde Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) açılmasının sağlanması		-Çocuk İzlem Merkezi'nin (ÇİM) Açılması	
7	Genetik Hastalıklar Tanı Merkezi (GHTM) Açılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2019	-Akriba evlilikleri yaygın olduğu, zihinsel ve bedensel engelli birey sayısının fazla olduğu ilimizde Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde Genetik Hastalıklar Tanı Merkezi (GHTM) açılması -Bu merkezde akraba evliliği olanlar ile herediter kanser ve FMF gibi kalıtsal hastalıkları olan bireylere genetik danışmanlık hizmetlerinin rutin olarak verilmesinin sağlanması		-Genetik Hastalık görüme sıklığında azalma -Erken tanısı konulan Genetik Hastalık sayısının artması	

8	Genetik Danışmanlık Hizmetlerinin Rutin Olarak Verilerek Sağlık Personeli ve Toplumun Farkındalığının Artırılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü Tokat Belediyesi	2018-2023	-Aile hekimleri ve kadın hastalıkları ve doğum uzmanları başta olmak üzere ilimizde görev yapmakta olan genetik danışmanlık alanıyla ilgili tüm sağlık personeline genetik danışmanlık ve preimplantasyon genetik tanı (PGT) konularında farkındalık düzeylerini artırmak amacıyla eğitimler ve çalıştay vb. düzenlenmesi -İlimiz genelinde akraba evliliikleri ve herediter hastalıkların sık görüldüğü bölgelerde yaşayan topluma yönelik genetik danışmanlık konularında farkındalığı artırmak amacıyla eğitimler düzenlenmesi	-Genetik Hastalık görülme sıklığında azalma -Bazı genetik hastalıklar zeka geriliğine yol açtığı için toplumda zeka geriliği olan birey sayısında azalma	
EYLEM KONUSU-10: KORUYUCU AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI HİZMETLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1	Dış Sağlığı Koruma Eğitimleri, Uygulamaları ve Farkındalık Oluşturarak Koruyucu Ağız ve Dış Sağlığı Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması	Ağız ve Dış Sağlığı Merkezi	İl Sağlık Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Tokat Belediyesi Tokat Ekmekçiler, Lokantacılar, Pideciler ve Pastacılar Odası	2018-2023	- İlköğretim okullarında koruyucu ağız dış sağlığı hizmetlerine yönelik tiyatro ekibi ve dış hekimleri tarafından eğlenceli uygulamalar ve eğitimler verilmesi, - Ağız ve dış sağlığı taramaları ve dış koruyucu hekimlik uygulamaları - Eğitici ve bilgilendirici içerikli Android ve iOS uyumlu mobil uygulama hazırlanması, ilgili içeriklerin kurumun web sayfası ve sosyal medya organlarında yayınlanması ayrıca veri tabanı oluşturulması - Belirlenen restoranlara farkındalık oluşturan tabak altı kağıt verilmesi ve lavabolara dış fırçalamayı hatırlatıcı afişler hazırlanması	-Çocuklarda 2023 yılına kadar DMFT-12 indeksi, (12 yaşında ortalama çürük, kayıp ve dolgu dış sayısı) 1.0'a düşürmek -Erişkinlerde ağız ve dış sağlığı farkındalık düzeyinin artması	

2	Porselen Diş Yapımında Süre-Maliyet ve Kalite Avantajı Sağlanması* (Direkt Metal Lazer Sinterleme Sistemini Kullanma Bakımından Diğer ADMSM'lere öncülük etme)	Tokat Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2019	<p>-Belirlenen restoranlara tek kullanımlık diş fırçası ve macun otomatlarının konulması</p> <p>-Belirlenen yemekli bölge okullarında diş fırçası dağıtılması ve lavabolara sensörlü diş macunu makineleri konulması</p> <p>-İçerisinde lavabo, ayna ve su bulunan diş fırçalama kabinleri hazırlatılarak belediye sınırları içinde belirlenen yerlere konumlandırılması</p> <p>-Koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin etkili kullanımının sağlanması için bilgilendirici afiş ve broşürler dağıtılması</p> <p>-Direkt Metal Lazer Sinterleme Sistemini Kullanma Bakımından Diğer ADMSM'lere öncülük ederekPorselen Diş Yapımında Süre-Maliyet ve Kalite Avantajı Sağlanması</p> <p>-Bu sistemin avantajları; protez teslim süresinin önemli ölçüde kısılması, çıkan işlemin yüksek standartta olması, laboratuvarda oluşabilecek kirliliğin önüne geçilmesi, maliyetin düşük olması, daha detaylı çalışabilme olanağı sağlanması</p>	<p>-Protez diş yapım süresinde kısalma</p> <p>-Protez diş maliyetinde düşme</p> <p>-Protez diş kalitesinde yükselme</p> <p>-Hasta ve Diş hekimi memnuniyetinde artma</p>
3	Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Açılması*	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü Tokat ADMSM Gaziosmanpaşa Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi	2018-2023	<p>-Çocukluk yaş grubunda diş sorunları oldukça fazla görülmekte olup hem koruyucu hem de tedavi açısından Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi açılması ile mevcut durumda yaşanan yoğunluğun azaltılması ve çocukların ayrı birimlerde hizmet almasının sağlanması</p>	<p>-Koruyucu diş sağlık hizmetlerinde farkındalıkta artış</p> <p>-Diş kliniklerinde yoğunlukta azalma</p>

4	Erbaa İlçesine ADSM Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü Tokat Ağz ve Diş Sağlığı Merkezi	2018-2023	-Ağz ve diş sağlığı hizmetlerinin daha etkin sunulabilmesi amacıyla il merkezindeki ADSM'ye ek olarak nüfusun fazla olduğu ve il merkezine uzak olan ilçelerden birine (Örneğin Erbaa İlçesi) 20 ünitli ADSM açılması -Koruyucu Ağz ve Diş Sağlığı hizmetlerinin kırsal kesimde daha etkili olarak sunulabilmesi amacıyla; 3 adet mobil ağz ve diş sağlığı aracı alınması	-ADSM sayısı -Kırsal kesimde ağz ve diş sağlığı hizmetlerine ulaşabilen birey sayısı	
5	Koruyucu Ağz ve Diş Sağlığı Hizmetlerinde Araç Desteğinin Sağlanması	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Tokat Ağz ve Diş Sağlığı Merkezi Milli Eğitim Bakanlığı	2018-2023	-Gaziosmanpaşa Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğretim elemanları tarafından GOPUSEM bünyesinde Tokat Ağz ve Diş Sağlığı Merkezi hekimlerine yönelik mesleki kurslar düzenlenmesi	-Mesleki kuşlara katılan diş hekimî sayısı	
6	Ağz ve Diş Sağlığı Merkezi Hekimlerine Yönelik Diş Hekimliği Fakültesi ile Koordineli Mesleki Kurslar Düzenlenmesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi	İl Sağlık Müdürlüğü Tokat Ağz ve Diş Sağlığı Merkezi	2018-2023			
EYLEM KONUSU-1.1:ANNE VE BEBEK SAĞLIĞININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ							
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi	
1	Emzirme ve Bebek – Çocuk Bakım Kabinleri Oluşturulması*	Tokat Valiliği (Yerel Yönetimler)	-Kaymakamlıklar -Belediye Başkanlıkları - İl Sağlık Müdürlüğü -Mahalle Ve Köy Muhtarlıkları	2018-2019	-Şehir merkezlerinde halkın yoğun olarak bulunduğu merkezi alanlarda sabit olacak şekilde, özellikle pazar yerleri gibi belli zaman dilimlerinde yoğunluk bulunan alanlarda ise mobil emzirme ve çocuk bakım kabinlerinin oluşturulması -Her ilçe merkezine en az bir tane ve her 20 bin nüfusa birer tane olmak üzere sabit kabin, kurulan her pazar yeri için ise en az birer tane mobil kabin temin edilmesi	-Her ilçe merkezine en az bir ve her 20 bin nüfusa bir sabit kabin, kurulan her pazar yeri için en az bir mobil kabin	

2	Sezaryen ile Doğum Oranının Azaltılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Tüm Sağlık Kuruluşları	2018-2023	<p>-Normal doğumun teşvik edilmesi, sağlık personeli ve kadınların eğitimi ile yüksek olan sezaryen doğum oranının Türkiye ortalamasının altına düşürülmesi</p> <p>-Tıbbi endikasyonu olmayan sezaryen doğum oranını azaltmak için yapısal (altyapı, insan kaynağı, teknoloji vb.) düzenlemeler yapılması</p> <p>-Sağlık kurum ve kuruluşlarında "Gebe Bilgilendirme Sınıfları" ve "Normal Doğumu Teşvik Konusunda Danışmanlık" hizmetleri verilmesi,</p> <p>-Sezaryen doğum oranını azaltmak amaçlı Aile Hekimleri ve Aile Sağlığı Elemanları tarafından gebelere "Normal Doğum" ile ilgili danışmanlık hizmetlerinin verilmesini sağlamak</p> <p>-Her yıl sezaryen oranı en düşük olan hastane ve kadın doğum uzmanlarına teşekkür belgesi verilmesi</p>	<p>-Sezaryen doğum oranını Türkiye ortalamasının altına düşürmek</p> <p>-Sezaryen doğum oranını (tüm doğumlar içinde) yüzde 20'ye düşürmek (SB hedefi)</p>
3	Anne Ölüm Oranının Azaltılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Tüm Sağlık Kuruluşları	2018-2023	<p>-Sağlık kuruluşlarının Tokat ili Anne ve Bebek Ölümleri ile Mücadele Çalıştayı Sonuç Raporu (2017)' nda anne ölümlerinin azaltılması konusunda belirtilen eylemleri yerine getirmesinin sağlanması</p> <p>-15-49 yaş kadın izlemlerinin önemi konusunda toplumu bilinçlendirmek, hizmete talebi artırmak ve hizmet sunumunu iyileştirmek.</p> <p>-Tüm doğumların sağlık kuruluşlarında, eğitimlisahlik personeli tarafından gerçekleştirilmesini sağlamak</p> <p>-Misafir anne programı kapsamında tüm gebeleri sorgulamak ve program şartlarını kapsayan gebeleri tespit edip programa katılmalarını sağlamak</p>	<p>-2023 yılına kadar Anne Ölüm Oranını yüz bin canlı doğumda 10'un altına düşürmek</p>

							- İldeki tüm gebelerin tespit ve izlemlerinin izlem protokollerine uygun olarak izlenmesini sağlamak ve doğum yapılan hastanelerde gebe bilgilendirme sınıflarında gebelere eğitimler vermek.		
4	Bebek Ölüm Hızının Azaltılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Tüm Sağlık Kuruluşları	2018-2023			-Birinci basamak sağlık çalışanlarına bebek ve çocuk izlemleri hususunda güncelleme eğitimleri verilmesi -Bebek ve çocuk izlemlerinin nitelikli olması için izleme ve değerlendirme kapasitesinin güçlendirilmesi -Sağlık kuruluşlarının Tokat ili Anne ve Bebek Ölümleri ile Mücadele Çalıştayı Sonuç Raporu (2017)'nda bebek ölümlerinin azaltılması için belirtilen eylemleri yerine getirmesinin sağlanması	-2023 yılına kadar Bebek Ölüm Hızını bin canlı doğumda 5'e düşürmek	
5	Anne Dostu Hastane Sayısının Artırılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Tüm Sağlık Kuruluşları Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023			- Doğum yapılan sağlık kuruluşlarında anne sağlığı hizmetlerinin niteliğini ve niceliğini artırarak anne adaylarının güvenli, kaliteli doğum hizmetine ulaşmalarını sağlamak için yürütülen Anne Dostu Hastane Programı kapsamında gerekli kriterleri yerine getiren hastanelere Anne Dostu Hastane ünvanı verilerek Anne Dostu Hastane sayısının artırılması	-Anne Dostu Hastane sertifikası alan hastane sayısı -Tüm hastanelerin Anne Dostu Hastane olması	
EYLEM KONUSU-12:SAĞLIK ÇALIŞANLARININ MEMNUNİYETİ									
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama			Performans Göstergesi	
1	Sağlık Personeline Yönelik Sosyal Tesis (Hekim Evi) Açılması*	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı, Tokat İl Özel İdaresi Tüm Sağlık Kuruluşları Tokat Tabip Odası	2018-2023	-İlimizdeki sağlık çalışanlarının hastane ve çalışma ortamı dışında sosyal etkinliklerde bir araya gelebilmesi ve tüm sağlık personeli ve ailelerinin yararlanabilmesi amacıyla içerisinde otel, restoran, konferans salonu, düğün salonu ve çeşitli sosyal etkinliklerin yapılabileceği şehir merkezinde modern bir sosyal tesis (Hekim Evi) yapılması			-Sağlık çalışanları memnuniyetinde artış	

							- İl Sağlık Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarca sağlık alanında ilimizde düzenlenecek toplantı, çalıştay, sempozyum vb. etkinliklerin İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı olarak işletilmesi uygun olan bu tesisdeki konferans salonunda yapılması				
2	İl Sağlık Müdürlüğü'ne Bağlı Yeni Misafirhane'nin Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı, Tokat İl Özel İdaresi	2018-2020			-Tokat Merkez'de İl Sağlık Müdürlüğü'ne ait Misafirhane'nin yerine 35 Yataklı yeni bir misafirhane açılarak modern bir tesis haline getirilmesi				-Sağlık çalışanları memnuniyetinde artış
3	Sağlık Çalışanlarının Memnuniyet Düzeyinin Artırılmasına Yönelik Proje Veya Lisansüstü Tezlerin Hazırlanması	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023			-Kamu veya özel sağlık kuruluşlarında çalışan tüm sağlık çalışanlarının memnuniyet düzeylerinin artırılmasına yönelik proje veya lisansüstü tezlerin hazırlanması				-Memnuniyet düzeylerinin artırılmasına yönelik hazırlanan proje ve lisansüstü tez sayısı
EYLEM KONUSU-13:ÇALIŞAN SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ											
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi					
1	Sağlık Çalışanına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Yönelik Çalışmalara Ağırlık Verilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tabip Odası Tokat Diş Hekimleri Odası	2018-2023	-Şiddete maruz kalan sağlık çalışanının baş vurabileceği bir ve avukat desteği gibi konularda desteklenebileceği bir birim oluşturularak devamlılığının sağlanması -Beyaz Kod uygulamasının titizlikle sürdürülerek, uygulamada yaşanan personel desteği ve teknik sorunların giderilmesi -Sağlık personeline yönelik şiddet durumunda ilgili şahısların gereken cezayı almaları konusunda gerekli girişimlerde bulunulması	-Sağlık çalışanına yönelik şiddet sayısı					

2	Sağlık Çalışanlarının Sağlığının Geliştirilmesi, Korunması ve Farkındalığın Artırılmasına Yönelik Faaliyetler Düzenlenmesi	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Tabip Odası Tokat Diş Hekimleri Odası Tokat Eczacılar Odası Özel Sağlık Kuruluşları	2018-2023	-Tüm sağlık çalışanlarının sağlığının geliştirilmesi, korunması ve farkındalıklarının artırılmasına yönelik İş Sağlığı ve Güvenliği ve Mobbing konularında eğitimler verilmesi -Yılda en az bir kez Sağlık Çalışanlarının Sağlığının Geliştirilmesi konusunda tüm sağlık çalışanlarına yönelik sempozyum veya konferans düzenlenmesi	-Eğitim alan sağlık çalışanı sayısı -Düzenlenen sempozyum veya konferans sayısı
3	İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının Önlenmesine Yönelik Faaliyetler Düzenlenmesi	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tokat Sanayi ve Ticaret Odası Tokat Organize Sanayi Müdürlüğü İşyeri Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri	2018-2023	-İlimizdeki meslek hastalıkları prevalansının belirlenmesi için tüm işyerlerini içeren saha çalışması yapılarak sonuçlarına göre gerekli önlemlerin alınmasının sağlanması -İlimizde meslek hastalıkları tanısında görev alan polikliniklerinin personel ve tanı araçları açısından desteklenerek güçlendirilmesi -Tozlu ve gürültülü işyerleri başta olmak üzere çok tehlikeli ve tehlikeli işyerlerinde çalışanlarda iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik işyeri hekimleri tarafından verilen periyodik eğitimlerin sürekliliği ve denetiminin sağlanması	-Eğitim verilen çalışan sayısı -İş kazası sayısı -Meslek hastalıkları sayısı

EYLEM KONUSU-14:SAĞLIK KURULUŞLARINDA MEMNUNİYET, KALİTE VE AKREDİTASYON						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Şehir dışından veya ilimizdeki uzak ilçelerden Gelen Yoksul Hasta Yakınlarının Konaklayabilmeleri İçin Refakatçi Oteli Açılması*	İl Sağlık Müdürlüğü	-Sağlık bakanlığı -Valilik -Tokat Belediyesi -İl özel idaresi -Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	-Şehir dışından veya ilimizdeki uzak ilçelerden gelen ve yatan hastası olan refakatçilerden ihtiyaç sahibi olanların bu süreçte ücretsiz olarak konaklayabileceği, yemek dahil diğer ihtiyaçlarını da giderebileceği, hastanelere servis imkanının olduğu misafirhane tarzı bir otel açılması -Aynı zamanda bu binada hastanelerde yoğun bakımda hastası olan hasta yakınlarının dinlenebileceği bir ortam oluşturulması	-Hasta memnuniyetinin yükselmesi -İhtiyacı olan tüm hasta yakınları ve refakatçilerin hizmet verilmesi
2	Üniversite, Kamu ve Özel Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Akredite Olmasının Sağlanması	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Özel Sağlık Kuruluşları	2018-2013	-2016 yılında başlayan Tıp Fakültesi Eğitiminin TEPDAD (Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) tarafından Akreditasyon sürecinin tamamlanarak tıp eğitiminin akredite edilmesi, böylece hem tıp eğitimi kalitesinin daha da yükseltilmesi hem de tıp fakültesinin tercih edilirliliğinin artırılması -Dış Hekimliği Fakültesinin akreditasyon sürecinin tamamlanması -Kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının akredite olmasının sağlanması	-Akredite olan sağlık kurum ve kuruluşu sayısı
3	Hasta ve Hasta Yakınlarının Memnuniyetinin Yükseltilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Tüm Sağlık Kuruluşları	2018-2023	-Sağlık kuruluşlarına başvuran ve yatan hasta ve hasta yakınlarının aldıkları sağlık hizmetinden duydukları memnuniyet düzeyinin yükseltilmesi	-Hasta ve hasta yakını memnuniyet oranı

									- Hasta ve hasta yakınlarının memnuniyet düzeyini ölçen anket ve görüşmelerin düzenli olarak sürdürülmesi ve geri bildirimlere göre gerekli düzenlemelerin yapılmasının sağlanması	- Her sağlık kurumu için sağlık hizmetlerinden genel memnuniyet düzeyinin Sağlık Bakanlığı 2023 hedefi olan %85'in üzerine çıkarılması
4	Sağlık Çalışanlarının Memnuniyetinin Yükseltilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Tüm Sağlık Kuruluşları	2018-2023					-Sağlık çalışanlarının çalışma şartlarından duydukları memnuniyetin yükseltilmesi - Sağlık çalışanlarının memnuniyet düzeyini ölçen görüş ve önerileri düzenli olarak alınmalı ve geri bildirimleri dikkate alınarak gerekli personel ve teknik düzenlemelerin yapılması	- Sağlık çalışanı memnuniyet oranı -Her sağlık kurumu için sağlık hizmetlerinden memnuniyet düzeyinin her yıl bir önceki yıla daha yüksek olması
EYLEM KONUSU-15:KIRIM KONGO KANAMALI ATEŞİ (KKKA) HASTALIĞI VE KENELERLE MÜCADELE EDİLMESİ										
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi				
1	KKKA Hastalığı Analizleri İçin Referans Laboratuvar Açılması*	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2019	-KKKA Hastalığı tanısında alınan numunelerin ilimizde referans laboratuvar olmaması nedeniyle Samsun'a gönderilmesi nedeniyle zaman zaman sorunlar yaşanmakta olup, KKKA Hastalığı analizleri için ilimizde referans laboratuvar açılması	-KKKA Hastalığı tanısı için yapılan analiz sayısı -KKKA Hastalığı mortalite hızında azalma				
2	KKKA Hastalığı Geçiren Seropozitif Bireylerde İmmünite Durumunun Tespit Edilebilmesi Amacıyla Antikor	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2023	-KKKA Hastalığı tedavisi ve korunmasına yön verebilmek amacıyla KKKA Hastalığı geçiren seropozitif bireylerde immünite durumunun tespit edilebilmesi için antikor düzeyinin belirleneceği epidemiyolojik saha çalışması yapılması	-KKKA Hastalığı vaka sayısı ve mortalite hızında azalma				

3	Düzeyleyinin Belirlenmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2018-2023	-Çalışma sonucunda elde edilen bulguların KKKKA Hastalığından korunmada yol gösterici olması -KKKA Hastalığından korunmada riskli bölgelerdeki hayvanların vektör kenelere yönelik düzenli olarak ilaçlama çalışmalarının sürdürülmesi, -Özellikle kırsal kesimde çiftçilerin bu konudaki farkındalıklarının artırılmasına yönelik eğitimler düzenlenmesi, -Hayvanların kenelere yönelik ilaçlama çalışmaları kapsamında ilaçların dağıtılması ve uygun kullanılması konusunda düzenli olarak takip ve denetimlerin yapılması	-KKKA Hastalığı vaka sayısı ve mortalite hızında azalma			
4	KKKKA Hastalığının Morbidite ve Mortalitesinin Azaltılmasına Yönelik Sağlık Personeli Sayısı ve Hastane İmkanlarının Güçlendirilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2018-2019	-KKKA Hastalığının morbidite ve mortalitesinin azaltılmasına yönelik il merkezi ve nüfusu fazla olan tüm ilçe hastanelerinde en az bir Enfeksiyon hastalıkları uzmanı olması sağlanmalı, küçük ilçelerde ise özellikle enfeksiyonun sık görüldüğü bahar ve yaz aylarında Enfeksiyon hastalıkları uzmanı görevlendirilmesi -Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin KKKKA Hastalığının tedavisine yönelik sağlık personeli sayısı ve hastane imkanlarının güçlendirilmesi	-KKKA Hastalığı vaka sayısı ve mortalite hızında azalma			

EYLEM KONUSU-16: SAĞLIK İNSAN GÜCÜ VE ALT YAPISININ GÜÇLENDİRİLEREK SAĞLIK TESİS YATIRIMLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ						
Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama- Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Uzman Hekim Başta Olmak Üzere Eksik Branşlardaki Sağlık İnsan Gücü İhtiyacının Giderilmesi*	İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi	2018-2023	-İl merkezi ve ilçelerdeki devlet hastanelerinde, kadın hastalıkları ve doğum, beyin cerrahi, çocuk cerrahi, çocuk nefroloji, çocuk kardiyojisi, çocuk hematolojisi ve erişkin hematoloji gibi alanlarda uzman hekim ihtiyacının giderilerek sağlık hizmet sunumunun daha güçlendirilmesi -Tıp Fakültesi bünyesinde Çocuk Cerrahi, Çocuk Nörolojisi gibi alanlarda eksik öğretim üyesi sayısının tamamlanarak hem tıp eğitimi hem de sağlık hizmet sunumunun daha güçlendirilmesi	-Eksik olan alanlarda ilimize atanan uzman hekim ve diğer sağlık personeli sayısı
2	Cerrahi Araştırma, Uygulama ve Eğitim Merkezi Açılması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Sağlık Bakanlığı Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	-Cerrahi alanında araştırma, uygulama ve eğitim verileri şehrimizde sağlık turizmi ve tıp sanayinin gelişmesine katkı sağlanmasının hedeflendiği Gaziosmanpaşa Üniversitesi bünyesinde "Cerrahi Araştırma, Uygulama ve Eğitim Merkezi" açılması -Burada yurt içi ve yurt dışından gelecek cerrahlara yönelik olarak laparoskopi ve endoskopi eğitimlerinin verilmesi -Bu merkezde bir simülasyon merkezinin kurularak sağlık personeli ve öğrencilere simülasyonla eğitim verilmesi	-Cerrahi Araştırma, Uygulama ve Eğitim Merkezi'nden faydalanan sağlık personeli ve hasta sayısı

3	Robotik Rehabilitasyon Merkezi Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	- Fizik tedavi ve rehabilitasyon alanında robotik teknolojiden yararlanılarak kullanılan özellikle yürüyemeyen veya yürüme kısıtlılığı olan hastalarda "Robotik Yürüme Cihazı" yardımıyla hastaların yürümesinin sağlandığı Robotik Rehabilitasyon Merkezi Açılması	- Robotik Yürüme Cihazından faydalanan hasta sayısı
4	Göğüs Hastalıkları Hastanesi Açılması	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	- İlimiz genelindeki KOAH, astım ve tüberküloz başta olmak üzere sık görülen göğüs hastalıklarının tanı ve tedavi imkanlarının güçlendirilmesi amacıyla il merkezinde Devlet Hastanesi'ne bağlı Göğüs Hastalıkları Hastanesi açılması	- KOAH, astım, tüberküloz gibi göğüs hastalıklarının tanı ve tedavi imkanlarında iyileşme
5	Toksikoloji Laboratuvarı Kurulması	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Sağlık Bakanlığı Gaziosmanpaşa Üniversitesi İl Sağlık Müdürlüğü	2018-2023	-Zehirlenme durumlarında insan vücudundaki toksik madde varlığı ve düzeyini tespit eden, ilimiz ve çevre illerin ihtiyacına yönelik 24 saat hizmet veren bir Toksikoloji araştırma laboratuvarı kurulması	-Toksikoloji laboratuvarı yapılan analiz sayısı
6	Merkez ve İlçelerde İhtiyaç Olan Sağlık Tesis Yatırımlarının Gerçekleştirilmesi	İl Sağlık Müdürlüğü	Sağlık Bakanlığı Tokat İl Özel İdaresi	2018-2020	-Tokat Devlet Hastanesi Ek Binası -Sulusaray Entegre İlçe Hastanesi -Merkez Emirsevit Kasabası Aile Sağlığı Merkezi -Merkez Ormandibi Kasabası Aile Sağlığı Merkezi -Merkez Çağgözü Mah. 75. Yıl Aile Sağlığı Merkezi+112 Acil Sağlık Hizmet (1 Ekiplik) -Merkez Güneşli Mah. Aile Sağlığı Merkezi+112 Acil	

SANAYİ VE TİCARET

6.9. SANAYİ VE TİCARET EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

Ülkemizin 2023 yılında en büyük on ekonomi arasında yer alma hedefi göz önüne alındığında, ülkemizin Sanayi ve Ticaret altyapısının geliştirmesi önem taşımaktadır. Bu hedef dâhilinde doğru mevzuat düzenlemeleri, desteklerin etkin şekilde değerlendirilmesi, aktörler arası ilişkilere dair uygun politikalar belirlenmesi ve en önemlisi tüm kamu kurum ve kuruluşlarının eşgüdüm halinde hareket etmesi önemli bir gerekliliktir. Bu eşgüdümün sağlanabilmesi amacıyla Türkiye’de kamu tarafından pek çok yol haritası ortaya konmaktadır. Bu yol haritalarının temelinde Kalkınma Planları ve BTYK tarafından alınan kararlar yatmaktadır.

Hazırlanan 2018-2023 Tokat İl Sanayi ve Ticaret Eylem Planı’nın amacı; başta Tokat İli ve TR83 Bölgesi’nin yakın geleceğinde, hem kamu hem de özel sektör için bir yol haritası işlevi görmesi, böylelikle Tokat ilinin sahip olduğu potansiyelini daha etkili kullanıp, 2023 hedefleri doğrultusunda bulunduğu seviyeden daha ileriye götürmesidir.

Eylem Planı, Türkiye Cumhuriyeti Onuncu Kalkınma Planı, Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Plan (2018-2022), Orta Vadeli Program, Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi (2015-2018), BSTM Kurumsal verileri ve Türkiye Kamu - Üniversite - Sanayi İşbirliği (KÜSİ) Strateji ve Eylem Planı (2015-2018) nda yer alan temel politikalar eksenine üzerine inşa edilmiştir.

Tokat İl Sanayi ve Ticaret Sektörel Eylem Planı hazırlama sürecinde gerek literatür taramasından elde edilen bulgular gerekse sahada gerçekleştirilen çalıştay sonuçları dikkate alınarak 29 adet eylem planı belirlenmiştir.

SANAYİ VE TİCARET EYLEM PLANI
HEDEF 1. KAMU- ÜNİVERSİTE SANAYİ İŞBİRLİĞİ (KÜSİ) NİN GELİŞTİRİLMESİ VE FAALİYETLERİNİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1.1	Tokat ve diğer OSB'lerde yer alan firmalarda Ar-Ge kültürünün artırılmasına yönelik faaliyetlerin yapılması	BSTM İl Md. Teknopark A.Ş., T.T.O, KÜSİ.	GOP OKA YDO, KOSGEB İl Md., Tic.ve San. Odaları, Özel Sektör	2018-2023	Ar-Ge tabanlı proje eğitimleri ve Ar-Ge merkezi tanıtımına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	1- Faaliyet Sayısı 2-Katılımcı Sayısı 3-Patent ve Faydalı Model sayısı 4-Ar-Ge /Tasarım Merkezi sayısı 5- Proje Kabul ve Ödül Sayısı 6- Proje Yazma Eğitimi Etkinlik ve Katılımcı Sayısı
1.2	Gaziosmanpaşa Üniversitesinde Sanayi odaklı (tez, proje, vb.) işbirliklerinin artırılması				Gaziosmanpaşa Üniversitesi BAP birimine bu başlığa uygun proje türü eklenecektir.	
1.3	Proje pazarı, inovasyon ödülleri vb. etkinliklerin düzenlenmesi				İlin öncelikli alanlarında proje pazarları organize edilerek kamu üniversite sanayi işbirliğinin etkinliği artırılacaktır.	
1.4	Tokat ve diğer OSB'lerde yaralan firmalara yönelik FSMH hakkında farkındalığın artırılması				TTO Modül 4 kapsamında bilgilendirme toplantıları, patent eğitimleri ve firmalara yönelik patent yazma etkinliği gerçekleştirilecektir.	
1.5	İl bazında sanayi işletmelerine sağlanan desteklerin tek bir yerden takibine yönelik altyapının oluşturulması				BSTM koordinasyonunda ortak bir veri tabanı oluşturulacaktır.	
1.6	Firmaların proje yazma ve hazırlama kabiliyetlerinin geliştirilmesi				TTO tarafından özellikle TEYDEB ve KOSGEB projelerinin yazılması ile ilgili eğitimler verilecektir.	

HEDEF 2. PAZARLAMA VE TANITIM FAALİYETLERİNİN GELİŞTİRİLEREK SÜRDÜRÜLMESİ

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
2.1	Tokat OSB' de Firmaların ürünlerini tanıtacağı fuar alanlarının kurulması	Tokat OSB BSTM İl Md. Ticaret İl Md.	Tic. ve San. Odaları OKA YDO TİM Özel sektör İhracatçı Birlikleri Belediyeler Gıda Tarım Ve Hayvancılık Md	2018-2023	Tokat OSB Müdürlüğü koordinasyonunda firmaların kullanabileceği fuar alanı oluşturulacaktır.	1- Düzenlenen fuar sayısı 2- Gerçekleştirilecek yatırım 3- Yöreyle ilişkin Coğrafi tesciller 4- İhracat/ithalat verileri 5- e- ticaret sitesine sahip firma sayısı 6- Marka Tescil Sayısı
2.2	Tarım ürünlerinin taşıma ve depolama sistemlerinin geliştirilmesi (Lisanslı Depolama)				Tarım ürünleri ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasını sağlamak için uygun fiziki ortamlar oluşturulacaktır.	
2.3	Merkez ve ilçe OSB' lerde yer alan firmalar için ortak lojistik imkânlarının sağlanması				BSTM ve OSB Müdürlüğü koordinasyonunda sektörel bazda ortak lojistik imkanlarının sağlanması için bir koordinasyon kurulu oluşturulacaktır.	
2.4	Yöreyle özgü ürünlerin Fikri Sınai ve Mülkiyet Haklarının alınması ve ilin tanıtımına katkısının artırılması				Merkez ve ilçe TSO'lar koordinasyonunda TTO ve Tokat Teknopark tarafından ilin potansiyel FSMH alabilecek ürünleri belirlenerek bunların alınmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
2.5	İl ve ilçelerde bulunan firmalara yönelik Yurtiçi Pazar araştırmasının yapılması				Ticaret İl Müdürlüğü koordinasyonunda Gaziosmanpaşa Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyelerince sektörel Pazar araştırması çalışmaları yapılacaktır.	
2.6	Markalaşma konusunda farkındalığın artırılması ve yönlendirilmesi				Marka, faydalı model ve markalaşma konularında firmalara mentorluk hizmeti verilecektir.	

HEDEF 3. ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN TEKNİK VE FİZİKİ ALTYAPISINI GÜÇLENDİRİLMESİ

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
3.1	Tokat OSB' de teknik kolejler/MYO'nun açılması	OSB Müdürlükleri BSTM	OSB Müdürlükleri Belediyeler Tic. ve San Odaları	2018-2023	İŞKUR İl Müdürlüğü'nün koordinasyonu ile Tokat' ta ihtiyaç duyulan işgücüne yönelik müfredatı dinamik ve OSB'lerde yer alacak eğitim kurumları açılacaktır.	1-Doğal Gaz arzı sağlanan OSB Sayısı 2- OSB'lerdeki Teknik Kolej Sayısı 3- Kreş ve Ortak sağlık Güvenlik Sistemi bulunan OSB sayısı
3.2	Merkez ve ilçe OSB'lerde atık bertaraf tesislerinin kurulması				Merkez ve ilçe OSB'lerde ihtiyaç duyulan atık tesislerinin kurulması için gerekli fizibilite çalışmaları başlatılacaktır.	
3.3	Doğal gazdan yararlanamayan OSB'lerde doğalgaz arzının öncelikle sağlanması				Tüm OSB'lerde fiziki altyapının tamamlanarak firmaların doğalgaz kullanımını teşvik edilecektir.	
3.4	Organize Sanayi Bölgelerinde alt yapı ve çevre düzenlenmesinin tamamlanması					

HEDEF 4.İHRACAT ALTYAPISININ GELİŞTİRİLMESİ

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
4.1	İhracat potansiyeli bulunan firmalara ihracat konusunda eğitim verilmesi.	BSTM	Gaziosmanpaşa Üni. OKA YDO il Ticaret Müdürlüğü Tokat ve ilçe TSO'ları Ekonomi Bakanlığı il GTHM Tokat Belediyesi	2018-2023	İhracat potansiyeli bulunan firmalar belirlenerek iyi örneklerle buluşturulacak, bu alanda firmanın kendini geliştirebilmesi için üniversiteden ilgili öğretim üyeleri ile eşleştirmeler yapılacaktır.	İhracatçı Firma Sayısı İhracat Miktarı Fuarlara Katılım Sayısı İhracat yapılan Ülke Sayısı İhracat ile ilgili eğitim sayısı İhracat Elçisi Öğrenci Sayısı
4.2	Tokat merkezde Akredite Yaş Sebze ve Meyve Analiz Laboratuvarının kurulması				İhracata gidecek ürünlerin gümrüklerde beklememesi ve sürecin hızlı olması için Tokat merkezde Akredite Yaş Sebze ve meyve Analiz Laboratuvarı kurulacaktır.	
4.3	Gümrük Müdürlüğünün Kurulması				İhracat yapan firmaların hem sayısının artırılması hem de var olan potansiyellerinin geliştirilmesi için Tokat Merkezde Gümrük Müdürlüğü kurulacaktır.	
4.4	Ekonomi Bakanlığı ve TİM'e bağlı İhracat Bilgi Merkezi Bürosunun kurulması				Tokat Ticaret Odası bünyesinde ihracatın özendirilmesi, yaygınlaştırılması, yurt dışına açılmak isteyen ve ihracat yapan firmalara yönelik olarak Ekonomi Bakanlığı destekli İhracat Bilgi Merkezi kurulacaktır.	
4.5	İlimizdeki öncü sektörler ile ilgili Yurt Dışı Pazar Araştırmaları				Ticaret İl Müdürlüğü koordinasyonunda Gaziosmanpaşa Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyelerince sektörel Pazar araştırması çalışmaları yapılacaktır.	
4.6	İl genelinde Yurt Dışı Fuarların takibi ve katılımın sağlanması için koordinasyon biriminin kurulması				BSTM ve Ticaret İl Müdürlüğü koordinasyonunda kurulacak birimle firmaların katılabileceği fuarların tespiti yapılacak ve firmalar ilgili fuarlara katılımıyla	

				alakalı KOSGEB veya diğer desteklere yönlendirilecektir.
4.7	Gaziosmanpaşa Üniversitesinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin ülkelerinde Tokat İhracat Elçisi olarak görevlendirilmesi			Öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler firmalar ile bir araya getirilerek öğrencilerin kendi ülkelerinde firmaların satış temsilcisi gibi çalışmalarının önu açılacaktır.
4.8	Uluslararası Yaş Sebze ve Meyve Ticaret Merkezinin kurulmasının sağlanması			İlimizdeki yaş sebze ve meyvenin ticaretinin artırılması, değerinde pazarlanmasının ve zamanında nihai kullanıma ulaşmasının sağlanması için havaalanı ve demiryolu ile uyumlu bir bölgede Tokat Belediyesi tarafından teknik altyapı donanımı, analiz imkanları sağlanmış Uluslararası Yaş sebze ve Meyve Ticaret Merkezi kurulacaktır.

HEDEF 5. KURUMSALLAŞMA, VERİMLİLİK BİLİNCİNİN ARTTIRILMASI VE KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIRILMASI

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
5.1	Belirlenen firmalara temiz üretim ve kaynak verimliliği konusunda eğitim verilmesi	BSTM	GOÜ Mühendislik ve İİB Fakülteleri, TTO, Teknopark, Tic. Ve San. Odaları STK'lar	2018-2023	Eko-verimlilik/temiz üretim; bir ürünün üretiminde kullanılan hammaddelerin elde edilmesinden başlayarak üretim, dağıtım, tüketici tarafından kullanım ve kullanım sonrası ortaya çıkan atıkların bertarafını kapsayan ürün yaşam döngüsünün tüm aşamalarında ortaya çıkan çevresel etkileri ve insan sağlığına yönelik riskleri azaltmak amacıyla uygulanan bir üretim stratejisidir. Belirlenen firmalara bu amaç doğrultusunda eğitimler verilecektir.	Verimlilik Artırma Teknikleri ile ilgili eğitim sayısı Verimlilik Proje Ödüllerine başvuran firma sayısı Kaizen – Yalın Üretim sistemini uygulayan firma sayısı

5.2	Merkez ve ilçe OSB'lerde yer alan firmalara Yalın Üretim, Kaizen Süreç iyileştirme, 6S ve Inovasyon konularında firmalara eğitim verilmesi		İlgili konularda firmalara yönelik bilgilendirme toplantıları, eğitimler ve çalıştaylar düzenlenecektir.	KOBI Mentorluğu sistemini uygulayan firma sayısı Öneri Sistemleri ve Kaizen Inovasyon Ödülleriine başvuran firma sayısı Firmalarda çalışan beyaz yakalı teknik personel sayısındaki artış
5.3	Verimlilik konusunda çeşitli kategorilerde il genelinde ödüllü yarışma düzenlenmesi		Sektörel bazda firmaların verimlilik fizibilite raporları çıkartılarak iyileştirmeler yapılması konusunda teşvik ve destek mekanizmaları uygulanacaktır.	
5.4	Merkez ve ilçe OSB'lerde yer alan firmalara yönelik KOBI Mentorluğu (KOBI Danışmanlığı) sisteminin başlatılması		Üniversite öğretim üyelerinden ve sanayicilerden mentor havuzu oluşturulacak, bunlara gerekli eğitimler aldirılarak firmalara ihtiyaç duyulan konularda mentorluk hizmeti verilecektir.	
5.5	Çalışanlarda kurum kültürünün oluşturulması eğitimi		Kurum kültürünün oluşumunda en önemli rol, kurumsal iradeye aittir. Çalışanlarda kurum kültürünün oluşturulmasına yönelik TTO ve Tokat Teknopark koordinasyonunda eğitimler düzenlenecektir.	

TARIM VE KIRSAL KALKINMA

6.10. TARIM VE KIRSAL KALKINMA EYLEM PLANI

Yönetici Özeti

Tokat İl Tarım ve Kırsal Kalkınma Sektörel Eylem Planı 2018-2023 yılları arasında ulaşılmak istenen hedefler ve temel sorun alanlarına yönelik bir yol haritası sunmaktadır. Bu çalışmada, Tokat ilinin Türkiye ekonomisinin gelişim sürecine uyum göstermesi için tarım ve kırsal kalkınma alanında yapılması gereken çalışmalar Türkiye'nin 2023 Tarım ve Kırsal Kalkınma Vizyonunu da dikkate alarak Tokat özelinde planlanmıştır.

Bu çerçevede, Onuncu Kalkınma Planı, Öncelikli Dönüşüm Programları, Orta Vadeli Program, Hükümet Programı, Bakanlık Stratejik Planları ile Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi Bölge Planı Tokat ilinin ihtiyaç ve öncelikleri dikkate alınarak incelenmiş hedefler belirlenmiş ve bu hedeflere yönelik Tarım ve Kırsal Kalkınma Sektörel Eylem Planı oluşturulmuştur.

Eylem Planının hazırlanmasında gerçekleştirilen paydaş çalıştay ve kurumsal ziyaretler aracılığıyla ilgili kurumlardan katılım sağlanmıştır. Eylem Planı'nda 15 eylem çıkarılmıştır. Bu 15 eylemin 9'u paydaşların da önerileri ile önceliklendirilmiştir. Önceliklendirilen eylemler şu şekildedir. Su kaynaklarının planlı bir şekilde geliştirilmesi, dağıtılması ve kullanılmasını sağlamak için açık kanal sulama sisteminin basınçlı sisteme dönüştürülmesi

- Meyve ve sebze ticaretinin standardizasyonunu sağlayarak rekabette güç kazandırmak için meyve ve sebze ticaret merkezinin kurulması
- Besi hayvanı pazarlama sorunlarının giderilmesine yönelik canlı hayvan borsasının kurulması
- Arıcılığın geliştirilmesi üretilen balın markalaşmasının sağlanması
- Bitkisel üretimde verimlilik ve etkinliği artırmak için örtü altı yetiştiriciliğinin geliştirilmesi
- Bağcılığın geliştirilerek markalaşmanın sağlanması
- Tıbbi ve aromatik bitkiler yetiştiriciliğinin geliştirilmesi
- Coğrafi işaret ve geleneksel ürünlerin tanıtımı ve tescilinde ilerlemeyi sağlayarak ekonomik katma değer artırılması
- Biyogaz teknolojisi kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarla lisanssız elektrik üretimi ve daha kaliteli çiftlik gübresinin elde edilmesine katkı sağlanması

TARIM VE KIRSAL KALKINMA EYLEM PLANI

Eylem No	Eylem Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama - Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetlerinin yapılması	DSİ	Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Md., Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, DSİ, İl Özel İdaresi	2018-2023	- Tokat ilinde 8 Bölgede 113 Yerleşim alanında uygulama alanı ilanına yönelik etüt çalışmaları tamamlanarak 85.476 ha alanın Arazi Toplulaştırma (6 proje) çalışmaları başlatılmıştır. - 42 yerleşim yeri ve 27.267 ha alanın uygulama alanı etüdü tamamlanarak Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne ihalesi beklenmektedir. - Arazi Toplulaştırmasına uygun 24.800 ha alanın etüt yapılması planlanmaktadır. Toplam 163.587 ha alanın Arazi Toplulaştırma çalışmalarının 2023 yılına kadar bitirilmesi hedeflenmektedir.	-Toplulaştırma yapılan alan miktarı -Tarla içi geliştirme hizmetlerinin sayısı ve alanı
2*	Su kaynaklarının planlı bir şekilde geliştirilmesi, dağıtılması ve kullanılması. Açık kanal sulama sisteminin basınçlı sisteme dönüştürülmesi	DSİ	GOÜ, İl Gıda ve Tarım Hayvancılık Md., İl Özel İdaresi, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Md., DSİ, Yeşilirmak Havzası Sulama Birlikleri	2018-2023	-Suyun açık kanallar ile taşınımı sırasında oluşan kayıplar ve kaçakların yanında bir takım yerleşim yerlerinin ve çevrenin olumsuz etkileri (kirlenme ve buharlaşma) önlenerek, kullanılan sulama suyu kalitesi ve miktarı da muhafaza edilebilmesi düşünülmektedir. -Kapalı sisteme monte edilecek vana ve su saati ile gerek sistemin işletimi gerekse sulama suyunun ücretlendirmesi adli ve kolay olması, çiftçi istediği gün ve saatte sulama suyunu kullanma imkânına ve istediği sulama yönteminin gerektirdiği basınç ek bir pompaj maliyeti olmaksızın sahip olması, yılın tüm aylarında sulama suyuna ulaşımı, daha fazla alanın sulanması planlanmaktadır.	-Açık kanal sulama sisteminin basınçlı sulama sistemine dönüştürülmesi -Yaklaşık 210.000 da alanın basınçlı sulama yöntemi ile sulanması -Mevcut ana kanallara verilen 10 m ² /sanayelik debilerle hatlar ilerletilmesi -Yeşil tarım/büyüme kapsamında sulama yönteminin kullanım verimliliği

3*	Meyve ve sebze ticaretinin standardizasyonunu sağlayarak güç rekabette kazandırma, meyve ve sebze ticaret merkezinin kurulması	İl Özel İdaresi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müd., Ziraat Odaları, Birlikler, OKA, TKDK, Merkez Sebze Üreticileri Birliği	2017-2023	Yaş sebze ve meyve hal kompleksi yatırımının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu hal kompleksi ile birlikte, -Tarım ürünlerinin tarladan tesise nakil, tasnif, paketlenme, ambalajlama ve depolama standardizasyonunu sağlamak -İl Merkezi ve ilçelerde üretilen ürünleri mevcut olan kara, demir ve hava ulaşımlı bağlantısı kurularak kargo taşımacılığına uygun hale getirmek -Hal kompleksini akredite etmek -Ulusal ve uluslararası ticaret rekabetinde güç kazanmak hedeflenmektedir. -TKDK, meyve ve sebzelerin işlenmesine ve paketlenmesine ve en fazla 10000 m3 kapasitede soğuk hava deposu yatırımlarına %50 oranında hibe vermeye devam edecektir.	-2017-2019 yılları arası bina ve altyapı yatırımını tamamlanması -2020-2023 yılları arası tarım ürünlerinin tarladan tesise nakil, tasnif, paketlenme, ambalajlama ve depolama standardizasyonunu gerçekleştirerek hal kompleksinin işlerlik kazanması -Soğuk hava deposu sayısındaki değişim - Desteklenen Proje sayısı - Kullanılan hibe miktarı
4*	Besi hayvanı pazarlama sorunlarının giderilmesi	Tokat Belediyesi	GOÜ, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Md., Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Md., İl Özel İdaresi, Turhal Belediyesi, Pazar Belediyesi, S.S. Turhal Pancar Ekiciler	2018-2023	-Besi hayvanı yetiştiricilerinin pazarlama sorunlarının ortadan kaldırılması ve bölgenin hayvancılık pazarında Tokat ilinin cazibe merkezi olması hedeflenmektedir. -Bu amaçla canlı hayvan borsası oluşturulması düşünülmektedir. -Borsada olması gereken hayvan barınakları, satış müzayede salonları, bilgisayar sistemli borsa verileri, sosyal tesisleri, araç giriş çıkış dezenfeksiyon sistemleri vb. gibi sistemlerin olduğu AB standartlarında bir tesisin yapılması planlanmaktadır. -Borsada yaklaşık 50 kişiye istihdam sağlanması düşünülmektedir.	-Canlı hayvan borsası kurulmasına yönelik yatırımın tamamlanması -Borsada 50 kişinin istihdam edilmesi

5	Büyükbaş Hayvancılıkta Sürdürülebilir İşletmelerin Geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Kooperatifi, Tokat Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği, Diğer Üretici Birlikler.	2018-2023	<p>-İde hayvancılık işletmelerinde sağım hijyeni, meme bakımı ve koruyucu tedbirlere dikkat edilmemesi nedeniyle süt sigırcılığı işletmelerinde yaygın bir şekilde görülen mastitis, pastorella, ibr, yanıkara, enteretoksemi'ye neden olan etmenler aşılama çalışmaları ile ortadan kaldırılabilmektedir.</p> <p>- Yetiştiricilerin eğitilmesi ve koruyucu tedbirlerin alınması ile süt sığır işletmelerinde hastalık kaynaklı verim kayıpları önlenerek süt hijyeninin sağlanması hedeflenmektedir.</p> <p>-Klasik aile tipi işletmelerden modern işletmelere geçiş proje destekleriyle sağlanacaktır.</p> <p>-Buzağı ölümlerinin önlenmesi için çalışmalar yapılacaktır.</p> <p>-Buzağı ölümlerinin en sık yaşandığı yerleşim yerleri belirlenecektir.</p> <p>-1700 işletme ve 17 bin hayvan buzağı ölümlerinin önlenmesi projesine dahil olacaktır.</p> <p>-Böylece et ve süt üretiminin ve sürü sayısının artırılması hedeflenmektedir.</p> <p>-Manda yetiştiriciliği ve ıslahının geliştirilmesi ve manda ürünlerinin pazarlama imkanlarının artırılması hedeflenmektedir.</p> <p>-Manda yetiştiriciliğine başlayacak yatırımcılara yönelik hayvan refahı da düşünülerek 20 baş hayvan işletmesinin kurulması planlanmaktadır.</p> <p>-Özellikle manda sütü ve kaymak gibi ürünlerin organik marka halinde etiketlenerek gıda güvenliğine uygun şekilde değer fiyatına pazar bulabilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p>	<p>-İl genelinde her yıl yaklaşık 40.000 adet büyükbaş sığırın pastorella, yanıkara, entere oksemi ve Mastitis Hastalığından korunması</p> <p>-Yaklaşık 3 bin civarında hayvan ölümlerinin engellenmesi</p> <p>-Aşılama hayvan sayısı</p> <p>-Eğitilen ve kontrol tedbirleri uygulanan işletme sayısı</p> <p>-Eğitim çalışmaları ve katılan çiftçi sayısı</p> <p>-Buzağı Biberonu ve Antiseptik Solusyonların Dağıtımı</p> <p>-8-10 bin buzağının işletmelerde kalması</p> <p>-Damızlık manda istasyonu bina ve altyapı yatırımının tamamlanması</p> <p>-Verimli ve kaliteli manda sürüsü oluşturulması</p>
---	---	--	---	-----------	---	---

6	Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Md.	GOÜ, Tokat Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, İl Özel İdaresi, TKDK, Ziraat Odası	2019-2023	<p>-Daha az doymuş yağ içeren manda etinin tüketimi için bilinçlendirme politikaları yürütülecektir.</p> <p>-Manda eti işleyen işletmelerin kurulması çalışmaları yürütülecektir.</p> <p>-Damızlık manda istasyonu kurulacaktır.</p> <p>-İrkların ıslah edilmesi, ortalama verimin (et,süt, döl verimi) artırılması, hayvan barınaklarının geliştirilmesi ve yenilenmesine yönelik üretici eğitimlerinin yapılması planlanmaktadır.</p> <p>-Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi ve Soy Kütüğü Sistemlerine kayıtlı yetiştiricilere sigorta desteği sağlanması neticesinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Damızlık Üretimi artırma politikası desteklenecektir.</p> <p>-Pedigri kaydı tutulmuş küçükbaş hayvanların verim özellikleri takip edilebilecek, bu sayede Damızlık Üretimi teşvik edilecektir.</p> <p>-Küçükbaş hayvancılığa yönelik yatırımlara TKDK tarafından %40-%70 oranında hibe desteği verilmeye devam edecektir. Destek kapsamında hayvan ağıllarının inşası ve makine ekipman alımı yer almaktadır.</p>	<p>-Dağıtılan damızlık sayısı</p> <p>- Üretici eğitimleri sayısı</p> <p>-Islah edilmiş hayvan sayısı</p> <p>- Ortalama verimin (et, süt, döl verimi) artışı</p> <p>-Pedigri kaydı tutulmuş küçükbaş hayvanların verim özelliklerinde değişim</p> <p>-Barınak modernizasyonu yapılan ağıl sayısı</p> <p>-Doğum döneminde kuzu/oğlak kayıp oranı/sayısı</p>
7	Çayır mera ve yem bitkileri üretiminin geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Md.	2018-2023	<p>-Çayır mera alanlarında uygun ıslah yöntemlerinin belirlenmesine yönelik projelerin desteklenmesi hedeflenmektedir.</p> <p>-Orman vasfını yitirmiş Hazine arazilerinin Meraya aktarılması sağlanarak, mera alanları artırılması hedeflenmektedir</p> <p>-Tokat İli hayvancılığının geliştirilmesinde çözümlenmesi gereken en önemli sorunlardan biri kaliteli, ucuz ve bol kaba yem ihtiyacının düzenli karşılanması olduğu için %50 destekli 100 ton fiğ, 35 ton silajlık mısır, 200 ton yonca, 20 ton korunga tohumu ve 12 ton yem bezelyesi dağıtımı yapılacaktır.</p>	<p>-Çayır mera yem bitkileri alanlarında gözlemlenecek değişim</p> <p>- Çayır mera yem bitkileri alanlarında kalite, üretim ve verimlilik artışı</p>

8*	Arcılığın geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, Orman İşletme Müdürlüğü, Arı Yetiştiricileri Birliği, Bal Üreticileri Birliği, Gıda Kont. Laboratuvar Müd.	2018-2023	<p>-Ana arı üretim işletmesi kurulması, modern kovan yapım atölyesi, temel petek üretim işletmesi, bal ormanı oluşturulması hedeflenmektedir.</p> <p>-Tokat arı ekotipi ıslah edilecektir.</p> <p>-Polinasyon ile bitkisel üretimde verim ve kalite artırılabilecektir.</p> <p>-Zirai mücadele ilaçlarından arı kolonilerinin zehirlenmesinin önlenmesi için tanıtım ve bilgilendirmenin yapılması hedeflenmektedir.</p> <p>-Tokat balının kalite kriterleri araştırılarak kaliteyi artıracak tedbirler konusunda arıcılar eğitilecek ve katkısız doğal bal üretimi teşvik edilecektir.</p> <p>-Arıcılık ve arı ürünlerinin (Bal, Polen, propolis, Arı sütü, Arı zehiri) üretimi ve pazarlanması hakkında eğitimler verilecek ve arı yetiştiricileri bilgilendirilerek ürüne pazar bulabilecektir.</p> <p>-Tokat'a ait Topçam bal markasının tanıtımı (Broşür, bilbor., yazılı ve görsel basın) yapılması ve internet satış mağazası oluşturulacaktır.</p> <p>-TKDK'nın arıcılık ekipmanları, depolama tesisleri ve bal ürünleri paketleme tesislerine %65 oranında hibe destekleri devam edecektir.</p>	<p>-Kaliteli ana arılarla ıslah edilmiş en az 40 bin arılı kovan.</p> <p>-Faaliyette olan Ana Arı Üretim İşletmesi, Kovan Yapım Atölyesi, Temel Petek Üretim İşletmesi ve en az 1 adet Arı Ormanı.</p> <p>-Bal Üretimi mevcut 500 ton olan üretimin 2000 tonun üzerine çıkması</p> <p>- Arı ekotipi ıslah çalışmaları düzeyi</p> <p>-Polinasyon ile bitkisel üretime yapılan katkı</p>
9.1.	Bitkisel üretimde verimlilik ve etkinliği artırmak - Sertifikalı tohum ve fide-fidan kullanımının sağlanması -	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, TKDK, STK, OKA, Ziraat Odası, İl Özel İdare, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Md, Üretici birlikleri	2018-2023	<p>-Uygun bitki çeşitlerinin tohum, fide ve fidanlarının sertifikalı üretimi ve kullanımını teşvik edilecektir.</p> <p>-Münavebe sistemi düzeleştirilecektir.</p> <p>-Verim ve kalite kayıplarının önüne geçilecektir.</p> <p>-Kalite kriterlerini artırmak ve sanayiye yönelik üretim yapmak için bölgeye uygun hastalıktan arı çeşitlerinin deneme ve belirlenmesi çalışmalarını devam ettirilecektir.</p> <p>-Sertifikalı tohum kullanarak özellikle buğday ve nohut alanlarının verim ve kalitesi artırılabilecektir. Böylece nadir alanların daraltılması yoluna da gidilecektir.</p> <p>-TKDK'nın fide-fidan yetiştiriciliği yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere hibe desteği devam edecektir.</p>	<p>-Dağıtılan tohum-fide-fidan sayısı</p> <p>-Tohum-fide-fidan işletmeleri sayısındaki değişim</p> <p>- Sertifikalı tohum ve fide-fidan kullanılarak üretim yapan çiftçi sayısı</p> <p>- Sertifikalı tohum ve fide-fidan kullanılarak üretim yapılan alan</p>

9.2.*	Bitkisel üretimde verimlilik ve etkinliği artırmak -Örtü altı yetiştiriciliğinin geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, Karadeniz Kuşağı Araştırma Enstitüsü Müdür, Üretici Birlikleri, TKDK	Orta Geçit Tarımsal	2018-2023	<p>-Örtü altı alanı ve üretimini artırmak suretiyle açık alan üretimindeki risklerin en aza indirilmesi düşünülmektedir.</p> <p>-Üretimin yıl içerisinde yayılması ekonomik katma değer yaratılması planlanmaktadır.</p> <p>-TKDK'nın serada Tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği, fide-fidan yetiştiriciliği veya süs bitkisi yetiştiriciliği yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere hibe desteği devam edecektir.</p>	<p>Tokat çiftçisinin eğilimi ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı başta olmak üzere farklı kurumların destekleme programları çerçevesinde; özel, kamu -özel yatırımları ile sera tanımı 4000 da sera varlığına ulaşmak.</p>
9.3.*	Bitkisel üretimde verimlilik ve etkinliği artırmak -Bağcılığın geliştirilmesi-	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, Karadeniz Kuşağı Araştırma Enstitüsü Müdür, Üretici Birlikleri, İl Özel İdaresi, DOKAP	Orta Geçit Tarımsal	2018-2023	<p>-Tokat ili bağ alanları varlığını artırmak</p> <p>-Tokat'a özgü ürünlerde markalaşmayı sağlamak</p> <p>-Turhal ilçesine kurulan Veli Efendi Örnek Bağı ile bağda yer alan ürün işleme ve eğitim tesisi bir pilot projedir. Bu tesisin verimlilik ve performansı, bölgede diğer projelere yol gösterecektir.</p> <p>-Turhal ilçesi Necip köyündeki pilot tesise benzer birimlerin Kırşal kalkınma ve Agro Turizm kapsamında Emirseyit, Üzümlören, Gökçeli, Doğanıyurt, Bağpınar Köyü gibi değişik yerleşimlerde faaliyete geçmesi hedeflenmektedir.</p>	<p>-ile girecek aşılı asma fidanı sayısı</p> <p>-Dağıtım yapılan aşılı asma fidanı sayısı</p> <p>-İldeki bağ alanlarının artışı</p>
9.4.	Bitkisel üretimde verimlilik ve etkinliği artırmak -Ceviz yetiştiriciliğinin geliştirilmesi-	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, Karadeniz Kuşağı Araştırma Enstitüsü Müdür, Üretici Birlikleri, İl Özel İdaresi	Orta Geçit Tarımsal	2018-2023	<p>Son yıllarda yerli çeşitlerden daha geç uyanan, dolayısıyla ilkbaharın son donlarından etkilenmeyen, daha verimli olması ve geniş rakım aralıklarına uyumluluğu dolayısıyla popülaritesi hızla artan tescilli yabancı çeşitlerin bölgemize girişlerinin sağlanmasıyla, "Kapama Ceviz Tesisleri" oluşturmak</p>	<p>-İlde ceviz üretimi yapılan arazi miktarının artırılması</p> <p>-İle giren tescilli yabancı ceviz çeşidi miktarı</p>
9.5.	Bitkisel üretimde verimlilik ve etkinliği artırmak -Yağlı	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, İl Özel İdaresi, Karadeniz Kuşağı Araştırma	Özel Orta Geçit Tarımsal	2018-2023	<p>-Ayrıçığı (çerezlik ve yağlık), aspir, kanola ve keten (yağlık) gibi yağlı tohumlu bitkilerin yetiştirilmesi</p>	<p>-Yağlı tohumlu bitkilerin ekim alanlarının %10 artırılması</p> <p>-İkinci ürün tarımına yönelik eğitim sayısı</p>

					<p>-Yetiştiriciliği yapılanların uygun çeşitlerin kullanılarak verimliliğinin artırılması ve sektörün istediği özelliklere sahip hammadde ihtiyacının karşılanması</p> <p>-Kışık yetiştiricilikle ikinci ürün tarımına alan açılması</p> <p>-Kışık kanola ve aspir üretimine uygun alanların değerlendirilmesi</p> <p>-Yazlık keten üretiminin yapılması</p> <p>-Ayçiçeği tarımının daha da yaygınlaştırılması</p> <p>-Ekim nöbeti sistemlerinin iyileştirilmesi konularında çalışmalar devam ettirilecektir.</p>	<p>-İkinci ürün tarımına yönelik eğitimlere katılan kişi sayısı</p> <p>-Kışık ve yazlık üretim alanlarındaki artış</p>
10*	Tıbbi ve aromatik bitkiler yetiştiriciliğinin geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Enstitüsü Müd, TKDK, STK, İl Özel İdare, OKA, Özel Sektör Kuruluşları, İhracatçı Kuruluşlar, Ziraat Odası.	2018-2023	<p>GOÜ, İl Özel İdare, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müd, TKDK, STK, İl Özel İdare, Yerel Belediyeler</p> <p>2018-2023</p> <p>Yörede nane, kekik, adaçayı, çörek otu, rezene, kişniş, kimyon, reyhan, gojiberi ve lavanta gibi bitkilerin sektörün istekleri doğrultusunda üretiminin yapılması</p> <p>-Tanıtım ve satış alanı (pazar alanı) oluşturulması</p> <p>-Çoğaltım materyalinin üretilmesi, üretim tekniklerinin geliştirilmesi</p> <p>-Kuşburnu, ihlamur ve kapari gibi doğal yetişen bitkilerden yararlanmanın daha üst düzeylere çıkartılması</p> <p>-Çiftçilere yapılan proje ve çalışmalarla gereken materyal temininde kolaylık sağlanması</p> <p>-Koleksiyon parselinin oluşturulması</p> <p>-Tıbbi aromatik bitkilerin korumaya alındığı sera oluşturulması</p> <p>-Kaliteli ürün için kültüre alınmış ve sertifikalandırılmış çeşitlerin artırılması planlanmaktadır.</p> <p>-TKDK'nın serada ve açık alanda Tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere kurulum maliyetlerinin %65'i oranında hibe desteği devam edecektir.</p>	<p>-Ekim alanlarının %10 artırılması</p> <p>-Üretim tekniklerinde sağlanacak iyileştirme</p> <p>-Doğal yetişen bitkilerin kültüre alınma oranlarının artırılması</p> <p>-Üretim teknikleri, pazar durumu konularında verilecek eğitim sayısı</p> <p>-Üretim teknikleri, pazar durumu konularında verilecek eğitime katılan çiftçi sayısı</p> <p>-500 m² kapalı sera kurulumu</p> <p>-300 m² satış alanı ve tanıtım bürosunun kurulması</p>

11	Sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, yeşil büyüme hedeflerini gerçekleştirerek	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müd.	GOÜ, TKDK, STK, OKA, DOKAP, Ziraat Odası, İl Özel İdaresi, Sertifikasyon Kuruluşları, Belediyeler, Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müd,	2018-2023	<p>"Solucan gübresi üretiminin yaygınlaştırılması projesi" uygulamaya geçirilerek toprak düzenleyici ve doğal bitki besleme materyalinin elde edilmesiyle sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması planlanmaktadır.</p> <p>- Proje, Eko-verimlilik ve temiz üretim ile ilgili başlatılan projelerden birisidir. Eğitimlerle üretici bilinci artırılarak destekler verilecektir.</p> <p>-Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları geliştirilecektir.</p> <p>-Organik - İyi Tarım lokasyonları ve turizm köyleri oluşturularak üretim yapan işletmeler yaygınlaştırılacaktır.</p> <p>-Tüketicilere güvenilir, sağlıklı ve kaliteli ürünler sunarak tüketici bilincini oluşturmak planlanmaktadır.</p> <p>-Atıkların yerinde ve doğru toplanması, yeniden kazanımı için bilinç düzeyi artırılacaktır.</p> <p>-Genetik kaynaklar/biyo-çeşitliliğin muhafazası ve değerlendirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.</p> <p>- Mevcut bitki genetik kaynaklarının temel olarak ekotipleri toplanacaktır.</p> <p>-Kaynakların korunması sürdürülebilir kullanımı ile kaynakların kullanımından doğacak yararların paylaşımına yönelik projeler desteklenecektir.</p>	<p>-Solucan gübresini benimseyen üretici oranı</p> <p>-Kurulan gübre üretim tesisi sayısı</p> <p>-Dağıtılan solucan ve solucan yemi miktarı</p> <p>-Her üreticinin ortalama 30 ton solucan gübresi üretmesi</p> <p>-Organik Tarım havzalarının oluşturulması</p> <p>-Organik köylerin oluşturulması</p> <p>-Organik tarım ve iyi tarım üretici sayısını artırmak</p> <p>-Organik ve iyi tarım ürün semt pazarları oluşturmak</p> <p>-Enstitü arazilerinde oluşturulmuş olan tarla gen bankalarında ve toplanmış olan tohum örneklerini temel (uzun süreli) ve aktif (kısa ve orta süreli) koleksiyonlar halinde saklama dolaplarında muhafaza etmek</p>
12	Tarımda genç girişimci kadınların güçlendirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	GOÜ, TKDK, STK, OKA, Ziraat Odası, İŞKUR, KOSGEB	2018-2023	<p>"Tarımda Genç Girişimci Kadınlar Güçleniyor" projesi Tokat ilinde başlamış olup, kırsal alanda yaşayan ve yoğun olarak tarımın içinde yer alan 18-40 yaş genç kadınlara yönelik eğitimlere devam edilecektir.</p> <p>-Program ile kırsal alanda genç kadınlara yönelik sürdürülebilir iş olanaklarının yaratılması, mevcut istihdam olanaklarının korunması, bu sayede kırsal alanların ekonomik faaliyet düzeylerinin artırılması, kırsal nüfusun azalmasının önlenmesine katkıda bulunulması ve farkındalık yaratılması planlanmaktadır.</p> <p>-Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri, Proje Pazarı ve yarışmalar düzenlenecek etkinlikler arasındadır.</p>	<p>-Proje pazarı, yarışmalar vb düzenlenecek etkinlik sayısı</p> <p>-Proje pazarı, yarışmalar vb düzenlenecek etkinliklere katılan kadın sayısı</p> <p>-Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri sayısı</p> <p>-Girişimcilik eğitimi alan kadın sayısı</p> <p>-Girişimcilik projeleri sayısı</p> <p>-Projelerini uygulamaya geçiren kadın sayısı</p>

13	Yazılım Destekli Bitkisel Ürünlerin Üretim Kontrolünün Geliştirilmesi	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Ziraat Odası, Birlikler, OKA, TKDK, GOÜ	2018-2023	-TKDK'nın verdiği desteklerde, 40 yaşında altında ve/veya kadın olan girişimcilere hazırladıkları projelerde öncelik tanınmaktadır. -Pestisit kullanımının azaltılmasının teşvik edilmesi amacıyla çiftçi eğitimleri düzenlenmesi -Bayden çıkışı yapılan ürünün kullanıcı kaydı ve parsel büyüklüğü vb bilgilerle ilaç kullanımını takip edilerek, aşırı ve yanlış kullanımın önüne geçilmesi	-TKDK'na proje sunan kadın sayısı -TKDK'dan hibe desteği alan kadın sayısı -Katılan üretici sayısı -Kullanıcı bilgilerinin yer aldığı yazılım programının etkin kullanılabilirliği -Yazılım programının izlenebilirliğinin etkinliği
14*	Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürünlerin Tanıtımı ve Tescilli	İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Ziraat Odası, Birlikler, OKA, TKDK, GOÜ	2018-2023	-Üreticilere koruma sağlanması, pazarlama olanaklarını arttırması ve ekonomik getiri sağlayarak kırsal kalkınmayı desteklemesi amacıyla coğrafi işaret taşıyan ürünlerin tanıtımı -Coğrafi işaret korumasının sağladığı ve sağlayabileceği ekonomik avantajlar konusunda üreticilerin yer aldığı bölge bazlı bir toplantı, sempozyum ve çalıştay yapılması	-Etkinliğe katılan kamu kuruluşları, özel sektör ve üretici sayısı -Tescilli Yapılması Öngörülen ve Planlanan 31 adet ürünün tescilli ve tanıtılması - Tokat ilinde gerçekleştirilmesi planlanan 2 adet toplantı - 1 adet geleneksel gıda sempozyumu
15*	Biyogaz teknolojisi kullanımının yaygınlaştırılması	İl Özel İdaresi	OKA, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Md., DOKAP	2018-2023	- Hayvancılık işletmelerinde, lisanssız elektrik üretimine yönelik biyogaz teknolojisinin kullanımının yaygınlaştırılması -Elektrik üretiminin yanı sıra, çevre sağlığına ve daha kaliteli çiftlik gübresi elde edilmesine katkı sağlanması -Uygun köylerin tespit edilmesi -Fizibilite çalışmalarının yapılması -Pilot projelerin geliştirilmesi	- En az 1 köyde pilot proje kapsamında uygulama yapılması - Minimum 100 kw kurulu güce sahip biyogaz tesisi kurulması - Minimum 300 baş büyükbaş hayvan kapasiteli, birleştirilmiş ahır sistemi ve buna bağlı biyogaz elektrik üretim tesisi oluşturulması - Hazırlanan fizibilite raporu sayısı - Desteklenen proje sayısı - Kullanılan hibe miktarı - Sistemlerden elde edilen toplam elektrik miktarı (kWh)

NOTLAR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

A Samsun Organize Sanayi Bölgesi Yaşardoğu Cad.
No: 62 Tekkeköy/SAMSUN
T 0 362 431 24 00
F 0 362 431 24 09
W www.oka.org.tr
E info@oka.org.tr
Twitter /okaorgtr
F /OrtaKaradenizKalkinmaAjansi

AMASYA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Dere Mah. İğneci Baba Sk. No:30 AMASYA
T. 0 (358) 212 69 66 F. 0 (358) 212 69 65

ÇORUM YATIRIM DESTEK OFİSİ

A. Karekeçili Mah. Gazi Cad. No:1 Çorum Valiliği A Blok Kat:3 ÇORUM
T. 0 (364) 225 74 70 F. 0 (364) 225 74 71

SAMSUN YATIRIM DESTEK OFİSİ

Samsun Organize Sanayi Bölgesi Yaşardoğu Cad.
No: 62 Tekkeköy/SAMSUN
T. 0 (362) 431 24 00 F. 0 (362) 431 24 09

TOKAT YATIRIM DESTEK OFİSİ

Kabe-i Mescit Mahallesi Bekir Paşa Sokak No: 11 MERKEZ / TOKAT
T. 0 (356) 228 93 60 F. 0 (356) 228 97 60